

Port de Barcelona

Pla de sostenibilitat sectorial Memòria anual 2018

18

Crèdits

Pla de sostenibilitat sectorial. Memòria 2018

Contingut i coordinació de la recollida de dades: Autoritat Portuària de Barcelona (APB)

Dades: aportades per les organitzacions de la Comunitat Portuària (CP)

Fotografies: Autoritat Portuària de Barcelona (APB)

Barcelona, juliol 2019

Pla de sostenibilitat sectorial

Memòria anual 2018

01

Introducció

Organitzacions participants en la memòria	6
El Port de Barcelona, algunes dades	7
Treballant per a un desenvolupament sostenible	8
Carta de la presidenta	10

El Port de Barcelona

01.1 Pla de sostenibilitat sectorial	15
01.2 El Port de Barcelona, bon govern i funcionament	22
01.3 Resposta integral	37

02

Desenvolupament del valor econòmic

02.1 Aportació econòmica del Port de Barcelona	58
02.2 Dades de tràfic del Port de Barcelona	62
02.3 Altres magnituds econòmiques	77

03

Desenvolupament del valor social

03.1 Pràctiques laborals i treball digne	85
03.2 Responsabilitat sobre els serveis	98
03.3 Societat	110

04

Desenvolupament del valor ambiental

04.1	Principals actuacions en medi ambient	125
04.2	Consums d'energia i aigua al recinte portuari	126
04.3	Emissions de gasos a l'atmosfera	129
04.4	Efluent i residus	137
04.5	Ecologia i biodiversitat	144
04.6	Soroll ambiental	146
04.7	Transport	147
04.8	Prevenió de riscos ambientals	151
04.9	Despeses i inversions en medi ambient	154

Annexos

Relació de taules, gràfics i figures	157
Expectatives dels grups d'interès	162
Continguts GRI i relació amb els ODS	166

Organitzacions participants en la memòria

El Port de Barcelona, algunes dades

**Desenvolupament sostenible:
compromís econòmic, social
i ambiental**

75

ORGANITZACIONS ADHERIDES
AL PLA DE SOSTENIBILITAT SECTORIAL

500

ORGANITZACIONS FORMEN
LA COMUNITAT PORTUÀRIA

**Creixement rècord i dades
històriques en milions
de tones transportades**

3,4

MILIONS DE TEU

4,5

MILIONS DE PASSATGERS

**Inversions per a la
minimització de l'impacte
ambiental i la gestió eficient
de recursos energètics**

41.200

PERSONES TREBALLEN
A LA COMUNITAT PORTUÀRIA

80,3%

PERSONAL AMB CONTRACTE FIX

**Accions destinades a
millorar la vida de les persones
de la Comunitat Portuària
i del seu entorn**

36%

ORGANITZACIONS DISPOSEN
DE PLANS D'IGUALTAT

3%

CREIXEMENT ANUAL MITJÀ
DE LA PLANTILLA

**Contribució activa a 13 dels 17
Objectius de Desenvolupament
Sostenible (ODS) promoguts
per les Nacions Unides**

126,2

MILIONS D'EUROS EN INVERSIÓ
PÚBLICA I PRIVADA

53,3%

ORGANITZACIONS CERTIFICADES
EN SISTEMES DE GESTIÓ AMBIENTAL

10%

MITJANA D'INVERSIÓ EN MEDI
AMBIENT S/TOTAL DE LA INVERSIÓ

Treballant per a un desenvolupament sostenible

El Port de Barcelona és la principal infraestructura de transport i serveis de Catalunya i un port de referència de la regió euromediterrània. Disposa de prop de 100 línies regulars que connecten, de manera directa, la capital catalana amb més de 200 ports dels cinc continents i hi treballen més de 500 organitzacions. És el primer port de l'Estat per a tràfics internacionals i està especialitzat en càrrega general i mercaderies d'alt valor afegit, com béns de consum, productes electrònics i vehicles.

Conscients de l'impacte que té com a infraestructura de serveis i motor econòmic i per tal de donar resposta als objectius de sostenibilitat del III Pla estratègic del Port, el 2016 aquesta entitat va endegar el seu Pla de sostenibilitat sectorial. Aquest parteix de la premissa que per treballar envers un desenvolupament sostenible és necessari tenir present les expectatives dels diferents grups d'interès i donar una resposta col·lectiva des de la Comunitat Portuària. Alhora cal posar la mirada en els reptes no només de país i de ciutat, sinó també mundials. És per això que s'incorporen els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en aquesta memòria, igual que ja es va fer en l'anterior. Volem seguir

TAULA 01

Compromís del Port de Barcelona amb la sostenibilitat

III Pla estratègic del Port de Barcelona	Desenvolupament econòmic
	Desenvolupament social
	Desenvolupament ambiental
Objectius estratègics en sostenibilitat	OE-9: Millorar l'accessibilitat i la mobilitat
	OE-10: Potenciar la intermodalitat
	OE-11: Créixer de forma sostenible
	OE-12: Millorar la integració Port-ciutat
	OE-13: Ser un dels principals <i>pools</i> de la indústria nàutica a la Mediterrània
Grups d'interès	Clients
	Treballadors
	Mitjans de comunicació
	Inversors
	Administracions
	Proveïdors
	Institucions

treballant per al desenvolupament econòmic, social i ambiental del Port de Barcelona, per als nostres grups d'interès, i també per a la comunitat global i seguir, així, contribuint al benestar de les persones.

Amb l'activitat de les organitzacions que formen part de la Comunitat Portuària es contribueix a l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

«El creixement del Port ha de basar-se en criteris de sostenibilitat econòmica, social i ambiental que afavoreixin la competitivitat de l'oferta del Port al *hinterland* ampliat»
III Pla estratègic del Port de Barcelona

Carta de la presidenta

Un dels eixos estratègics del Port de Barcelona és garantir el seu creixement sostenible en línia amb el Pacte Mundial i els 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) de les Nacions Unides, amb els quals estem fermament compromesos. Això implica potenciar la contribució que la nostra infraestructura fa a la societat pel que respecta al valor econòmic, social i ambiental. Una aportació a tres nivells que genera, de manera col·lectiva, la Comunitat Portuària, amb tota la diversitat d'actors i de perfils professionals que integra.

En l'àmbit econòmic som conscients que la nostra missió és ajudar a incrementar la competitivitat de les empreses i a facilitar el seu accés als mercats internacionals, tot aportant el màxim valor afegit a l'economia i a la societat. Per desenvolupar aquesta missió, partim d'una posició geoestratègica privilegiada. El Port de Barcelona amb l'Aeroport Josep Tarradellas Barcelona-El Prat, la Zona d'Activitats Logístiques (ZAL), el Consorci de la Zona Franca i Mercabarna, integra un *hub* logístic únic a tot Europa que és, a més, la porta d'accés a un mercat de 400 milions de consumidors.

Els indicadors de tràfic demostren que 2018 ha estat un any excel·lent en la nostra aportació de valor al teixit econòmic i productiu. Amb un increment del 15% en el tràfic de contenidors (3,4 milions de TEU), Barcelona és el port de la Mediterrània occidental que més creix. A més, són diversos els indicadors de tràfic en els quals hem tornat a assolir rècords històrics: 67,7 milions de tones de tràfic total (+10%), 15,2 milions de tones de líquids a granel (+5,2%), 150.000 camions desviats de les carreteres a les autopistes del mar (+7%) i 4,4 milions de passatgers (+8,6%).

L'estratègia desenvolupada en els darrers anys ha fet possible aquests resultats. Una estratègia basada en tres pilars: la inversió en infraestructures de primer nivell –gràcies al model de col·laboració públic-privada–, una potent connectivitat amb el *hinterland* –xarxa de terminals marítimes interiors connectades al Port per ferrocarril– i, sobretot, una clara orientació al client i a la generació d'activitat.

En el desplegament d'aquesta estratègia sumen esforços les prop de 500 empreses que integren la Comunitat Portuària i els 41.200 treballadors que fan moure a diari el gran engranatge portuari i, amb ell, les cadenes logístiques (mercaderies per valor de més de 78.000 milions d'euros) que canalitza el Port de Barcelona i que són el motor de la nostra economia.

Si dirigim la mirada a la sostenibilitat social, apareixen les múltiples i complexes relacions que desenvolupa l'activitat portuària amb el teixit urbà i social que l'envolta. Per mantenir el dinamisme del Port i del seu entorn és molt important desenvolupar vinculacions actives i intenses entre tots els que compartim aquest territori. Per això, si bé som un generador net d'ocupació, ens preocupa que aquesta ocupació sigui estable i de qualitat, capaç d'aprofitar tot el potencial que el nostre entorn ofereix en termes de capital humà. Per aquest motiu, l'any 2018 el Port de Barcelona, amb la col·laboració de Barcelona Activa i la Fundació BCN Formació Professional, ha elaborat dos estudis per identificar quins són els perfils professionals més sol·licitats per part de la Comunitat Portuària i com podem millorar en la formació i l'atracció de talent.

Així, a més de detectar quines són les vacants que les empreses tenen més dificultats per cobrir, els estudis plantegen solucions a l'important repte d'ajustar l'oferta i la demanda laboral. Les respostes passen per potenciar la Formació Professional Dual, de manera que els programes formatius s'adaptin a les necessitats reals de les empreses del Port i, alhora, que aquestes empreses s'impliquin en la formació dels futurs professionals, tot integrant-los en les seves organitzacions durant l'etapa formativa.

En l'afany per obrir-nos al talent emprenedor de l'entorn, contribuir a la reducció de les desigualtats i potenciar la permeabilitat del Port amb el territori més immediat, apostem de manera decidida per la innovació i la transformació digital. Són les eines bàsiques per avançar en el creixement sostenible de la nostra infraestructura.

La nostra mirada innovadora passa per desenvolupar una innovació oberta. Som conscients que els reptes de sostenibilitat i competitivitat del port del futur, només trobaran resposta des de la col·laboració de la Comunitat Portuària amb l'ecosistema emprenedor que ens envolta. Per facilitar-ho i aconseguir aquesta interacció, el nostre programa Open Port desenvolupa

«Un dels eixos estratègics del Port de Barcelona és garantir el seu creixement sostenible, en línia amb el Pacte Mundial i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides, amb els quals estem fermament compromesos»

«Això implica potenciar la contribució que la nostra infraestructura fa a la societat pel que respecta al valor econòmic, social i ambiental. Una aportació que genera, de manera col·lectiva, la Comunitat Portuària, amb tota la diversitat d'actors i de perfils professionals que integra»

serveis i activitats capdavanteres i singulars. Des de serveis de *networking*, sensibilització o finançament (participant del Fondo Puertos 4.0), fins a activitats com el Port Innova-Barcelona Port Hackathon, que el 2018 ja va celebrar la seva 3a edició. Aquesta iniciativa destaca com un dels exemples que pretenen estimular l'emprenedoria, la innovació i l'ocupabilitat dels joves en l'àmbit del Port. Alhora, les empreses implicades obtenen solucions innovadores per als reptes i necessitats que plantegen.

Dins d'aquesta mirada, amb el llançament de PierNext, la plataforma digital de coneixement per difondre les iniciatives innovadores que estan transformant els ports i la logística, també estem contribuint a posicionar Barcelona com a port innovador i a impulsar l'ecosistema d'empreses emergents o *start ups* que està arrelant amb força al nostre voltant.

D'altra banda, la sostenibilitat ambiental és una de les àrees on hem esmerçat més esforços durant l'exercici 2018, amb les diferents accions desplegades dins del Pla de qualitat de l'aire del Port de Barcelona i la recerca per introduir energies renovables i combustibles alternatius i nets.

A més del desenvolupament dels diversos projectes europeus que el Port lidera per impulsar el gas natural com a combustible de mobilitat per a vaixells, camions i maquinària de terminal, el Port i diversos socis (entre els quals, ATEC, ACCIÓ i Naturgy), han impulsat el projecte RePort. Es tracta d'una iniciativa important per potenciar el gas natural en el transport terrestre de mercaderies, amb la remotorització de 26 camions al sistema dual (gasoil i gas).

Les aliances estratègiques amb ports internacionals per avançar en la reducció d'emissions contaminants i en la descarbonització del transport marítim ha estat una altra línia d'acció rellevant. World Ports Sustainability Program –impulsada per l'Associació Mundial de Ports (IAPH)– i World Ports

Climate Action Program (WPCAP) són les dues xarxes en les quals el Port de Barcelona s'ha integrat de manera molt activa per sumar esforços en matèria de sostenibilitat ambiental.

El Pla de sostenibilitat sectorial, en el qual s'emmarca aquesta memòria, també ens ha permès incidir en la perspectiva social. Si a principis de 2018 eren 54 les empreses i entitats adherides al Pla, ara són ja 75 les organitzacions que treballem plegades per donar resposta a les expectatives no només dels clients, sinó dels diferents grups d'interès del Port. El Pla de sostenibilitat sectorial ens permet compartir criteris i punts de vista, practicar l'escolta activa i plantejar propostes de millora en diferents àmbits.

Aquesta necessitat de trobar un equilibri –l'interès comú– entre les expectatives dels diversos *stakeholders* del Port és especialment oportuna quan ens trobem a les portes del 150 aniversari de la constitució de la Junta d'Obres del Port de Barcelona, institució predecessora de l'actual Autoritat Portuària. Després de diversos segles d'intents fracassats per construir un port segur per a l'intercanvi de mercaderies i transport de passatgers, la Junta d'Obres va ser capaç de reunir els recursos econòmics i humans per impulsar el port modern que la Catalunya de la Revolució Industrial necessitava amb urgència per connectar-se amb el món. Ara, els hereus d'aquell llegat hem de crear les relacions estratègiques necessàries per garantir, entre tots, el creixement sostenible d'aquest port que ha de tenir un rol decisiu en l'economia del futur i en la indústria 4.0. Aconseguir-ho és responsabilitat de tots nosaltres.

Mercè Conesa

Presidenta del Port de Barcelona

El Port de Barcelona

01

01.1

Pla de sostenibilitat sectorial

TREBALL EN XARXA PER AL DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

El Pla estratègic del Port de Barcelona subratlla el compromís del Port i de la seva Comunitat Portuària amb el creixement sostenible. El Port i la Comunitat Portuària volen créixer de manera sostenible i entenen la sostenibilitat des d'una triple perspectiva: econòmica, social i mediambiental.

Això es tradueix en dues idees principals:

- › El Port ha de donar resposta a les expectatives i necessitats de tots els grups d'interès.
- › La resposta als reptes de sostenibilitat s'ha de donar de manera col·lectiva, amb la col·laboració de tota la Comunitat Portuària. El que passa al Port afecta i implica totes les organitzacions de la Comunitat Portuària i, per tant, tots ens hem de sentir interpel·lats.

El Pla de sostenibilitat sectorial és l'instrument que s'ha articulat per aconseguir-ho. Neix com una iniciativa del grup de treball de Sostenibilitat del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària, per donar resposta col·lectiva al desenvolupament sostenible de la Comunitat Portuària i materialitzar la transparència en la gestió del Port.

Des del seu inici, l'any 2016, s'han definit plans d'acció que tenen en compte satisfer les expectatives dels grups d'interès. En aquest sentit, la Memòria de Sostenibilitat Sectorial es converteix en una eina clau, perquè mesura de quina manera es satisfan aquestes expectatives i necessitats.

Els esdeveniments més rellevants de l'any 2018 han estat els següents:

- › Establir les línies d'acció 2018-2019 que han estat consensuades en un procés de diàleg i reflexió al si del grup de treball de Sostenibilitat:
  - › Conscienciar i difondre el Pla de sostenibilitat sectorial del Port de Barcelona.
  - › Crear comunitat per desenvolupar el Pla.
  - › Gestionar les expectatives dels grups d'interès.
  - › Promoure la sostenibilitat social, econòmica i ambiental.
- › Dins de la línia d'acció «Conscienciar i difondre el Pla de sostenibilitat sectorial» destaca la roda de premsa duta a terme el 21 de febrer de 2018 per anunciar l'obertura d'un nou període d'adhesions al Pla de sostenibilitat sectorial en la que van participar el president del Port de Barcelona, Sixte Cambra; l'adjunt a Direcció General i Desenvolupament Corporatiu, Pedro

Arellano; i el president del grup de Sostenibilitat del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària, Eduard Duran. Adherir-se al Pla suposa per a les organitzacions de la Comunitat Portuària, sumar-se als seus principis i compartir informació i prioritats en termes de sostenibilitat.

- › Publicació el mes de juliol de la Memòria de Sostenibilitat Sectorial del Port de Barcelona 2017 i del corresponent Resum Executiu, amb la participació de 63 organitzacions. Es va tractar de la segona memòria que, amb més de 140 indicadors, informa d'aspectes generals, econòmics, socials i ambientals del Port.
- › Alinear els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) promoguts per les Nacions Unides per al 2015-2030 amb el desenvolupament sostenible del Port de Barcelona. Aquesta iniciativa marca un ambició full de ruta de 17 objectius per lluitar contra el canvi climàtic, la desigualtat econòmica i la injustícia, així com per afavorir el treball decent, la innovació o el consum sostenible.

CONTRIBUCIÓ DEL PORT DE BARCELONA ALS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE (ODS)

En la Cimera de Desenvolupament Sostenible de 2015, els 193 estats membres de l'Organització de Nacions Unides (ONU) van arribar a un consens respecte a la nova agenda de grans reptes mundials. El document «Transformar el nostre món: l'agenda de 2030 per al desenvolupament sostenible» conté 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i 169 metes que han de servir de pla d'acció per a què la comunitat internacional i els governs nacionals promoguin la prosperitat i el benestar comú en els propers anys.

Els ODS es centren en els tres elements interconnectats del desenvolupament sostenible: creixement econòmic, inclusió social i protecció ambiental. Aquests eixos són els que guien també aquesta memòria.

Les empreses són elements clau per la seva capacitat de contribuir al desenvolupament dels entorns on operen, així com de traslladar saber fer a altres actors i territoris. En aquest sentit, l'ONU reconeix la força transformadora de les empreses en ser la principal font mundial de l'activitat econòmica.

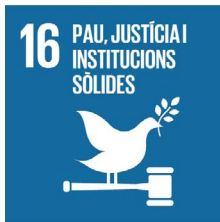
Els Objectius de Desenvolupament Sostenible són una fita a integrar, de forma conscient i gradual, dins l'estratègia del Port. Els ODS que per la seva singularitat interpel·len al Port són el 6, 8, 9, 11, 14 i 17. Tanmateix, la pràctica i la complexitat organitzativa del Port posa especial atenció als objectius 3, 4, 5, 7, 12, 13 i 16. El Pla sostenibilitat sectorial és l'eina que ens dona l'oportunitat de ser conscients d'aquests reptes mundials. És per això que, a partir del contingut reportat en aquesta Memòria de Sostenibilitat Sectorial, es mostren els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) als quals es dona resposta.

TAULA CORP. 01

Contribució singular del Port de Barcelona als ODS i on es troben reportats en aquesta memòria

Núm. ODS	Objectiu	Ubicació en la memòria
 3 SALUT I BENESTAR	Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom en totes les edats	Desenvolupament del valor social
 4 EDUCACIÓ DE QUALITAT	Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom	Desenvolupament del valor social
 5 IGUALTAT DE GÈNERE	Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes	Desenvolupament del valor social
 6 AIGUA NETA I SANEJAMENT	Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a tothom	Desenvolupament del valor ambiental
 7 ENERGIA ASSEQUIBLE, SEGURA, SOSTENIBLE I MODERNA	Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom	Desenvolupament del valor ambiental
 8 TREBALL DECENT I CREIXEMENT ECONÒMIC	Promoure el creixement econòmic, sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tothom	Desenvolupament del valor econòmic Desenvolupament del valor social
 9 INDÚSTRIA, INNOVACIÓ I INFRAESTRUCTURA	Construir infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació	Desenvolupament del valor econòmic
 11 CIUTATS I COMUNITATS SOSTENIBLES	Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles	Desenvolupament del valor social
 12 PRODUCCIÓ I CONSUM RESPONSABLES	Garantir modalitats de consum i producció sostenibles	Desenvolupament del valor econòmic
 13 ACCIÓ PEL CLIMA	Prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes	Desenvolupament del valor ambiental
 14 VIDA SUBMARINA	Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible	Desenvolupament del valor ambiental
 16 PAU, JUSTÍCIA I INSTITUCIONS SÒLIDES	Promoure societats justes, pacífiques i inclusives	El Port de Barcelona, bon govern i funcionament
 17 ALIANCES PER A ASSOLIR ELS OBJECTIUS	Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible	El Port de Barcelona, bon govern i funcionament

L'estructura de la memòria del Pla de sostenibilitat sectorial, en funció del valor de desenvolupament al qual es contribueix –econòmic, social, ambiental–, permet especificar com es dona compliment als ODS mencionats i de quina forma s'hi contribueix. Al principi de cada secció es detallen alguns dels indicadors que es consideren rellevants i que mostren com s'està treballant envers els ODS.

En aquesta primera part de la memòria, es pot veure com es treballa per als següents objectius:

Promoure societats justes, pacífiques i inclusives

Sota aquest objectiu es treballa per tal de crear institucions eficaces, responsables i transparents a tots els nivells. Alhora, es vetlla per l'accés públic a la informació, tot protegint les llibertats fonamentals, conforme amb les lleis nacionals i els acords internacionals.

- › 68% de les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial disposen de canals institucionals o oficials per tramitar consultes o denúncies sobre temes ètics.
- › 74,7% de les organitzacions segueixen principis ètics i d'actuació a través d'un codi ètic o de bon govern.
- › 56% de les organitzacions han format part d'activitats organitzades pels seus grups d'interès.

Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible

El propi treball de la Comunitat Portuària implica relacionar-se i interrelacionar-se amb gran diversitat d'empreses. Més enllà de l'estricta relació contractual, es promou la participació i l'assistència en diversitat d'organitzacions nacionals i internacionals que busquen construir un marc de comerç estable i universal.

- › Promoció de les adhesions de totes les organitzacions del Port de Barcelona al Pla de sostenibilitat sectorial.
- › Participació en fòrums i associacions d'abast mundial, com per exemple el World Ports Climate Action Program.
- › Connectivitat marítima en països en vies de desenvolupament.
- › 57,3% de les organitzacions formen part d'iniciatives externes sobre sostenibilitat (Pacte Mundial, GRI, SGE21, entre d'altres).

ASPECTES GENERALS SOBRE LA MEMÒRIA

Objectiu

El Port de Barcelona publica anualment la Memòria de Sostenibilitat Sectorial per tal donar resposta a la demanda d'informació dels grups d'interès i, al mateix temps, mesurar el progrés de la gestió de la sostenibilitat i l'establiment dels plans d'acció per assolir les expectatives.

El III Pla estratègic del Port de Barcelona (2015-2020) enuncia les línies i objectius estratègics que han de permetre reforçar la posició del Port de Barcelona i avançar cap a l'assoliment de la seva visió. Els objectius estratègics s'articulen entorn de tres eixos, essent un d'ells la sostenibilitat entesa en una triple dimensió: econòmica, social i ambiental.

Contingut de la memòria

Per determinar el contingut de la memòria s'ha tingut en compte l'estratègia del Port de Barcelona, l'opinió interna de la Comunitat Portuària i les expectatives manifestades pels grups d'interès. En referència a les fonts d'informació de les dades:

- › Hi ha dades de caràcter general –com per exemple les referides al Port de Barcelona, el govern, les necessitats logístiques, els grups d'interès, els resultats de tràfic i altres dades econòmiques, la responsabilitat sobre els serveis, emissions a l'atmosfera, residus...– que es troben a disposició de l'Autoritat Portuària i ha estat qui les ha subministrat.
- › Hi ha dades de caràcter més específic –com per exemple les referides a ètica i integritat, pràctiques de compra, pràctiques laborals, societat, consums d'energia i aigua, prevenció de riscos ambientals...– que s'han obtingut de la Comunitat Portuària. Per a la seva obtenció s'ha elaborat un qüestionari amb 48 preguntes que han respost les 75 organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial del Port de Barcelona. Aquestes dades es mostren, principalment, agregades i en valor percentual.

Grau d'ajust al GRI

La Memòria de Sostenibilitat Sectorial del Port de Barcelona ha estat elaborada segons les indicacions dels estàndards Global Reporting Initiative (GRI), organització internacional de referència per a l'elaboració de les memòries de sostenibilitat. Aquests estàndards es subdivideixen en 4 grups, tal i com es mostra a l'annex de continguts GRI: sèrie 100 de continguts generals, sèrie 200 de continguts econòmics, sèrie 300 de continguts ambientals i sèrie 400 de continguts socials. Addicionalment, s'ha completat amb dades específiques del sector portuari i dades de rellevància per als grups d'interès.

Per al document s'han aplicat els principis d'elaboració que en determinen el contingut:

- › Principi de participació dels grups d'interès: s'han identificat els grups d'interès i el seus interessos, expectatives, preocupacions i prioritats.
- › Principi de context de sostenibilitat: la informació de la memòria contempla aspectes socials, ambientals i econòmics basats en expectatives dels grups d'interès.
- › Principi de materialitat: la informació cobreix els aspectes més rellevants i significatius de l'activitat del Port de Barcelona que poden influir en les expectatives dels grups d'interès.

- › Principi d'exhaustivitat: l'abast, la cobertura i el temps que cobreix la memòria. Aquests aspectes tenen el nivell suficient de precisió per a què es pugui avaluar el desenvolupament i evolució de l'organització en el temps que inclou la memòria.

Qualitat

Per garantir la qualitat de la memòria s'han tingut en compte els principis següents:

- › Equilibri: la memòria inclou una visió àmplia i objectiva de les activitats de l'organització que permet valorar les seves dimensions i formar-se'n una opinió raonable.
- › Claredat: la informació s'ha representat de manera comprensible.
- › Fiabilitat: el procés d'obtenció d'informació permet fer una verificació de les dades.
- › Comparabilitat: la memòria presenta dades de l'any 2018 i en la major part de la informació s'aporten també dades d'anys anteriors amb l'objectiu que els grups d'interès puguin analitzar l'evolució del desenvolupament del Port de Barcelona. En alguns casos s'ha mostrat l'evolució per a un període de 5 anys.
- › Precisió: la memòria es basa en les expectatives dels grups d'interès.

Abast

La present memòria reporta sobre dades generals del Port de Barcelona, així com dades proporcionades per un 15% de les organitzacions de la Comunitat Portuària –adherides al Pla de sostenibilitat sectorial– que han complimentat el qüestionari anual sobre aspectes generals, econòmics, socials i mediambientals.

L'any 2018 s'han tabulat qüestionaris d'un 15% d'organitzacions de la Comunitat Portuària, un 19% més que l'any 2017. [TAULA CORP. 02.](#)

La present memòria presenta un aspecte innovador respecte a la majoria de memòries de sostenibilitat d'un sector industrial, el portuari, ja que l'objectiu és mostrar el compromís i l'evolució en matèria de sostenibilitat, mitjançant un treball compartit.

Destaca també la voluntat del Port de Barcelona de fomentar la participació i l'adhesió de les organitzacions del sector al Pla de sostenibilitat sectorial per mostrar, de forma més acurada, la realitat global del Port de Barcelona i de la seva Comunitat Portuària.

TAULA CORP. 02

Organitzacions participants en la memòria, 2015-2018

Organitzacions Comunitat Portuària	2015	2016	2017	2018	%
500	43	54	63	75	19%
% del total	8,6%	10,8%	12,6%	15%	

Anàlisi de materialitat

Aquesta memòria inclou informació dels indicadors associats als aspectes que s'han determinat com a importants per als diferents grups d'interès. S'ha realitzat una anàlisi de les qüestions claus en sostenibilitat tot tenint en compte els grups d'interès i l'impacte a mig i llarg termini sobre l'estratègia del Port de Barcelona.

Periodicitat

Per elaborar aquesta memòria s'ha recollit informació entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2018. Així mateix, allà on s'ha considerat rellevant, s'ha adjuntat informació d'anys anteriors (com a màxim 5 anys) amb la finalitat de mostrar la tendència del desenvolupament del Port de Barcelona.

Aquesta memòria es publica amb una periodicitat anual, amb el compromís d'informar regularment als grups d'interès de la Comunitat Portuària. Les memòries es troben a disposició a la pàgina web del Port de Barcelona, essent aquesta memòria la tercera que es publica:

<http://www.portdebarcelona.cat/es/web/comunitat-portuaria/memoria-de-sostenibilitat-sectorial>

Contacte per a dubtes i suggeriments

Per a qualsevol aclariment sobre la informació continguda en aquesta memòria es poden adreçar a sostenibilitat@portdebarcelona.cat.

01.2

El Port de Barcelona, bon govern i funcionament

EL PORT SOLUCIÓ D'EUROPA A LA MEDITERRÀNIA

El Port de Barcelona és una de les principals eines de desenvolupament econòmic del país. És un port especialitzat en mercaderia d'alt valor, fet que el consolida, segons dades de 2018, com a primer port de l'Estat pel que fa a xifra de negoci i valor de la mercaderia que hi opera.

Es tracta d'una infraestructura clau per a Catalunya i el seu *hinterland*, ja que facilita la internacionalització de les empreses, actua com a enllaç físic entre aquestes i els seus mercats i representa un dels principals factors de competitivitat per a la creació i localització d'empreses.

És la primera plataforma logística intermodal catalana i el principal eix vertebrador del sistema logístic del país.

L'objectiu prioritari del Port de Barcelona és l'impuls de la sostenibilitat de l'activitat portuària i de les cadenes logístiques que fan servir el Port.

El Port de Barcelona fomenta una idea de servei i qualitat compartida que vincula en clau de cooperació a tots els agents, organismes i administracions que participen en l'activitat portuària. Tots ells conformen la Comunitat Portuària del Port de Barcelona i els que s'indiquen a continuació en són els principals actors. [TAULA CORR. 03.](#)

«El Port de Barcelona ha de garantir que les empreses de la seva zona d'influència tinguin accés a les principals xarxes de comerç mundial proporcionant nivells de servei excel·lents»

TAULA CORP. 03

Organitzacions i serveis del Port de Barcelona

Serveis a la mercaderia i al passatge	Terminals portuàries i empreses estibadores
	Consignataris
	Personal d'estiba
	Transitaris
	Agents de duana
	Transportistes per carretera
	Transportistes ferroviaris i intermodal
Serveis al vaixell	Aprovisionament i avituallament
	Practicatge
	Remolcadors
	Amarradors
	Recollida de residus
Administracions públiques	Organismes d'inspecció i seguretat
	Duana
	Capitania Marítima
	Autoritat Portuària
Serveis auxiliars i complementaris	Reparacions navals, subministraments a vaixells...
	Serveis generals de seguretat, neteja...
	Emmagatzematge, lloguer d'equipament, serveis d'embalatge...

«El Port de Barcelona constitueix el principal node del sistema d'infraestructures de transport de Catalunya»

MISSIÓ, VISIÓ I ESTRATÈGIA

El Port de Barcelona va posar en marxa el III Pla estratègic amb l'objectiu de convertir-se en el principal node logístic del sud d'Europa i del Mediterrani i, alhora, en un centre de concentració i distribució de càrregues. La missió, visió i objectiu estratègic del Port de Barcelona estan fixats en aquest Pla estratègic.

La missió del Port de Barcelona és «contribuir a la competitivitat dels clients del Port mitjançant la prestació de serveis eficients que responguin a les seves necessitats de transport marítim, transport terrestre i serveis logístics».

Aquesta missió es desenvolupa segons els següents principis d'actuació:

- › Fomentar el desenvolupament econòmic de l'entorn i ser un instrument facilitador del comerç internacional i creador de riquesa.
- › Aportar valor al seu *hinterland*, amb la millora de la competitivitat de les empreses (importadores, exportadores i operadors).
- › Garantir l'eficàcia, l'eficiència, la transparència i la simplicitat operativa.
- › Garantir un creixement sostenible i desenvolupar una gestió responsable de l'impacte sobre l'entorn.
- › Respondre a les necessitats reals dels grups d'interès.
- › Ser un port innovador.
- › Ser referent mundial en els àmbits de gestió.

La visió del Port de Barcelona, que concreta on vol arribar el Port en el futur pròxim, queda definida amb el lema «Barcelona: el port solució d'Europa a la Mediterrània».

L'objectiu estratègic del Port de Barcelona, que desplega la seva visió, és «ser el primer centre de distribució euroregional al Mediterrani en competència amb els ports del nord d'Europa».

Per aconseguir aquest objectiu es requereix:

- › Transformar el Port de Barcelona en un centre de concentració, distribució i tractament de càrregues amb un *hinterland* ampliat respecte a l'actual.
- › Desenvolupar el «port en xarxa» amb l'organització de corredors de transport multimodals i desenvolupant terminals marítimes interiors.
- › Potenciar els modes de transport alternatius a la carretera, en especial el transport ferroviari i les línies del *short sea shipping*.
- › Millorar l'operativa portuària i reduir-ne el seu cost, per tal de ser més competitiu en el pas de mercaderies respecte altres ofertes portuàries.
- › Oferir als carregadors una nova proposta de valor amb implicació completa de tota la Comunitat Portuària.

Els objectius estratègics que han de permetre reforçar la posició del Port de Barcelona i avançar per l'assoliment de la seva visió en matèria de sostenibilitat són:

- › OE-9: Millorar l'accessibilitat i la mobilitat.
- › OE-10: Potenciar la intermodalitat.
- › OE-11: Créixer de forma sostenible.
- › OE-12: Millorar la integració Port-ciutat.
- › OE-13: Ser un dels principals *pools* de la indústria nàutica al Mediterrani.

RÈGIM JURÍDIC I COMPOSICIÓ DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA

La Comunitat Portuària està formada per aproximadament 500 empreses, administracions i entitats que participen en l'activitat portuària i a les quals, en aquest document, es refereix com a «organitzacions». No té personalitat jurídica pròpia i, per tant, el règim jurídic és divers, donat que aglutina societats limitades, societats anònimes, comunitats de béns, fundacions i administracions on cadascuna es regeix pel seus particulars drets i les lleis que els hi són d'aplicació. Al recinte portuari s'hi troben les terminals i alguns operadors logístics, mentre que altres empreses i entitats es troben ubicades al seu entorn.

La relació dels tipus d'empreses i administracions que componen la Comunitat Portuària, amb una breu descripció de les funcions i règim jurídic de cadascun d'ells, es descriu a continuació.

Duana

És l'organisme públic adscrit a l'Agència Estatal d'Administració Tributària depenent del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública. Les seves funcions al Port són realitzar el control fiscal de les importacions i exportacions de mercaderia i recaptació dels drets aranzelaris corresponents i cobrir el control de seguretat en frontera en el que respecta a frau duaner i lluita contra el contraban.

Capitania Marítima

És l'organisme públic que depèn de la Direcció General de la Marina Mercant del Ministeri de Foment i té la missió de garantir la seguretat de la vida humana i de la navegació al mar, de la seguretat marítima i del medi ambient marítim. S'encarrega també d'ordenar la navegació marítima.

Autoritat Portuària

És un organisme públic amb personalitat jurídica i patrimoni propi, i té plena capacitat d'obrar dintre del marc competencial vigent. Li corresponen les següents competències: la prestació dels serveis generals; l'ordenació de la zona de servei del port i dels usos portuaris; la planificació, projecte, construcció, conservació i explotació de les obres i serveis del port, i el dels senyals marítims; la gestió del domini públic portuari i de senyals marítims; l'optimització de la gestió econòmica i la rendibilitat del patrimoni i dels recursos; el foment de les activitats industrials i comercials relacionades amb el tràfic marítim o portuari; la coordinació d'operacions de les diferents maneres de transport en l'espai portuari; i l'ordenació i coordinació del tràfic portuari, tant marítim com terrestre.

Organismes d'inspecció i seguretat

Són serveis de control en frontera que s'encarreguen de vetllar per la seguretat sanitària de les importacions i exportacions, per la qualitat dels productes agroalimentaris i la seguretat de determinats productes i per la seguretat a l'entrada i sortida de passatgers. Els serveis encarregats d'aquests controls en el Port són els següents:

- › L'Àrea de Sanitat de la Delegació del Govern a Catalunya presta el Servei d'Inspecció de Sanitat Exterior, que té la missió del control i vigilància de les condicions higièniques sanitàries en el tràfic internacional de mercaderies (productes per a ús i consum humà). Aquests productes es classifiquen, segons el seu origen, en productes d'origen animal (POA) i productes d'origen no animal (PONA).
- › L'Àrea de Farmàcia de la Delegació del Govern a Catalunya presta el Servei d'Inspecció de Farmàcia, que té la missió del control i vigilància de les importacions i exportacions de medicaments, productes cosmètics i materials sanitaris i quirúrgics.
- › L'Àrea d'Agricultura i Pesca de la Delegació del Govern a Catalunya presta el Servei d'Inspecció de Sanitat Animal que té com a missió el control sanitari d'animals vius, productes d'origen animal no destinats a consum humà, productes zoonòtics, productes destinats a l'alimentació animal i medicaments veterinaris en règim d'importació i d'exportació.
- › L'Àrea d'Agricultura i Pesca de la delegació del Govern a Catalunya presta el Servei d'Inspecció de Sanitat Vegetal que es dedica a la protecció contra la introducció i difusió en territori nacional o comunitari d'organismes nocius per als vegetals o productes vegetals procedents de tercers països en règim d'importació i d'exportació.

- › El Servei Oficial d'Inspecció, Vigilància i Regulació del Comerç Exterior (SOIVRE) depèn de la Direcció Territorial de Comerç de Barcelona i realitza els controls per garantir el compliment de les normes de qualitat comercial en productes agroalimentaris i de seguretat en joguines, tèxtils, calçat, mobles i material elèctric de baix voltatge. També aplica el conveni CITIS, que regula el comerç internacional d'espècies amenaçades d'extinció de fauna i flora silvestre i els seus derivats.
- › La Policia Nacional i la Guàrdia Civil són les encarregades del control d'entrada i sortida de passatgers i tripulacions, amb el control de passaports i d'equipatges a l'embarcament o desembarcament. A més, en col·laboració amb la Duana, la Guàrdia Civil realitza tasques de control fiscal i de seguretat del pas de mercaderies pel port.

Agent consignatari

És la persona física o jurídica que, per compte del transportista marítim o naviliera que la nomena, s'encarrega de realitzar els serveis i gestions administratives relacionades amb l'escala dels vaixells al port en que aquesta desenvolupa la seva activitat, així com les gestions realitzades amb les mercaderies i/o passatgers transportats.

Terminal portuària i empresa estibadora

És l'encarregada de dur a terme les operacions portuàries de manipulació de les mercaderies. Generalment, és titular d'una concessió administrativa atorgada per l'Autoritat Portuària, que la faculta per utilitzar amb caràcter exclusiu un espai situat a vora del moll, en el qual realitza les seves activitats. Les principals operacions de manipulació són la recepció, càrrega i estiba de les mercaderies i la desestiba, descàrrega i lliurament de les mercaderies. Les empreses estibadores realitzen la seva activitat amb personal d'estiba i les terminals portuàries amb personal propi.

Les terminals de passatgers realitzen totes les operacions d'embarcament i desembarcament de passatgers, equipatges i vehicles en règim de passatge. Hi ha dos tipus, les de creuers i les de ferris i *short sea shipping* que combinen el tràfic de passatgers amb el de càrrega rodada.

Personal d'estiba

Són els encarregats de realitzar activitats de manipulació de mercaderies durant les operacions de càrrega, estiba, descàrrega, desestiba i transbordament de mercaderies transportades als vaixells.

Empresa transitària

És l'especialitzada en organitzar, per compte d'altre, transports internacionals de mercaderies. És a dir, rebre mercaderies com a consignataris o lliurant-les als qui hagin de transportar-les i, donat el cas, realitzar les gestions administratives, fiscals, duaneres i logístiques inherents a aquesta classe de transports o intervenir en la seva contractació.

Agent de duana

És el professional habilitat pel Departament de Duanes i Impostos Especials de l'Agència Estatal d'Administració Tributària, per presentar a despatx les mercaderies objecte d'importació, exportació o trànsit. És el representant legal de l'importador i l'exportador davant de la Duana.

Transport terrestre

S'encarrega de realitzar el transport de la mercaderia d'importació o exportació entre el punt de carrega i el port, per carretera i ferrocarril. Als ports té una especial rellevància el transport de contenidors, ja que aquest tipus d'embalatge és exclusiu del transport marítim.

Serveis portuaris als vaixells

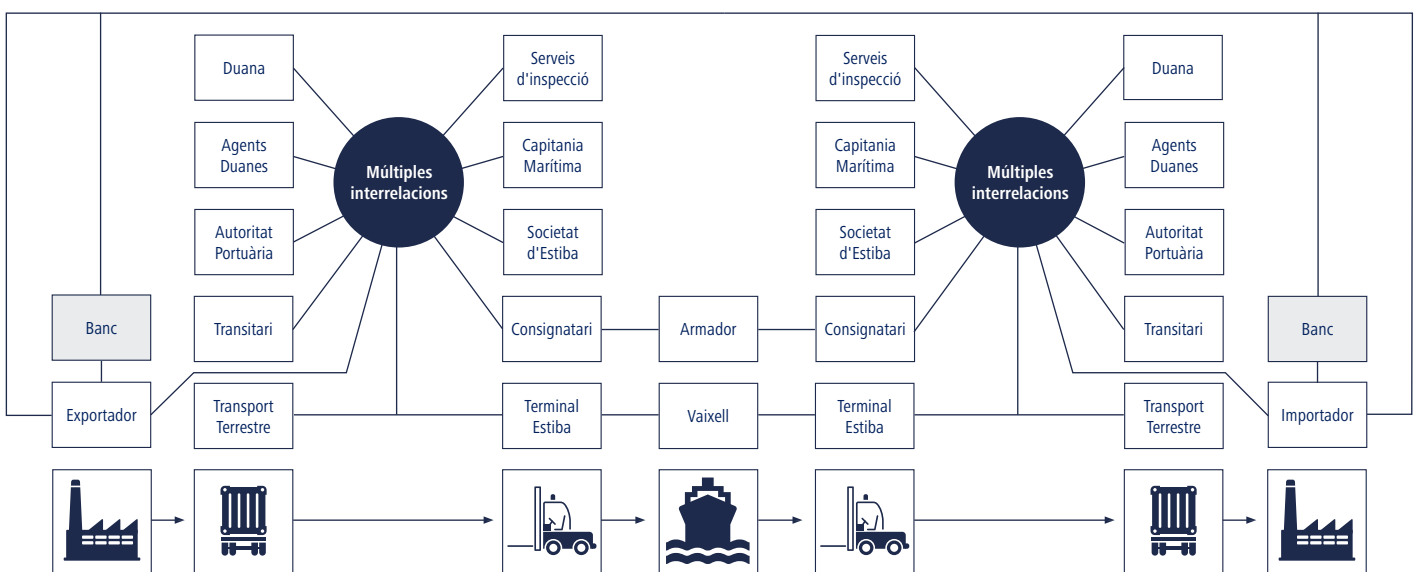
Són prestats per persones i organitzacions llicenciades o autoritzades per l'Autoritat Portuària. Els pràctics són els encarregats d'assistir els capitans de vaixell en les maniobres d'entrada o sortida de port; els remolcadors presten el servei de remolc per tal d'assistir en les maniobres del vaixell; els amarradors presten el servei d'auxiliar des de terra als vaixells en la seva maniobra d'amarratge; les empreses de retirada de residus realitzen el serveis de recepció d'escombraries i altres residus dels vaixells i es responsabilitzen del seu reciclatge; les empreses de *bunkering* presten el servei de subministrament de combustible als vaixells.

Serveis auxiliars i complementaris

Són aquells que se subministren de manera complementària a l'activitat marítima. FIGURA CORP. 1.

FIGURA CORP. 01

Organitzacions que formen part del Port de Barcelona

DADES TÈCNIQUES

El Port de Barcelona està situat al peu de la muntanya de Montjuïc i ocupa el tram de costa compresa entre la Barceloneta i la desembocadura del riu Llobregat.

El port s'estructura entorn de tres grans unitats de negoci:

- › El port comercial, on es concentren les activitats dedicades a tràfics específics, les més representatives de les quals són: el tràfic de creuers, les terminals de contenidors, els granel, els ferris i el transport marítim de curta distància (*short sea shipping*) i els vehicles.
- › El port logístic, molt lligat al comercial, que serveix de base per consolidar el model de port en xarxa.
- › El port ciutat, que recuperarà una part del Port per a usos urbans, nàutics i esportius. És l'espai adjacent a la ciutat de Barcelona.

TAULA CORP. 04.

Per dimensionar la capacitat del Port de Barcelona s'adjunta una taula amb el nombre de terminals especialitzades existents. [TAULA CORP. 05.](#)

TAULA CORP. 04

Característiques tècniques del Port de Barcelona

Situació		Superfície terrestre	1.109,9 ha	Dic sec	
Latitud	41° 21' N	Molls i atracaments	23,183 km	Eslora	215 m
Longitud	2° 10' E	Rampes ro-ro	30	Mànega	35 m
Marees		Calats	Fins 16 m	Capacitat	Fins a 50.000 t de pes mort
Amplitud	125 cm	Remolcadors	9	Grues	38 (27 de contenidors)
Entrada		Emmagatzematge			
Bocana Sud	Orientació 191,8°	Cobert 203.304 m ²			
	Amplada 370 m	Descobert 5.023.964 m ²			
	Calat 16 m				
Bocana Nord	Orientació 205°				
	Amplada 145 m				
	Calat 11,50 m				

TAULA CORP. 05

Terminals especialitzades del Port de Barcelona

Terminals de contenidors i polivalents	4	Terminals de sòlids a granel	5
Terminals d'automòbils	2	Terminals de ferris	3
Terminal de cafè i cacau	1	Terminals de creuers	7
Terminals de líquids a granel	9		

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ DE L'AUTORITAT PORTUÀRIA

És el màxim òrgan de govern de l'Autoritat Portuària. Està representat per les principals administracions públiques amb interessos en el Port, l'Administració de l'Estat, la Generalitat de Catalunya; l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament del Prat de Llobregat, la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, els sindicats i el sector portuari.

A 31 de desembre de 2018 està integrat per la presidenta de l'entitat –que ho és del Consell–, anomenada per la Generalitat de Catalunya, per un vocal nat, que és el Capità Marítim; pel director general (no conseller); pel secretari (no conseller) i per 13 vocals.

Presidenta

Mercè Conesa Pagès

Vocal nat

Francisco J. Valencia Alonso

Director general (no conseller)

José A. Carbonell Camallonga

En representació de l'Administració General de l'Estat

Montserrat García Llovera

Ramón Fernández Calvo

Álvaro Sánchez Manzanares

En representació de la Generalitat de Catalunya

Isidre Gavín i Valls

Emili Sanz Martínez

F. Xavier Tàrrega Martínez

Jordi Trius Traserra

En representació dels municipis on està situada la zona de servei del Port de Barcelona

Janet Sanz Cid, Ajuntament de Barcelona

Lluís Tejedor Ballesteros, Ajuntament del Prat de Llobregat

En representació de les Cambres de Comerç, d'organitzacions empresarials i sindicals i sectors rellevants en l'àmbit portuari

Joan J. Llonch Pañella

Xabier M. Vidal Niebla

José Pérez Domínguez

Carles Boy Rodríguez

Secretari (no conseller)

Román Eguinoa de San Román

Canvis produïts durant 2018

Sixte Cambra causa baixa com a president de l'Autoritat Portuària de Barcelona i és substituït per Mercè Conesa (DOGC de 5/7/2018 i BOE de 18/7/2018).

Com a vocals, Emilio Ablanado Reyes ha estat substituït per Montserrat García Llovera; Severo Bueno de Sitjar de Togores, per Ramón Fernández Calvo; Rolando Lago Cuervo, per Álvaro Sánchez Manzanares, i Ricard Font Hereu, per Isidre Gavín i Valls.

CONSELL RECTOR PER A LA PROMOCIÓ DE LA COMUNITAT PORTUÀRIA

És l'òrgan que materialitza la voluntat de cooperació entre les institucions públiques i privades que duen a terme la seva activitat a l'àmbit portuari de Barcelona, amb la finalitat de participar en el desenvolupament futur del Port de Barcelona.

Pretén promoure les actuacions que reforcen la marca Port de Barcelona com a comunitat de negoci i que afavoreixen el procés d'expansió nacional i internacional del Port, per tal d'augmentar i fidelitzar el tràfic de mercaderies i potenciar-ne la imatge.

El Consell està integrat pels representants de les diferents organitzacions que integren la Comunitat Portuària de Barcelona i d'altres relacionades amb el comerç internacional, de manera que hi estan implicats tots els actors del negoci portuari.

Organització i funcionament del Consell:

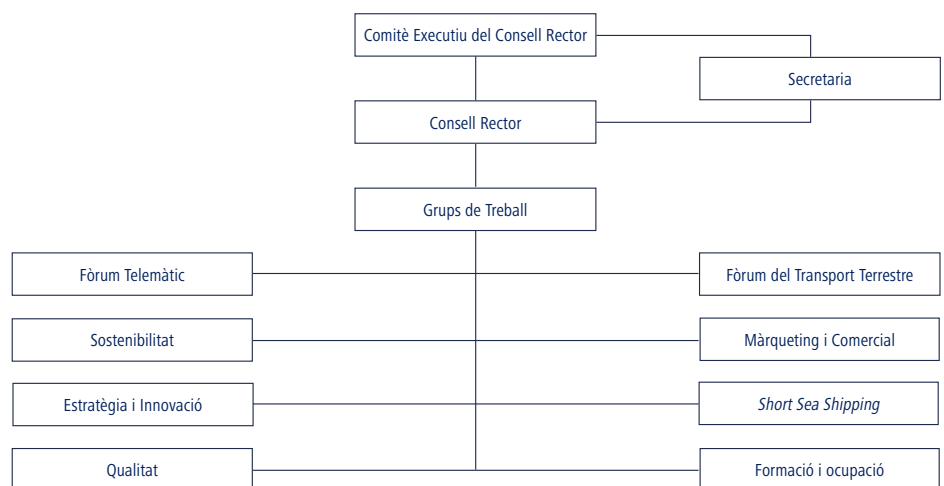
- › El Comitè Executiu es reuneix periòdicament per aprovar i impulsar iniciatives i fer el seguiment de les accions desenvolupades pels grups de treball.
- › El Consell Rector ha celebrat dues reunions durant el 2018, el 12 de juliol i el 13 de desembre, en les quals els diferents grups de treball han presentat l'estat dels temes tractats i tasques realitzades per cadascun.

Les organitzacions que integren el Consell Rector són: ADIF-Gerència Terminals de Mercaderies Nord-est, Aeroport de Barcelona, Agència Estatal de l'Administració Tributària en Barcelona, Alfil Logistics, APM Terminals, Apostolat del Mar - Stella Maris, Associació Catalana d'Empreses Concessionàries, Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona, Associació de Transportistes Empresaris de Contenidors, Associació d'Empreses Estibadores Portuàries de Barcelona, ATEIA Barcelona, Autoritat Portuària de Barcelona, Barcelona Catalunya Centre

- Logístic, Barcelona Clúster Nàutic, Capitania Marítima de Barcelona, CILSA (ZAL Port), Col·legi Oficial d'Agents i Comissionistes de Duanes de Barcelona, Coma y Ribas, Confraria Pescadors de Barcelona, Consell d'Usuaris del Transport Marítim de Catalunya, Consorci de la Zona Franca de Barcelona, Coordinadora Estatal de Treballadors del Mar, Corporació de Pràctics del Port, Cotraport, Delegació del Govern a Catalunya (Ministeri d'Agricultura i Pesca), Delegació del Govern a Catalunya (Ministeri de Sanitat i Consum), Duana de Barcelona, Escola Europea, Estibarna-SAGEP, Federació de Comunicació i Transport-CCOO, Federació Nacional de Transports, Comunicacions i Mar-UGT, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Gerència Urbanística Port Vell, Grimaldi Logística España, ICEX, Miquel Torres, SA, PIF (Punt d'Inspecció Fronterera), PIMEC, Portcemen, Ports de la Generalitat, Servicios Logísticos y Aduaneros i Unió Catalana d'Entitats Asseguradores (UCEAC).
- › Els Grups de Treball, organitzats per escenaris estratègics, mantenen un continu debat sobre l'evolució i el futur del Port de Barcelona i proposen millores a implantar. Per tal d'assolir-ho estan integrats per representants dels agents i actors del Port involucrats en cada projecte, tots tècnics i experts de la Comunitat Portuària, de diferents nivells de responsabilitat. Estan presidits per una persona de la Comunitat Portuària i coordinats per una de l'Autoritat Portuària. [TAULA CORP. 02](#) / [TAULA CORP. 06](#).

FIGURA CORP. 02

Organització de la Comunitat Portuària

TAULA CORP. 06

Resultats dels grups de treball

Grups de Treball	Missió	Resultats
Fòrum Telemàtic	Definir, optimitzar i harmonitzar els procediments documentals associats al pas de les mercaderies i dels mitjans de transport pel Port de Barcelona.	<ul style="list-style-type: none"> • Millores al procés de despatx duaner (amb canal vermell). • Codi Duaner de la Unió (CAU): controls de sortides dels ADT (magatzems de dipòsit temporal) i registres. • Iniciativa eManifest (documentació de les escales de vaixells idèntica a tots els ports de la UE). • Nous procediments d'entrada i sortida terrestre de mercaderies i el seu pla de contingències. • Millores en l'enviament telemàtic de les mercaderies perilloses. • Millores del pas de les mercaderies subjectes a controls dels SIF.
Estratègia i Innovació	Identificar l'escenari futur del Port com a generador de riquesa per al seu entorn, facilitar la seva consecució mitjançant el desenvolupament del Pla estratègic i impulsar la generació de noves idees per assegurar el desenvolupament constant i sostenible.	<ul style="list-style-type: none"> • Creació d'una unitat de drons al Port de Barcelona. • Finançament europeu. • Bloc d'innovació PierNext (hub digital que neix com una plataforma de divulgació per donar a conèixer la transformació tecnològica i digital del sector i ajudar a dinamitzar l'ecosistema innovador a l'entorn portuari).
Qualitat	Aportar, a través de l'anàlisi i el debat, propostes concretes de millora en els processos de la Comunitat Portuària que puguin suposar un benefici significatiu en l'oferta de serveis del Port.	<ul style="list-style-type: none"> • Seguiment de la Marca de Qualitat: empreses certificades, principals indicadors, reclamacions... • Col·laboració amb AECOC. • Jornada empresarial del Port de Barcelona (IESE).
Fòrum del Transport Terrestre	Organitzar les actuacions conjuntes de la Comunitat Portuària vinculades al transport per carretera i ferrocarril de les terminals marítimes i interiors del Port de Barcelona.	<ul style="list-style-type: none"> • Dades estadístiques de tràfic ferroviari en l'àmbit de contenidors i vehicles. • Adequació de la totalitat d'interseccions de les xarxes viàries i ferroviàries, basades en l'estudi d'INECO de març de 2013.
Màrqueting i Comercial	Generar estratègia comercial per a la Comunitat Portuària, tant al <i>hinterland</i> com en el <i>foreland</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Coordinar la participació en fires i conferències. • <i>Benchmarking</i> amb altres comunitats portuàries, localització de mercats/opportunitats emergents, identificació d'objectius per a les missions empresarials, coordinar la participació a fires, coordinar la participació amb d'altres organismes (Govern, Cambra...) i millorar la comunicació comercial entre la Comunitat Portuària. • PIF, reserves accés a terminals, nou escàner, ICEX i OBOR. • Missió empresarial 2018: Vietnam. • Proposta missió empresarial 2019: Japó.
Short Sea Shipping (SSS)	Potenciar i facilitar mecanismes de desenvolupament i millora del SSS en el Port de Barcelona.	<ul style="list-style-type: none"> • Presentació del projecte TransLogMED, liderat per l'Escola Europea Intermodal Transport. • Informació de les necessitats de seguretat presentades per l'estiba. • Adaptació dels serveis duaners als requeriments i necessitats del SSS. • Estudi de danys de maquinaria a terminals. • Analitzar l'impacte en el SSS de l'aplicació de la tecnologia GNL a camions, vaixells i instal·lacions portuàries.
Formació i Ocupació	Disposar de suficients professionals ben preparats des d'una perspectiva europea i global, afavorint que les persones estudiants puguin comptabilitzar la formació en els centres educatius amb la formació en entorns laborals reals.	<ul style="list-style-type: none"> • Projecte Forma't al Port: activitats dutes a terme, activitats d'internacionalització amb centres estrangers, difusió i ampliació del projecte.
Sostenibilitat	Promoure el desenvolupament sostenible de la Comunitat Portuària.	<ul style="list-style-type: none"> • Promoció de l'adhesió al Pla de sostenibilitat sectorial (grups de treball, jornades Efficiency Network, fulletó informatiu, carta a concessionaris, xarxes socials i mitjans, roda de premsa...) • Memòria de Sostenibilitat Sectorial 2017. • Port Innova: tancament de la 3a edició. • Presentació de l'estudi «Perfils professionals de la Comunitat Portuària». • Recull de bones pràctiques de sostenibilitat. • Prevenció de riscos laborals: Port de Barcelona un espai amb accés a la cardioprotecció. • Medi ambient: seguiment del grup de compra d'energia elèctrica i les principals mesures dutes a terme.

TRANSPARÈNCIA

La Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, afecta, principalment, a les administracions i entitats públiques. Aquesta llei, excepte casos específics, no afecta a les empreses que es regulen pel dret privat. En referència a les organitzacions que es veuen afectades es poden trobar a continuació els canals que posen a disposició per donar compliment a la citada llei.

L'Autoritat Portuària de Barcelona posa a disposició dels ciutadans la informació rellevant per garantir la transparència de la seva activitat relacionada amb el funcionament i control de l'actuació pública <https://transparencia.portdebarcelona.cat/web/transparencia>. En els diferents apartats de la secció de Transparència s'hi troba informació institucional, organitzativa i de planificació; informació de rellevància jurídica; i informació econòmica, pressupostària i estadística.

A més, l'Autoritat Portuària de Barcelona ofereix informació en diferents formats per a què pugui ser explotada per tercers des del portal de dades obertes, Open data, del Port de Barcelona. Per exercir el dret d'accés a la informació posa a disposició el Formulari de sol·licitud d'informació.

La Duana i organismes d'inspecció que intervenen en l'operativa portuària depenen del Govern central i ofereixen a <http://transparencia.gob.es> informació i canals de consulta per al ciutadà. En els diferents apartats del Portal de la Transparència s'hi troba informació institucional, normativa, contractes, convenis, subvencions i béns immobles i pressupostos, fiscalització i informes. L'exercici del dret d'accés a la informació per al ciutadà es garanteix a través de la possibilitat de fer consultes sobre dades i informació pública de forma telemàtica mitjançant el formulari d'inici de sol·licituds o per altres mitjans de presentació previstos a la llei.

La Capitania Marítima, mitjançant el Ministeri de Foment, posa tota la informació dels seus sectors d'activitat a disposició dels ciutadans a <http://portalservicios.fomento.es/maritimo.html>. En els diferents apartats del Portal de la Transparència es troba informació institucional, normativa, contractes, convenis, subvencions i bens immobles i pressupostos, fiscalització i informes. Per exercir el dret d'accés a la informació, es disposa del Formulari de sol·licitud d'informació.

74,7%

ORGANITZACIONS AMB CODI ÈTIC O DE BON GOVERN

68%

ORGANITZACIONS AMB CANALS PER CONSULTES O DENÚNCIES PER TEMES ÈTICS

ÈTICA I INTEGRITAT

L'ètica i la integritat esdevenen aspectes essencials del govern de qualsevol organització. Una forma de fer explícit aquest compromís és la disposició d'un codi ètic o de bon govern.

El 74,7% de les organitzacions del Port segueix principis ètics i d'actuació a través d'un codi ètic o de bon govern. La xifra és molt similar a anys anteriors, ja que el 2016 un 74% de les organitzacions disposava de codi ètic i el 2017 aquesta dada era d'un 71,4%.

Canals formals de consultes o denúncies en temes ètics

El 68% de les organitzacions enquestades disposa de canals institucionals o oficials per tramitar consultes o denúncies sobre temes ètics. Aquesta xifra és superior als dos anys anteriors: el 2017 va ser del 61,9% i el 2016, del 55,6%.

Sancions per incompliments legislatius sobre temes ètics, econòmics, laborals o ambientals

En referència a les reclamacions presentades per temes ètics, un 9,3% de les organitzacions enquestades n'han rebut alguna. Totes les reclamacions han estat solucionades dins el mateix any i resoltes mitjançant mecanismes formals.

Pel que fa a l'incompliment legislatiu sobre temes ètics, econòmics, socials o ambientals, en la taula següent es pot veure el nombre de sancions rebudes i el corresponent cost econòmic global que ha suposat. [TAULA CORP. 07.](#)

TAULA CORP. 07

Nombre de multes per incompliments

Tema	Nombre multes	Import total (euros)
Temes ètics	1	-
Temes econòmics	46	18.611
Temes socials	2	105.006,96
Temes mediambientals	-	-

57,3%

ORGANITZACIONS FORMEN PART D'INICIATIVES SOSTENIBLES

ADHESIÓ A INICIATIVES SOBRE SOSTENIBILITAT

Les organitzacions que formen part de la Comunitat Portuària estan adherides a iniciatives que promouen la sostenibilitat tant de caràcter nacional com internacional, essent una mostra més del seu compromís vers la integració de pràctiques responsables i sostenibles.

El 57,3% de les organitzacions que ha respost el qüestionari forma part d'iniciatives externes sobre sostenibilitat. Dins d'aquestes organitzacions adherides a iniciatives sostenibles, el percentatge de participació principal ha estat el que es mostra en la taula següent. [TAULA CORP. 08.](#)

TAULA CORP. 08

Adhesió a iniciatives de sostenibilitat

	2016	2017	2018
Pacte Mundial	45,8%	58,7%	41,9%
Global Reporting Initiative (GRI)	37,5%	48,3%	30,2%
SGE 21	8,3%	38,0%	18,6%
Altres iniciatives	62,5%	65,7%	72,0%

Aquests percentatges mostren que les organitzacions que han realitzat l'enquesta per a la memòria estan adherides a més d'una iniciativa de sostenibilitat. Es pot ressaltar que el 41,9% formen part del Pacte Mundial. Dins d'altres iniciatives es pot destacar: Global Code of Ethics Tourism, EcoVadis, Implementació Guia Bons Hàbits Ambientals, ISO 14.001, EMAS i participació en programes d'economia circular, entre d'altres.

Aquest tipus d'iniciatives són externes al Port de Barcelona i les organitzacions s'hi subscriuen de forma voluntària. Així mateix, les organitzacions que responen l'enquesta estan vinculades al Pla de sostenibilitat sectorial que és una iniciativa pròpia de la Comunitat Portuària que promou la sostenibilitat.

28%

ORGANITZACIONS AMB MEMÒRIES
DE SOSTENIBILITAT

INFORMES DE SOSTENIBILITAT

Les memòries de sostenibilitat són un element de rendició de comptes per mesurar i explicar què es fa des de les organitzacions per contribuir al desenvolupament sostenible. Per a les grans empreses només és obligatori informar de les polítiques de bon govern i dels seus impactes mediambientals, socials i en matèria d'anticorrupció, tot i que cada cop són més les empreses que decideixen incloure la responsabilitat i sostenibilitat en les seves estratègies empresarials i reportar sobre el què estan fent.

Pel que fa a la Comunitat Portuària, un 28% de les organitzacions enquestades elabora periòdicament memòries de sostenibilitat. Aquesta xifra ha disminuït lleugerament respecte al 2017, que era d'un 31,7%.

Tot i que el percentatge d'organitzacions que ha respost afirmativament a l'elaboració de memòries de sostenibilitat ha estat del 28%, cal destacar l'esforç de rendició de comptes realitzat per les 75 empreses que han participat en la present memòria. Les preguntes de l'enquesta inclouen aspectes econòmics, socials, laborals i medi ambientals que permeten conèixer la realitat de les organitzacions de la Comunitat Portuària. Per tant, participar en aquesta memòria de sostenibilitat sectorial és una forma de reconèixer, comprometre's i avançar en el camí de la sostenibilitat.

01.3

Resposta integral

SERVEIS PRESTATS

La gestió eficient de les cadenes d'aprovisionament és avui la màxima preocupació de les organitzacions, fins al punt que s'ha assumit la idea que la competència no succeeix realment entre empreses sinó entre cadenes logístiques. Ser el primer port logístic de la Mediterrània exigeix reconèixer aquesta realitat del mercat i adoptar la cadena d'aprovisionament porta a porta (entesa com una seqüència integrada d'activitats de transport, dipòsit i valor afegit) com el producte que el Port de Barcelona ha de proporcionar al mercat.

Així, l'oferta del Port és un conjunt integrat de serveis de transport, serveis d'emmagatzemament, serveis complementaris i serveis de valor afegit, que donen resposta a les demandes del mercat.

El producte del Port de Barcelona inclou:

- › Els serveis de transport: per carretera, ferroviari i marítim, de llarga distància, ports, distribució...
- › Els serveis d'emmagatzemament: serveis de dipòsit, dipòsit d'equipaments, consolidació i fraccionament de càrregues...
- › Els serveis complementaris: duaners, d'inspecció, manipulació de càrregues, al mitjà de transport (entre ells, els tècnics i nàutics)...
- › Els serveis de valor afegit: d'informació i traçabilitat, petits muntatges i manipulacions, *postponement*, i, en general, tots aquells serveis logístics que puguin afegir valor al mercat.

TAULA CORP. 09.

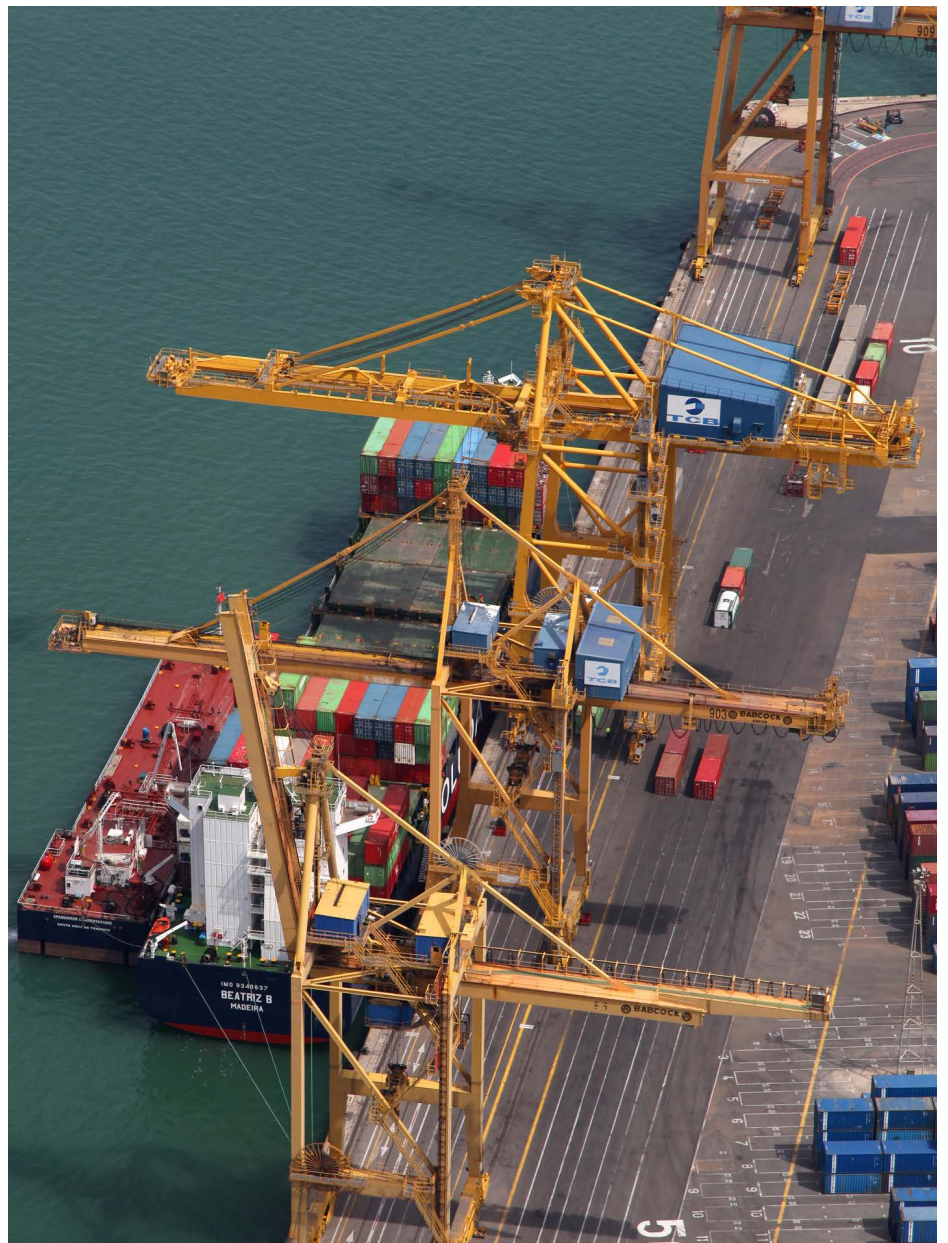
«El Port de Barcelona ha de produir cadenes logístiques adaptades a les necessitats dels clients i amb atributs que superin la competència»
III Pla estratègic del Port de Barcelona 2015-2020

El port és una àrea on es presten tots els serveis necessaris per a l'intercanvi de mode de transport. La prestació d'aquests serveis comporta la realització d'una sèrie d'activitats en les que intervenen diverses administracions com Duana, Capitania Marítima, Autoritat Portuària, Serveis d'Inspecció en Frontera, entre d'altres, a més de diversos tipus d'operadors privats com consignataris, terminals d'estiba, transitaris, agents de duana...

Segons el client, els processos portuaris es divideixen en:

- › Processos relatius a les mercaderies, en què el client és l'importador o exportador. Inclou processos de transport, que són els operatius i que presten bàsicament els operadors privats, i els de control de les administracions.
- › Processos relatius al vaixell, en què el client és la naviera. Inclou la gestió d'escales relatiu a administracions i serveis al vaixell, prestats bàsicament per operadors autoritzats.

FIGURA CORP. 03

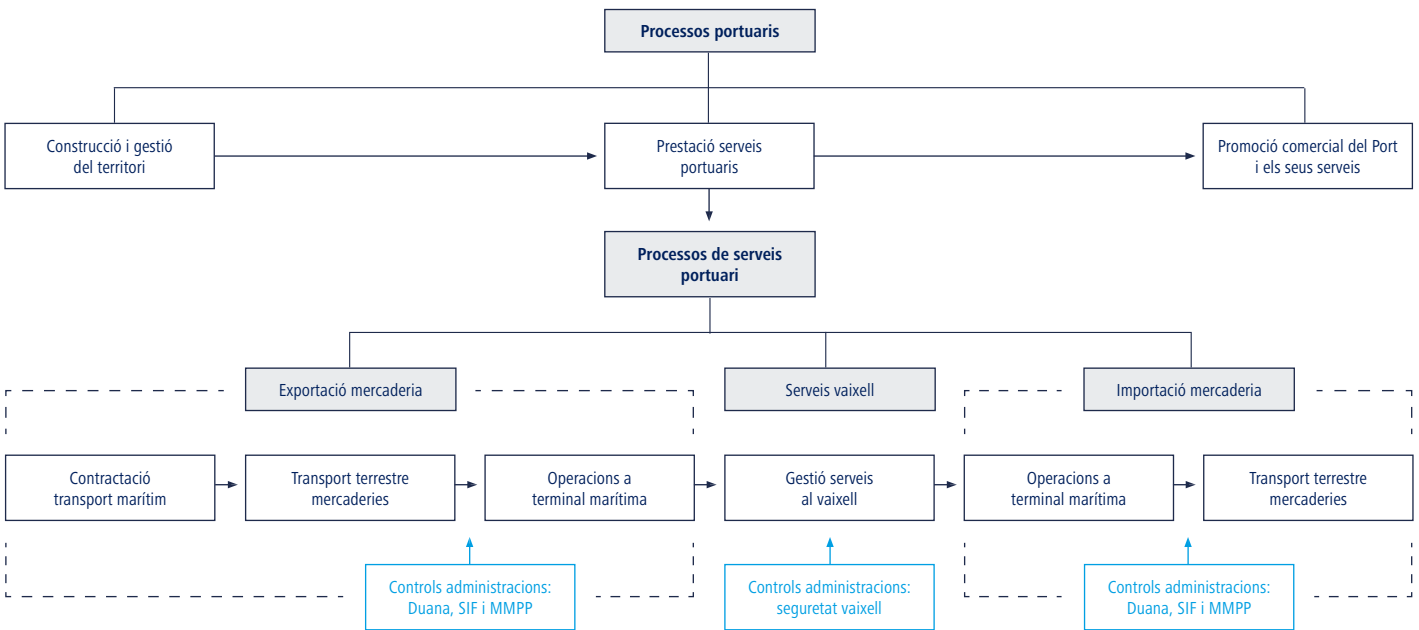
TAULA CORP. 09

Serveis prestats en el Port de Barcelona

Serveis al vaixell	Practicatge Remolc Amarratge Recollida de residus Aprovisionament i avituallament
Serveis a la mercaderia i al passatge	Estiba i desestiba Transbordament Càrrega i descàrrega Consolidació i desconsolidació Transport Serveis d'inspecció en frontera Serveis de Duana Embarcament i desembarcament de passatgers Càrrega i descàrrega de vehicles en règim passatge
Serveis auxiliars i complementaris	Emmagatzematge, lloguer d'equips, servei d'embalatge... Reparacions navals, subministrament a vaixells... Serveis generals de seguretat, neteja...
Serveis que presta l'APB	Projectar, planificar, construir, conservar i explotar les obres i serveis del port i dels senyals marítims Fomentar les activitats industrials i comercials relacionades amb el tràfic marítim o portuari

FIGURA CORP. 03

Processos portuaris i de serveis

PAÏSOS AMB ELS QUALS ES TREBALLA

El Port de Barcelona té connectivitat marítima amb més de 100 línies regulars i 163 armadors, i destaquen les seves connexions amb Àsia, Índia i Amèrica del Sud. A més, enllaça setmanalment amb 47 dels 50 principals ports de contenidors del món. Complementàriament, ofereix serveis diaris i/o setmanals amb els principals ports de la Mediterrània i el nord d'Àfrica mitjançant solucions multimodals de *short sea shipping* que suposen una alternativa fiable, econòmica i més sostenible que el transport per carretera.

TAULA CORP. 10 / GRÀFIC CORP. 01.

TAULA CORP. 10

Orígens i destinacions de les mercaderies, 2014-2018

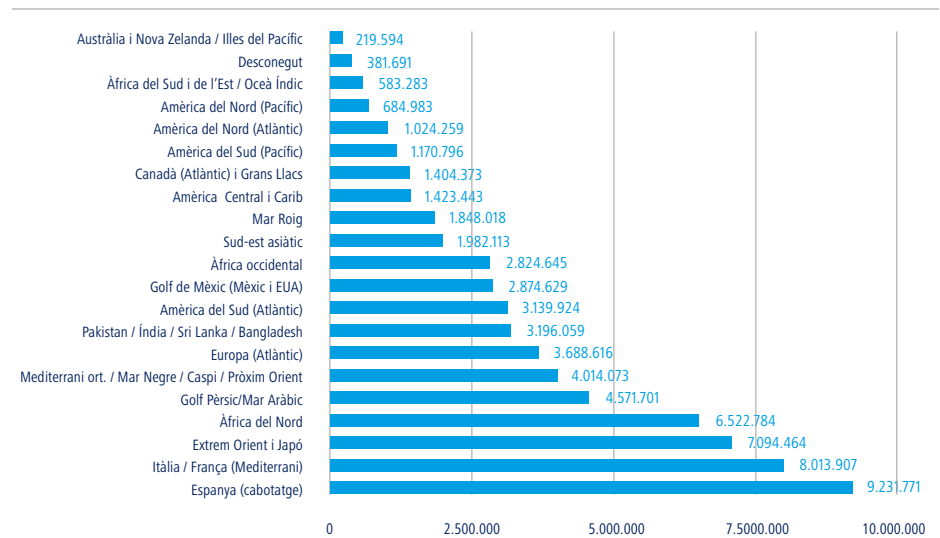
Àrees geogràfiques	2014	2015	2016	2017	2018	%	% s/total
Espanya (cabotatge)	7.519.961	7.537.685	8.689.241	9.119.646	9.231.771	1,2%	14,0%
Itàlia / França (Mediterrani)	5.818.925	6.775.069	7.457.304	7.777.832	8.013.907	3,0%	12,2%
Extrem Orient i Japó	4.724.079	5.311.636	5.703.720	6.467.147	7.094.464	9,7%	10,8%
Àfrica del Nord	6.258.451	4.868.786	5.191.883	6.488.539	6.522.784	0,5%	9,9%
Golf Pèrsic / Mar Àrabic	2.376.510	2.944.990	2.592.426	4.079.152	4.571.701	12,1%	6,9%
Mediterrani oriental / Mar Negra / Caspi / Pròxim Orient	3.633.577	3.414.871	3.077.896	3.841.884	4.014.073	4,5%	6,1%
Europa (Atlàntic)	3.123.145	3.110.352	2.601.679	2.978.752	3.688.616	23,8%	5,6%
Pakistan / Índia / Sri Lanka / Bangladesh	698.614	936.376	1.259.325	2.358.522	3.196.059	35,5%	4,9%
Amèrica del Sud (Atlàntic)	3.098.650	2.458.119	1.909.706	3.174.513	3.139.924	-1,1%	4,8%
Golf de Mèxic (Mèxic i EUA)	1.300.413	1.373.248	1.568.505	1.904.603	2.874.629	50,9%	4,4%
Àfrica occidental	1.871.861	1.975.370	2.156.338	3.201.670	2.824.645	-11,8%	4,3%
Sud-est asiàtic	1.562.390	1.642.237	1.462.870	1.842.185	1.982.113	7,6%	3,0%
Mar Roig	471.955	727.682	570.981	1.338.738	1.848.018	38,0%	2,8%
Amèrica Central i Carib	990.131	944.845	942.839	1.170.314	1.423.443	21,6%	2,2%
Canadà (Atlàntic) i Grans Llacs	253.124	271.446	372.680	1.234.901	1.404.373	13,7%	2,1%
Amèrica del Sud (Pacífic)	382.117	372.504	474.425	846.871	1.170.796	38,2%	1,8%
Amèrica del Nord (Atlàntic)	489.649	557.834	736.252	849.065	1.024.259	20,6%	1,6%
Amèrica del Nord (Pacífic)	127.437	132.789	121.263	494.259	684.983	38,6%	1,0%
Àfrica del Sud i de l'Est / Oceà Índic	341.505	316.057	358.302	414.489	583.283	40,7%	0,9%
Desconegut	90.430	65.776	96.328	293.917	381.691	29,9%	0,6%
Austràlia i Nova Zelanda / Illes del Pacífic	180.987	183.581	168.999	193.127	219.594	13,7%	0,3%
TOTAL (t)	45.313.911	45.921.253	47.512.962	60.070.126	65.895.126	100%	100%

El flux de mercaderies és constant entre països. El 2018 les principals àrees de destí i origen de les mercaderies han estat les següents:

- › Àrees de destí: Espanya (cabotatge), Àfrica del Nord, Itàlia / França (Mediterrani), Extrem Orient i Japó, Mediterrani oriental / Mar Negre / Caspi / Pròxim Orient, Golf Pèrsic / Mar Àrabic, Europa (Atlàntic), Àfrica occidental, Pakistan / Índia / Sri Lanka / Bangladesh i Mar Roig.
- › Àrees d'origen: Itàlia / França (Mediterrani), Extrem Orient i Japó, Espanya (cabotatge), Golf Pèrsic / Mar Àrabic, Amèrica del Sud (Atlàntic), Golf de Mèxic (Mèxic i EUA), Mediterrani oriental / Mar Negre / Caspi / Pròxim Orient, Pakistan / Índia / Sri Lanka / Bangladesh, Àfrica del Nord i Europa (Atlàntic).

GRÀFIC CORP. 01

Tones de mercaderies transportades segons àrees geogràfiques

SECTORS AMB ELS QUALS TREBALLA

Catalunya és la principal regió importadora i exportadora d'Espanya i ha suposat el 25% del valor del comerç exterior marítim d'Espanya del 2018. En aquest context, el Port de Barcelona és la principal porta d'entrada i sortida del comerç exterior marítim de Catalunya i ha vehiculat un 74% d'aquest al 2018.

Una de les característiques del sector exterior català és el seu elevat grau de diversificació, que abasta una àmplia gamma de sectors productius: indústria automoció, béns d'equip, alimentació, sector energètic, indústria química, metal·lúrgia, tèxtil... Com s'observa a la taula adjunta, els principals sectors econòmics que configuren el comerç exterior marítim català i el seu teixit empresarial i industrial, utilitzen majoritàriament les instal·lacions del Port de Barcelona per canalitzar els seus fluxos de comerç, als quals el Port de Barcelona dona resposta a través de la prestació de serveis eficients i contribueix, d'aquesta manera, a la millora de la seva competitivitat.

Els sectors més rellevants en el desenvolupament econòmic local que busquen suport en el Port per al seu desenvolupament es poden veure a la

TAULA CORP. 11.

Els principals productes de cada sector són:

- › Energètic: gas natural (+3,1%), gasolina (+12,6%), gasoli (-0,5%) i fuel (+12,4%).
- › Vehicles i elements de transport: vehicles i peces (+16,3%).
- › Agroramader i alimentari: fruites, hortalisses i llegums (+29,4%); fava de soja (+8,6%); pinso i farratges (11,1%) i vins, begudes, alcohols i derivats (+7,9%).
- › Altres mercaderies: maquinària i recanvis (9%), pasta i paper (17,6%) i fustes (-10,2%).
- › Químics: productes químics (+9,3%).
- › Siderometal·lúrgic: productes siderúrgics (+7,5%).
- › Materials de construcció: ciment i clínquer (-12,5%) i altres materials (+3%).

GRÀFIC CORP. 02.

EL PORT EN XARXA

El Port ha desenvolupat una xarxa de serveis i infraestructures en punts estratègics dels mercats propers, per tal de facilitar l'encaminament de les càrregues cap a o des d'aquestes zones per la capital catalana.

Serveis ferroviaris

L'oferta ferroviària peninsular per a contenidors del Port comprèn serveis regulars i freqüents a Saragossa, Madrid, Noáin (Pamplona), Montsó (Osca), Tarragona, Burgos, Vigo i Vitòria, a més dels serveis de la terminal de Morrot a la resta d'Espanya i Portugal. L'oferta internacional arriba fins a Lió, més les connexions des de Perpignan i Le Boulou a la resta de França i Luxemburg i des de Morrot a Bèlgica, Alemanya i Itàlia.

Pel que fa als cotxes, el Port es connecta per via ferroviària amb la majoria de plantes de producció de l'Estat espanyol i amb destinacions d'Alemanya i França. El Port també disposa de serveis ferroviaris de granel d'un *hinterland* més proper (Súria, Martorell i Tarragona).

Durant 2018, els serveis ferroviaris s'han consolidat i ampliat, tal i com es pot veure a la TAULA CORP. 12.

Amb l'objectiu de potenciar la seva estratègia ferroviària, el Port de Barcelona participa en diversos organismes vinculats al desenvolupament i la promoció de serveis ferroviaris i del corredor mediterrani (Ferrmed, Rail Freight Corridor 6 UE...). Això s'ha ampliat aquest any amb l'adhesió al clúster ferroviari Railgrup, amb més de 85 empreses i entitats vinculades al sector.

Terminals marítimes interiors

El Port de Barcelona participa també directament en un total de 5 terminals marítimes interiors o ports secs, que acosten els serveis portuaris als operadors logístics marítics i als clients importadors i exportadors dels territoris als quals serveix. [TAULA CORP. 13.](#)

El Port i l'empresa pública CIMALSA tenen constituïda, a més, una societat que sota el nom Terminal Intermodal Empordà desenvolupa el nucli logístic intermodal format per la futura terminal intermodal del Far de l'Empordà i l'actual terminal de Vilamalla. Ambdues terminals estan situades al costat del centre d'emmagatzematge i distribució Logis Empordà, a l'est de Figueres.

Per donar servei als seus mercats estratègics, el Port també té presència activa a través de representacions permanents:

- › Als mercats propers (mercat interior europeu i mediterrani) disposa de delegacions permanents en l'Estat espanyol (Saragossa, Madrid i zona Nord) i a França (Lió i Tolosa). Tenen la funció d'apropar els serveis del Port de Barcelona als operadors del comerç marítim internacional situats als mercats interiors i promoure la creació de noves cadenes logístiques.
- › Als mercats llunyans (*foreland*), el Port té representació permanent a Amèrica del Sud, al Japó i a la Xina, amb l'objectiu d'enfortir vincles i incrementar els intercanvis amb aquests mercats clau i els seus països veïns.

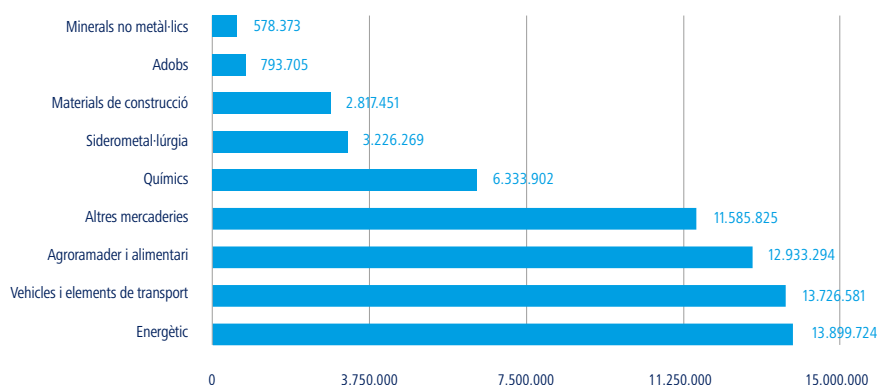
TAULA CORP. 11

Principals tipus de mercaderies transportades al Port de Barcelona (t), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Energètic	11.491.562	10.568.342	10.083.533	12.724.469	13.899.724	9,2%
Vehicles i elements de transport	9.037.222	9.546.940	10.386.425	12.299.616	13.726.581	11,6%
Agroramader i alimentari	7.581.991	7.684.093	8.248.351	11.476.244	12.933.294	12,7%
Altres mercaderies	6.709.517	7.784.132	7.971.058	10.454.914	11.585.825	10,8%
Químics	4.405.165	4.679.970	4.817.431	5.791.910	6.333.902	9,4%
Siderometal·lúrgic	2.578.794	2.142.439	2.182.656	3.067.800	3.226.269	5,2%
Materials de construcció	2.479.442	2.391.566	2.640.574	2.954.709	2.817.451	-4,6%
Adobs	752.356	791.835	717.586	764.933	793.705	3,8%
Minerals no metàl·lics	277.860	331.936	465.348	535.538	578.373	8,0%

GRÀFIC CORP. 02

Tones de mercaderies transportades per sector

TAULA CORP. 12

Principals terminals del «port en xarxa» i objectius per servei/conexió

Servei / connexió	Descripció	Operador	Fita 2018
Tren reefer amb Saragossa/tmZ	Connexió específica per a contenidors de temperatura controlada, majoritàriament per a l'exportació de carn de porc de la zona d'Aragó a la Xina a través del Port de Barcelona. Iniciat el 2016.	APMT Railway	Consolidada l'oferta amb una freqüència de servei diària
Servei per a vehicles amb Alemanya	Primer servei directe que transporta vehicles fabricats a Alemanya i els distribueix a l'Estat espanyol. L'únic servei que no requereix fer transbordament o canvi d'eixos a la frontera francesa i tren més llarg d'ample internacional que ha entrat mai a la península (685 m). Iniciat el març de 2018.	DB Cargo	Nova connexió setmanal, de manera que ja hi ha 4 serveis setmanals
Servei per a contenidors amb Lió (França)	Connecta la terminal de Montsó (Osca) amb el Port de Barcelona (terminal BEST) i la terminal de Lió Venissieux. Iniciat el novembre de 2018.	Transportes Portuarios i Renfe Mercancías	Nou servei amb freqüència setmanal
Serveis per a contenidors a Vigo i Vitòria	Nous serveis ferroviaris per a contenidors entre el Port de Barcelona, Vigo i Vitòria, passant per tmZ.	APMT Railway	Nous serveis, amb freqüència setmanal
Serveis per a contenidors amb Tarragona	Connexions ferroviàries amb el Port de Barcelona per a contenidors.	Transportes Portuarios	L'oferta ha passat de 5 a 7 serveis per setmana
Serveis per a contenidors amb Montsó (Osca)	Connexions ferroviàries amb el Port de Barcelona per a contenidors.	APMT Railway	Consolidats els 5 serveis setmanals

TAULA CORP. 13

Principals terminals del «port en xarxa» i tràfic

Nom	Objectiu i abast	Serveis ferroviaris
Terminal Marítima de Saragossa (tmZ)	Plataforma de serveis per als operadors i els importadors i exportadors d'Aragó, Navarra i La Rioja, i el node logístic de passada cap al centre i el nord-est peninsular.	145.382 TEU (-4%). Segueix sent la primera terminal ferropuertuària d'Espanya.
Ports secs d'Azuqueca de Henares (Guadalajara) i de Coslada	Participats pel Port, amb l'objectiu d'apropar el transport marítim i facilitar la competitivitat del pol logístic i de consum de la Comunitat de Madrid i el centre peninsular, així com la connexió amb els altres mercats de la península Ibèrica.	71.554 TEU (+17%). Participat pels ports de Barcelona, Santander i Bilbao.
Terminal de Contenidors de Saint-Charles (Perpinyà)	El Port participa amb un 4% en aquesta terminal, situada en un dels principals centres logístics i de distribució de productes frescs del sud d'Europa. Acull operacions logístiques amb destí/origen Europa i pas per la Mediterrània.	28.736 UTI (+6%).

80%

ORGANITZACIONS PERTANYEN
A ASSOCIACIONS SECTORIALS

PRINCIPALS ASSOCIACIONS A LES QUALS ES PERTANY

Internacionals

El Port de Barcelona busca tenir veu i vot en les principals organitzacions del panorama portuari internacional per tal de seguir de prop l'evolució del sector i poder-hi tenir incidència. [TAULA CORP. 14.](#)

Organismes vinculats al mercat xinès

Per al Port de Barcelona és clau mantenir una estreta relació amb el mercat xinès, primer soci comercial en el tràfic de contenidors, amb una quota del 25%. [TAULA CORP. 15.](#)

Organitzacions nacionals

En l'àmbit de l'Estat espanyol, el Port és membre o participa, entre d'altres, en les següents associacions:

- › Associació Espanyola de Promoció del Transport Marítim de Curta Distància (TMCD).
- › Federació Espanyola del Cafè (FEC-ANCAFE).
- › Barcelona Centre Financer Europeu.
- › Associació Espanyola del Gas Natural per a la Mobilitat (GASNAM).
- › Barcelona-Catalunya Centre Logístic (BCL).

El 80% de les organitzacions participants pertanyen a associacions sectorials. En destaquem les següents, ja que són les associacions de les quals són membres més organitzacions:

- › ASCIPOINT (Associació Catalana d'Empreses Concessionàries amb Instal·lacions Portuàries).
- › ANESCO (Asociación Nacional de Empresas Estibadoras y Consignatarias de Buques).
- › ATEIA (Asociación de Transitarios Internacionales de Barcelona).
- › ATERQUIGAS (Asociación Española de Terminales Receptoras de Graneles Líquidos, Químicos y Gases).
- › CLECAT (European Association for Forwarding, Transport, Logistics and Custom Services).
- › FETEIA OLTRA (Federación Española de Asociaciones de Transitarios).
- › FIATA (International Federation of Freight Forwarders Associations).
- › IATA (International Air Transport Association).

TAULA CORP. 14

Organitzacions internacionals a les quals pertany el Port de Barcelona

European Sea Ports Organisation (ESPO)	El 2018 el Port ha estat membre del Comitè Executiu i ostentat la presidència del Comitè de Governança del Port. Ha participat en els comitès de Desenvolupament Sostenible; Intermodalitat, Logística i Indústria; Facilitació del Comerç, Duanes i Seguretat; Anàlisi Econòmica i Estadística, i a la xarxa sobre política portuària de ferris i creuers. Dins de l'ESPO el Port segueix de prop les accions de la Comissió Europea en matèria de transports, com la nova Connecting Europe Facility (CEF), revisada el 2018.
International Association of Ports and Harbours (IAPH)	El 2018 s'ha presentat el World Ports Sustainability Program, que té com a objectiu millorar i coordinar els esforços dels ports en temes de sostenibilitat i fomentar la cooperació internacional entre els membres de les cadenes logístiques. El Port ha participat amb 3 projectes: l'estudi d'impacte dels creuers a Barcelona, el projecte Port Links i el Pla de millora de qualitat de l'aire. La IAPH és l'únic fòrum reconegut com a portaveu del sector portuari mundial, i els seus ports aglutinen prop del 80% del tràfic mundial de contenidors i més del 60% en tones. Santiago García-Milà, en representació del Port de Barcelona, ostenta la presidència
World Ports Climate Action Program	És impulsor de la iniciativa, juntament amb les autoritats portuàries d'Hamburg, Anvers, Los Angeles, Long Beach, Vancouver i Rotterdam. En el marc del Programa d'Acció Climàtica Portuària Mundial, presentat al setembre, els esmentats ports desenvolupen un seguit de projectes per fer front a l'escalfament global. Tenen previst focalitzar les seves accions en els àmbits de l'eficiència de les cadenes de subministrament mitjançant eines digitals; enfocaments reguladors comuns; subministrament d'energia renovable als vaixells durant la seva estada als ports; desenvolupament de combustibles de baix contingut en carboni, i la descarbonització total de les instal·lacions de manipulació de càrrega als ports.
Intermed	Membre fundador de l'associació, integrada pels Ports de Barcelona, Gènova i Marsella. En el marc de la fira Transport Logistics China 2018, de Xangai, s'ha organitzat el seminari «El mar Mediterrani: on Àsia, Àfrica i Europa es troben en la ruta de la seda» (<i>The Mediterranean Sea: where Asia, Africa and Europe meet along the Maritime Silk Road</i>), per explicar al sector marítim portuari xinès i als operadors logístics el paper que els tres ports associats tenen a la nova ruta de la seda.
MEDports Association	Ostenta la vicepresidència de l'associació i la presidència del Comitè de Formació i Coneixement Portuari. Fundada el juny de 2018 a Marsella, amb la participació de vint dels principals ports i organitzacions portuàries de les dues ribes del Mediterrani, aquesta associació pretén fomentar la col·laboració entre els ports de la Mediterrània, fer front als nous reptes del comerç internacional i la logística, i posar de manifest la rellevància i centralitat del Mediterrani en els nous fluxos del comerç internacional.
Medcruise	És membre actiu de l'associació. El Port de Barcelona ha participat en totes les assemblees i grups de treball que organitza l'associació dels ports de creuers de la Mediterrània.
Altres organitzacions que compten amb una participació del Port	Association Internationale Villes et Ports (AIVP), Association of European Vehicle Logistics, Association of the Mediterranean Chambers of Commerce and Industry (ASCAME), Coffee Federation, European Intermodal Association, FERRMED, Interferry i World Association for Waterborne Transport Infrastructure (PIANC).

TAULA CORP. 15

Relació d'iniciatives vinculades al mercat xinès

China's European Logistics Centre (BARCELOC)	<p>Projecte comú del Port de Barcelona, Catalonia Trade & Investment i l'Ajuntament de Barcelona per captar centres de distribució multi-països a Barcelona. Especialment centrat en els sectors de l'automoció, la moda, la indústria química i el comerç electrònic.</p> <p>En el marc del projecte, el Port de Barcelona ha participat en les següents accions de promoció durant el 2018:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Estand a la fira Transport Logistics de Xangai i dinar col·loqui amb 18 empreses industrials i logístiques xineses interessades en els mercats europeus. • Presència a la fira CILF China International Logistics Fair, a Shenzhen, i signatura d'acord de col·laboració amb el Port de Shenzhen, quart del món en contenidors. • Participació a la primera edició de la China International Import Expo (CIIE), a Xangai, de la mà de la naviliera COSCO Shipping, i contactes amb empreses interessades a encaminar els seus productes cap al sud d'Europa a través dels ports del Mediterrani. • Treball en 16 casos concrets d'empreses interessades a establir a Catalunya un centre de distribució per al sud d'Europa i/o interessades a trobar un soci logístic i comercial.
---	---

56%

ORGANITZACIONS PARTICIPEN
EN ACTIVITATS ORGANITZADES
PELS GRUPS D'INTERÈS

RELACIÓ AMB ELS GRUPS D'INTERÈS

Diàleg amb els grups d'interès i expectatives

Per tal de dur a terme la identificació dels grups d'interès, l'any 2016 es va constituir un equip representatiu de persones de la Comunitat Portuària en el qual van participar empreses estibadores, concessionàries, consignatàries, transitàries, agents de duanes, Port Vell, Centre Intermodal de Logística (CILSA), de serveis portuaris, fundacions i la pròpia Autoritat Portuària. Seguint la metodologia de pluja d'idees, agrupació i prioritització es van identificar 8 grups d'interès i 24 subgrups.

Un cop identificats els grups d'interès de la Comunitat Portuària, el següent pas va ser identificar les expectatives que tenien dipositades en el Port de Barcelona. Per a fer-ho, es van realitzar focus grups i grups de treball. Posteriorment, es van identificar els indicadors que millor mesuraven el grau de resposta que la Comunitat Portuària dona a les demandes dels grups d'interès. A la memòria es presenten dades de més de 140 indicadors, quantitatius i descriptius dels quals uns 48 són aportats per les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial i la resta (sobretot els de tipus econòmic i ambiental) per l'Autoritat Portuària.

Una de les fites planificades per als anys 2017-2018 ha estat establir el mecanisme d'interlocució amb els grups d'interès mitjançant la identificació dels canals existents en l'actualitat i l'ampliació que es consideri. [TAULA CORP. 16.](#)

Participació amb els grups d'interès

El Port de Barcelona col·labora directament amb els seus grups d'interès. Alguns dels grups d'interès es troben representats en el Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària, com són les administracions locals, autonòmica i de l'estat, els sindicats i els clients finals. Així mateix, en el Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària es troben representats els sindicats i els clients finals (importador/exportador). També realitza reunions de treball periòdiques amb els grups d'interès.

El 56% de les organitzacions enquestades ha format part durant el 2018 d'activitats organitzades pels seus grups d'interès. La majoria ha participat amb les administracions, seguit d'institucions i clients. Respecte a l'any 2017 i el 2016, les dades són molt similars (57,1% i 55,6 %, respectivament).

En el següent gràfic es mostra el percentatge de participació en algun projecte o activitat, segons el grup d'interès que l'ha impulsat. [GRÀFIC CORP. 03.](#)

Moltes de les organitzacions que han realitzat l'enquesta per a la memòria participen en activitats relacionades amb més d'un grup d'interès. Per exemple, del 57,3% de les organitzacions de la memòria participa en alguna activitat, el 61,9% participa en activitats amb les administracions públiques.

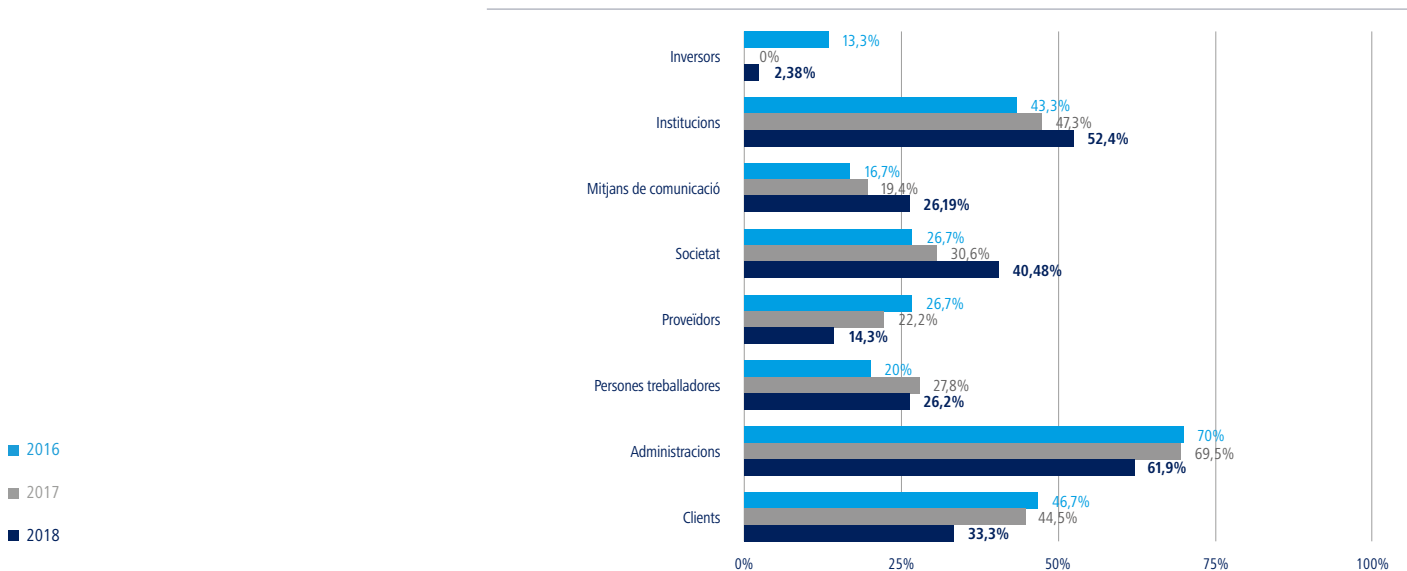
TAULA CORP. 16

Grups d'interès identificats i canals de comunicació

Grups d'interès	Subgrups d'interès	Canals de comunicació
Clients	Importadors i exportadors Armadors. Passatgers	Reunions presencials Comunicacions comercials Servei d'Atenció al Client (SAC) Gestió de clients (telèfon, correu, web i xarxes socials) Esdeveniments d'associacions de clients Consell Rector Consell d'Administració
Administracions	Unió Europea Govern central Generalitat de Catalunya Ajuntaments Àrea Metropolitana de Barcelona	Reunions presencials Web corporativa Consell Rector Consell d'Administració
Treballadors/res	Empleats de l'Administració Empleats d'empreses de la Comunitat Portuària Empleats d'estiba Tripulants	Comunicacions presencials Contacte telefònic, correu, intranet i web Comitè d'empresa
Proveïdors	Serveis generals Serveis específics del sector portuari	Gestió de proveïdors Reunions presencials Contacte telefònic, correu i web
Societat	Ciutadans Usuaris Port Vell Entitats socials	Contacte telefònic, correu i web Mitjans de comunicació Esdeveniments d'associacions
Mitjans de comunicació	Mitjans generalistes Mitjans especialitzats nacionals i internacionals Xarxes socials	Conferències, jornades i esdeveniments Entrevistes Rodes de premsa
Institucions	Comunitat educativa i institucions de recerca Fundacions Associacions de ports Col·legis professionals	Acords de col·laboració Assistència a esdeveniments
Inversors	Inversors privats	Reunions presencials Contacte telefònic, correu i web Consell d'Administració

GRÀFIC CORP. 03

Participació en activitats relacionades amb els grups d'interès, 2016-2018

57,3%

ORGANITZACIONS AMB CANALS
DE COMUNICACIÓ AMB ELS GRUPS
D'INTERÈS

Canals de comunicació amb els grups d'interès

El Port dona a conèixer la informació més rellevant als seus diferents públics –mitjans de comunicació, ciutadania, Comunitat Portuària, carregadors i operadors logístics internacionals...– per trametre la importància del Port de Barcelona com la principal infraestructura de transports de Catalunya i com a facilitador del comerç exterior d'un extens *hinterland*. Aquesta informació es vehicula principalment a través dels mitjans de comunicació, amb els quals es manté una relació diària i directa, les xarxes socials i les relacions institucionals. Tot i la diversitat de públics, que implica adaptar el missatge en cada cas, hi ha un valor fonamental que porta l'estratègia de comunicació del Port de Barcelona: la transparència. La tasca comunicativa es lidera i coordina des de l'àrea de Comunicació, que contribueix a transmetre una imatge homogènia, acurada i reconeguda del Port.

Així mateix, el percentatge d'organitzacions que disposen de canals de comunicació amb els seus grups d'interès suposa el 57,3% del total d'organitzacions que han respost l'enquesta. Aquesta xifra és molt similar a la de l'any anterior, que era del 57,1%.

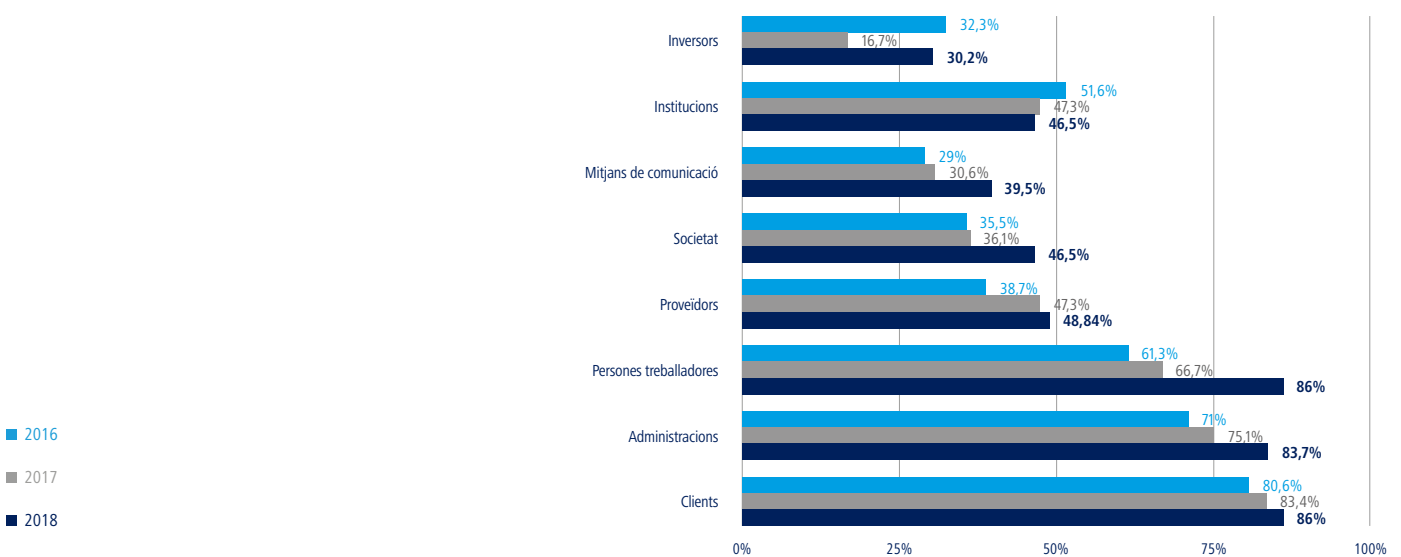
Com es pot veure al gràfic, el principal canal de comunicació és amb els clients i amb les persones treballadores, seguit per les administracions.

GRÀFIC CORP. 04.

GRÀFIC CORP. 04

Canals de comunicació amb els grups d'interès, 2016-2018

PROMOCIÓ COMERCIAL

Missió empresarial a Vietnam

La vintena missió del Port de Barcelona es va desenvolupar del 9 al 17 de novembre a les ciutats de Hanoi i Ho Chi Min (Vietnam) i va estar integrada per 38 participants de la Comunitat Portuària (transitaris, agents de duanes i operadors logístics); per importadors i exportadors de diversos sectors; i per representants de les quatre associacions professionals del sector logístic (Col·legi Oficial d'Agents i Comissionistes de Duanes de Barcelona, Associació de Transitaris Internacionals de Barcelona ATEIA-OLTRA, Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona i Associació d'Empreses Estibadores de Barcelona), de la Generalitat de Catalunya, de la Duana de Barcelona, i de la premsa del sector. La missió va estar encapçalada pel Conseller de Territori i Sostenibilitat del Govern de Catalunya i la presidenta del Port de Barcelona, acompanyats del director general de Transports i Mobilitat del Govern de Catalunya.

L'objectiu d'aquesta missió ha estat impulsar el comerç exterior entre Catalunya i la zona dels països ASEAN, reforçar i generar vincles empresarials i institucionals amb el Vietnam, contribuir a la internacionalització de les empreses de Catalunya i promocionar la Comunitat Portuària de Barcelona i impulsar l'establiment de relacions comercials mitjançant acords de col·laboració i signatura de convenis. El salt a Àsia ve donat per l'interès de la Comunitat Portuària i per l'interessant moment que viu el país asiàtic, amb un mercat en creixement que compta amb sectors en els quals el Port de Barcelona és líder, com el cafè, maquinària, béns industrials, productes tèxtils, productes d'alimentació i mobiliari de fusta.

Les jornades empresarials, en ambdues ciutats, van comptar amb l'assistència de 500 persones amb un elevat perfil institucional i una gran reper-

cussió mediàtica. La presidenta del Port de Barcelona va presentar la situació privilegiada del Port, que el posiciona com el millor node per a la redistribució a Europa de les mercaderies procedents d'Àsia.

En el marc de la missió, els integrants de la delegació del Port, a part de la seva agenda privada, van realitzar diverses reunions de treball, durant les sessions de *networking* i en la sessió de contactes bilaterals, organitzades a Ho Chi Minh.

També es va desenvolupar una important agenda de contactes institucionals amb diverses administracions i entitats vietnamites. A Hanoi es van mantenir reunions amb el viceministre del Ministeri de Transports i Comunicacions, el vicepresident del Port de Da Nang, el director general de Cooperació Internacional de VINAMARINE, i el secretari general de VICOFA-Associació Vietnamita del Cafè i del Cacao. A la ciutat portuària es van realitzar reunions comercials amb les principals navilieres (CMA-CGM, MSC i Hapag Lloyd), es va visitar la fàbrica de VOLCAFE, el tercer gran *trader* mundial de cafè, i els integrants de la delegació van visitar les instal·lacions de Saigon Newport Corporation, al port de Cai Lai, la primera terminal de contenidors del Vietnam.

A Ho Chi Minh, ciutat que concentra la principal activitat econòmica del país, la presidenta del Port de Barcelona i el president de l'Associació de Ports del Vietnam (VPA) van rubricar un conveni de col·laboració per enfortir els intercanvis entre els dos països i compartir informació en matèria de planificació i construcció portuària, seguretat i Port Community Systems.

D'altra banda, i quant a Comunitat Portuària, el president de l'Associació de Transitaris Internacionals ATEIA-OLTRA, el president de l'Associació de Consignataris de Vaixells de Barcelona i el president del Col·legi d'Agents de Duanes de Barcelona van signar convenis de col·laboració amb els seus respectius homòlegs, per cooperar en temes d'interès comú.

Aquesta missió ha obtingut la nota de valoració més alta de totes les missions realitzades fins al moment, amb un 8,9 sobre 10.

Promoció comercial

Amb la participació a fires i congressos de diferents sectors i a diferents zones geogràfiques, el Port de Barcelona busca promoure, consolidar i posicionar els seus tràfics estratègics; estudiar de primera mà les tendències del mercat i les necessitats d'usuaris i operadors, i aglutinar la Comunitat Portuària amb participacions conjuntes, per crear sinergies i afegir valor i competitivitat a les empreses del sector. [TAULA CORP. 17.](#)

TAULA CORP. 17

Relació d'iniciatives per a la promoció comercial del Port de Barcelona

Participació amb estand a fires internacionals de logística i transport	<ul style="list-style-type: none"> • La Semaine de l'innovation Transport et Logistique (SiTL), Paris, març. • Intermodal South America, Sao Paulo, març. • Transport Logistic Xina, Xangai, maig. • Logismed, Marràqueix, maig. • China International Logistics Fair (CILF), Shenzhen, octubre. • Saló Internacional de la Logística (SIL), Barcelona, juny.
Presència a fires especialitzades en el tràfic de fruites i verdures (productes frescos)	<ul style="list-style-type: none"> • Fruit Logistica, Berlín, febrer. • Medfel, Perpinyà, abril. • Fruit Attraction, Madrid, octubre.
Presència en fires destacades per la rellevància de la zona geogràfica o mercat	<p>ÀSIA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10th WCA Worldwide Conference, Singapur, març.* • 15th Sino-International Freight Forwarders Conference, Xangai, setembre.* • 9th Global Freight Forwarders Conference, Chongqing, octubre. <p>AMÈRICA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Expo carga + ALACAT, Mèxic, juny. <p>NORD D'ÀFRICA:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VII Encuentro Hispano-Marroquí, Tànger, març.
Participacions en altres fires, congressos i conferències rellevants	<ul style="list-style-type: none"> • Federación Empresarial de la Industria Química Española (FEIQUE), Madrid, març. • Jornada Digitalització, Saragossa, març. • Breakbulk Europe, Bremen, maig. • Círculo de Empresarios, Madrid, juliol. • Congreso de Puertos Lationamericanos APPA, Valparaíso, octubre. • Taula rodona Cambra de Comerç Hong Kong, Hong Kong, octubre. • Colfecar, Cartagena de Indias, octubre.
Participació en conferències organitzades per associacions de les quals el Port de Barcelona és soci	<ul style="list-style-type: none"> • Tràfic d'automòbils, organitzades per l'associació ECG (The Association of European Vehicle Logistics). • Transport marítim de curta distància (TMCD), organitzades per l'associació Shortsea Promotion Center (SPC). • Tràfic de cafè, organitzades per l'European Coffee Federation (ECF).

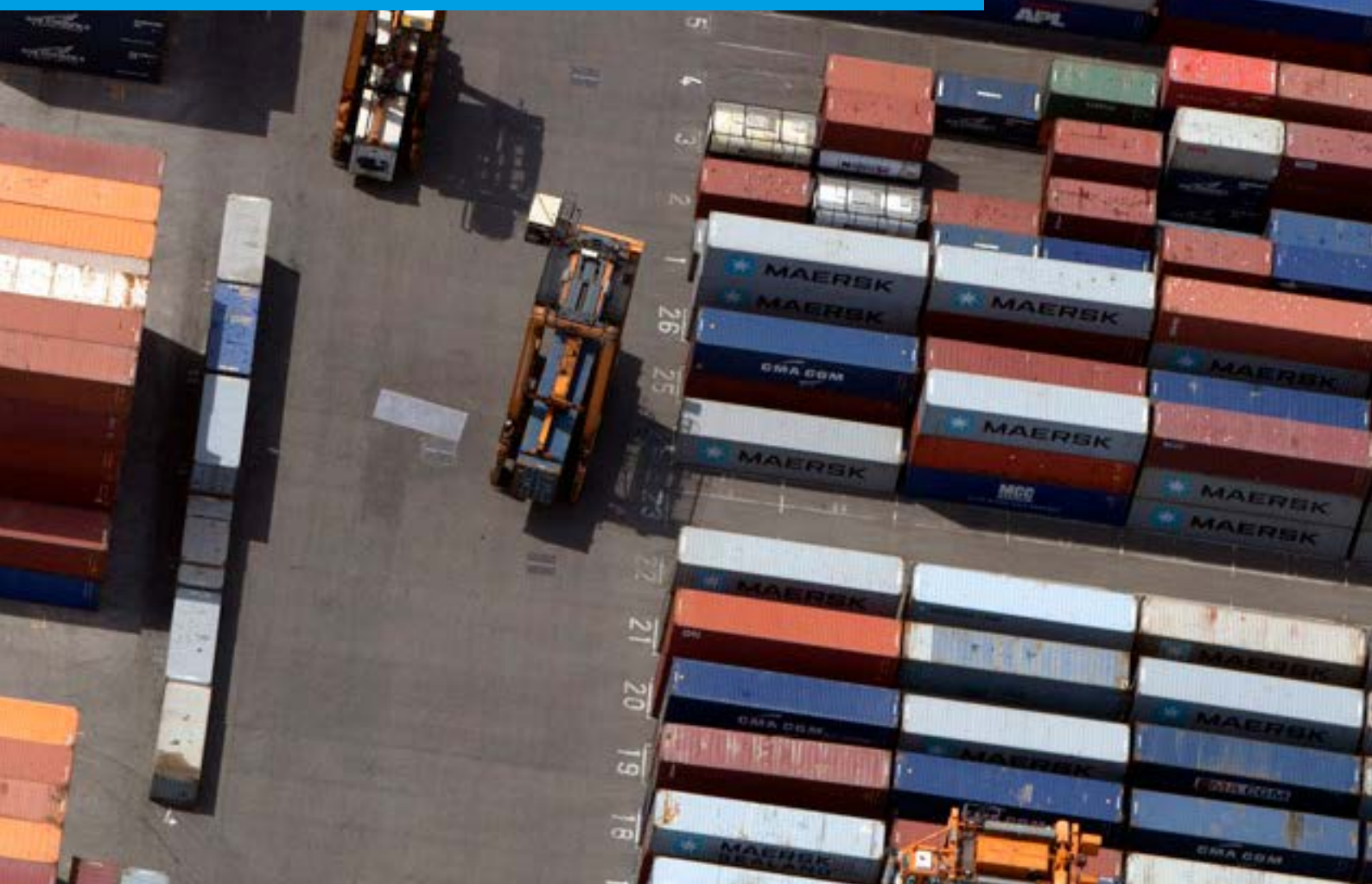
*Organitzades per l'organització WCA (World Cargo Alliance) d'acord amb el conveni entre les associacions xineses WCA i China International Freight Forwarders Association (CIFA) i ATEIA i el Port de Barcelona.

Desenvolupament del valor econòmic

02

CREIXEMENT, COMPETITIVITAT I SOSTENIBILITAT

El creixement, la competitivitat i la sostenibilitat són tres dels eixos estratègics que guien les accions desenvolupades en el marc del III Pla estratègic del Port de Barcelona.

Crear un entorn de creixement econòmic sostenible per a la Comunitat Portuària i per al conjunt de la societat és un factor imprescindible per avançar en la dimensió econòmica. Aquest creixement ha de comprendre tant la creació de riquesa com la dinamització dels entorns locals i dels territoris a través de mesures de desenvolupament que considerin criteris més enllà de les dades econòmiques, com la innovació i la sostenibilitat.

El desenvolupament econòmic és rellevant per als següents grups d'interès: els clients, les administracions públiques i les institucions. Els aspectes materials als quals es refereixen són el creixement econòmic derivat del tràfic de mercaderies i del moviment de passatgers, la inversió pública i privada i l'estabilitat del marc legal.

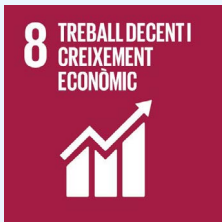
Les principals expectatives dels grups d'interès en l'àmbit econòmic són el creixement econòmic i de tràfics i la rendibilitat de les inversions de tercers al Port de Barcelona. Les dades recollides i presentades en aquesta memòria sectorial mostren una evolució molt positiva dels indicadors de referència per al creixement econòmic.

ORIENTATS ALS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

El creixement econòmic del Port de Barcelona ha batut xifres rècord en alguna de les magnituds analitzades, com és el cas del valor de les mercaderies i el nombre de passatgers que han passat pel Port o el tràfic marítim de curta distància.

Conscient de la responsabilitat amb els seus grups d'interès i el paper rellevant en l'assoliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), el Port de Barcelona treballa per tal que aquest creixement esdevingui sostenible en el temps i tingui cura de les persones i del medi ambient. Treballar per reduir les externalitats econòmiques de l'activitat portuària no només és una obligació autoimposada, sinó que és també una forma d'esdevenir més competitiu en el curt, mitjà i llarg termini.

Promoure el creixement econòmic, sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tothom. El creixement del tràfic de mercaderies i del moviment de passatgers va acompanyar de la creació de llocs de treball i la preocupació que aquest creixement sigui respectuós amb l'entorn i amb el medi ambient.

- › A Catalunya, generació d'un VAB total a l'economia de 3.531 milions d'euros.
- › 25% de quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya.
- › 9,7% d'increment en el tràfic total, en tones, respecte l'any anterior.
- › Increment del 4,5% del tràfic marítim de curta distància, en substitució del transport per carretera i ambientalment més respectuós.
- › Per cada 1.000 creueristes es generen 4 llocs de treball a Catalunya.

Construir infraestructures resilents, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació. Les inversions en infraestructura són fonamentals per aconseguir el desenvolupament sostenible. El creixement del Port ha estat possible gràcies a una consolidació de les infraestructures i la seva millora contínua, amb una ampliació de les inversions any rere any. A més de millorar les infraestructures, les organitzacions del Port han impulsat la investigació, la recerca i la innovació.

- › 47,3 km de via de ferrocarril dins el recinte portuari.
- › 61% d'inversió privada sobre el total d'inversió.
- › 4,5% d'inversió en R+D+I sobre el total de la inversió.
- › 187.808 euros d'ajudes rebudes per projectes d'R+D+I.

Garantir modalitats de consum i producció sostenibles. El consum i la producció sostenibles consisteixen en fomentar l'ús eficient dels recursos, l'eficiència energètica i unes infraestructures sostenibles. A més, el Port de Barcelona treballa per tal que també totes les organitzacions que en formen part esdevinguin actors preocupats per la sostenibilitat i promoguin pràctiques respectuoses amb la societat i el medi ambient.

- › 75 organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial del Port de Barcelona.
- › Participació en projectes europeus que treballen per reduir emissions, potenciació de la mobilitat amb vehicles elèctrics o l'ús de GNL per al transport marítim.
- › 97,3% de les compres de productes o serveis es realitzen dins la Unió Europea.

Sobre les dades incloses

Totes les dades sobre tipus de mercaderies, granel, vehicles, contenidors, passatgers, escales i altres dades de moviment de persones i tràfic de mercaderies són globals per al conjunt d'organitzacions del Port de Barcelona. Aquestes dades provenen dels sistemes de control de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) i són reportades mensualment al web del Port de Barcelona.

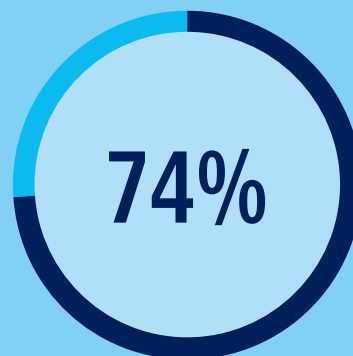
Les dades que fan referència a les ajudes rebudes, a la inversió en recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I), i al volum de compres a empreses de la Unió Europea provenen de les dades sectorials, és a dir, del total d'organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial que han respost el qüestionari.

4,5

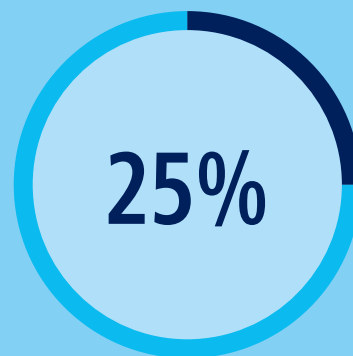
MILIONS DE PASSATGERS

126,2

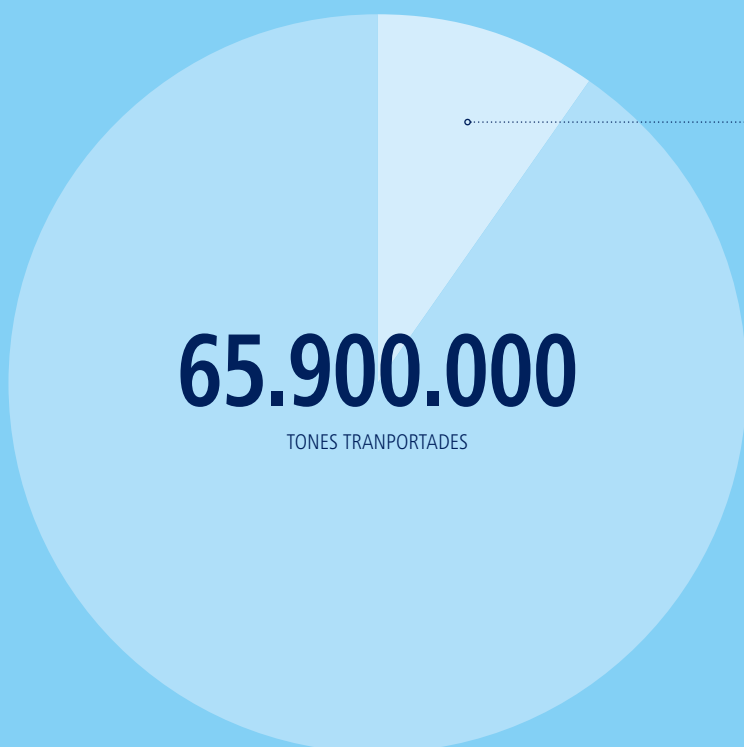
MILIONS D'€ D'INVERSIÓ
PÚBLICA I PRIVADA

QUOTA DE MERCAT DE
COMERÇ EXTERIOR MARÍTIM
DE CATALUNYA

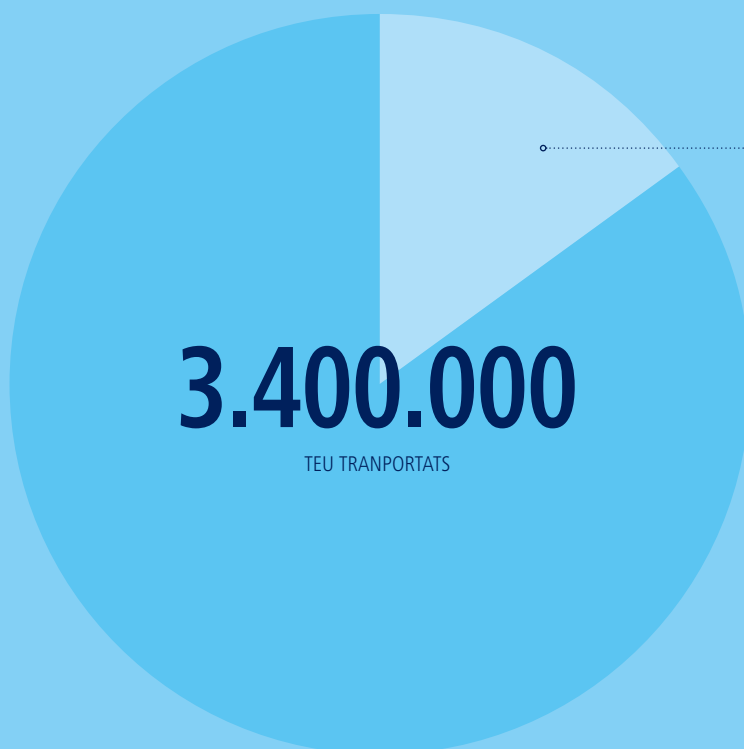

QUOTA DE MERCAT DE
COMERÇ EXTERIOR MARÍTIM
D'ESPANYA

9,7%

INCREMENT DE TONES TRANSPORTADES
ENTRE 2017 I 2018

15,3%

CREIXEMENT DE TEU ENTRE 2017 I 2018

02.1

Aportació econòmica del Port de Barcelona

1,7%

VAB CATALUNYA

CONTRIBUCIÓ AL VAB

El Port de Barcelona està format per una gran varietat d'empreses, organitzacions i institucions que presten multitud de serveis al llarg de tota la cadena logística del transport marítim, ja sigui de mercaderies o de passatgers. Les xifres de tràfic expliquen els volums registrats, els tipus de mercaderies, l'aportació de valor directe i altres dades que ajuden a quantificar el volum econòmic derivat de l'activitat portuària. No obstant, aquesta aportació de valor comporta altres magnituds que cal tenir en compte, donada la rellevància del Port per al territori, de proximitat i interior. En aquest sentit, el valor afegit brut (VAB) que genera l'activitat portuària mesura precisament les rendes econòmiques procedents de la prestació d'aquests serveis i determina la importància d'un port com a generador de riquesa i competitivitat en l'economia.

De l'estudi d'impacte realitzat l'any 2008-2009 (amb dades del 2006) es van extreure resultats que es mostren a la [TAULA ECO. 01](#).

A partir de les dades de l'Estudi d'Impacte Econòmic referenciat al 2006, s'ha fet una estimació de les dades actualitzades a 2017, que es basa en l'evolució de l'índex de preu al consum (IPC) entre 2006 i 2017 i en l'evolució del tràfic del Port per als diferents segments de tràfic en el mateix període 2006/2017. Així, s'ha pogut estimar l'aportació del Port de Barcelona a l'economia catalana el 2017 en termes de volum de riquesa o VAB i en volum d'ocupació. [TAULA ECO. 02](#).

Així, l'activitat del Port de Barcelona genera un VAB total a l'economia de 3.531 milions d'euros, que representen l'1,7% del VAB de Catalunya.

TAULA ECO. 01

Impacte econòmic total del Port de Barcelona

	Valor afegit brut (milers d'euros)	% Participació VAB Catalunya	% Participació VAB Espanya
Impacte inicial	1.452.484	0,89%	0,17%
Impacte intersectorial	838.926	0,51%	0,10%
Impacte total	2.291.410	1,40%	0,26%

TAULA ECO. 02

Estimació de l'impacte econòmic del Port de Barcelona l'any 2017

	Valor afegit brut (milers d'euros)	% Participació VAB Catalunya
Impacte inicial	2.228.076	1,1%
Impacte intersectorial	1.303.471	0,6%
Impacte Total	3.531.547	1,7%

25%

QUOTA DE MERCAT DE COMERÇ
EXTERIOR MARÍTIM D'ESPANYA

74%

QUOTA DE MERCAT DE COMERÇ EXTERIOR
MARÍTIM DE CATALUNYA

86.633

MILIONS D'€ DE VALOR DE MERCADERIES
DE COMERÇ EXTERIOR

10,7%

CREIXEMENT DEL VALOR DE LES
MERCADERIES TRANSPORTADES

VALOR ESTIMAT DE MERCADERIES I PARTICIPACIÓ DE MERCAT

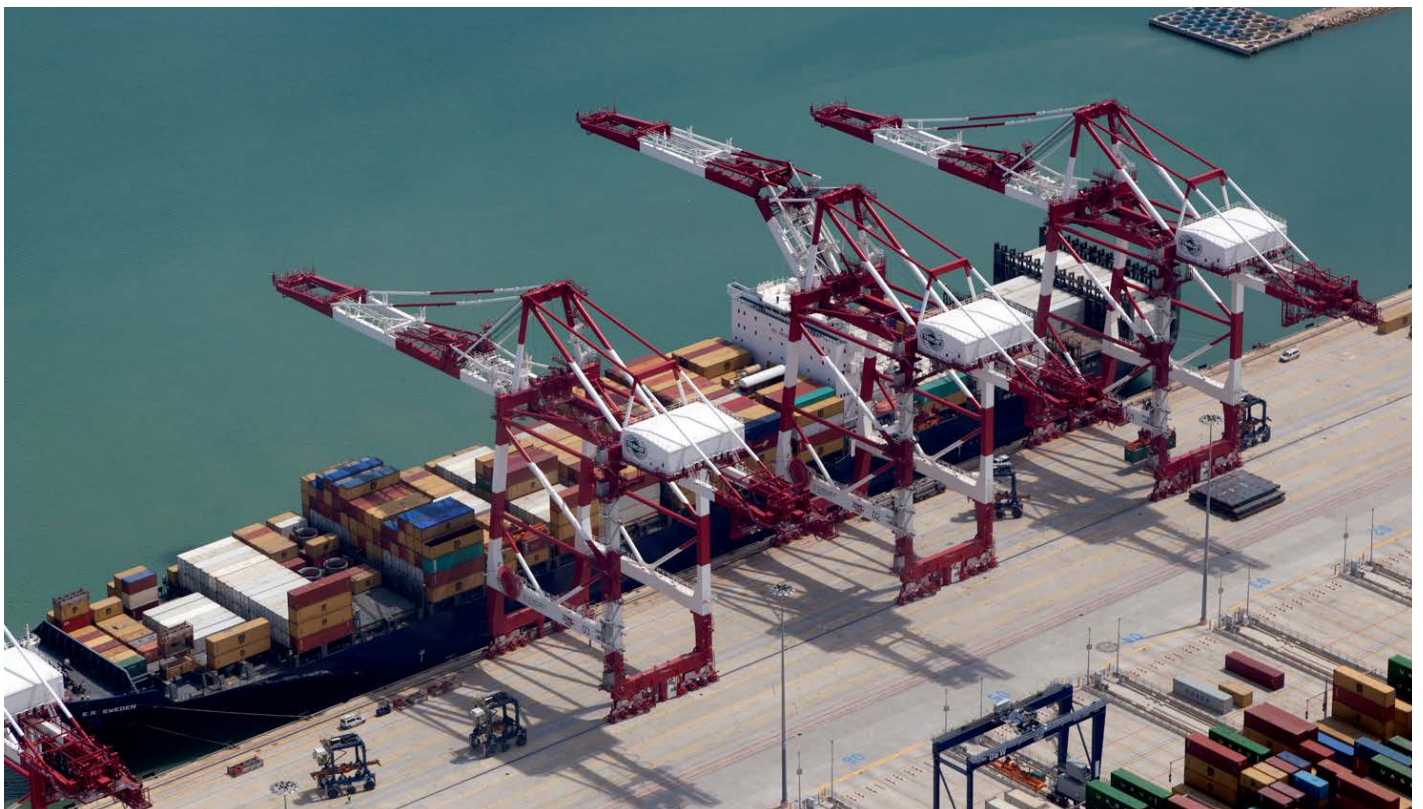
El Port de Barcelona és un dels principals motors de desenvolupament econòmic de Catalunya i d'Espanya. És un port especialitzat en mercaderies d'alt valor, fet que el consolida com a primer port de l'Estat quant al valor de mercaderia que canalitza. El 2018 el Port va canalitzar el 74% del comerç exterior marítim de Catalunya i el 25% del total d'Espanya.

El valor aproximat del total de les mercaderies que van passar pel Port el 2018 va ascendir a 86.633 milions d'euros, un 10,7% més respecte de l'any anterior.

TAULA ECO. 03.

Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya

La quota de mercat del Port de Barcelona en el rerepaís o *hinterland* és el percentatge de fluxos de comerç d'una regió que s'encaminen a través del Port. Això permet conèixer quin és el posicionament del Port de Barcelona dins del territori espanyol.

En termes de valor, el comerç exterior marítim total (granel i càrrega general) vehiculat pel Port de Barcelona ha estat un 74% del comerç exterior marítim total de Catalunya, dada que suposa un increment d'un punt percentual respecte de l'any 2017. [TAULA ECO. 04.](#)

També en termes de valor, el comerç exterior marítim de contenidors (TEU) encaminat pel Port de Barcelona ha representat el 86% de comerç exterior marítim de contenidors de Catalunya, valor que s'ha incrementat en un punt percentual amb relació a 2017. [TAULA ECO. 05.](#)

Quota de mercat de comerç exterior d'Espanya

Enguany, el comerç exterior marítim total (granel i càrrega general) vehiculat pel Port de Barcelona ha estat, en valor, el 25% del comerç exterior marítim total d'Espanya, valor que s'ha incrementat en un punt percentual amb relació a 2017. [TAULA ECO. 06.](#)

Pel que fa al valor del comerç exterior marítim de contenidors (TEU) encaminat pel Port de Barcelona, ha suposat el 32% del comerç exterior marítim de contenidors d'Espanya, valor que s'ha mantingut estable en relació al 2017. [TAULA ECO. 07.](#)

TAULA ECO. 03

Valor aproximat del total de mercaderies que passen pel Port (milions d'euros), 2016-2018

2016	2017	2018	%
64.046	78.260	86.633	10,7%

TAULA ECO. 04

Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya (granel i càrrega general), 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
71%	73%	74%	73%	74%

TAULA ECO. 05

Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya (contenidors-TEU), 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
85%	85%	84%	85%	86%

TAULA ECO. 06

Quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya (granel i càrrega general), 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
22%	24%	25%	24%	25%

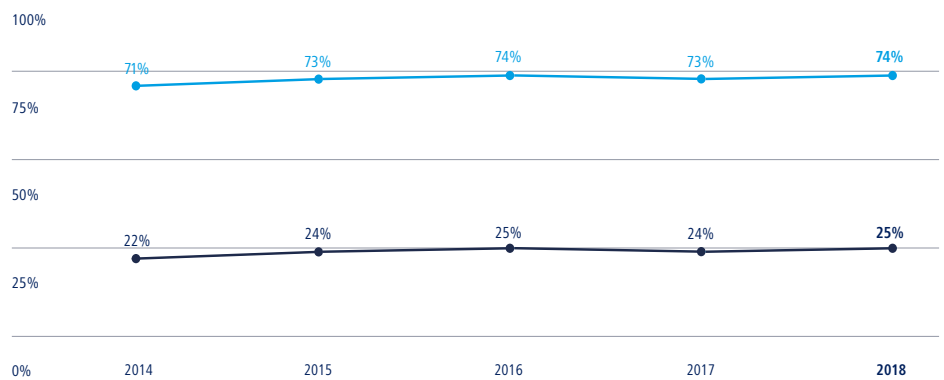
TAULA ECO. 07

Quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya (contenidors-TEU), 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018
31%	31%	31%	32%	32%

GRÀFIC ECO. 01

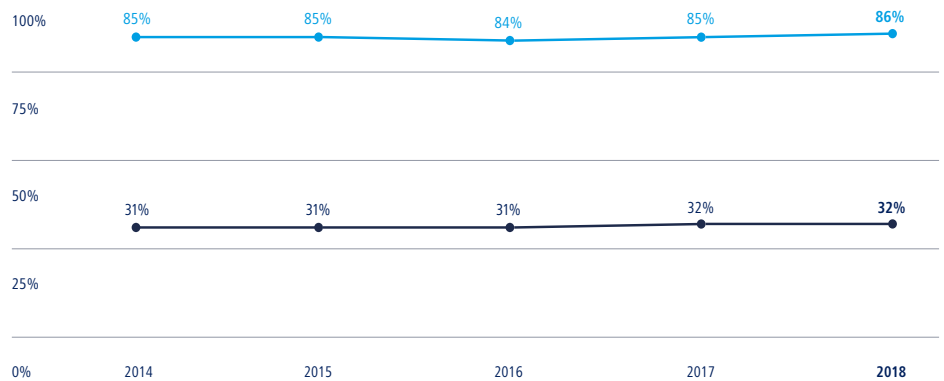
Quota de mercat de comerç exterior marítim en valor (granel i càrrega general), 2014-2018

- Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya en valor (granel i càrrega general)
- Quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya en valor (granel i càrrega general)

GRÀFIC ECO. 02

Quota de mercat de comerç exterior marítim en valor (contenidors-TEU), 2014-2018

- Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya en valor (contenidors-TEU)
- Quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya en valor (contenidors-TEU)

L'increment de les mercaderies transportades ha comportat un increment de la quota de mercat del comerç exterior marítim a Catalunya i a Espanya

02.2

Dades de tràfic del Port de Barcelona

65,9

MILIONS DE TONES

9,7%

INCREMENT DEL NOMBRE DE TONES TRANSPORTADES

UNITATS MÉS SIGNIFICATIVES DE TRÀFIC

El total de tràfic de 2018 ha estat de 65,9 milions de tones, amb un increment del 9,7% que torna a marcar xifres rècord en la història del Port i supera en un 30% el millor registre des de la crisi econòmica.

Indicadors de tràfic per unitats significatives

La següent taula mostra l'evolució de les unitats més significatives de tràfic al Port de Barcelona. [TAULA ECO. 08.](#)

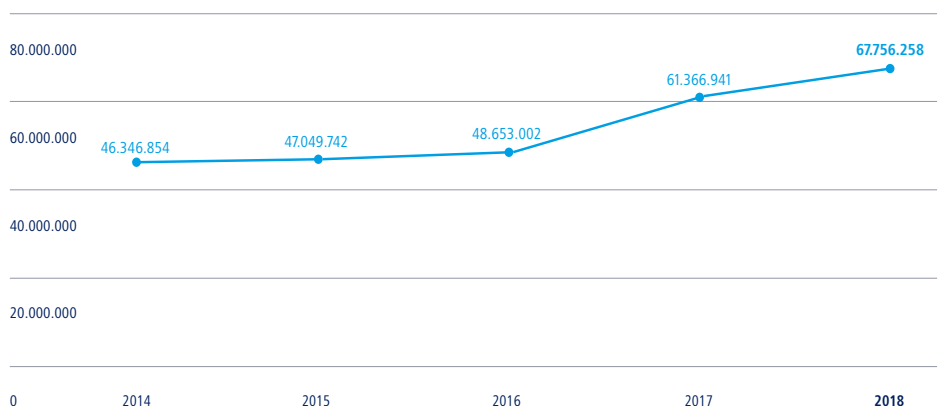
TAULA ECO. 08

Evolució unitats més significatives de tràfic, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Tones (t)	45.313.911	45.921.253	47.512.963	60.070.134	65.895.125	9,7%
Tràfic total (t)	46.346.854	47.049.742	48.653.002	61.366.941	67.756.258	10,4%
TEU	1.893.299	1.965.240	2.236.960	2.968.757	3.422.978	15,3%
Passatgers (u)	3.459.795	3.707.795	3.958.960	4.136.999	4.493.646	8,6%
Automòbils (u)	748.394	884.893	916.834	837.273	810.218	-3,2%
Vaixells (u)	7.822	8.025	8.728	8.976	9.038	0,7%
UTI		362.770	371.882	394.917	408.553	3,5%

GRÀFIC ECO. 03

Evolució del tràfic total (t), 2014-2018

TRÀFIC TOTAL EN TONES

El tràfic total en tones ha registrat un increment del 9,7% respecte de l'any 2017.

Els 65,9 milions de tones de tràfic es desglossen de la següent manera pel que fa al tipus d'envàs: [TAULA ECO. 09](#).

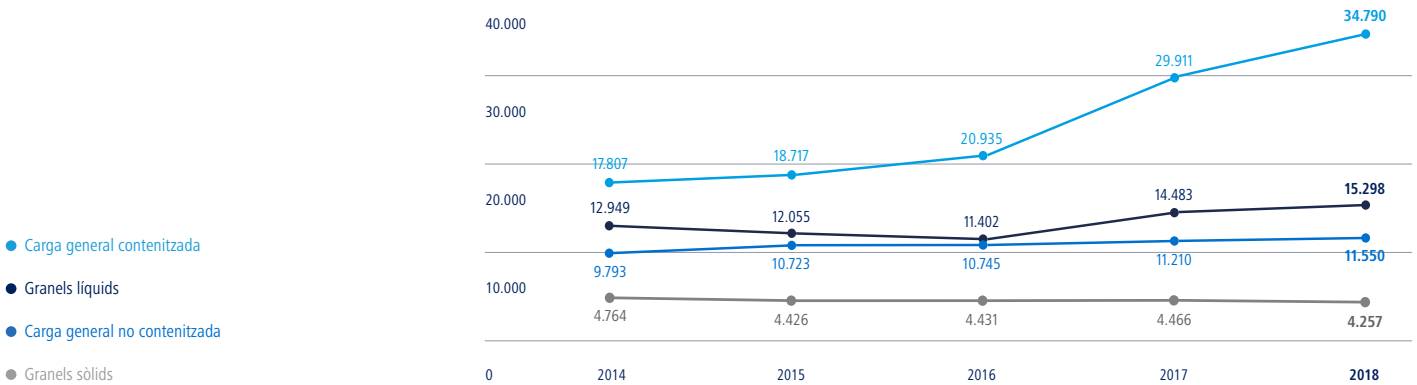
TAULA ECO. 09

Evolució del tràfic total (milers de t), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Carga general contenitzada	17.807	18.717	20.935	29.911	34.790	16,3%
Carga general no contenitzada	9.793	10.723	10.745	11.210	11.550	3,0%
Granel líquids	12.949	12.055	11.402	14.483	15.298	5,6%
Granel sòlids	4.764	4.426	4.431	4.466	4.257	-4,7%
TOTAL	45.313	45.921	47.513	60.070	65.895	9,7%

GRÀFIC ECO. 04

Evolució del tràfic total (milers de t), 2014-2018

Creixement rècord i dades històriques en milions de tones transportades

3,4

MILIONS DE TEU

15,3%

CREIXEMENT EN MILIONS DE TEU

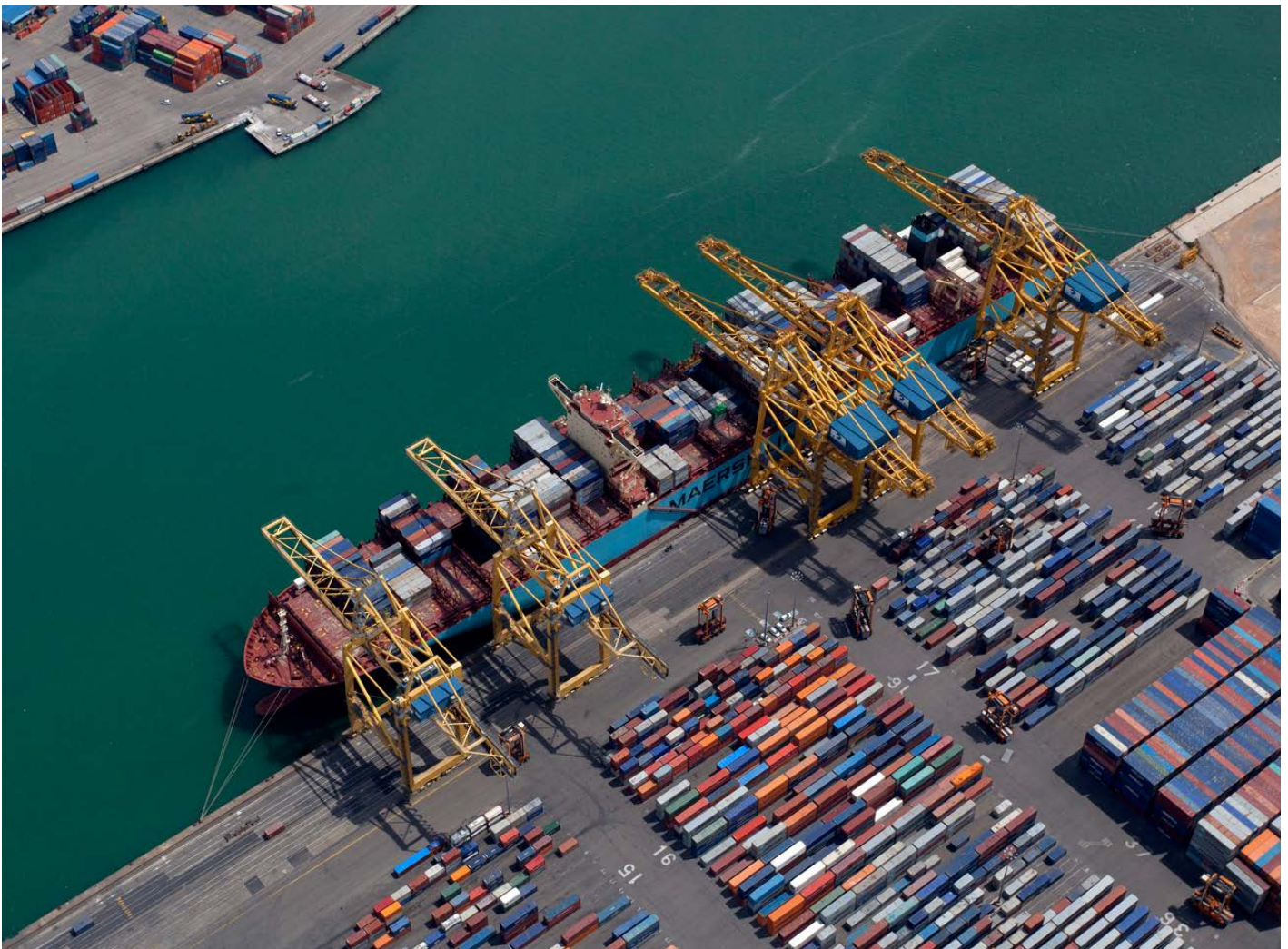
CONTENIDORS

El Port ha registrat un augment del 15,3% en el tràfic de contenidors i ha assolit un total de 3,4 milions de TEU (unitat equivalent a un contenidor de 20 peus). En contenidors plens l'increment ha estat superior (+18,9%) i generalitzat a tots els tràfics: cabotatge (+3,9%), exportació (+6,6%), importació (+3,5%) i, molt especialment, el trànsit (+41,7%). [TAULA ECO. 10 / GRÀFIC ECO. 05.](#)

A aquest resultat hi ha contribuït de manera notable el comportament dels contenidors de trànsit (+35,2%), aquells que són descarregats d'un vaixell per tornar a embarcar-se cap a la seva destinació final. Encara que aquesta activitat no té una relació directa amb l'economia de l'àrea d'influència del Port, sí que contribueix a fer més competitives les operacions d'estiba i a aportar més connectivitat als importadors i exportadors de la regió. [TAULA ECO. 11 / GRÀFIC ECO. 06.](#)

El tràfic de *hinterland* –sense tares ni trànsits– també marca xifres rècord i creix un 4,7%, principalment pel bon comportament del comerç exterior de contenidors i, en menor grau, pels granel líquids i la càrrega convencional; mentre que vehicles i granel sòlids retrocedeixen.

El percentatge de TEU del *hinterland* (exclosos els trànsits) ha estat de 57,8% que correspon a 1.979.022 TEU (+4,1%). [TAULA ECO. 12.](#)

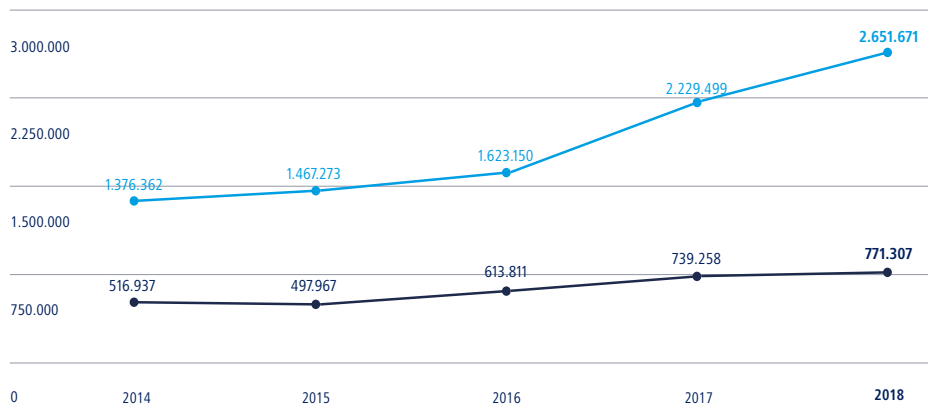
TAULA ECO. 10

Evolució del tràfic de contenidors (TEU), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
	1.893.299	1.965.240	2.236.960	2.968.757	3.422.978	15,3%

GRÀFIC ECO. 05

Evolució del tràfic de contenidors (TEU) plens i buits, 2014-2018

● Plens

● Buits

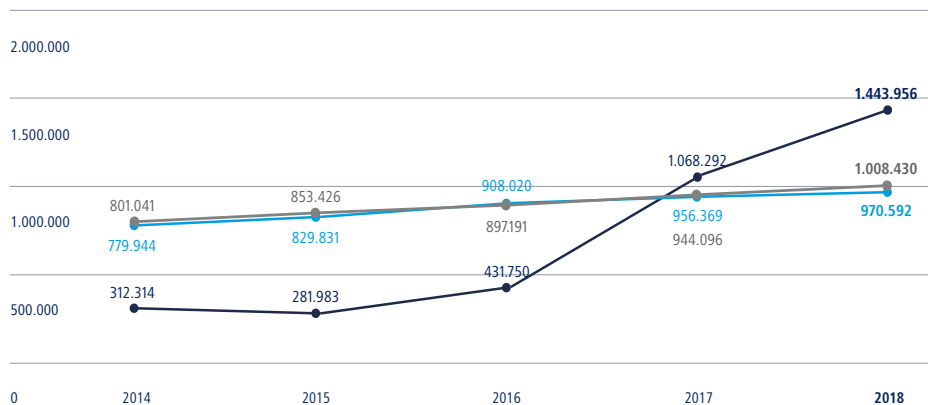
TAULA ECO. 11

Evolució del tràfic de contenidors (TEU) per navegació i operació, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Embarcats	801.041	853.426	897.191	956.369	1.008.430	5,4%
Desembarcats	779.944	829.831	908.020	944.096	970.592	2,8%
Trànsit	312.314	281.983	431.750	1.068.292	1.443.956	35,2%

GRÀFIC ECO. 06

Evolució del tràfic de contenidors (TEU) per navegació i operació, 2014-2018

● Embarcats

● Desembarcats

● Trànsit

TAULA ECO. 12

Evolució del tràfic de contenidors (TEU) del *hinterland*, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018
TEU	1.893.299	1.965.240	2.236.967	2.968.757	3.422.978
TEU <i>Hinterland</i>	1.580.985	1.683.257	1.805.211	1.900.465	1.979.022
Percentatge de <i>Hinterland</i>	83,5%	85,7%	80,7%	64,0%	57,8%

810.218

VEHICLES TRANSPORTATS

VEHICLES

El 2018 el Port de Barcelona ha canalitzat un tràfic total de 810.218 vehicles nous, un 3,2% menys que l'any anterior per la importació, exportació i trànsits en el tràfic exterior, mentre que el cabotatge ha crescut un moderat 1,6%.

TAULA ECO. 13.

L'1 de setembre de 2018 va entrar en vigor la normativa del cicle WLTP, el nou sistema de mesura del consum de combustible, les emissions contaminants i les de CO₂ dels vehicles de passatgers. Aquest fet va provocar un avançament de les compres de vehicles i a partir de setembre un fort descens de les matriculacions en tots els mercats europeus que ha afectat de manera negativa principalment les exportacions (-2,8%), però també les importacions (-5,3%) vehiculades pel Port. A aquesta situació s'hi ha sumat les notícies sobre un menor creixement econòmic i el trasllat d'algunes plantes de producció, que han deixat d'importar pel Port.

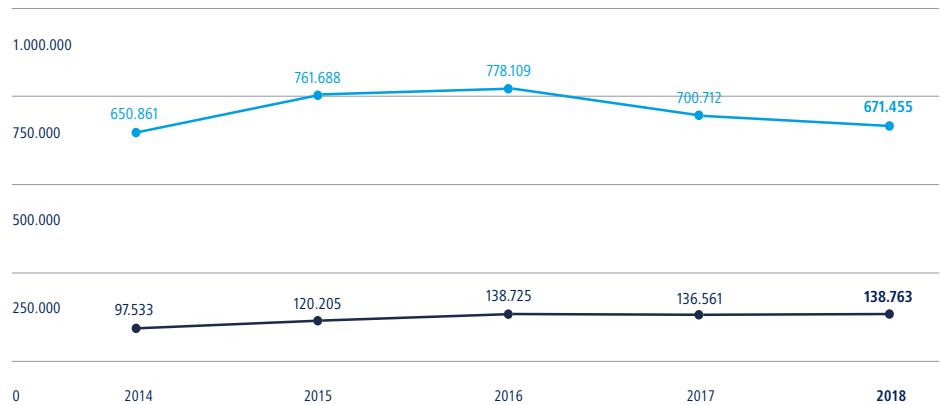
TAULA ECO. 13

Evolució del tràfic de vehicles (u), 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018	%
748.394	881.893	916.834	837.273	810.218	-3,2%

GRÀFIC ECO. 07

Evolució del tràfic de vehicles (u) per navegació, 2014-2018

● Cabotatge

● Exterior

19,5

MILIONS DE TONES DE GRANELS
(SÒLIDS I LÍQUIDS)

15,3

MILIONS DE TONES DE
GRANELS LÍQUIDS

12,5

MILIONS DE TONES
D'HIDROCARBURS

4,3

MILIONS DE TONES
DE GRANELS SÒLIDS

SÒLIDS I LÍQUIDS A GRANEL

Els granel·ls líquids han tancat l'any amb un creixement del 5,6%, amb un total de 15,3 milions de tones, que representen el millor registre històric del Port. Els granel·ls sòlids han tancat en negatiu, amb 4,3 milions de tones (-4,7%), principalment a causa del descens de les exportacions de ciment (-14,7%).

TAULA ECO. 14 / GRÀFIC ECO. 08.

Granel·ls líquids

El bon resultat dels hidrocarburs i els biocombustibles ha propiciat un creixement dels granel·ls líquids transitats. Dins dels hidrocarburs es considera el gas natural, la gasolina, el gasoli, el fuel i altres productes petrolífers. El gas natural, que és el principal producte, ha tancat en positiu (+3,1%), mentre que el gasoli ha retrocedit un 0,5%.

La parada tècnica de refineries properes, amb un entorn de nòlits baixos, ha fet que s'afavorís l'ús del vaixell en detriment de l'oleoducte. Aquest fet ha produït un augment de les importacions de productes petrolífers per abastir el mercat nacional. TAULA ECO. 15 / GRÀFIC ECO. 09.

Granel·ls sòlids

Dels 4,3 milions de tones (-4,7%) totals registrades de granel·ls sòlids, cal destacar el descens del ciment i clínquer (-14,7%), la ferralla (-25,1%) i lleuger descens de la fava de soja i els cereals i farines (-0,3% i -0,5% respectivament). GRÀFIC ECO. 10.

TAULA ECO. 14

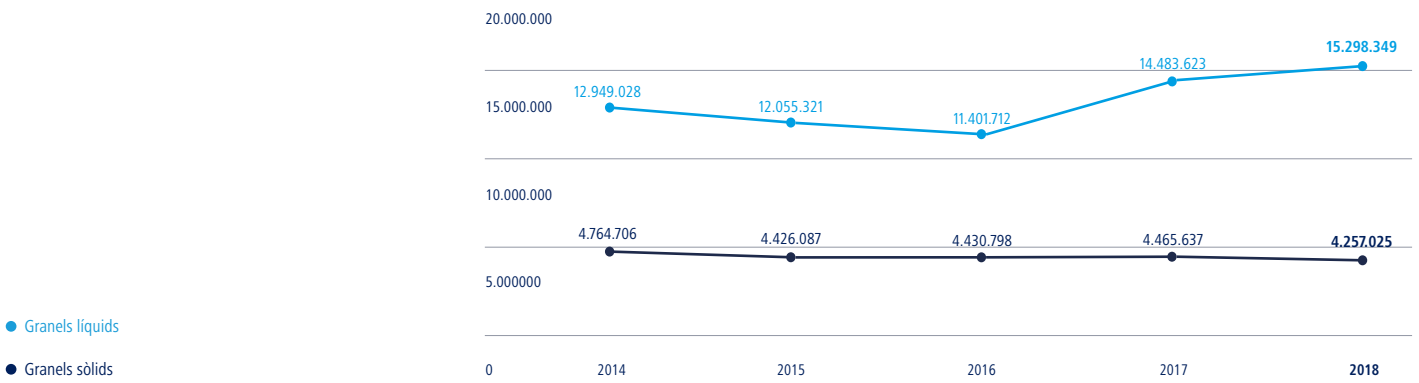
Evolució dels granel·ls líquids i sòlids (t), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Granel·ls líquids	12.949.028	12.055.321	11.401.712	14.483.623	15.298.349	5,6%
Granel·ls sòlids	4.764.706	4.426.087	4.430.798	4.465.637	4.257.025	-4,7%

GRÀFIC ECO. 08

Evolució dels granelts (t), 2014-2018

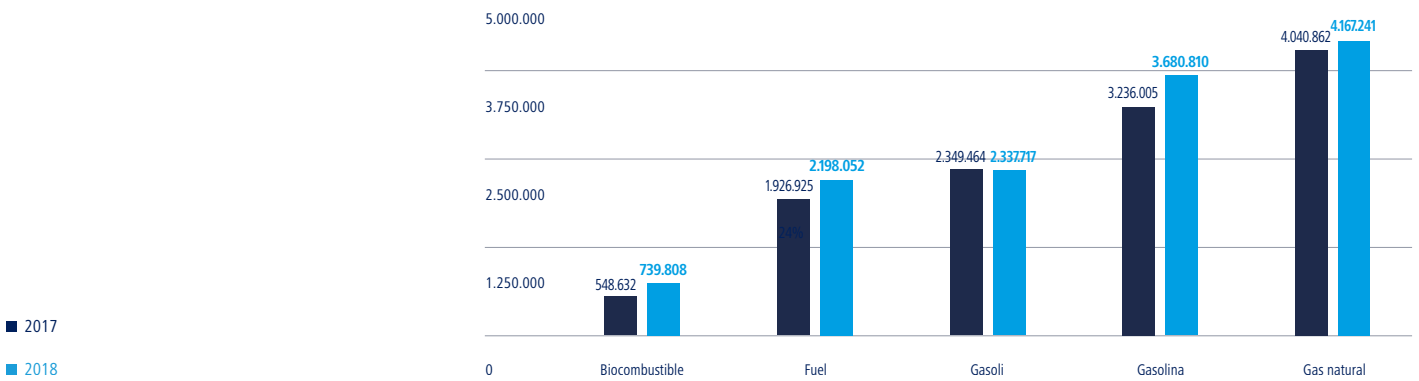
TAULA ECO. 15

Evolució dels hidrocarburs (t), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Hidrocarburs	9.082.770	9.259.034	9.026.379	11.749.176	12.510.851	6,5%

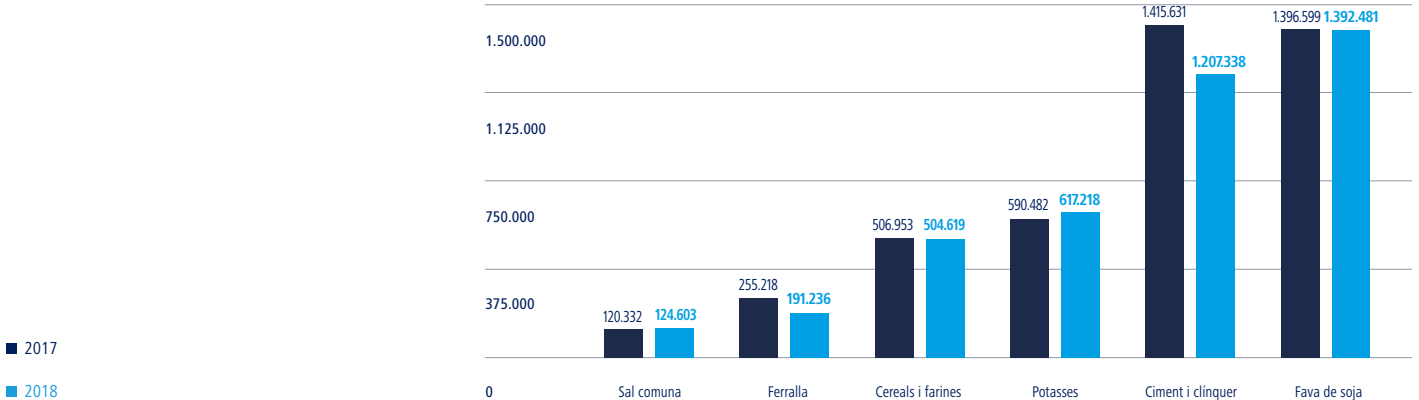
GRÀFIC ECO. 09

Evolució dels hidrocarburs i biocombustible (t), 2017-2018

GRÀFIC ECO. 10

Evolució dels principals granelts sòlids (t), 2017-2018

9.038

ESCALES DE VAIXELL

ESCALES

Durant aquest 2018 s'han comptabilitzat un total de 9.038 escales de vaixell en el Port de Barcelona, 62 més que l'any anterior (+0,78%). D'altra banda, han augmentat de forma considerable les dimensions dels vaixells que fan escala a Barcelona i l'arqueig total ha passat a sumar 344.143.018 tones (+4,5%). [TAULA ECO. 16.](#)

Per tipus de navegació, aquest any s'han registrat 2.804 escales de cabotatge i 6.234 de tràfic exterior (importacions i exportacions). [GRÀFIC ECO. 11.](#)

31,8

MILIONS DE TONES EN
MERCADERIES EN TMCD

4,5%

CREIXEMENT EN MERCADERIES
EN TMCD

TRÀFIC MARÍTIM DE CURTA DISTÀNCIA

El tràfic marítim de curta distància (TMCD) és el tràfic marítim de mercaderies i moviment de passatge entre ports situats en territori europeu o entre aquests ports i els ubicats en països no europeus amb una línia de costa en els mars riberecs que envolten Europa. El criteri aplicat és per a la mercaderia que prové o es dirigeix a ports d'aquests països, segons l'associació European Shortsea Network. La càrrega es divideix en els segments de càrrega contenitzada (exclosa la càrrega de contenidors en equipaments rodats), Ro-Ro (càrrega general transportada en UTI, sense incloure els vehicles), càrrega convencional (càrrega general no contenitzada diferent de la rodada, sense incloure els vehicles) i els vehicles.

El Port de Barcelona ha incrementat en els quatre segments d'aquest tràfic, essent port líder de la península per al tràfic rodat de *short sea shipping* (SSS) i contribuint així al transport sostenible amb una alternativa fiable, neta, segura i econòmica al transport per carretera.

Els principals països amb els quals el Port de Barcelona manté TMCD són Algèria, Espanya, Itàlia, Regne Unit i Turquia.

Si es valora la mercaderia en tones (31.861.661), l'any 2018 ha presentat un increment del 4,5% respecte del 2017 i equival a un 48,4% sobre el total del tràfic del Port. [TAULA ECO. 17 / GRÀFIC ECO. 12.](#)

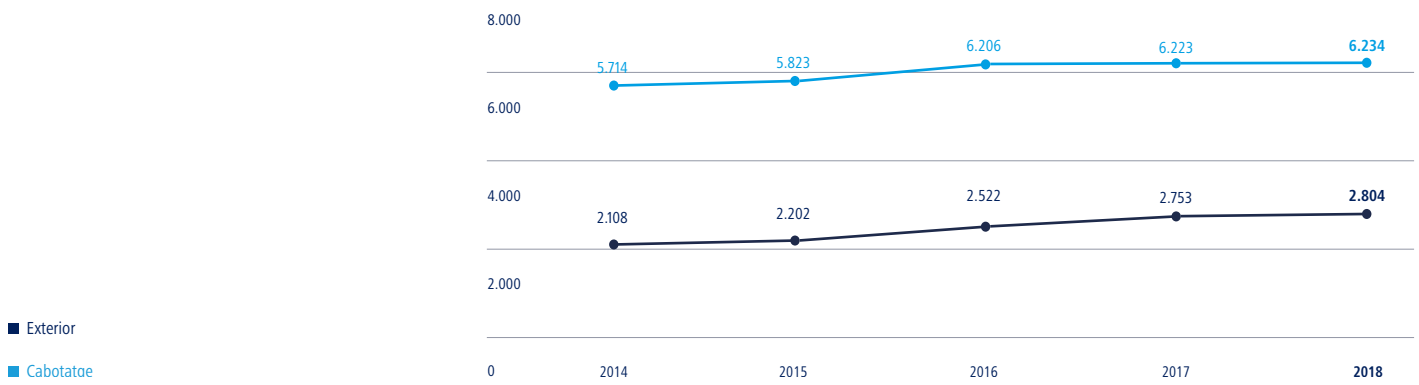
TAULA ECO. 16

Evolució del nombre d'escales de vaixell (u), 2014-2018

2014	2015	2016	2017	2018	%
7.822	8.025	8.728	8.976	9.038	0,7%

GRÀFIC ECO. 11

Evolució del nombre d'escalles de vaixell per navegació (u), 2014-2018

TAULA ECO. 17

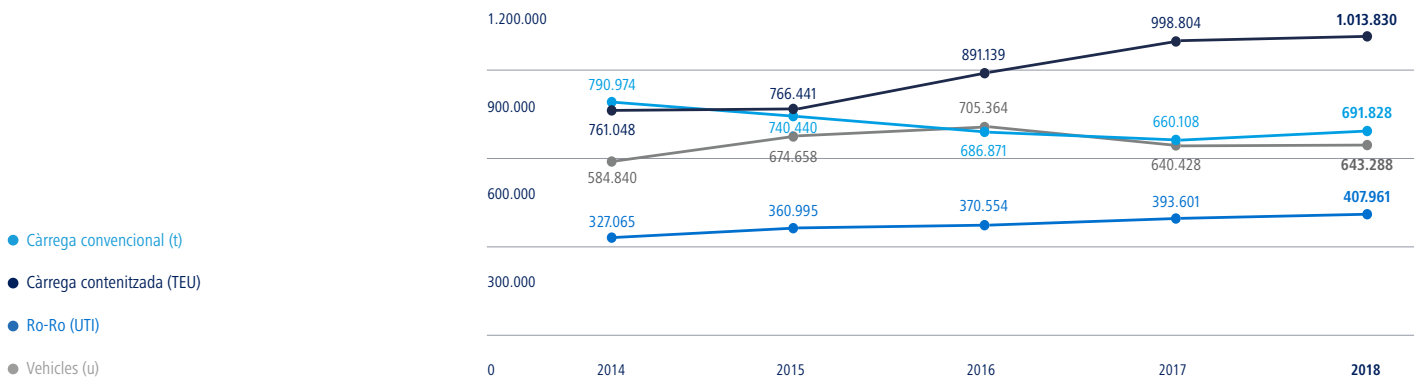
Evolució del tràfic marítim de curta distància, 2014-2018

* UTI és tot aquella unitat de transport, autopropulsada o no, que s'empra directament o indirectament com a medi de transport terrestre (ex. remolcs, plataformes, camions, furgons frigorífics...).

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Càrrega contenitzada (TEU)	761.048	766.441	891.139	998.804	1.013.827	1,5%
Ro-Ro (UTI*)	327.065	360.995	370.554	393.601	407.961	3,6%
Càrrega convencional (t)	790.974	740.440	686.871	660.108	691.828	4,8%
Vehicles (u)	584.840	674.658	705.364	640.428	643.288	0,4%

GRÀFIC ECO. 12

Evolució del tràfic marítim de curta distància, 2014-2018

149.226

UTI DE TRANSPORT INTERMODAL

TAULA ECO. 18

SHORT SEA SHIPPING

Les autopistes del mar (ADM) són els serveis TMCD alternatius a la carretera que compleixen els criteris de freqüència mínima de 3 sortides setmanals i 3 escales en diferents ports com a màxim. [TAULES ECO. 18-19.](#)

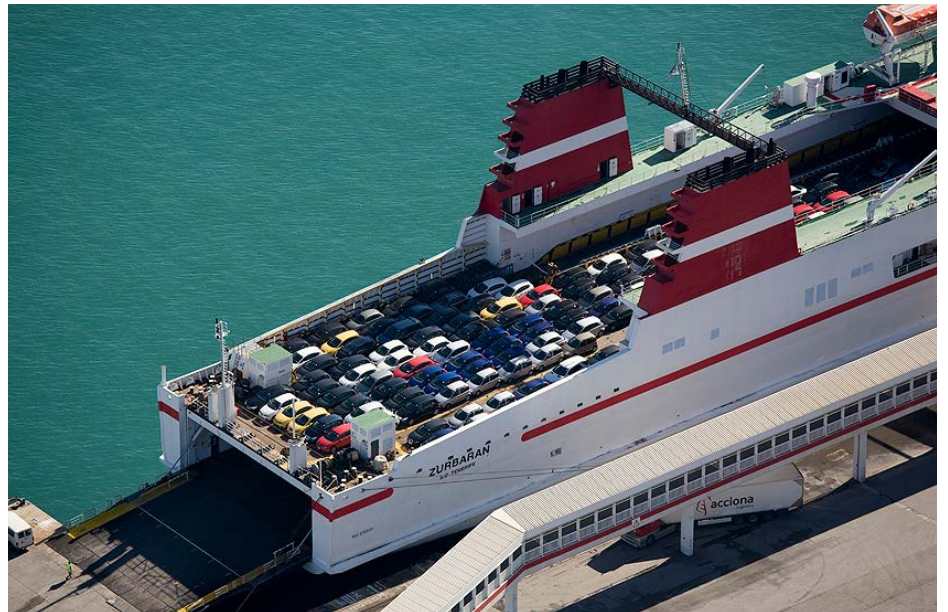
Evolució del tràfic de les autopistes del mar, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Tones	3.632.039	4.298.745	3.784.967	4.228.342	4.479.861	5,9%
UTI	112.507	136.659	125.235	139.532	149.226	6,9%
Unitats vehicles	93.552	118.772	118.891	140.843	136.672	-3,0%

TAULA ECO. 19

Tràfic de les autopistes del mar per navegació

	Comunitari	No comunitari	2018	% Comunitari
Tones	4.458.679	21.182	4.479.861	99,5%
UTI	148.318	908	149.226	99,4%
Unitats vehicles	135.189	1.483	136.672	98,9%

Líder de la Península per al tràfic rodat de *short sea shipping*, contribueix així al transport sostenible

4,5

MILIONS DE PASSATGERS

3

MILIONS DE CREUERISTES

PASSATGERS

Durant l'any 2018 han passat pel Port de Barcelona 4,5 milions de passatgers (+8,6%), dels quals 1,4 milions han estat usuaris dels ferris de línia regular (+1,9%) que connecten amb les illes Balears, Itàlia o nord d'Àfrica, i més de 3 milions (+12,2%) han estat creueristes. [TAULA ECO. 20](#) / [GRÀFIC ECO. 13](#).

En el cas dels creuers, el *turnaround* (+15,9%) – és a dir, els passatgers que inicien o acaben viatge a Barcelona – creix el doble que el trànsit (+8,1%), amb el benefici que això suposa per a l'economia local. Destaca que els creueristes que arriben en temporada baixa –d'octubre a abril– han crescut un 17% més que els de temporada alta (+8%) i suposen un 44% del total de creueristes. Això forma part de l'estratègia del Port, que passa per desestacionalitzar l'activitat estival i potenciar la presència de vaixells d'hivern per evitar puntes de saturació. En les gràfiques de creuers turístics s'indiquen els passatgers d'embarcament, desembarcament i en trànsit. [GRÀFIC ECO. 14](#).

L'increment d'1,9% registrat en el passatge de ferris s'ha produït pel tràfic del nord d'Àfrica (+21%), mentre que Itàlia i Balears han tancat amb lleugers descensos del 2% i el 0,1% respectivament. En les dades dels ferris de línia regular s'inclou el cabotatge nacional i comunitari i altres ferris. [GRÀFIC ECO. 15](#).

El nombre d'escales de passatgers ha ascendit a 4.219, fet que ha representat un increment del 3,9%. [GRÀFIC ECO. 16](#).

En l'àmbit dels creuers la sostenibilitat és un dels elements diferencials de Barcelona. El Port duu a terme iniciatives concretes destinades a facilitar un creixement sostenible del sector, tant amb mesures mediambientals, incloses en el Pla de qualitat de l'aire, com amb l'impuls d'una gestió eficient de la mobilitat de creueristes.

En aquest sentit, el Port fa una ferma aposta per l'ús del gas natural líquid (GNL) com a combustible net, ja que redueix un 85% les emissions d'òxids de nitrogen i un 40% les emissions de CO₂ i elimina les partícules en suspensió i els òxids de sofre. Aquesta estratègia està en línia amb el compromís mediambiental demostrat per la indústria, que ja ha anunciat la construcció de 13 creuers propulsats per aquest combustible alternatiu.

De la mateixa manera, el Port treballa per disposar de totes les infraestructures i equips necessaris per subministrar GNL.

Aposta estratègica per assolir un creixement sostenible en l'àmbit de passatgers

A la gala de la XII edició dels Premis Excellence de Creuers, celebrada a Cartagena el 21 de febrer de 2019, el Port de Barcelona va rebre el premi al Millor Port Espanyol 2018. En el discurs de recollida, la cap de Creuers va destacar que recollia el premi en nom de totes les empreses i persones treballadores de la Comunitat Portuària de Barcelona que participen al sector de creuers i que fan possible que el Port de Barcelona sigui un referent en aquest àmbit. Els premis estan organitzats per la companyia de comunicació especialitzada en el sector de creuers Cruise News Media Group i la cerimònia va reunir a 350 professionals de la indústria de creuers i del sector turístic.

Un estudi de la Universitat de Barcelona sobre l'activitat creuerística de 2016, realitzat de juliol a desembre de 2017, indica que l'activitat de creuers de la capital catalana genera una facturació total de 1.083 milions d'euros, que equival a 518 euros per creuerista. Barcelona concentra aproximadament el 73% de la facturació total generada.

Aquest tipus de tràfic beneficia a sectors vinculats directament amb l'activitat turística (serveis d'allotjament, d'alimentació i begudes, comerç al menor, transport terrestre de passatgers, agències de viatges i operadors turístics) amb una facturació de 494 milions d'euros, i a sectors no directament vinculats amb l'activitat turística (indústria d'alimentació i begudes, energètica, emmagatzematge i activitats afins al transport, metal·lúrgica, químiques, gestió de residus i sanejament, metges...) amb una facturació de 589 milions d'euros. Segons l'estudi, es calcula que per cada 1.000 creueristes es generen 4 llocs de treball a Catalunya (3,3 a Barcelona). Així, l'activitat de creuers ha permès la creació i manteniment de 9.056 llocs de treball a Catalunya, que representen 274 milions d'euros de rendes salarials.

TAULA ECO. 21.

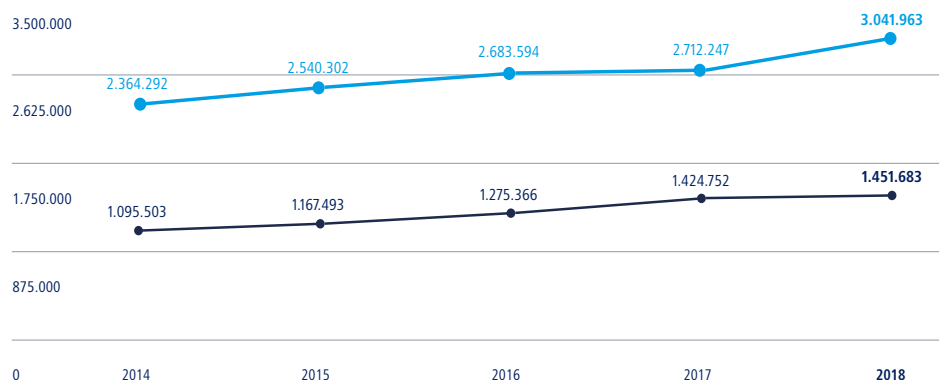
TAULA ECO. 20

Moviment de passatgers (u), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Total passatgers	3.459.795	3.707.795	3.958.960	4.136.999	4.493.646	8,6%

GRÀFIC ECO. 13

Evolució del moviment de passatgers, ferris i creuers (u), 2014-2018

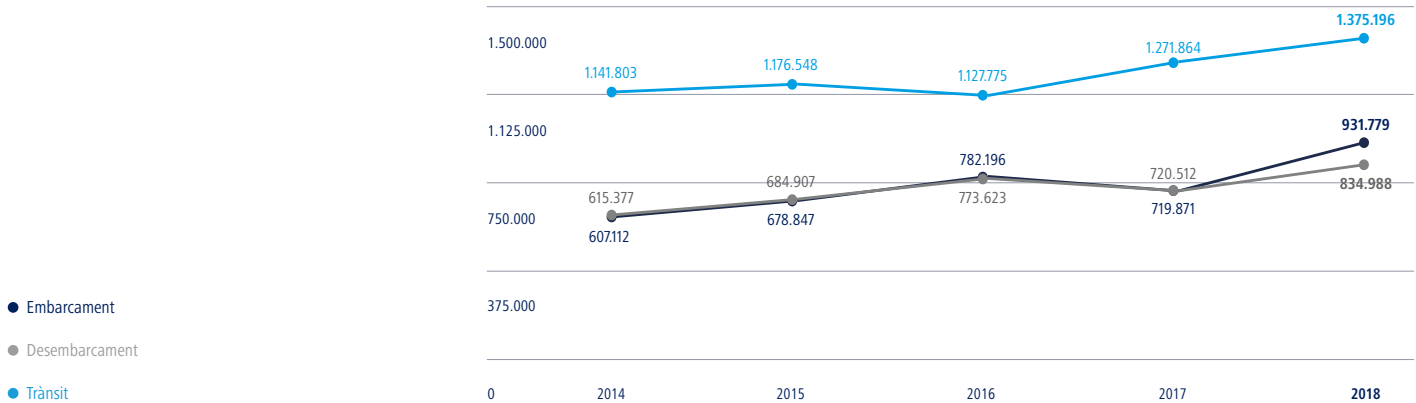

● Creuers turístics

● Ferris línia regular

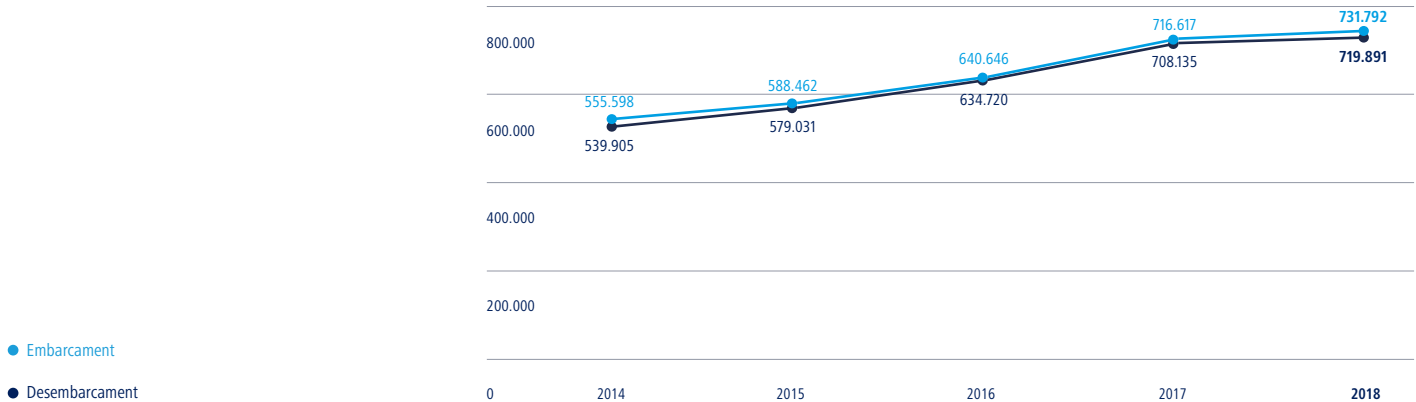
GRÀFIC ECO. 14

Evolució del moviment de passatgers de creuer (u), 2014-2018

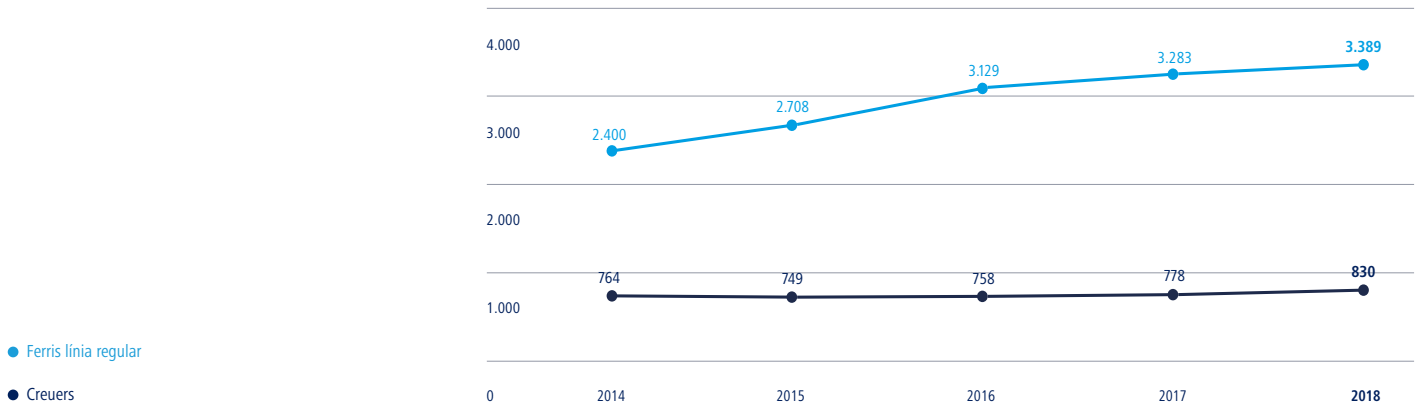
GRÀFIC ECO. 15

Evolució del moviment de passatgers de ferri (u), 2014-2018

GRÀFIC ECO. 16

Evolució total escales de passatgers (u), 2014-2018

TAULA ECO. 21

Contribució de l'activitat de creuers, estudi de la Universitat de Barcelona, 2016

	Contribució a Catalunya	Contribució a Espanya
Milions d'euros de facturació	1.083	790
Milions d'euros de PIB	562	411
Persones ocupades	9.056	6.809
Milions d'euros en rendes salarials	274	205

47,3

KM DE VIA DE TREN DINS
DEL RECINTE PORTUARI

13,3%

QUOTA FERROVIÀRIA SOBRE
TOTAL TRÀFIC (TEU)

36,2%

QUOTA FERROVIÀRIA SOBRE
TOTAL TRÀFIC DE VEHICLES

TRÀFIC FERROVIARI

La xarxa ferroviària del Port de Barcelona és part integrant de la Xarxa Ferroviària d'Interès General i està constituïda per les infraestructures ferroviàries (infraestructura de via, superestructura de via i instal·lacions de seguretat i senyalització ferroviària) així com de les terminals ferroviàries del Port de Barcelona. Està composta per vies de 3 amples: ibèric de 1.668 mm, UIC de 1.453 mm i mètric de 1.000 mm. La longitud total de vies, incloses les existents dins de les terminals ferroviàries del Port, és de 47.323 m. Així mateix, en l'actualitat aquesta xarxa disposa de 10 trams ferroviaris, en els amples corresponents, que enllacen els accessos ferroviaris amb les diferents terminals del Port.

En els darrers anys el Port de Barcelona ha potenciat clarament el ferroviari com a mitjà de transport competitiu i sostenible. Pel que fa als contenidors, han accedit o sortit del Port amb tren un total de 262.379 TEU, xifra que suposa un creixement del 7,7% respecte del 2017. D'altra banda, el tràfic ferroviari de vehicles ha estat de 263.953 unitats (+10,7%) i el de granel ha ascendit a 671.269 tones (+11%). [GRÀFIC ECO. 17.](#)

L'aposta del Port de Barcelona per la intermodalitat ha permès les següents quotes de tràfic ferroviari:

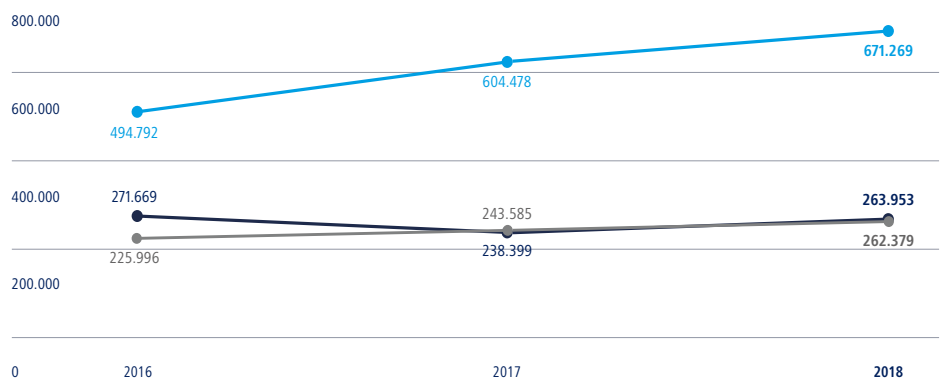
- › 13,3% TEU han entrat o sortit amb ferrocarril sobre el total del tràfic de TEU al Port (exclosos els trànsits).
- › 36,2% de vehicles han entrat o sortit amb ferrocarril sobre el total de tràfic de vehicles del Port (exclosos els trànsits).
- › 3,4% de tones de granel han entrat o sortit amb ferrocarril sobre el total de tràfic de granel.

[TAULA ECO. 22](#)

El nombre total de circulacions ferroviàries l'any 2018 ha estat de 9.900 (u), un increment del 12,7%. [GRÀFIC ECO. 18.](#)

GRÀFIC ECO. 17

Evolució del tràfic de ferrocarril per tipus de càrrega, 2016-2018

● Ferrocarril granel sòlids i líquids (t)

● Ferrocarril automòbils (u)

● Ferrocarril TEU

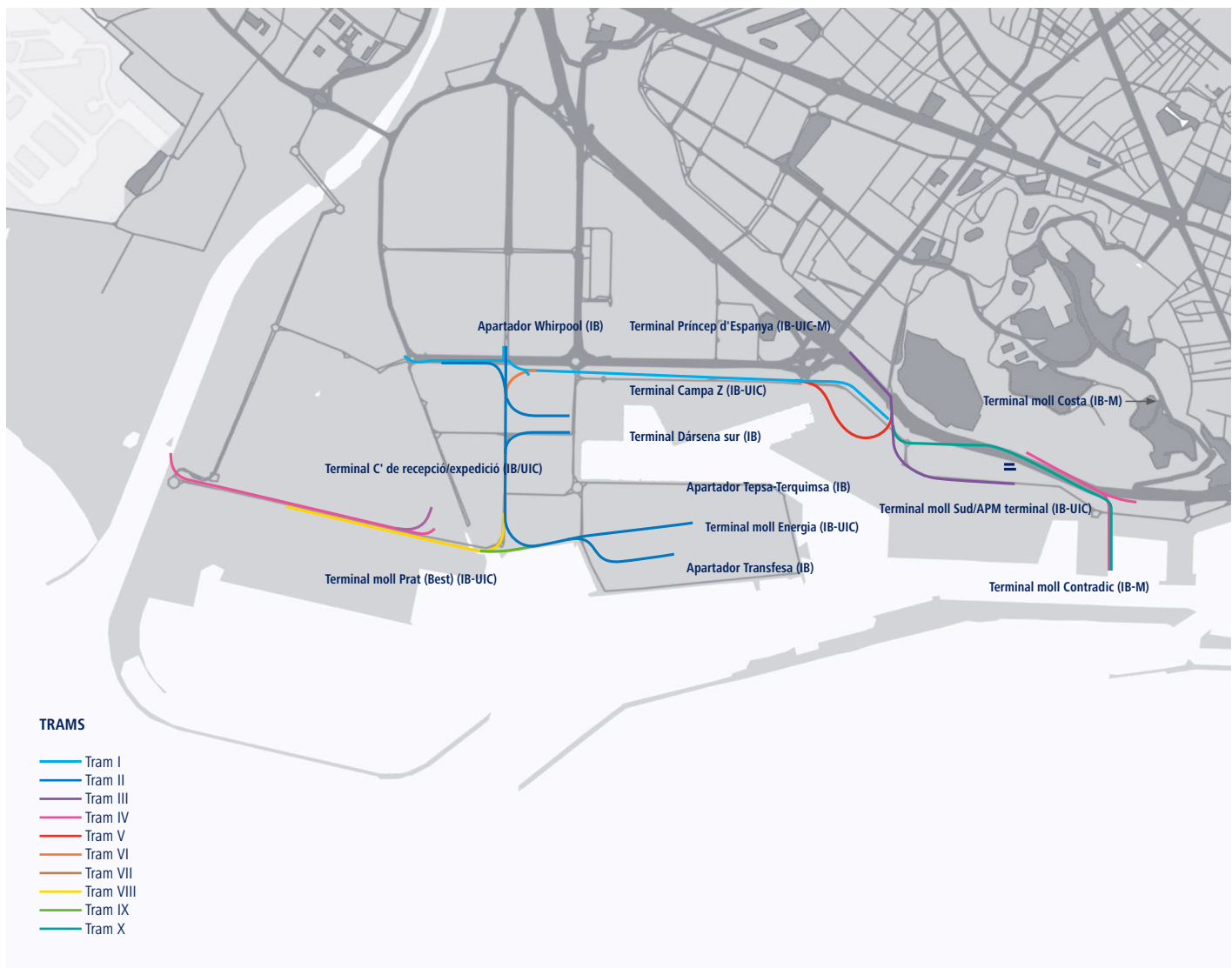
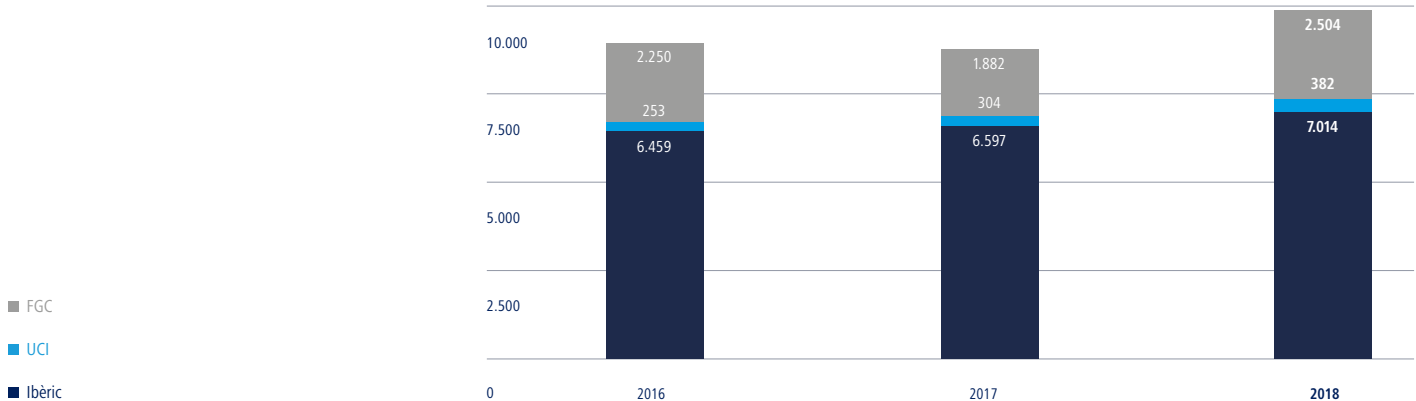
TAULA ECO. 22

Evolució del tràfic ferroviari, 2016-2018

	2016	2017	2018
Quota ferrocarril contenidors (TEU)	12,5%	12,8%	13,3%
Quota ferrocarril vehicles (u)	33,5%	31,8%	36,2%
Quota ferrocarril grànels sòlids i líquids (t)	3,1%	3,2%	3,4%

GRÀFIC ECO. 18

Evolució distribució de circulacions ferroviàries (u) per ample, 2016-2018

02.3

Altres magnituds econòmiques

61%

INVERSIÓ PRIVADA SOBRE EL TOTAL D'INVERSIONS

49,2

MILIONS D'€ D'INVERSIÓ PÚBLICA

INVERSIONS PÚBLIQUES I PRIVADES

La inversió pública permet consolidar i millorar la competitivitat de les organitzacions que treballen al Port. Per seguir sent sostenibles econòmicament cal invertir en infraestructures del propi Port i el seu entorn, ja que aquesta inversió pública afavoreix i facilita la inversió privada. L'aposta de les empreses privades pel Port de Barcelona indica confiança en la captació de tràfics futurs.

Del total de la inversió realitzada el 2018, un 39% ha estat pública i un 61%, privada. [TAULA ECO. 23](#) / [GRÀFIC ECO. 19](#).

TAULA ECO. 23

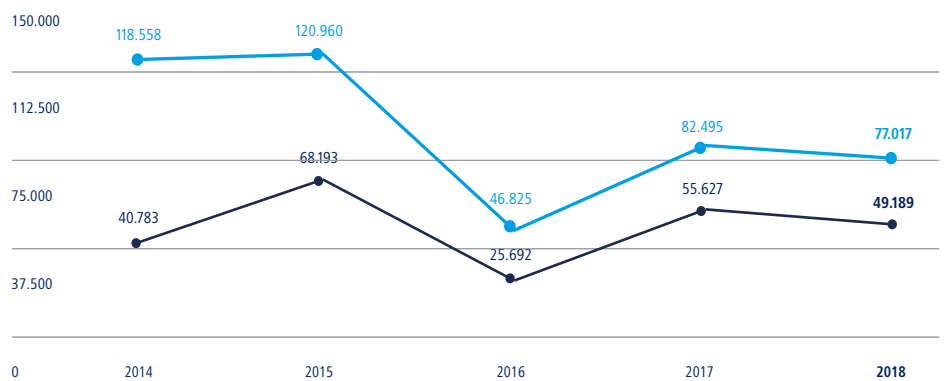
Inversió pública i privada, 2014-2018

	2014	%*	2015	%*	2016	%*	2017	%*	2018	%*
Inversió privada en milers d'euros	118.558	74,40%	120.960	63,90%	46.825	64,60%	82.495	59,7%	77.017	61,0%
Inversió pública en milers d'euros	40.783	25,60%	68.193	36,10%	25.692	35,40%	55.627	40,3%	49.189	39,0%
TOTAL	159.341		189.153		72.517		138.122		126.206	

*Sobre total

GRÀFIC ECO. 19

Evolució de la inversió pública i privada, 2014-2018

● Inversió privada en milers d'euros

● Inversió pública en milers d'euros

4,5%

INVERSIÓ EN R+D+I

INVERSIONS EN R+D+I

La inversió en recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) és una aposta estratègica que necessiten fer les empreses per continuar sent competitives. El pes de les inversions en R+D+I de les organitzacions enquestades l'any 2018 és del 4,5% de la inversió total. Hi ha hagut una disminució considerable respecte de l'any 2017, ja que l'any anterior va ser del 12,5%.

187.808€

AJUDES EN R+D+I

707.933€

AJUDES EN INFRAESTRUCTURES

1,8

MILIONS D'€ EN AJUDES EN ALTRES TIPUS DE PROJECTES

AJUDES ECONÒMIQUES REBUDES

El Port de Barcelona ha continuat participant en diversos projectes internacionals que reben ajuda financera de la Unió Europea. [TAULA ECO. 24.](#)

El 13,3% de les organitzacions que han participat en aquesta Memòria de Sostenibilitat Sectorial 2018 han rebut ajudes econòmiques de l'Estat o de la Unió Europea. La valoració total de les ajudes rebudes, ja sigui en R+D+I, infraestructures o altres projectes, és de 2.718.825,18 euros. Aquestes xifres són molt superiors a les del 2017 (439.386,48 euros). Aquesta variació significativa s'explica per l'elevat import d'alguna d'aquestes ajudes rebudes i inversions i l'increment del nombre d'organitzacions que reben ajudes, que en el 2017 va ser del 9,5%.

TAULA ECO. 24

Participació en projectes internacionals

Període	Projecte	Acció	Programa
2018–2020	BCLink MoS for the future	Potenciació de l'autopista del mar entre Barcelona i Civitavecchia, amb la millora d'infraestructures: adaptar el moll Contradic als tràfics MoS, amb el reforç de l'alineació Contradic nord i extensió de la rampa ro-ro, i adaptar la terminal ferroviària de Contradic.	CEF programme
2016–2019	RePort Mobilitat Eco	Reducció de les emissions de contaminants causades pel transport amb camió al Port, i millora de la tecnologia existent en motors de doble combustible per contribuir a la consolidació del gas natural líquid (GNL).	RIS3CAT
2016–2019	CarEsmatic	Adaptació de la terminal Príncep d'Espanya i construcció d'un nou accés ferroviari per millorar el servei i incrementar el transport de cotxes elèctrics mitjançant les autopistes del mar.	CEF programme
2015–2018	New Southern Rail and Road Access to the Port of Barcelona. Phase 2. Connection Works	Construcció del nou accés ferroviari al Port de Barcelona, per absorbir el tràfic ferroviari generat per l'ampliació del Port i les seves àrees logístiques. Suposa la creació de 10,8 km de noves vies.	CEF programme
2015–2019	STM Sea Traffic Management	Desenvolupament dels serveis de gestió del tràfic marítim i dels processos de coordinació entre la torre de control i els serveis tecniconàutics, mitjançant l'ús de les tecnologies de la informació.	CEF programme
2014–2020	CORE LNGas hive	Desplegament de l'ús de gas natural líquid (GNL) en el transport marítim a través d'una sèrie d'accions pilot, com l'adaptació d'una gavarra per subministrar GNL als vaixells, l'adaptació de maquinària portuària i el disseny d'un remolcador propulsats per aquest combustible.	CEF programme
2014–2019	CleanPort	Adaptació d'un vaixell de la companyia Baleària, perquè pugui utilitzar GNL com a combustible als motors auxiliars, i connexió del punt d'atracada de Port amb el subministrament de GNL.	CEF programme

97,3%

COMPRA LOCAL A EMPRESSES DE LA UE

PRÀCTIQUES DE COMPRA I CONTRACTACIÓ DE SERVEIS

Les empreses i organitzacions privades, regides pel dret privat, no estan obligades a contractar mitjançant una licitació pública. En canvi, les administracions públiques es regeixen per la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, per la qual es traslladen a l'ordenació jurídica espanyola les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014. Per tant, les polítiques de compra depenen de la figura jurídica que realitza les despeses.

La dinàmica de les organitzacions del Port genera un efecte en cadena d'activitat directa i indirecta, com s'ha pogut quantificar amb l'aportació al valor afegit brut (VAB). Aquest efecte es reforça quan les compres es realitzen en l'entorn proper. En aquest sentit, el percentatge de compres locals, d'empreses dins de la Unió Europea, és un fet important per impulsar l'economia d'una zona i preservar les relacions comunitàries. Del total de compres de béns o contractes que fan les organitzacions, el 97,3% d'aquestes són serveis adjudicats a empreses de la Unió Europea. El 2,7% de les compres es fa a empreses de fora de la UE. Aquesta xifra es manté en el nivell de l'any anterior, que va ser d'un 2,9%.

Desenvolupament del valor social

03

VALOR SOCIAL PER A LES PERSONES TREBALLADORES, LES PERSONES USUÀRIES I LA CIUTADANIA

El Port de Barcelona el configuren totes les persones que hi treballen, que posen el seu esforç i la seva professionalitat en les feines desenvolupades. El conjunt d'activitats realitzades té sentit per a les organitzacions i per a les persones usuàries que confien en els serveis del Port de Barcelona. Alhora, tota l'activitat i la presència del Port de Barcelona té una estreta relació amb l'entorn metropolità que l'acull.

És des de les persones i per a les persones que el Port de Barcelona posa el seu esforç i el seu ben fer al servei de les necessitats i expectatives dels grups d'interès. El desenvolupament econòmic només pot ser sostenible si es té cura de les relacions amb les persones que fan possible que el Port de Barcelona sigui un dels principals ports del Mediterrani. Per això, el desenvolupament del valor social és tant estratègic com ho és el desenvolupament econòmic o mediambiental.

El desenvolupament del valor social és important per a les administracions, les persones treballadores, les institucions i la societat en general. Alguns dels aspectes materials que es reporten són la generació de llocs de treball, les condicions laborals, la formació contínua, la composició de les plantilles, la igualtat, la diversitat i la integració de les persones amb discapacitat, la protecció i seguretat de les persones usuàries del Port i la seguretat de les mercaderies i passatgers.

El Port s'integra amb harmonia en el seu entorn proper. En aquest sentit, dona resposta a les necessitats dels grups d'interès atès que vigila la qualitat de l'aire, potencia iniciatives formatives que afavoreixen l'ocupabilitat entre el col·lectiu de joves i equilibra l'oferta d'activitats del Port Vell amb els usos dels espais.

ORIENTATS ALS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) esdevenen un repte global en el qual el Port de Barcelona se sent orgullós de poder participar, per tal de seguir avançant cap a un entorn més sostenible per a tots els grups d'interès de la Comunitat Portuària.

La gran quantitat de serveis prestats en el transport de mercaderies i persones i les gairebé 500 organitzacions que hi treballen fan que l'abast de l'activitat sigui molt ampli i les accions desenvolupades es corresponguin a diferents ODS. A continuació se'n destaquen aquells que es considera que tenen un major impacte i major presència en el dia a dia del Port.

Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones en totes les edats. La seguretat i la higiene en el treball és un aspecte essencial del qual tenen cura les organitzacions de la Comunitat Portuària. Alhora, l'accés ràpid als serveis mèdics és una prioritat per garantir el benestar de les persones usuàries del Port.

- › Celebració de la 16a edició de la Jornada de Salut Laboral i Sostenibilitat.
- › Reducció del 15,6% d'accidents laborals.
- › Potenciació de l'accés a desfibril·ladors DEAS per garantir un accés ràpid en cas d'urgències cardiovasculars.

- › Sistemes de gestió de Prevenció de Riscos Laborals certificats en un 42,7% de les organitzacions.
- › Cos propi de seguretat, la Policia Portuària, per protegir la seguretat ciutadana.

Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom. La formació no és només important per a les persones treballadores. Es posa també esforç en dissenyar una formació de qualitat per afavorir l'ocupació i l'ajust entre l'oferta i la demanda de feines necessàries en l'àmbit del sector portuari.

- › Inversió en formació: 2.442 h/any de mitjana per organització.
- › Taules rodones i tallers per donar a conèixer les demandes futures d'ocupació i generar oportunitats d'ocupabilitat.
- › Tercera edició del Port Innova-Barcelona Port Hackathon, per potenciar la innovació en el teixit educatiu.
- › Programa Forma't al Port, amb 434 participants, per preparar estudiants per a treballs específics del sector portuari.

Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes.

Treballar per la igualtat de gènere és una responsabilitat assumida per les organitzacions. En un sector amb poca presència de dones, és un tema sensible del qual s'intenta tenir cura.

- › Un 36% de les organitzacions disposa de plans d'igualtat.
- › Un 53,3% d'organitzacions compta amb protocols contra l'assetjament sexual.

Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tothom. Crear ocupació de qualitat és un repte que es fa extensiu a persones amb discapacitat o amb risc d'exclusió social. Alhora, es duen a terme iniciatives per millorar la qualificació de les persones treballadores i de persones potencialment treballadores.

- › Creixement anual (mitjana ponderada) de la plantilla del 3%.
- › 80,3% de persones empleades amb contracte laboral fix.
- › 76,9% de persones amb contracte a temps complet.
- › 1,9% de persones contractades amb algun tipus de discapacitat.
- › 2% de persones contractades amb risc d'exclusió social.

Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles. La seguretat en el recinte portuari és un aspecte en el qual es treballa constantment. Es desenvolupen accions que permeten vetllar per un entorn inclusiu i solidari amb les persones i la ciutat.

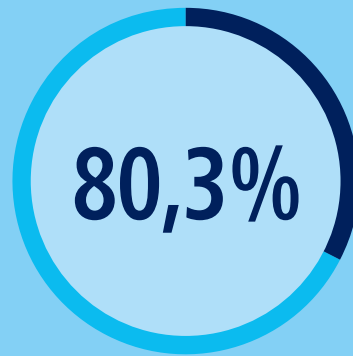
- › El 21,3% de les organitzacions disposa de plans de mobilitat.
- › Pla específic d'integració i potenciació dels usos de determinats espais, com ara el Port Vell, per afavorir la interrelació de l'espai públic i els usos portuaris.
- › Museu Marítim de Barcelona com a espai de salvaguarda del patrimoni marítim de la ciutat.

Sobre les dades incloses

La majoria de dades reportades en aquesta secció provenen de les enquestes contestades per les 75 organitzacions que formen part del Pla de sostenibilitat sectorial. Es tracta de dades referents al tipus de contractació, formació, mobilitat, igualtat, diversitat i inclusió, protocols d'actuació i altres aspectes que fan relació a temes laborals, socials i relacionats amb l'entorn.

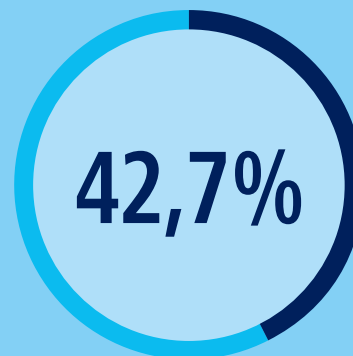
Les dades sobre referencials de serveis, Servei d'Atenció al Client (SAC), seguretat i informació qualitativa sobre les actuacions relacionades amb la ciutadania fan referència a la totalitat de la Comunitat Portuària.

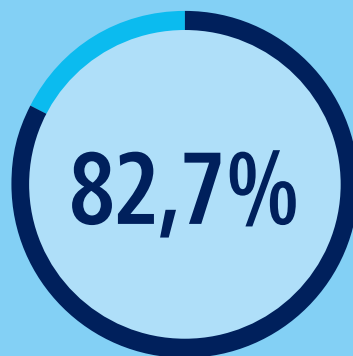
PERSONAL AMB CONTRACTE FIX

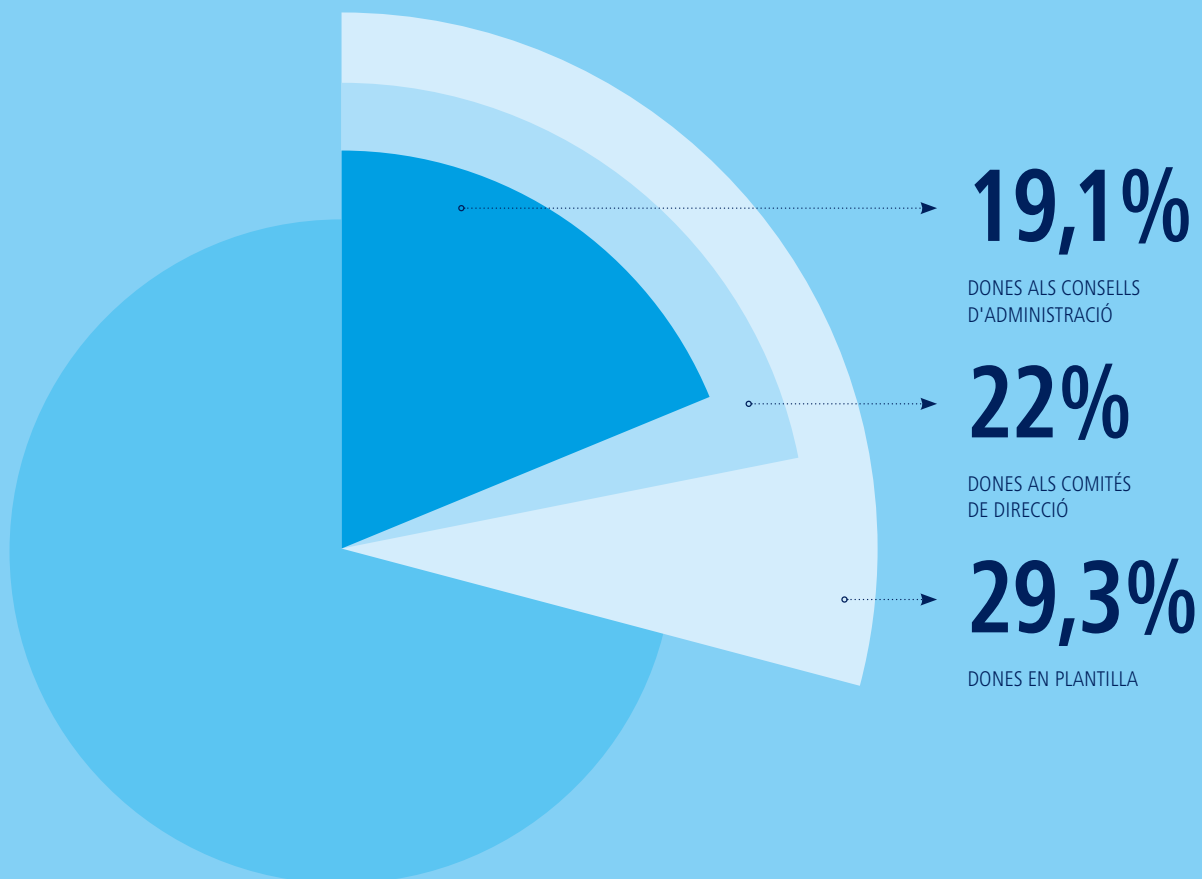
PERSONES CONTRACTADES
AMB DISCAPACITAT

ORGANITZACIONS DISPOSEN
D'UN SISTEMA PRL CERTIFICAT

ORGANITZACIONS AVALUEN LA
SATISFACCIÓ DELS SEUS CLIENTS

28,4 h

MITJANA ANUAL FORMACIÓ PER TREBALLADOR/A

3%

CREIXEMENT ANUAL MITJÀ DE LA PLANTILLA

03.1

Pràctiques laborals i treball digne

En termes d'ocupació, les organitzacions de la Comunitat Portuària de Barcelona generen de forma directa i indirecta un total de 41.200 llocs de feina. Aquesta xifra representa l'1,1% de l'ocupació a Catalunya.

Les organitzacions del Port de Barcelona no només són creadores d'ocupació, sinó que es preocupen perquè aquesta sigui digna i un bon lloc en el qual treballar. A part d'aspectes bàsics i essencials com la seguretat i higiene en el treball, les empreses es preocupen per la formació, la mobilitat i la igualtat d'oportunitats, entre d'altres aspectes.

OCUPACIÓ GLOBAL

És complex de calcular amb exactitud el total de persones que desenvolupen la seva activitat al Port de Barcelona, donat l'elevat nombre d'empreses, entitats i administracions que hi operen. Per informar dels llocs de treball directes que genera el Port s'ha fet una extrapolació de les dades obtingudes de les organitzacions de la Comunitat Portuària que han respost el qüestionari, on es pregunta el nombre de persones empleades.

Les organitzacions de les quals es disposa informació tenen 6.446 persones contractades. L'exercici d'extrapolació lineal, si es té en compte que s'ha considerat un univers de 500 organitzacions, ha obtingut un ordre de magnitud de 42.973 persones treballadores.

D'altra banda, el 2018 el creixement anual (mitjana ponderada) de la plantilla de les organitzacions que formen part del Pla de sostenibilitat sectorial ha estat del 3%. La distribució mitjana d'aquestes persones contractades, per sector d'activitat, és la que es mostra al [GRÀFIC SOC. 01](#).

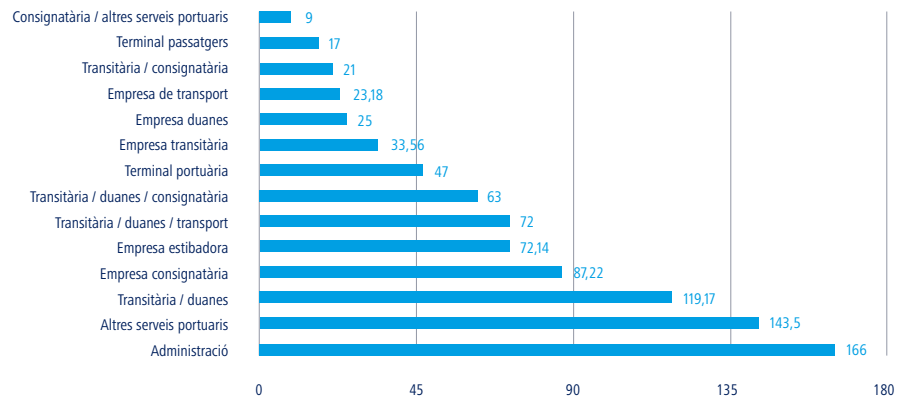
Segons les estimacions de l'Autoritat Portuària, hi ha unes 650 persones empleades de les diferents administracions dedicades a serveis portuaris.

Així mateix, a desembre de 2018 l'Autoritat Portuària de Barcelona havia expedit 19.759 acreditacions (sense tenir en compte duplicats i acreditacions de cossos i forces de seguretat de l'Estat) a persones que entren i surten del recinte portuari per qüestions laborals. Aquesta dada representa un decrement del 14,6% respecte de l'any anterior. [GRÀFIC SOC. 02](#).

A partir de les dades de l'Estudi d'impacte econòmic realitzat el 2006 s'ha fet una estimació de les dades actualitzades a 2017 per tal de valorar l'aportació del Port de Barcelona a l'economia catalana en termes de volum d'ocupació. TAULA SOC. 01.

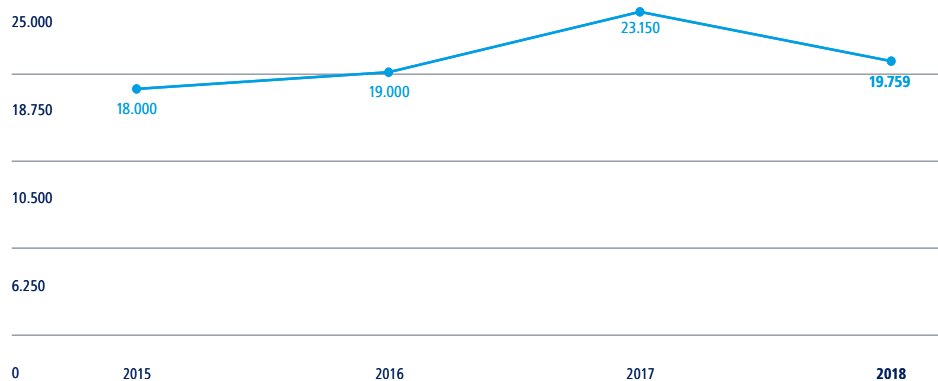
GRÀFIC SOC. 01

Mitjana de personal contractat per sector d'activitat

GRÀFIC SOC. 02

Evolució nombre acreditacions expedides per l'APB, 2015-2018

TAULA SOC. 01

Actualització de l'estimació de llocs de treball, 2017

Estimació dels llocs de treball generats	Ocupació (empleats)	% Participació ocupació Catalunya
Impacte total	41.200	1,1%

80,3%

PERSONAL AMB CONTRACTE FIX

91,4%

PERSONAL COBERT PER CONVENI COL·LECTIU

OCUPACIÓ TIPUS

Si s'analitza l'ocupació tipus de les organitzacions del Port de Barcelona s'observa que hi ha un elevat nombre de persones empleades amb contracte laboral fix, amb jornada laboral completa i amb predomini dels homes en els diferents llocs de treball.

El percentatge de persones empleades que tenen un contracte laboral fix és del 80,3%, un descens del 4,5% respecte de l'any 2017.

76,9%

PERSONAL AMB CONTRACTE A TEMPS COMPLET

29,3%

DONES EN PLANTILLA

El 91,4% de les persones treballadores està cobert per convenis col·lectius, un 2,2%, menys que l'any anterior.

El 76,9% de les persones treballadores disposa de contractes a temps complet. Aquesta dada representa un decrement del 10,8% respecte de l'any 2017; és a dir, l'increment d'ocupació no es realitza a jornada completa.

La mitjana de contractació externa de personal sobre el total de la plantilla és el 13%, xifra que es manté al mateix nivell que l'any anterior.

Segons el càrrec desenvolupat, la distribució percentual de la plantilla presenta la següent estructura: [TAULA SOC. 02 / GRÀFIC SOC. 03](#).

Pel que fa a la distribució per gènere, la majoria de sectors i d'organitzacions tenen un clar predomini d'homes en plantilla. Les dones representen un 29,3% de la plantilla, xifra que ha anat disminuint en els últims dos anys, tot i que de forma poc significativa. [GRÀFIC SOC. 04](#).

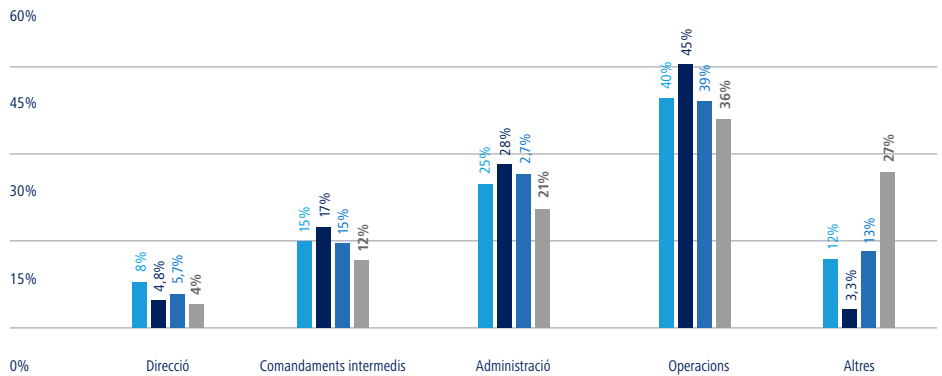
Si es considera la distribució percentual de la plantilla per funció desenvolupada i gènere, s'observa que la major representativitat de dones es troba en els càrrecs administratius. [TAULA SOC. 03](#).

Les empreses transitòries, d'agents de duanes i les consignatàries són les que tenen un major percentatge de dones en les seves plantilles respecte a la mitjana del conjunt d'empreses del sector portuari.

GRÀFIC SOC. 03

■ 2015
■ 2016
■ 2017
■ 2018

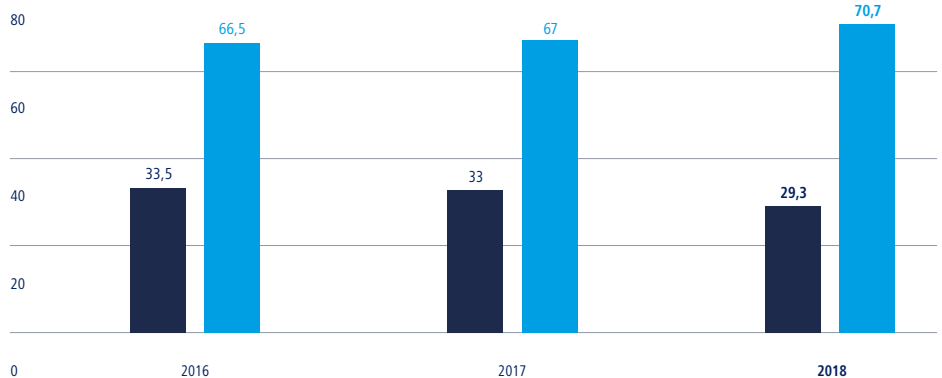
Evolució de la composició de la plantilla, 2015-2018

GRÀFIC SOC. 04

■ Homes
■ Dones

Composició de la plantilla per gènere, 2016-2018

TAULA SOC. 02

Composició de la plantilla per càrrec desenvolupat, 2016-2018

Càrrec	2016	2017	2018
Direcció	4,8%	5,7%	4,1%
Comandaments intermedis	17%	14,7%	11,8%
Administració	28,5%	26,8%	20,7%
Operacions	45,9%	39,4%	36,3%
Altres	3,3%	13,3%	27,1%

TAULA SOC. 03

Composició de la plantilla per gènere i funció, 2016-2018

Càrrec	2016		2017		2018	
	% Homes	% Dones	% Homes	% Dones	% Homes	% Dones
Direcció	72%	28%	76,2%	23,8%	74,3%	25,7%
Comandaments intermedis	65%	35%	71,4%	28,6%	66,4%	33,6%
Administració	47%	53%	44,8%	55,2%	46,6%	53,4%
Operacions	67%	33%	82,8%	17,2%	79,1%	20,9%
Altres	75%	25%	53,5%	47,5%	79,5%	20,5%

SALUT I SEURETAT EN EL TREBALL

La seguretat és un factor essencial en l'aplicació del principi de precaució per al conjunt d'activitats que es desenvolupen a la instal·lació portuària. La seguretat i la salut en el treball és un dels assumptes cabdals per tenir cura de les persones treballadores de la Comunitat Portuària. En aquesta línia, també es posa especial èmfasi en la millora de la mobilitat i el transport públic intern dins del recinte portuari; l'assegurament de la gestió de la seguretat i salut mitjançant sistemes certificats; l'exigència, per part de l'Autoritat Portuària de Barcelona, als concessionaris, del compliment de les normes de seguretat i salut; el protocol de control d'alcoholèmia i drogues a les persones que transiten i treballen al Port; i la promoció de la cultura de vida saludable al treball.

Jornades de prevenció de riscos laborals i sostenibilitat

Cada any se celebra la Jornada de Prevenció de Riscos Laborals i Sostenibilitat, un espai de debat i un punt de trobada de la Comunitat Portuària per compartir coneixements sobre la prevenció i la sostenibilitat.

El 2018 se n'ha celebrat la 16a edició, amb la intervenció d'experts d'ambdós àmbits al voltant del tema «Salut laboral i sostenibilitat al sector portuari». Ha comptat amb la participació 66 persones d'un total de 33 empreses i amb el suport dels grups de treball de Prevenció i Sostenibilitat del Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària, del Servei de Prevenció de l'Autoritat Portuària de Barcelona, de Quirónprevenció i del Museu Marítim de Barcelona.

Pel que fa als continguts, dins de l'àmbit de la prevenció de riscos s'ha tractat l'aplicació de noves tecnologies en emergències i en temes de salut.

A més, durant la Jornada s'han presentat diferents casos de bones pràctiques en sostenibilitat per part d'organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial:

- › **Airpharm** va explicar com implicar-se amb entitats locals i properes pot millorar la relació amb el barri on s'ubiquen les oficines de la companyia. L'empresa promou l'activitat voluntària, tant en hores retribuïdes com de forma regular. Alhora, col·labora aportant el coneixement de l'empresa a nivell de logística i distribució. El voluntariat corporatiu esdevé, per a la companyia, una eina de relació entre els treballadors i amb l'entorn proper.
- › **Intercruises** inclou el voluntariat corporatiu com una activitat més dins de la seva estratègia de sostenibilitat. Les accions de voluntariat corporatiu es promouen en totes les regions on opera la companyia i s'estructuren en tres àrees: ajuda a la infància, activitats en bancs d'aliments i actuacions de conservació i millora de la natura.
- › **Portcemen**, dins la seva estratègia de sostenibilitat, ha posat en marxa una iniciativa d'economia circular, per reutilitzar les seves cintes transportadores de l'empresa. Les cintes suporten grans càrregues de pes i altes temperatures, per això, el seu reciclatge és complex. L'empresa, en col·laboració amb altres empreses de tractament de residus, dona una segona oportunitat a aquest producte, que esdevé així matèria primera per a nous usos.

563

ASSISTÈNCIES SANITÀRIES

92

ACCIDENTS LABORALS

Assistències sanitàries i accidents laborals

El Port de Barcelona mesura el nombre d'assistències sanitàries i d'accidents laborals que succeeixen a les diferents zones portuàries (el port comercial, el Port Vell i la ZAL), compten amb participació de la Policia Portuària i són ateses pel Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) o per l'ambulància de FREMAP.

Realitzar un seguiment dels accidents laborals permet minimitzar els riscos i protegir els treballadors, al mateix temps que afavoreix una cultura de la prevenció en matèria de seguretat i salut en el treball. Gràcies a la col·laboració amb FREMAP, que ha facilitat la seva ambulància medicalitzada i el desenvolupament d'una base SEM al World Trade Center, la majoria de les assistències mèdiques d'urgències a la zona comercial del Port i a la ZAL han pogut ser ateses en un termini de 5 minuts. [TAULA SOC. 04 / TAULA SOC. 05 / GRÀFIC SOC. 05.](#)

En el període de referència s'ha produït un descens de la sinistralitat laboral. No obstant, el nombre d'urgències mèdiques s'ha incrementat de forma significativa.

De les organitzacions de la Comunitat Portuària que han respost l'enquesta, un 54,7% no ha tingut accidents durant l'exercici 2018; una xifra superior que la de 2017, fet que mostra un bon comportament en aquest sentit. Pel que fa a les organitzacions que van registrar accidents (un 45,3%), aquests van produir-se majoritàriament dins de l'empresa. [GRÀFIC SOC. 06 /](#)

[TAULA SOC. 06.](#)

TAULA SOC. 04

Nombre d'assistències sanitàries i accidents laborals, 2015-2018

	2015	2016	2017	2018	%
Assistències sanitàries	420	403	471	563	19,5%
Accidents laborals	63	64	109	92	-15,6%
TOTAL	483	477	580	645	11,2%

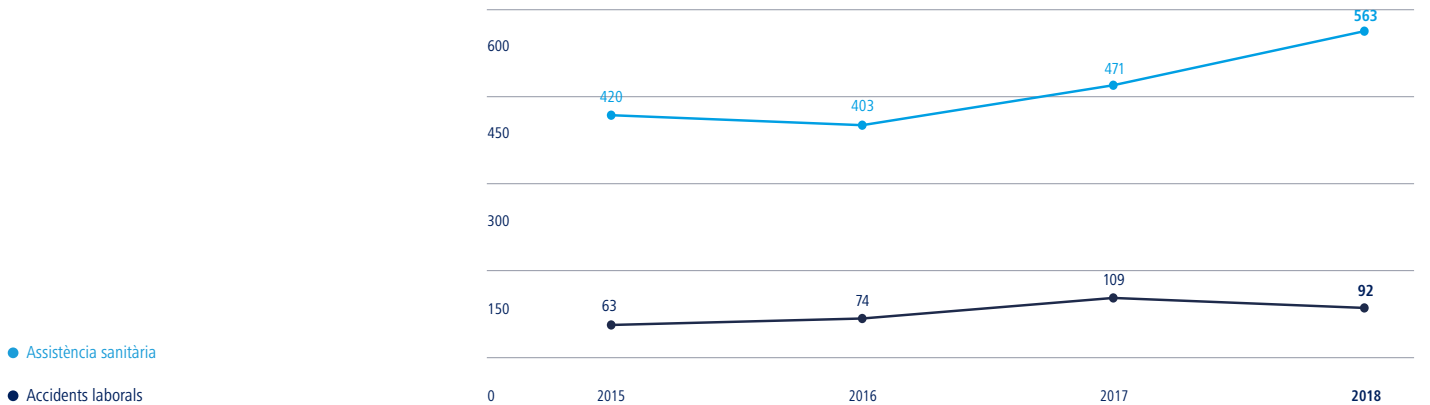
TAULA SOC. 05

Assistències sanitàries i accidents laborals per servei responsable de l'atenció

		SEM	FREMAP ESTIBARNA	Altres ambulàncies	Policia Portuària	Altres	Subtotal	TOTAL
Assistència sanitària	Port comercial	126	22	27	3	0	178	563
	Port Vell	304	1	12	12	2	331	
	ZAL I i II	19	29	5	1	0	54	
Accidents laborals	Port comercial	7	31	3	0	0	41	92
	Port Vell	20	0	0	0	0	20	
	ZAL I i II	8	17	6	0	0	31	

GRÀFIC SOC. 05

Evolució de les assistències sanitàries i dels accidents laborals, 2015-2018

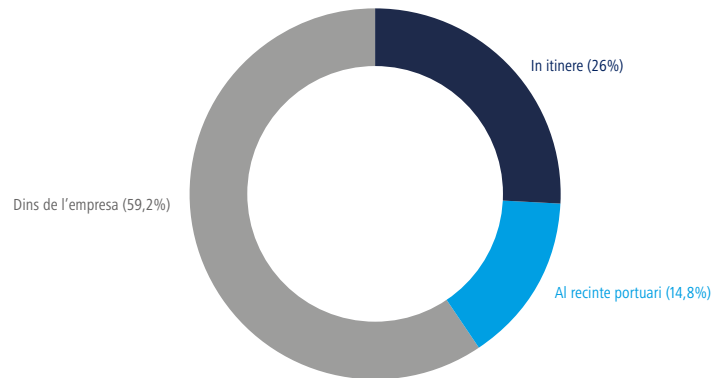
TAULA SOC. 06

Assistències sanitàries i accidents laborals atesos per ubicació, 2016-2018

	2016	2017	2018	%
Organitzacions sense accidents	60%	51,7%	54,7%	+5,8%
Organitzacions amb accidents	40%	48,3%	45,3%	-6,1%
Dins de l'empresa	59,8%	60%	59,2%	-1,3%
Dins del recinte portuari	4,6%	12,2%	14,8%	+21,3%
In itinere	35,6%	27,8%	26%	-6,1%

GRÀFIC SOC. 06

Distribució dels accidents laborals per ubicació

21,3%

ORGANITZACIONS DISPOSEN DE PLANS DE MOBILITAT

Plans de mobilitat

El 21,3% de les organitzacions disposa de plans de mobilitat per a les seves plantilles, una xifra que augmenta any rere any i que el 2018 ho va fer en un 2,3%. Els plans de mobilitat permeten minimitzar els accidents laborals i col·laborar amb la protecció del medi ambient.

Espai amb accés a la cardioprotecció

El Port de Barcelona informa de la ubicació dels desfibril·ladors DEAS distribuïts a tota la zona portuària amb l'objectiu d'aconseguir un entorn amb accés públic a la cardioprotecció. El Port també disposa de DEAS als cotxes de la Policia Portuària, per tal de garantir un accés ràpid en cas d'urgències cardiovasculars. [FIGURA SOC. 01.](#)

42,7%

ORGANITZACIONS DISPOSEN D'UN SISTEMA PRL CERTIFICAT

Certificació de sistemes de prevenció de riscos laborals

El 96% de les organitzacions enquestades disposa d'un Servei de Prevenció de Riscos Laborals, sigui propi, aliè o mancomunat. L'any anterior era del 93,6%. El tipus de servei es manté amb les mateixes característiques que l'any 2017, tal i com es pot veure en el gràfic. [GRÀFIC SOC. 07.](#)

El 42,7% de les organitzacions enquestades compta amb sistemes de gestió de Prevenció de Riscos Laborals certificats.

D'aquestes, el 29,3% de les organitzacions disposa del Sistema de Gestió de Salut i Seguretat en el Treball OHSAS 18001 certificat per un oficial independent que avalua el sistema de gestió. Aquesta xifra és lleugerament inferior a l'any anterior, quan el tenia un 31,7% de les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial.

La totalitat de les organitzacions que disposa de servei de prevenció propi realitza les auditories reglamentàries o legals corresponents.

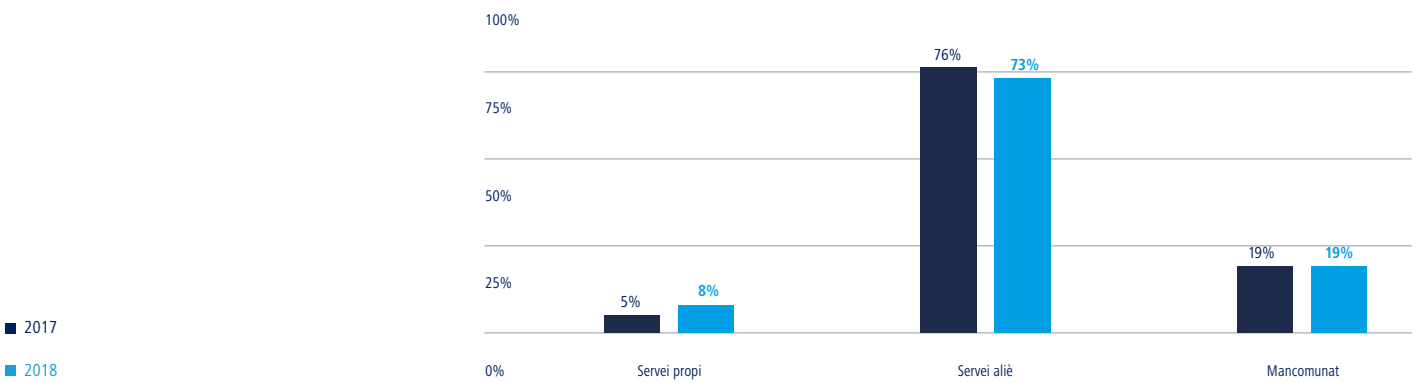
FIGURA SOC. 01

Espais amb accés a la cardioprotecció

GRÀFIC SOC. 07

Tipus de serveis de prevenció de riscos laborals, 2017-2018

28%

ORGANITZACIONS DISPOSEN DE COMISSIÓ DE FORMACIÓ

28,4h

MITJANA ANUAL FORMACIÓ PER TREBALLADOR/A

FORMACIÓ I EDUCACIÓ

La formació i l'educació són aspectes clau i estratègics per al millor desenvolupament de les funcions específiques de les persones treballadores. Per això, vetllar per la capacitat és essencial per a la millora contínua i per al major benestar dels propis treballadors i treballadores.

Dades generals sobre formació

El 28% de les organitzacions que ha respost el qüestionari disposa de comissió de formació entre empresa i treballadors. L'any anterior en tenia el 20,6% de les organitzacions.

Durant el 2018 les organitzacions han realitzat conjuntament un total de 183.151 hores de formació. La mitjana anual ha estat de 28,4 hores per persona treballadora, una inversió en temps de formació considerablement superior al 2017, quan la mitjana va ser de 19,6.

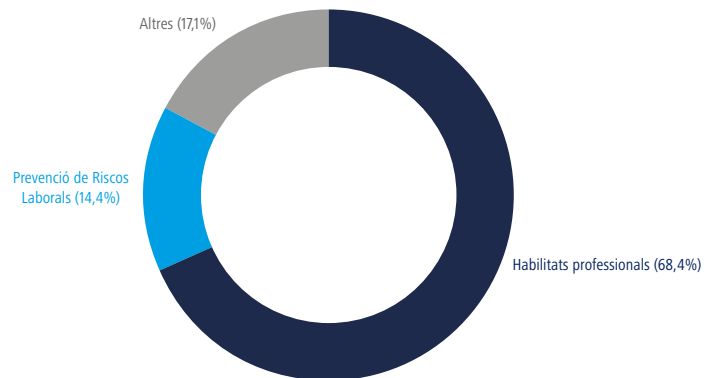
Quant a la distribució de les hores de formació, el 68,4% s'ha dirigit a habilitats professionals i personals, el 14,5% a la prevenció de riscos laborals i el 17,1% a altres temes. [GRÀFIC SOC. 08 / TAULA SOC. 07.](#)

TAULA SOC. 07

Formació per gènere i tipus de formació, 2016-2018

Tipus de formació	Gènere	2016	2017	2018
Habilitats professionals	Homes	34%	40,6%	40%
	Dones	45%	28,5%	28,4%
Prevenció de riscos laborals	Homes	7%	8,6%	9,8%
	Dones	12%	4,1%	4,7%
Altres formacions	Homes	1%	12,1%	10,6%
	Dones	1%	6,1%	6,5%

GRÀFIC SOC. 08

Distribució de les hores de formació**Forma't al Port**

El projecte neix d'una col·laboració publico-privada entre diferents entitats amb l'objectiu d'acostar el Port de Barcelona i la seva Comunitat Portuària als estudiants dels cicles formatius de grau superior (CFGS) en Transport i Logística (27%) i de Comerç Internacional (73%) de l'àrea d'influència del Port.

Aquest projecte permet als estudiants conèixer les professions del sector logístic i especialment l'activitat marítima i el transport intermodal. El resultat és una millor preparació tècnica que repercutirà en l'índex d'ocupabilitat i orientada a millorar les cadenes logístiques i la sostenibilitat, mitjançant la difusió de la política de la Unió Europea respecte al transport de mercaderies i el medi ambient.

Els objectius del projecte són:

- › Facilitar que els estudiants coneguin el Port de Barcelona, les seves infraestructures, els equipaments logístics, les operacions i els mitjans de transport que hi operen.

- › Proporcionar a les empreses del sector, a través de les associacions, un espai per donar a conèixer les característiques de la seva activitat i els perfils professionals que necessiten per desenvolupar-se de forma adequada.
- › Col·laborar en la creació d'un marc de diàleg i intercanvis entre les empreses del sector de la logística i els centres de formació per afavorir el desenvolupament del sector.
- › Contribuir en l'alineament de les necessitats de capacitació de les empreses amb els currículums dissenyats i impartits als centres formatius.
- › Motivar les empreses per contractar estudiants en formació dual i/o pràctiques amb el suport necessari per acollir -los en les millors condicions.
- › Oferir als alumnes les eines i els coneixements necessaris per quantificar l'impacte ambiental de les operacions de transport.
- › Fer atractiu als estudiants el sector del transport.

Forma't al Port es desenvolupa a través de dos programes destinats als alumnes de segon curs dels CFGS:

- › Forma't al Port – C (*Introduction*): curs de 2 dies a Barcelona, en el qual es coneix el Port de Barcelona a través d'una visita terrestre i una visita marítima.
- › Forma't al Port – A (*Management*): curs de 6 dies a bord d'un vaixell ro-pax de Grandi Navi Veloci entre Barcelona i Gènova, en el qual s'imparteixen classes, visites al vaixell, visita marítima als dos ports, visita terrestre al Port de Barcelona i un cas pràctic en equip.

Els estudiants tenen l'oportunitat de viure en primera persona les operacions que tenen lloc en els ports i a bord del vaixell. La documentació distribuïda durant la formació és en anglès amb l'objectiu de familiaritzar els estudiants amb aquest idioma. A més, també s'imparteix el 30% de les classes en anglès i es motiva als estudiants a fer les seves presentacions en llengua estrangera.

L'any 2018, Forma't al Port va comptar amb la participació de 434 estudiants procedents de 13 instituts públics i privats de Barcelona, el Prat de Llobregat, Cerdanyola del Vallès i Santa Perpètua de la Mogoda. [TAULA SOC. 08.](#)

En les activitats realitzades durant l'any 2018, s'ha obtingut una qualificació de 4,3 sobre 5 segons el sistema de qualitat Course Quality Check. Així mateix, el projecte ha facilitat de manera directa, la inserció laboral de quatre alumnes gestionats per l'Escola Europea.

TAULA SOC. 08

Evolució de la participació al programa Forma't al Port, 2016-2018

	2016	2017	2018	%
Nombre estudiants	114	333	434	33,5%
Nombre instituts	8	12	13	8,3%
Curs introducció	114	333	336	40,6%
Curs introducció i <i>management</i>	86	86	98	14%
Índex d'hores d'impacte	2.888	5.050	5.320	29,4%

El projecte Forma't al Port:

- › Està organitzat per Port de Barcelona, Escola Europea, Diputació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona i El Consorci de la Zona Franca.
- › Està patrocinat per Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona, Col·legi d'Agents de Duanes de Barcelona, Ajuntament del Prat de Llobregat, ATEIA-OTRA Barcelona, Grupo Suardiaz, Diputació de Lleida, Neptune Lines, Terminal Port Nou, SA, The Propeller ClubBarcelona, Holding M. Condominas, CIMALSA Centres Logístics de Catalunya, Coma y Ribas, Transportes Portuarios i Butransa.
- › I compta amb la col·laboració de Generalitat de Catalunya (Direcció General de Transports i Mobilitat, Departament de Territori i Sostenibilitat), Adif, UTESafemed, ZAL Port, Portic, Setram, Hutchinson Ports (BEST), APM Terminals i Autoterminal Barcelona.

36%

ORGANITZACIONS DISPOSEN DE PLANS D'IGUALTAT

29,3%

DONES EN PLANTILLA

19,1%

DONES ALS CONSELLS D'ADMINISTRACIÓ

22%

DONES ALS COMITÈS DE DIRECCIÓ

53,3%

ORGANITZACIONS DISPOSEN DE PROTOCOLS CONTRA L'ASSETJAMENT

DIVERSITAT I IGUALTAT D'OPORTUNITATS

La igualtat d'oportunitats és un dels principis universals que la Comunitat Portuària té entre els seus objectius, per tal de consolidar-ne l'aplicació entre les organitzacions i les persones que la conformen.

Les expectatives dels grups d'interès en relació a aquest aspecte inclouen la contractació laboral de persones en risc d'exclusió social, la contractació d'almenys el 2% de persones amb discapacitat respecte al total de la plantilla, la disposició d'un protocol d'assetjament laboral i sexual i la no discriminació laboral.

Pla d'igualtat

Les empreses de més de dos-cents cinquanta treballadors tenen l'obligació de donar compliment a l'article 45 de la Llei Orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva entre dones i homes, en el qual s'estableix que les empreses estan obligades a respectar la igualtat de tracte i d'oportunitats en l'àmbit laboral. Una de les mesures que comporta l'esmentat article és l'elaboració i aplicació d'un pla d'igualtat.

Entre les organitzacions que han respost el qüestionari, un 36% disposa de pla d'igualtat, un lleuger increment respecte a l'any 2017, quan era un 34,9%. S'ha de tenir en compte que només el 9% de les empreses enquestades tenen una plantilla de més de 250 persones.

Les plantilles de les organitzacions enquestades estan compostades de mitjana per un 29,3% de dones i un 70,7% d'homes. El percentatge de dones en plantilla ha anat disminuint lleugerament els darrers anys: el 2016 era d'un 33,5% i el 2017, un 33%.

Els Consells d'Administració de les organitzacions enquestades es componen de mitjana per un 19,1% de dones i els Comitès de Direcció, un 22%. Ambdues xifres han registrat un lleuger increment respecte del 2017, quan les dones en aquests òrgans representaven 17,9% i del 20,6% respectivament.

1,9%

PERSONES CONTRACTADES
AMB DISCAPACITAT

2%

PERSONES CONTRACTADES
AMB RISC D'EXCLUSIÓ

37,3%

ORGANITZACIONS REALITZEN
ENQUESTES DE CLIMA LABORAL

Prevenió de la discriminació

El 53,3% de les organitzacions participants disposa d'un protocol d'assetjament sexual i/o per raó de sexe, respecte del 44,4% l'any anterior, de manera que es mostra un increment significatiu d'organitzacions compromeses amb aquesta problemàtica.

Contractació de persones amb discapacitat

La Llei d'Integració Social del Minusvàlid (LISMI), d'integració laboral de persones amb discapacitat, estableix – per a empreses de més de 50 persones contractades- uns ratis mínims d'assalariats amb algun tipus de discapacitat: per al sector privat és el 2% i per al sector públic, el 5%.

De mitjana, el 1,9% de les persones treballadores de les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial té algun tipus de discapacitat (-0,3%).

Cal destacar que aquest rati inclou un 46% d'empreses que no arriben a 50 treballadors, així com algunes organitzacions que treballen en la Comunitat Portuària que són centres especials de treball (CET) i on una gran part dels professionals són persones amb discapacitat.

Contractació de persones en situació de risc d'exclusió social

A la Llei 43/2006, de 29 de desembre, i a la Llei 44/2007, de 13 de desembre, es defineixen els col·lectius considerats amb risc d'exclusió social i les condicions que han de satisfer les empreses per accedir a les bonificacions de la quota empresarial a la Seguretat Social quan es contracten treballadors d'aquest col·lectiu.

En el cas de la Comunitat Portuària, el percentatge de persones assalariades en risc d'exclusió social és d'un 2% (-0,4%).

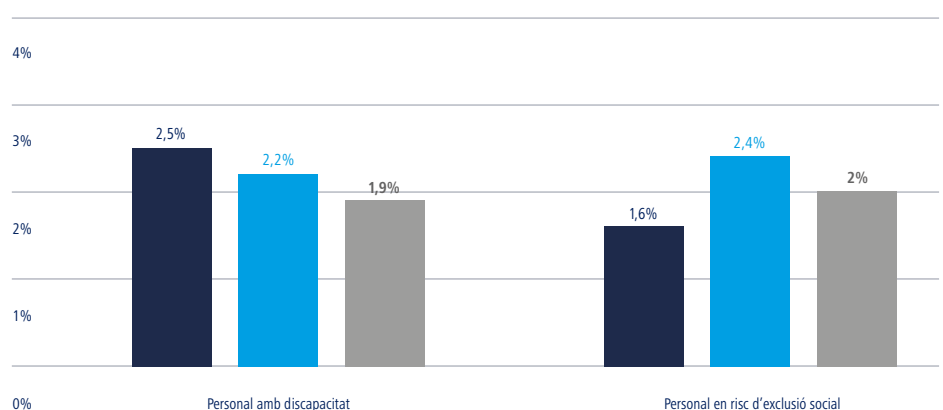
Enquestes de clima laboral

Les enquestes de satisfacció i clima laboral serveixen per mesurar l'estat de satisfacció de les persones contractades i poder, així, fer millores en aquest àmbit.

El 37,3% de les organitzacions participants realitza enquestes de satisfacció i clima laboral, enfront d'un 31,7% el 2017.

GRÀFIC SOC. 09

Persones contractades amb especials dificultats per a la inserció laboral, 2016-2018

■ 2016

■ 2017

■ 2018

60%

ORGANITZACIONS DISPOSEN
DE CANALS DE RECLAMACIONS
SOBRE NORMATIVA LABORAL

RECLAMACIONS SOBRE PRÀCTIQUES LABORALS

Disposar d'un canal per vehicular reclamacions sobre incompliment de normativa laboral representa una forma de compromís amb les persones treballadores i vetllar pel seu benestar.

Canal per a reclamacions sobre incompliment de normativa laboral

El 60% de les organitzacions té establerts canals per a reclamacions sobre incompliments de normativa laboral, un increment de 4,4 punts respecte el 2017, que era del 55,6%. En funció de l'empresa, aquests canals poden ser el comitè d'empresa, el delegat de personal, el departament de Recursos Humans o un espai específic a la intranet corporativa.

Reclamacions resoltes

El nombre de reclamacions que s'han canalitzat a través d'aquests mecanismes formals de reclamació han estat 7. D'aquestes, 5 han estat resoltes dins el mateix any.

03.2

Responsabilitat sobre els serveis

Tota la Comunitat Portuària treballa per assolir un nivell d'eficiència i qualitat en el servei ofert i, per això, orienta esforços i objectius en benefici de la millora de la competitivitat dels clients. En aquest sentit, les expectatives dels grups són garantir la seguretat dels passatgers i mercaderies, la qualitat dels serveis que s'ofereixen i la informació sobre el resultat i la qualitat de servei.

89

EMPRESES CERTIFICADES AMB
LA MARCA EFFICIENCY NETWORK

QUALITAT DELS SERVEIS: EFFICIENCY NETWORK

La Comunitat Portuària treballa per assolir un nivell d'eficiència i qualitat en el servei ofert als clients del Port de Barcelona, que es reconeix a través de la Marca de Qualitat Efficiency Network.

Efficiency Network reconeix les organitzacions especialitzades en mercaderia contenitzada (empreses i administracions) i les empreses de serveis als vaixells que treballen al Port de Barcelona que es comprometen i es preocupen per oferir fiabilitat i seguretat als seus clients. La garantia d'un treball realitzat per un grup d'empreses Efficiency Network té l'aval de Port de Barcelona i, si no s'acompleixen els compromisos establerts, el client rep una compensació.

TAULA SOC. 09 / GRÀFIC SOC. 10.

Totes aquestes empreses han estat objecte de les corresponents auditories, per tal d'avaluar el compliment dels seus estàndards de qualitat.

En total s'han realitzat 175 informes, fet que ha suposat l'anàlisi de més de 834.000 dades, amb una mitjana de compliment per sobre del 91%. Els resultats han permès al conjunt de la Comunitat Portuària disposar d'informació per detectar àrees de millora a través de grups de treball formats per tots els integrants de la cadena logística i que disposin del certificat.

El 30 de maig de 2018, el Consell d'Administració del Port de Barcelona va aprovar la revisió de la Normativa General de la Marca. L'objectiu d'aquesta revisió ha estat adequar la gestió de la Marca als nous reptes organitzatius, entre els quals es trobava la seva ampliació als processos logístics relacionats amb l'eficiència del servei ofert als vaixells al Port de Barcelona.

Al final de l'any 2018 s'havien certificat un total de 8 organitzacions pel que fa al servei als vaixells, de les quals 3 són empreses de retirada de residus, 4 agents consignataris de vaixells i també la Capitania Marítima, com a primera administració que ha estat auditada i certifica la seva qualitat de

servei en el marc de la Marca de Qualitat del Port de Barcelona. L'any 2018 ha tancat amb un nivell d'eficiència per aquests processos superior al 92%.

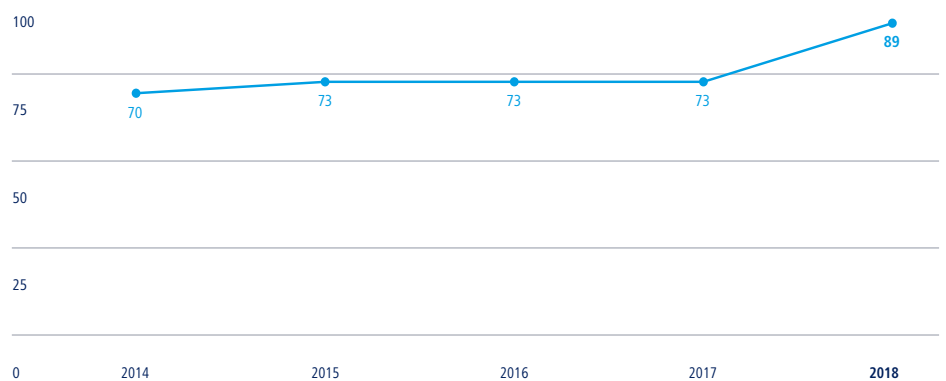
La integració dels compromisos de les empreses de servei de vaixell als ja existents per a les organitzacions de gestió de contenidors sumen un total de 14 compromisos de la Marca. [TAULA SOC. 10.](#)

TAULA SOC. 09

Empreses certificades amb la marca Efficiency Network per activitat, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Consignataris	13	14	12	12	11	-8,3%
Empreses de transport	23	23	23	23	28	21,7%
Agències duana/transitaris	32	34	36	36	40	11,1%
Terminals	2	2	2	2	2	0%
Serveis al vaixell	0	0	0	0	0	
TOTAL	70	73	73	73	89	

GRÀFIC SOC. 10

Evolució del nombre d'empreses certificades amb la marca Efficiency Network, 2014-2018

TAULA SOC. 10

Compromisos de la marca Efficiency Network**Fiabilitat en les operacions:**

Recollida/lliurament de la mercaderia en els terminis acordats amb el client, amb un marge de dues hores.

Embarcament de la mercaderia en l'escala prevista segons el pactat.

Despatx duaner en menys de 17 hores laborables.

Despatx de la mercaderia amb participació dels Serveis d'Inspecció en Frontera i SOIVRE en menys de 25 hores laborables.

Tramitació d'autorització d'entrada de mercaderies perilloses d'exportació per garantir l'embarcament previst.

Notificació de la disponibilitat del coneixement d'embarcament dins de les 10 hores laborables després de la sortida del vaixell.

Informació i transparència:

L'Autoritat Portuària de Barcelona, des del Servei d'Atenció al Client (SAC), facilita la informació sobre les principals operacions, dates i incidències relacionades amb la importació/exportació de la mercaderia en un termini no superior a 4 hores hàbils.

Publicació del moll d'atraca i terminal, per a creuers. Publicar a la web del Port el moll d'atraca amb 1 mes d'antelació i la terminal amb 15 dies naturals d'antelació.

Fiabilitat en els serveis oferts al vaixell:

ENTRADA. Compromís de no excedir en 2 hores el temps des de l'avis del vaixell a 1 hora de la boia fins a la pujada del pràctic a bord.

SORTIDA. Compromís de no excedir en 1 hora el temps des que el vaixell estigui preparat per sortir, fins a l'arribada dels serveis tècnics-nàutics.

Compromís que la prestació dels serveis de recollida de residus, *bunkering* i aiguada s'iniciaran a l'hora o franja horària acordada i no endarreriran la sortida del vaixell.

L'autorització de despatx del vaixell estarà a disposició del capità o del seu representant, com a màxim, 2 hores abans de la sortida prevista del vaixell.

Agilització en l'obtenció de la bonificació en la tarifa de recollida de residus. El temps de tramitació de les bonificacions (tipus B), no excedirà de 15 dies laborables.

Integritat de la mercaderia:

No es produiran incidències en la mercaderia durant l'estada al Port. En el cas de les importacions, es lliurarà el contenidor amb el mateix precinte amb què va sortir de la terminal.

ESTUDI I COL-LABORACIONS AMB ALTRES ENTITATS DE PRESTIGI

Estudi elaborat per l'IESE

El 20 de novembre de 2018, a l'auditori de l'IESE, es va presentar l'estudi «El valor aportat per la Marca de Qualitat Efficiency Network a les organitzacions del Port de Barcelona» realitzat per aquesta escola de negocis, i que tenia per objectiu analitzar l'impacte de les bones pràctiques Efficiency Network en la competitivitat del Port de Barcelona.

L'estudi defineix els beneficis que aporta la certificació a les empreses logístiques del Port i els mecanismes que transmeten aquesta millora derivada de la certificació.

L'estudi, presentat davant 115 professionals del Port, afirma que les empreses certificades per la Marca de Qualitat de Port de Barcelona registren un 9% més d'activitat després de 3 anys de certificació, i conclou que la Marca de Qualitat del Port de Barcelona facilita la millora continua i aporta valor a les cadenes logístiques.

Col·laboració amb AECOC

Amb l'objectiu d'incorporar bones pràctiques al sector d'activitat portuària, la Marca de Qualitat busca aliances amb associacions líders en el sector del transport i la logística.

Una d'aquestes aliances s'ha dut a terme amb l'Associació AECOC, que agrupa a més de 29.000 empreses de l'estat espanyol. Entre d'altres activitats, aquesta associació desenvolupa Guies de bones pràctiques logístiques (RAL), que són recomanacions per a les empreses dedicades al transport i la logística. L'objectiu d'aquesta col·laboració amb el Port de Barcelona ha estat introduir en els requisits operacionals de la Marca de Qualitat aquelles bones pràctiques que formen part de les recomanacions d'AECOC per a la logística (RAL) i que poden aportar valor afegit a les empreses de la Comunitat Portuària.

Del resultat d'aquest treball s'han obtingut més de 20 recomanacions que la Marca de Qualitat incorporarà als requisits tècnics que posteriorment seran auditats.

Col·laboració amb altres ports

L'impacte que la Marca de Qualitat genera al negoci portuari no passa desapercebut fora de l'entorn del Port de Barcelona, i durant el 2018 altres ports, tant de l'entorn mediterrani com d'Amèrica Llatina, han volgut conèixer més de prop aquesta eina de millora continua de la competitivitat empresarial i logística.

Ha estat el cas del port de Gènova (Itàlia), on el mes de maig el Port de Barcelona va presentar la marca de Qualitat a la Comunitat Portuària. Fruit d'aquesta presentació i posteriors reunions de treball, la Comunitat Portuària de Gènova va signar un memoràndum per desenvolupar un Pla de qualitat per a la millora del servei, que prendrà com a model de referència la Marca de Qualitat del Port de Barcelona.

D'altra banda, el port de Veracruz ha estat auditat per la Marca de Qualitat del Port de Barcelona per tal que de poder seguir utilitzant el model de treball del Port de Barcelona quant al sistema d'indicadors, auditories de qualitat, disseny de compromisos d'eficiència, etc. Així, el mes de novembre el port mexicà va renovar la seva autorització per usar aquesta metodologia per un període de 2 anys més.

REFERENCIALS DE SERVEI

Els Referencials de Servei són l'aposta de futur quant a la qualitat en la prestació de serveis a tots els ports, i el Port de Barcelona està plenament implicat en el seu desenvolupament per contribuir a un objectiu comú: la millora de la qualitat de servei oferta al client.

L'Organisme Públic Ports de l'Estat és el responsable d'elaborar i aprovar

els Referencials de Servei Genèrics que, posteriorment, són adaptats a la realitat de cada port mitjançant l'elaboració dels Referencials de Servei Específics.

Els Referencials de Servei inclouen una sèrie de característiques i/o requisits de servei, l'acompliment dels quals permet a les empreses obtenir una certificació que acredita la qualitat dels serveis que presten als seus clients, per a la qual cosa han de superar una auditoria d'una empresa externa acreditada. Alhora, aquests Referencials permeten que les organitzacions que participen en el seu desenvolupament i implantació puguin diferenciar-se de la resta per una qualitat més elevada en la prestació dels serveis i, alhora, puguin transmetre als seus clients l'esforç de millora que es pretén.

L'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) ha liderat el desenvolupament de diferents Referencials de Servei Específics al Port de Barcelona per al tràfic de vehicles en règim de mercaderia, contenidors, granel, creuers i Ro-Pax.

TAULA SOC. 11.

TAULA SOC. 11

Terminals certificades i data de certificació

TERMINALS CERTIFICADES	Data certificat 2018
AUTOTERMINAL	26/07/2018
SETRAM	27/06/2018
BEST	08/11/2018
CREUERS DEL PORT	25/08/2018
ENGRANSA	31/10/2018
TEPSA	08/11/2018
DECAL	09/04/2018
TERQUIMSA	03/10/2018
CLH	23/06/2018

PORTIC

PortIC és la plataforma de comerç electrònic per a tots els agents de la Comunitat Portuària de Barcelona, en la qual els operadors implicats, públics o privats, poden fer els seus intercanvis documentals i accedir a la informació de manera senzilla. Això facilita que les operacions logístiques es puguin dur a terme de manera eficaç, ràpida, segura, transparent i rendible.

La missió de PortIC és millorar la competitivitat de les empreses de la Comunitat Portuària de Barcelona mitjançant una plataforma tecnològica que faciliti la interacció entre totes elles.

PortIC està participada per l'Autoritat Portuària de Barcelona, la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona i les entitats financeres e-La Caixa i Sabadell Atlàntico.

La plataforma ofereix comunicació entre els diferents operadors; simplifica i automatitza els procediments documentals; garanteix la confidencialitat de les comunicacions i unifica estàndards de comunicació i traçabilitat.

Els principals beneficis són:

- › Eficiència. Reducció de temps en la recerca i l'intercanvi d'informació; menys errors de documentació.
- › Costos operatius. Disminució de la necessitat de missatgers, trucades telefòniques i recursos dedicats a la gestió d'expedients.
- › Costos tecnològics. Reducció dels costos de desenvolupament i manteniment d'aplicacions, mitjançant la utilització d'una plataforma que actua d'interfície entre els formats de diferents sistemes.
- › Creixement. Increment de la capacitat de gestió de mercaderies, mitjançant l'oferta d'eines per a la planificació i programació en temps real; gestió proactiva d'incidències.
- › Valor al client. Per mitjà de l'oferta de nous serveis de valor afegit, com, per exemple, la informació en temps real de l'estat de les mercaderies o la possibilitat de canvi del servei de transport en qualsevol moment.

S'estima que al Port de Barcelona es realitzen uns 19 milions de tràmits de transaccions documentals. Des de l'any 1995, quan es va iniciar l'intercanvi electrònic de documents (EDI) al Port de Barcelona, s'ha passat del suport paper a realitzar un 90,9% dels intercanvis via EDI el 2018 (un increment del 4,3% respecte del 2017).

El creixement de PortIC és el resultat de l'esforç de tota la Comunitat Portuària amb més de 260 clients, 4.000 contenidors/dia gestionats i més de 32 milions de missatges el 2018.

TAULA SOC. 12

Percentatge de tràmits documentals realitzats telemàticament (tràfic de contenidors), 2013-2018

2013	2014	2015	2016	2017	2018	%
85,03%	85,76%	86,1%	86,8%	87,14%	90,9%	4,3%

1.098

CONSULTES I RECLAMACIONS
ATESES AL SAC

SERVEI D'ATENCIÓ AL CLIENT (SAC)

El Servei d'Atenció al Client (SAC) és un dels vincles directes del Port de Barcelona amb el mercat. El seu principal objectiu és donar transparència i fiabilitat al pas de les mercaderies pel Port de Barcelona amb el reconeixement de la figura del client final com un dels seus actius principals. Captar i traslladar les necessitats del mercat a l'Autoritat Portuària de Barcelona i a la seva Comunitat Portuària és un altre dels objectius, així com oferir als importadors i exportadors la màxima informació dels serveis i les infraestructures disponibles.

El SAC dona servei als clients del Port de Barcelona a través de les següents eines i tasques:

- › Gestió de consultes i reclamacions relatives al pas de la mercaderia pel Port de Barcelona. També s'atenen consultes sobre funcionament de la logística en el transport de mercaderies, administracions (duana, serveis

- d'inspecció, etc.), operadors (transitaris, agents de duanes, consignataris), serveis (línies regulars...), infraestructures (ubicació de terminals, punts d'inspecció...) i equipaments (escàner, dipòsits, PIF).
- › Gestió de consultes sobre costos portuaris, amb l'anàlisi dels conceptes i imports de les factures emeses pels operadors logístics i que generin algun dubte.
  - › S'ofereix als importadors, exportadors i operadors transparència i traçabilitat sobre els circuits documentals i els processos físics en les operacions d'importació i exportació de la mercaderia que passa pel Port de Barcelona, s'amplia informació sobre el procés documental de despatx, l'estat físic de les mercaderies, les inspeccions, etc.
  - › Gestió d'incidències amb l'atenció de les sol·licituds, suggeriments, queixes o reclamacions referents al pas de la mercaderia pel Port de Barcelona. Com a interlocutor entre el propietari de les mercaderies i la Comunitat Portuària, el SAC és l'encarregat d'atendre, sol·licitar i, si s'escau, liquidar el pagament dels compromisos contemplats en la Marca de Qualitat Efficiency Network. Un cop realitzat l'anàlisi de la reclamació, el SAC contacta amb el propietari de la mercaderia en un termini no superior a 7 dies hàbils per comunicar-li si procedeix o no la recepció d'una compensació econòmica per incompliment d'algun dels compromisos establerts. Els límits de compensació estan entre 80 i 500 euros, en funció del compromís no acomplert.

L'any 2018 el Servei d'Atenció al Client (SAC) ha atès un total de 1.098 consultes i reclamacions. [TAULA SOC. 13](#) / [GRÀFIC SOC. 11](#).

TAULA SOC. 13

Evolució consultes i reclamacions, 2016-2018

	2016	% s/total	2017	% s/total	2018	% s/total	%	%
Reclamacions	528	46,2%	433	35,2%	512	46,6%	79	18,2%
Consultes	615	53,8%	797	64,8%	586	53,4%	-211	-26,5%
TOTAL	1.143		1.230		1.098			-10,7%

GRÀFIC SOC. 11

Consultes i reclamacions del SAC

El nombre de reclamacions ateses ha estat de 512, xifra que representa un 46,6% de les intervencions del servei i un increment del 18,2% respecte de l'any anterior. Les temàtiques que han generat més reclamacions han estat els procediments documentals (35,5%), la integritat de la mercaderia (23,4%) i la inspecció (17,6%). El temps mitjà de tancament de les reclamacions ha estat de 2,8 dies, essent la primera resposta el mateix dia o l'hàbil posterior.

D'altra banda, s'han atès un total de 586 consultes, que representen un 53,4% de les intervencions del Servei i un decrement del 26,5% respecte 2017. El nombre més elevat de consultes realitzades es corresponen amb la inspecció (39,9%), els procediments documentals (20%), altres serveis (7,8%) i els costos (7,8%). El temps mitjà de tancament de les consultes ha estat de 1,6 dies essent la primera resposta el mateix dia o l'hàbil posterior. [GRÀFIC SOC. 12.](#)

Així mateix, s'han realitzat un total de 120 comunicacions als clients sobre novetats que poden afectar la seva logística, com per exemple: activitats del Port de Barcelona al SIL, missió empresarial, LOPD, posada en marxa de les ordres de transport telemàtiques, canvis o anomalies en l'operativa (terminals, escàner, PortIC, PIF, APB...). [GRÀFIC SOC. 13.](#)

De les 512 reclamacions ateses al SAC, 83 han estat susceptibles d'anàlisi per part de la Marca de Qualitat Efficiency Network, i en 53 dels casos s'ha procedit a compensar econòmicament. [TAULA SOC. 14.](#)

En el decurs del 2018 s'han fet un total de 17 jornades temàtiques (sobre temes duaners, comerç exterior, logística marítima...) dirigides a importadors/exportadors, amb la participació de 570 professionals de més de 250 empreses.

Paral·lelament, fora del calendari d'activitats anual, s'han organitzat 4 jornades extraordinàries adreçades a clients finals i a empreses de la Comunitat Portuària, que han comptat amb 405 participants professionals de 235 empreses i han tingut les temàtiques següents:

- › Jornada informativa sobre posada en marxa de les ordres de transport telemàtiques al Port de Barcelona.
- › Estudi del codi duaner de la UE per a les empreses amb «domicialització».
- › Seminari *Transport for Future*, amb l'European Shippers' Council.
- › Jornada informativa sobre la posada en marxa del BCN Port Booking System.

Canals de comunicació

Presencial: Moll de Barcelona, World Trade Center Barcelona

Edifici Est - 3a planta, 08039 Barcelona

Telèfon de contacte: 902 22 28 58 / Fax: 93 306 88 15

Horari: de dilluns a dijous, de 09.00 a 17.00 hores,

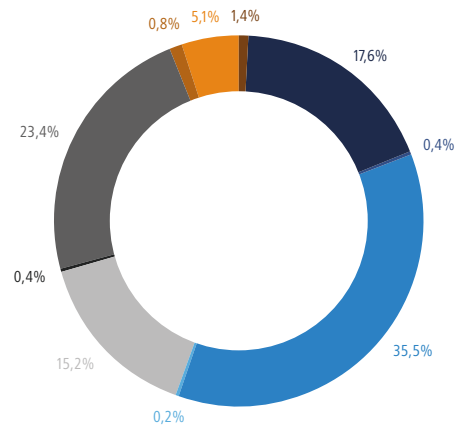
i divendres, de 08.00 a 15.00 hores

Correu de contacte: sac@portdebarcelona.cat

GRÀFIC SOC. 12

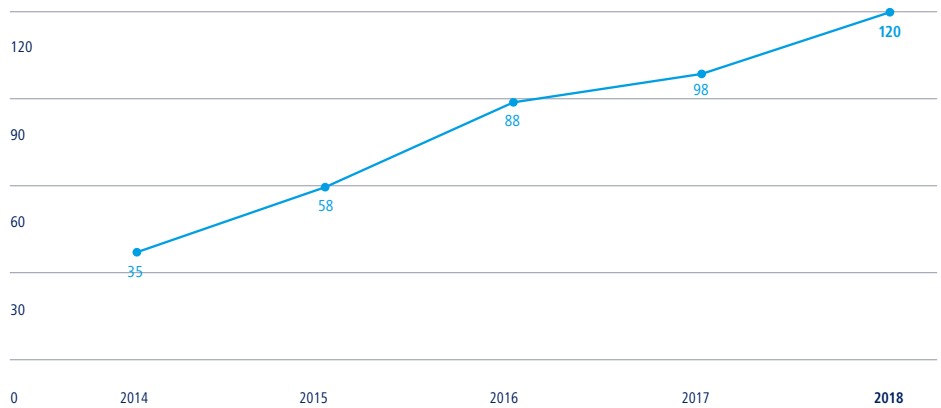
- Inspecció
- Operativa transport terrestre
- Procés documental
- Aturades servei
- Operativa portuària
- Altres
- Integritat mercaderia
- Mercaderies perilloses
- Cost portuari
- Operativa transport marítim

Tipologia de reclamacions rebudes al SAC

GRÀFIC SOC. 13

Evolució del nombre de comunicacions del SAC, 2014-2018

TAULA SOC. 14

Import de les indemnitzacions Efficiency Network, 2016-2018

	2016	2017	2018	%
Reclamacions SAC	528	433	512	18,2%
Susceptibles d'Efficiency Network	176	101	82	-18,8%
Compensades	126	78	53	-32,1%
Import indemnització	19.871	12.500	10.774	-13,8%

82,7%

ORGANITZACIONS AVALUEN
LA SATISFACCIÓ DELS SEUS CLIENTS

MESURA DE SATISFACCIÓ DELS CLIENTS

Les organitzacions participants en aquesta Memòria són conscients de la importància de conèixer la satisfacció del client. Mesurar la seva satisfacció permet conèixer el desenvolupament d'una organització i els aspectes a millorar.

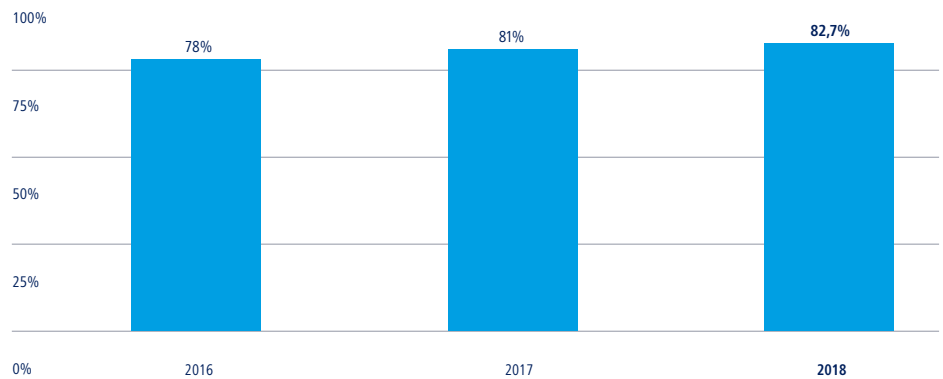
El 82,7% d'aquestes organitzacions ha avaluat la satisfacció dels seus clients durant l'any 2018, un augment de 3,3 punts respecte a l'any 2017, que va ser del 79,4%.

Els principals mecanismes per conèixer el grau de satisfacció del client han estat les enquestes als clients, seguides per les visites personals i/o reunions.

GRÀFIC SOC. 14.

GRÀFIC SOC. 14

Evolució del nombre d'organitzacions que avaluen la satisfacció dels clients, 2016-2018**Reclamacions sobre temes econòmics**

Durant el 2018, les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial han rebut 51 reclamacions relacionades sobre temes econòmics. Aquestes corresponen només a tres organitzacions que han resolt totes les reclamacions rebudes, dins el mateix any, amb mecanismes formals.

Privacitat dels clients i reclamacions

La llei de protecció de dades de caràcter personal (LOPD) té com objecte garantir i protegir allò que es refereix al tracte de les dades personals, les llibertats públiques i els drets fonamentals de les persones físiques, especialment els relatius al seu honor i a la intimitat personal i familiar.

Durant el 2018 només una organització de les adherides al Pla de sostenibilitat sectorial ha rebut una reclamació sobre la privacitat de les dades dels seus clients. Pel que fa al SAC, no hi ha hagut cap reclamació o queixa relativa a la LOPD.

SEGURETAT I PROTECCIÓ AL CIUTADÀ I USUARIS DEL PORT

La Policia Portuària és el col·lectiu especialitzat en protegir la seguretat ciutadana dins del recinte portuari. Aquest cos de seguretat realitza el control i vigilància de la zona de servei i de les operacions marítimes i terrestres relacionades amb el tràfic portuari en diferents àmbits, que es detallen a continuació.

Àmbit de trànsit i seguretat viària

En l'àmbit del trànsit s'ha mantingut el nombre total d'accidents (178), amb una pujada dels que només han sofert danys materials. El nombre de persones ferides ha baixat un 50% (26) i no s'ha registrat cap víctima mortal.

Dels controls d'alcoholèmia realitzats per control preventiu dins les campanyes del Servei Català de Transít (SCT) -a persones implicades en accidents o per infraccions-, les xifres demostren que han pujat considerablement els positius, tant en infraccions administratives (+23%) com en les infraccions penals (+33,3%). D'altra banda, el control d'estupefaents positius ha registrat un descens del 22,2%. [TAULA SOC. 15.](#)

S'ha produït una disminució del 75% de les infraccions per accedir en sentit contrari per la sortida P28, que han estat en total 106. D'altra banda, de les 5.135 denúncies per infracció al catàleg d'infraccions del Port, el 85% han estat per infraccions de trànsit.

Àmbit assistencial

L'accidentalitat laboral total s'ha reduït un 16% (92 accidents). Molt més important ha estat el descens del nombre de persones accidentades, que ha estat del 22%. S'han gestionat 731 serveis d'ambulàncies i s'ha prestat auxili a 607 ciutadans.

Àmbit de seguretat ciutadana

Les dades indiquen un creixement del 6% en el nombre de diligències per il·lícits penals (558 en total). A diferència de l'any anterior, hi ha hagut un repunt del 70% en el nombre de persones detingudes, mentre que el nombre de menors implicats ha baixat un 50%.

Dins d'aquest àmbit, la tipologia de fets que es produeixen és variada, essent les més rellevants pels grups d'interès els furtus i robatoris. [TAULA SOC. 16.](#)

Els fets delictius, que han augmentat un 14%, s'han degut bàsicament a l'increment d'identificacions amb resultats positius, per esbrinaments de domicili/parador, i citacions judicials. La resta d'indicadors es mantenen estables.

Àmbit administratiu

Pel que respecta a la lluita contra la venda ambulat il·legal, si bé els darrers anys l'estratègia havia estat la saturació dels espais amb agents, a partir d'abril de 2018 es va modificar. Es va passar a planificar i coordinar més dispositius sorpresa conjuntament amb Guàrdia Urbana i Mossos d'Esquadra, un mínim de dos per setmana, amb l'objectiu d'intervenir el major nombre de productes.

Així, en nou mesos s'han planificat 32 dispositius, dels quals se n'han materialitzat 22. En aquestes actuacions s'han decomissat 8.337 kg de material, que han suposat un total de 1.022 actes administratives (+10%). Durant l'any s'ha gestionat la destrucció d'un total de 10,5 tones de material.

TAULA SOC. 15

Evolució control alcoholèmies i estupefaents positius, 2015-2018

	2015	2016	2017	2018	%
Control d'alcoholèmies	27	33	29	39	27,6%
Control d'estupefaents			9	7	-22,2%

TAULA SOC. 16

Evolució dels furtus i robatoris, 2015-2018

	2015	2016	2017	2018	%
Furtus	92	85	125	132	5,6%
Robatoris	9	12	11	17	54,5%

Àmbit portuari

La feina realitzada als controls d'accés ha permès detectar i retirar 1.211 acreditacions caducades. S'han iniciat 108 expedients d'avaries (CEA), dels quals continuen destacant els 60 que corresponen a trencament de barreres de les interseccions especials ferroviàries.

L'oficina de suport ha gestionat, entre d'altres, 5.620 registres d'entrada i 693 de sortida de documentació que afecta el servei de policia. També s'ha encarregat del control i gestió de 4.754 permisos i incidències del personal.

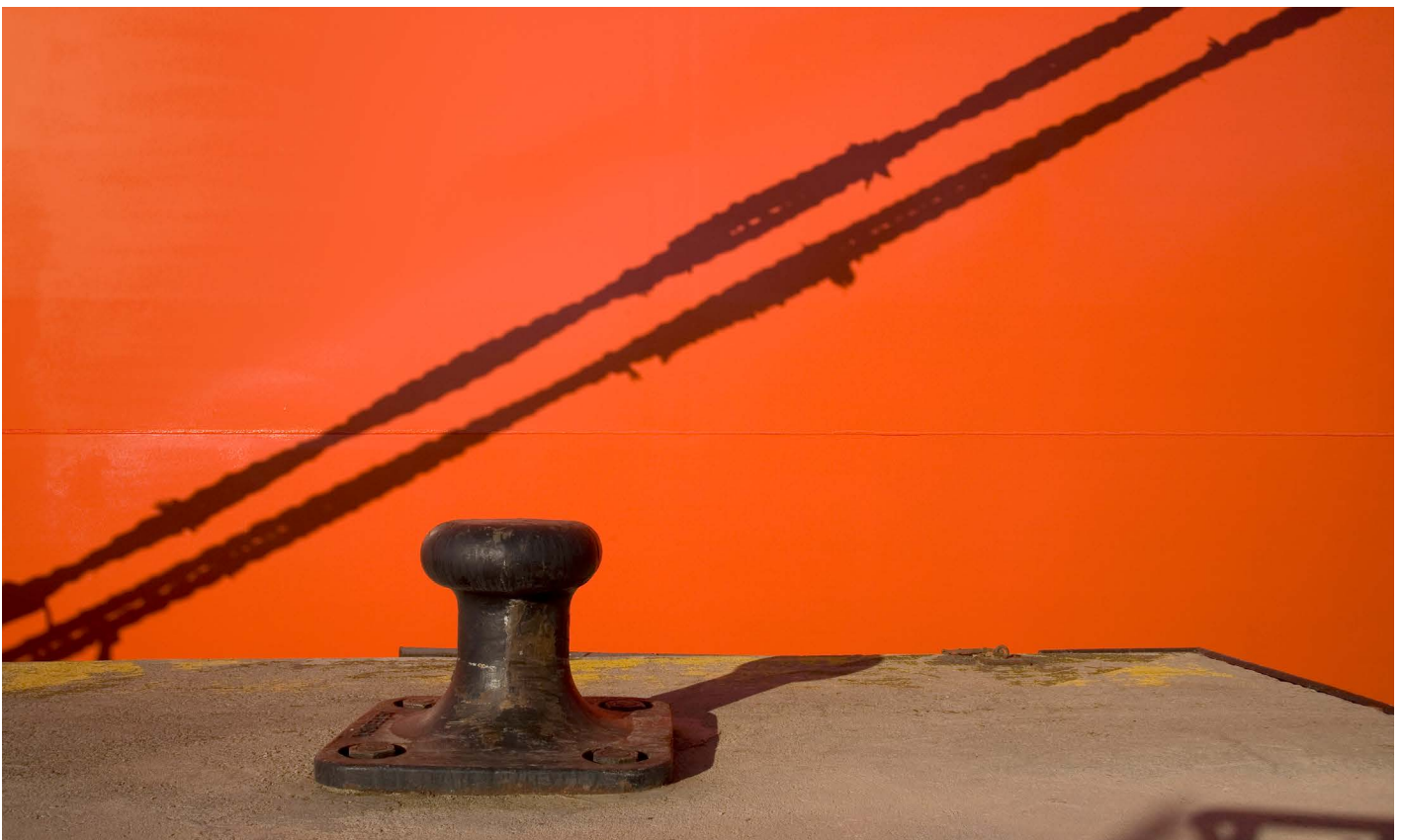
72%

ORGANITZACIONS AMB
POLITQUES O PROCEDIMENTS
CONTRA LA CORRUPCIÓ

LLUITA CONTRA LA CORRUPCIÓ I PRÀCTIQUES DE COMPETÈNCIA DESLLEIAL

Mitjançant estratègies anticorrupció es genera confiança en les relacions comercials i es treballa per tenir un entorn estable i segur. Des del punt de vista competitiu, ser una empresa ètica facilita bones relacions laborals, permet accedir a nous mercats i possibilita aliances amb altres organitzacions públiques o privades. A més, una empresa amb una política anticorrupció ben implantada evitarà riscos de sancions, multes o demandes.

De les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial, el 72% disposa de polítiques o procediments sobre la lluita contra la corrupció. Hi ha hagut un increment considerable respecte de l'any anterior (58,7%). Els mecanismes que les organitzacions tenen, més enllà del propi compliment de la llei, són codis de bon govern, reglaments interns específics, codis ètics i processos interns que contempnen els aspectes citats.

03.3

Societat

Les expectatives dels grups d'interès en relació a la repercussió que el Port de Barcelona té en la societat i en les comunitats locals són les següents: no entorpir la mobilitat de les zones veïnes; garantir la protecció i seguretat dels usuaris del Port; disposar d'una oferta d'activitats esportives i d'oci; poder accedir a patrocini econòmic per activitats socials i educatives; comptar amb serveis per a les tripulacions; i minimitzar l'impacte paisatgístic de l'entorn portuari.

INICIATIVES SOLIDÀRIES DIRIGIDES AL CIUTADÀ

Nadal Solidari

Un any més, s'ha impulsat la iniciativa Nadal Solidari al Port de Barcelona. La tretzena edició, celebrada entre l'11 i el 16 de desembre, ha permès omplir el contenidor del Port de Barcelona amb 1.501 quilos d'aliments i 5.752 unitats de productes d'higiene recaptades entre les persones i organitzacions de la Comunitat Portuària. [TAULA SOC. 17](#) / [GRÀFIC SOC. 15](#)

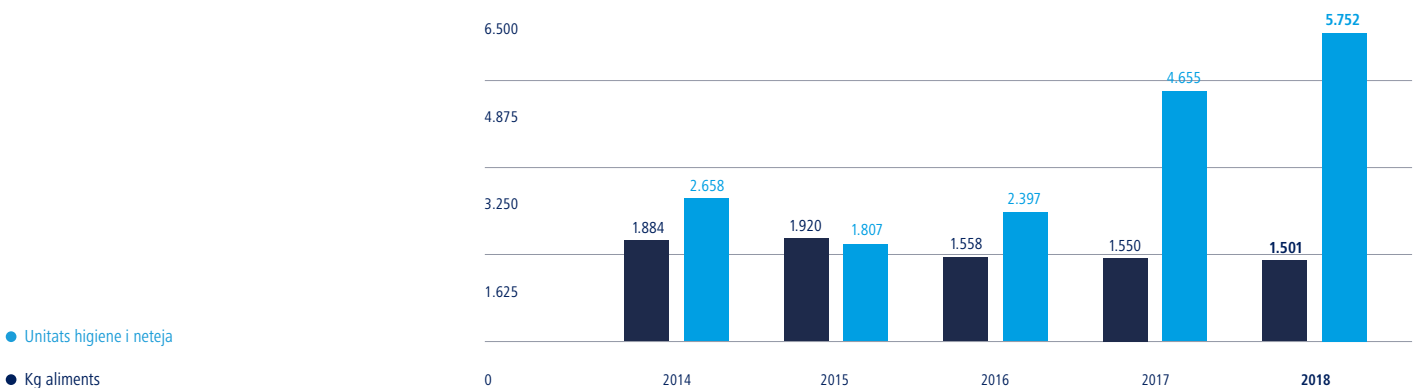
TAULA SOC. 17

Quantitat de productes recollits pel projecte Nadal Solidari, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Kg aliments	1.884	1.920	1.558	1.550	1.501	-3,2%
Unitats higiene i neteja	2.658	1.807	2.397	4.655	5.752	23,6%

GRÀFIC SOC. 15

Evolució quantitat de productes recollits pel projecte Nadal Solidari, 2014-2018

El tancament del contenidor va tenir lloc a les instal·lacions d'APM Terminals Barcelona, en un acte que va comptar amb la participació de les següents persones: la presidenta, la directora de Relacions Institucionals i Comunicació i el cap de Desenvolupament Corporatiu del Port de Barcelona; el director, la directora de Recursos Humans i el director de Relacions Institucionals d'APM Terminals Barcelona; la presidenta, la directora de Comunicació i el cap de Logística de la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona; la directora de Comunicació de la Fundació IReS i la coordinadora dels projectes Casal en Família i Aferra't; la Coordinadora del Departament d'Integració Soci-Laboral de la Fundació CARES i els col·laboradors en la logística Rody i Pablo. També van assistir-hi les persones encarregades de la coordinació i logística de les donacions.

Els aliments recaptats es van lliurar a la Fundació Banc dels Aliments de Barcelona, encarregada de distribuir-los entre entitats benèfiques sense afany de lucre, i els productes d'higiene a la Fundació IReS, responsable de distribuir-los entre entitats d'acció social per fer-los arribar a persones en risc d'exclusió.

La campanya ha estat possible gràcies a la col·laboració de diferents organitzacions de la Comunitat Portuària: el grup APM Terminals, que ha coordinat amb l'APB la campanya a nivell general i la càrrega i el transport del contenidor (amb Transportes Portuarios) fins al Banc dels Aliments de Barcelona; la Fundació CARES, el personal de la qual s'ha encarregat d'organitzar la logística de la recollida; les associacions professionals de la Comunitat Portuària de Barcelona (consignataris, transitaris, estibadors, concessionaris, transportistes, agents de duana, etc.); el WTBarcelona, ZAL Port i ESTIBARNA-SAGEP, que han realitzat accions de comunicació entre els seus membres i empreses.

Altres iniciatives socials destacades que s'han portat a terme per part de les diferents organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial:

- › Donació de material informàtic no utilitzat a entitats no lucratives i ONG, que ha permès que equips informàtics obsolets puguin ser utilitzats en altres països.
- › Donació de joguines usades a organitzacions no lucratives, amb la finalitat de fomentar l'esperit solidari, cooperació i inclusió social i laboral en els treballadors i treballadores.
- › Projecte Insermar, amb la Federació Catalana de Vela, per afavorir la inserció laboral al sector nàutic de joves en risc d'exclusió.
- › Projecte barri, d'adhesió a iniciatives de sostenibilitat en el barri i comunitat propera.
- › Adhesió a la Declaració de Luxemburg per a la creació d'Empreses Saludables, tot afavorint un clima empresarial de desenvolupament de competències personals i professionals.
- › Projecte «Mateix treball, mateix salari», per al foment de la igualtat salarial dins les organitzacions.
- › Elaboració del dossier Bones Pràctiques ODS 2018, per fomentar i potenciar la igualtat d'oportunitats a tots els nivells organitzatius, treballant la diversitat i la inclusió.
- › Adhesió a la campanya amb el compliment dels ODS.

COMUNITAT LOCAL I PERSONES USUÀRIES DEL PORT

El Port Vell al servei de la ciutadania

El Pla especial del Port Vell, aprovat per la Comissió d'Urbanisme de la Generalitat de Catalunya el 1989, focalitzava els seus objectius en posar a disposició l'espai portuari més proper a la ciutat per a usos lúdics, culturals i turístics; integrar i dotar d'algunes activitats i d'alguns equipaments destinats principalment al districte de Ciutat Vella, i obrir la ciutat al mar.

Han transcorregut trenta anys i el territori que va quedar configurat després de les obres de transformació, el que avui es coneix com el Port Vell, ha crescut i adaptat els seus usos als canvis socials i econòmics, ha generat noves oportunitats i integrat formes renovades d'economia urbana, i s'ha posat al dia per oferir nous serveis i espais a la ciutadania.

La coexistència entre l'àmbit portuari i l'urbà, exigeix un diàleg fluid entre ambdós entorns. En aquest sentit, la Gerència Urbanística Port Vell del Port de Barcelona assumeix la tasca de vetllar per millorar la integració i la convivència entre el port i la ciutat. I ho fa a través de la participació en projectes que potencien el patrimoni cultural i arquitectònic, així com la col·laboració i generació de sinèrgies entre les empreses ubicades al territori i les entitats dels barris propers.

Entre d'altres accions, el Port Vell també cedeix els seus espais públics per

acollir activitats organitzades per institucions i associacions ciutadanes que –tot preservant els criteris de sostenibilitat social, econòmica i mediambiental– manifesten un criteri cultural, social o esportiu.

L'exercici 2018 s'ha participat en els següents actes i projectes:

- › Ponència d'esdeveniments de l'Ajuntament de Barcelona, que consisteix en la coordinació de tots aquells esdeveniments d'interès de ciutat.
- › Projecte Marviva, per a la recollida i caracterització de deixalles marines, conjuntament amb la Confraria de Pescadors i l'Agència de Residus de Catalunya.
- › Festival Barcelona 48 Hores Open House, amb l'objectiu de divulgar l'arquitectura, l'urbanisme i el disseny de la ciutat.
- › Projecte PORT(A) VEÏNAL, amb l'Ajuntament de Barcelona, per a la transformació del Passeig de Colom amb usos veïnals i quotidians.

Durant el 2018, també s'ha col·laborat amb els següents esdeveniments i activitats:

- › Suport als esdeveniments esportius organitzats dins del recinte del Port Vell, com la Travessia nedant al Port de Barcelona, la Copa d'Europa d'Aigües Obertes, la Cursa Nocturna del Port de Barcelona, la Regata Maremagnum Trofeu Port de Barcelona, el Trofeu de Rem Ciutat de Barcelona, el Correbarri, el Pedaleja per Unicef, l'arribada de la Torxa Special Olympics o el tradicional Primer Bany de l'Any.
- › Processó marinera de la Verge del Carme.
- › Centenari del pailebot Santa Eulàlia.
- › Iniciativa veïnal «Taula d'Ocupació» del barri de la Barceloneta.
- › Cessió dels espais per a les festes patronals de la ciutat i del barri.
- › Festa ciutadana que se celebra en honor de la Patrona de la Rambla, la Mare de Déu del Roser, organitzada pels Amics de la Rambla.
- › Celebració del Dia Internacional de la Música, amb l'Auditori Nacional de Catalunya.

INICIATIVES SECTORIALS INTERNACIONALS

World Ports Sustainability Program

El Programa de sostenibilitat dels ports mundials es basa en la iniciativa sobre el clima que va començar l'IAPH el 2008.

El 2017, l'Associació Internacional de Ports van decidir establir un Programa Mundial de Sostenibilitat de Ports que es va llançar oficialment el mes de març de 2018 durant un acte que va tenir lloc al Port d'Anvers.

Guiat pels 17 ODS de les Nacions Unides, el programa vol millorar i coordinar els futurs esforços de sostenibilitat dels ports de tot el món i fomentar la cooperació internacional amb socis a la cadena de subministrament.

El Programa de sostenibilitat implementarà els ODS en cinc temes: clima i energia, abast comunitari i diàleg Port-Ciutat, governança i ètica, infraestructura resiliència i seguretat i protecció.

31.352

VISITANTS ESCOLARS AL MUSEU
MARÍTIM DE BARCELONA

GENERACIÓ DE CONEIXEMENT

El Museu Marítim de Barcelona amb la ciutadania

El Museu Marítim de Barcelona és un espai per a la interpretació i difusió de la cultura marítima catalana de forma innovadora, participativa i pròxima a la societat i al territori, mitjançant la recerca, conservació i salvaguarda del patrimoni. Vol ser una institució de referència de la cultura marítima mediterrània, oberta i accessible a tota la societat, i cooperativa amb les persones i les organitzacions.

Els programes del Museu que giren entorn la zona portuària estan dirigits en part als estudiants, tot i que actualment es desenvolupa una oferta destinada al públic general que pretén donar a conèixer la història del Port i la seva activitat actual, el món de la pesca a Barcelona i la transformació del litoral de la ciutat. Al llarg de l'any 2018, el Museu Marítim de Barcelona ha acollit un total de 31.352 visitants escolars.

D'altra banda, el Museu compta amb una flota de deu embarcacions al servei dels diferents projectes i activitats que es duen a terme i que constitueix un patrimoni viu amb una gran càrrega històrica que, sens dubte, afavoreix que els participants s'enduguin associada una bona impressió del Port.

TAULA SOC. 18.

TAULA SOC. 18

Oferta del Museu Marítim de Barcelona per àmbits

Patrimoni marítim	Tipologia i característiques dels diversos tipus de vaixells: de mercaderies, de passatgers, de pesca i d'esbarjo. Embarcacions pròpies del nostre litoral. Tècniques de pesca i de l'art de la navegació i els seus canvis al llarg del temps. La pesca a Barcelona.
Patrimoni històric	Interrelació de la ciutat de Barcelona amb el mar: els barris sorgits per l'activitat portuària i marítima. Elements del patrimoni històric relacionats amb el mar.
Realitat portuària de Barcelona	El Port i les seves infraestructures actuals. Comunitat Portuària. Tràfic de mercaderies al Port i la seva distribució a través de la xarxa de comunicacions. Contextualització del port de Barcelona en el mercat mundial. Pla Delta i la bocana del Port Vell.

INNOVACIÓ OBERTA**Port Innova - Barcelona Port Hackathon**

La tercera edició del Port-Innova-Barcelona Port Hackathon té per objectiu fomentar la cultura de la innovació connectant el món educatiu amb el teixit empresarial portuari i les seves problemàtiques reals.

En aquesta edició, els reptes es van organitzar en quatre àrees d'innovació

del Port de Barcelona:

- › Repte de la mobilitat, presentat per la direcció de Turisme de l'Ajuntament de Barcelona, centrat en com millorar la mobilitat dels creueristes en el Port i a la ciutat.
- › Repte social, plantejat per la Fundació Navegació Oceànica Barcelona (FNOB), enfocat a com fer de la vela una activitat preferida de Barcelona.
- › Repte logístic, presentat per Barcelona Europe South Terminal (BEST), sobre la introducció de la tecnologia de cadena de blocs o *blockchain* al negoci marítim i les cadenes logístiques.
- › Repte mediambiental, plantejat pel Port de Barcelona, centrat en el desenvolupament d'eines per a la recollida de residus flotants amb sistemes remots i/o d'intel·ligència artificial.

El 26 d'abril es va celebrar la semifinal on els tres projectes escollits per passar a la final van ser els següents:

- › Repte mediambiental: projecte per desenvolupar una plataforma que permeti als treballadors del Port de Barcelona i als vianants avisar sobre qualsevol incidència mediambiental que detectin. Presentat per l'Institut Poblenou.
- › Repte social: projecte basat en la utilització de la realitat virtual per apropar el món de la vela als més petits. Presentat per l'Institut Poblenou.
- › Repte de la mobilitat: aplicació que permet optimitzar el temps als creueristes durant les seves visites a Barcelona, així com elaborar rutes personalitzades. L'aplicació permet que l'usuari guanyi temps per visitar llocs recomanats segons els seus gustos. Presentat per l'Institut Ausiàs March.

Social Chain

Del 5 al 7 de juny es va celebrar el Saló Internacional de la Logística i la Manutició 2018 (SIL) a la Fira de Barcelona. El Port de Barcelona va ser-hi present amb un estand propi on es van desenvolupar seminaris tècnics i taules rodones relacionades amb els àmbits Business, Smart i Green Port. El 7 de juny va celebrar-se un programa de conferències sota el títol *Social Chain* (cadena social), amb l'objectiu de posar en valor la importància de les persones per assolir els canvis que suposa la gestió sostenible d'un port.

Espai de *networking* de l'economia blava

El 7 de novembre es va celebrar, a Barcelona Activa, la sessió de *networking* (establiment de contactes) de l'«economia blava» amb l'objectiu de donar a conèixer el sector marítim com un àmbit d'activitat generadora d'oportunitats professionals presents i de futur. Dirigida a persones en processos d'orientació professional, recerca de feina i millora professional, a persones empresàries/emprenedores i a persones tècniques d'orientació professional.

El programa es va articular en els següents blocs temàtics:

- › Context sobre el sector amb l'objectiu de donar a conèixer els àmbits d'activitat que el configuren, les tendències generadores d'ocupació i els perfils professionals més demandats.
- › *Networking* on un expert va proposar diverses dinàmiques entre totes les persones participants a la sessió amb l'objectiu de crear contactes entre persones interessades en el sector.
- › Taula rodona amb la participació de quatre empreses del sector (APM Terminals, Marina Barcelona 92, Laren 2000 i OneOcean Port Vell) que van explicar quins són els perfils que demanden, què és el que valoren d'aquests perfils i quins són els canals de reclutament i els processos de selecció per a la captació de talent.

L'economia blava és un dels principals motors econòmics de la ciutat de Barcelona i ofereix oportunitats d'ocupació amb bones condicions i amb futur.

SERVEIS A LA TRIPULACIÓ

El Comitè de Benestar del Port de Barcelona

Dels serveis a les tripulacions, cal destacar els desenvolupats des del Comitè de Benestar del Port de Barcelona. Aquest Comitè vetlla perquè els tripulants dels vaixells que arriben a la ciutat trobin uns serveis adients i que donin resposta a les seves necessitats, essent l'instrument que implementa el compromís de l'Estat amb el Conveni de l'Organització Internacional del Treball (OIT) sobre Treball Marítim de 2006. Tota la Comunitat Portuària està interpellada en aquesta resposta, si bé l'ens encarregat de donar l'assistència més operativa és el Centre Stella Maris de l'Apostolat del Mar de Barcelona, que va obrir les seves portes l'any 1927.

El Comitè està format per l'Autoritat Portuària, que en té la presidència permanent, l'Institut Social de la Marina, la Capitania Marítima de Barcelona, l'Associació d'Agents Consignataris de Vaixells de Barcelona, l'Associació d'Empreses Estibadores Portuàries de Barcelona, la Corporació de Pràctics de Barcelona, l'Associació de Capitans de la Marina Mercant, la Societat de Caps i Oficials de Màquines, Remolcadors de Barcelona, la Confraria de Pescadors de Barcelona, la Federació Internacional de Treballadors del Transport- ITF, i Stella Maris, que en té la secretaria permanent.

L'any 2018 el Comitè del Benestar s'ha reunit en dues ocasions i ha coordinat dues activitats principals: el Dia de la Gent del Mar de l'Organització Marítima Internacional (OMI) i les XXXI Jornades de la Gent del Mar.

Dia de la Gent de Mar de l'OMI

El 25 de juny es va celebrar a nivell mundial el Dia de la Gent de Mar (*Day of The Seafarer*), que pretén posar en valor el paper dels marins repartits per tot el món.

El pont Porta d'Europa es va il·luminar de color blau per commemorar aquesta efemèride i l'accés al Museu Marítim de Barcelona va ser gratuït durant tot el dia.

XXXI Jornades de la Gent del Mar

El 10 de novembre es va celebrar una nova edició del tradicional Torneig de Futbol Sala, que enguany va convocar a sis equips provinents de l'àmbit marítim portuari de Barcelona i va servir per ressaltar l'esperit esportiu i la convivència més enllà de l'entorn de treball habitual de la gent de mar.

El 15 de novembre, a l'Institut Social de Marina, va tenir lloc una jornada amb les següents presentacions:

- › «Diàlegs a peu de moll» va explicar l'activitat celebrada el 27 de setembre en la terminal APM del Port i que va servir per compartir les inquietuds que tenen les tripulacions durant la seva estada a port i de quina manera els diferents col·lectius de terra poden contribuir a satisfer les necessitats de les tripulacions.

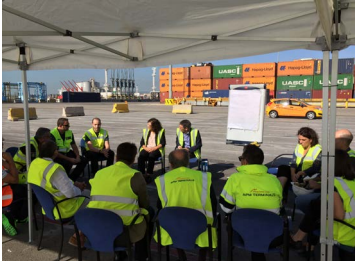

- › «*Wi-Fi* al Port? El que representa per a les tripulacions i les possibilitats des del punt de vista tècnic» va comptar amb les intervencions de Jerónimo Dadin, d'*Stella Maris*, que va recordar la importància que té per a les tripulacions el fet de disposar alguna connexió wifi, i d'Albert González, Cap de Gestió de Serveis del Departament de Sistemes d'Informació de l'Autoritat Portuària, que va informar sobre els plans per implantar una xarxa wifi de cobertura portuària i dels reptes que això suposa.
- › «Pot l'espiritualitat ajudar al benestar de la gent de mar?» va explicar l'aportació de l'espiritualitat a la felicitat i al benestar emocional de les tripulacions, a través de les intervencions de Joan Hernández Serret, professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona, i Lopön Aponle, president de la Coordinadora d'Entitats Budistes de Catalunya. L'Apostolat del Mar de Barcelona *Stella Maris* ofereix atenció als tripulants dels vaixells que disposen de poc temps per sortir a terra i tenen una gran necessitat de comunicar-se amb les seves famílies. Aquestes han estat les principals activitats i actuacions durant el 2018:

- › La residència ha tingut una ocupació de 7.085 llits, que representa una activitat del 65,9%. S'hi han allotjat 684 persones de l'àmbit marítim de 43 nacionalitats.
- › S'han realitzat 2.589 visites a vaixells de 46 banderes, per donar la benvinguda als tripulants i interessar-se per les seves necessitats, portar informació, publicacions, planells de la ciutat i del Port i facilitar el servei de transport de *Stella Maris* gratuït a la ciutat. Un total de 4.923 mariners han fet ús del servei de transport.
- › El Club és on els mariners disposen de bar, jocs, connexió a internet, telèfon, canvi de moneda, capella, biblioteca i basar. També s'hi ofereix assistència i assessorament en general. El nombre de tripulants que ha visitat el club és de 3.023.
- › Un total de 3.744 mariners han fet servir l'oficina per als vaixells de creuer, ubicada a l'Estació Marítima Internacional C. El servei més sol·licitat ha estat l'ús d'internet i wifi i s'han venut 1.100 targetes de telèfon.
- › S'han organitzat 26 partits de futbol i 11 de bàsquet per a tripulants de vaixell de creuers. Hi han participat 525 tripulants.
- › S'ha lliurat una mitjana mensual de 16 tiquets gratuïts per a menjadors públics i s'ha prestat ajuda econòmica per un import de 2.895 euros.
- › Entre les celebracions d'àmbit religiós destaquen la festa de l'Epifania, la celebració Ecumènica, la festa de la Pasqua, la benedicció de la nova terminal de creuers de Carnival, la processó de la Mare de Déu del Carme i la festa de Nadal.
- › S'ha distribuït material religiós entre els tripulants (rosaris, quaderns de reflexió per a la Quaresma i Advent, nous testaments...) i s'han celebrat 7 misses a bord de vaixells de creuer i 30 setmanes d'embarcament de capellans a vaixells.
- › El Centre dels Drets del Marí, on treballen 3 advocats, ofereix una resposta àgil i pràctica a situacions conflictives que puguin tenir els mariners.

Diàlegs a peu de moll

El 27 de setembre de 2018 es va celebrar l'activitat «Diàlegs a peu de moll» a APM Terminals del Port de Barcelona. Emmarcada dins de les 31es Jornades de la Gent del Mar que organitza el Comitè de Benestar del Port de Barcelona, va tenir per propòsit generar un diàleg entre els diferents actors que intervenen en l'operativa de càrrega i descàrrega del vaixell amb la intenció de recollir peticions i oferiments entre els participants per tal de millorar el benestar de les tripulacions sense perdre de vista l'eficiència de les operacions.

Les principals necessitats de la tripulació són: disposar de temps per sortir i visitar la ciutat, tenir facilitat de comunicació en arribar a port (telefonía i internet) i rebre una millor acollida de les tripulacions quan arriben a Port. En aquest àmbit es van formular una sèrie de peticions i oferiments per part dels assistents.

Premi Port de l'Any

El Port de Barcelona va quedar entre els sis finalistes al premi Port de l'Any dels Internacional Seafarers' Welfare Awards 2018, que distingeix les millors companyies, organitzacions i particulars que ofereixen serveis i instal·lacions als mariners que recalen a port. Aquests premis tenen el suport de la Internacional Maritime Organisation (IMO), la International Transport Workers' Federation (ITF), la International Labour Organisation (ILO) i la International Christian Maritime Association (ICMA).

El Port de Barcelona ha estat l'únic finalista entre els ports mediterranis, fet que el situa un any més com a referent regional en assistència a les tripulacions quan els seus vaixells amarren a port.

48%

ORGANITZACIONS AMB ACCIONS
DE PATROCINI O DONACIONS

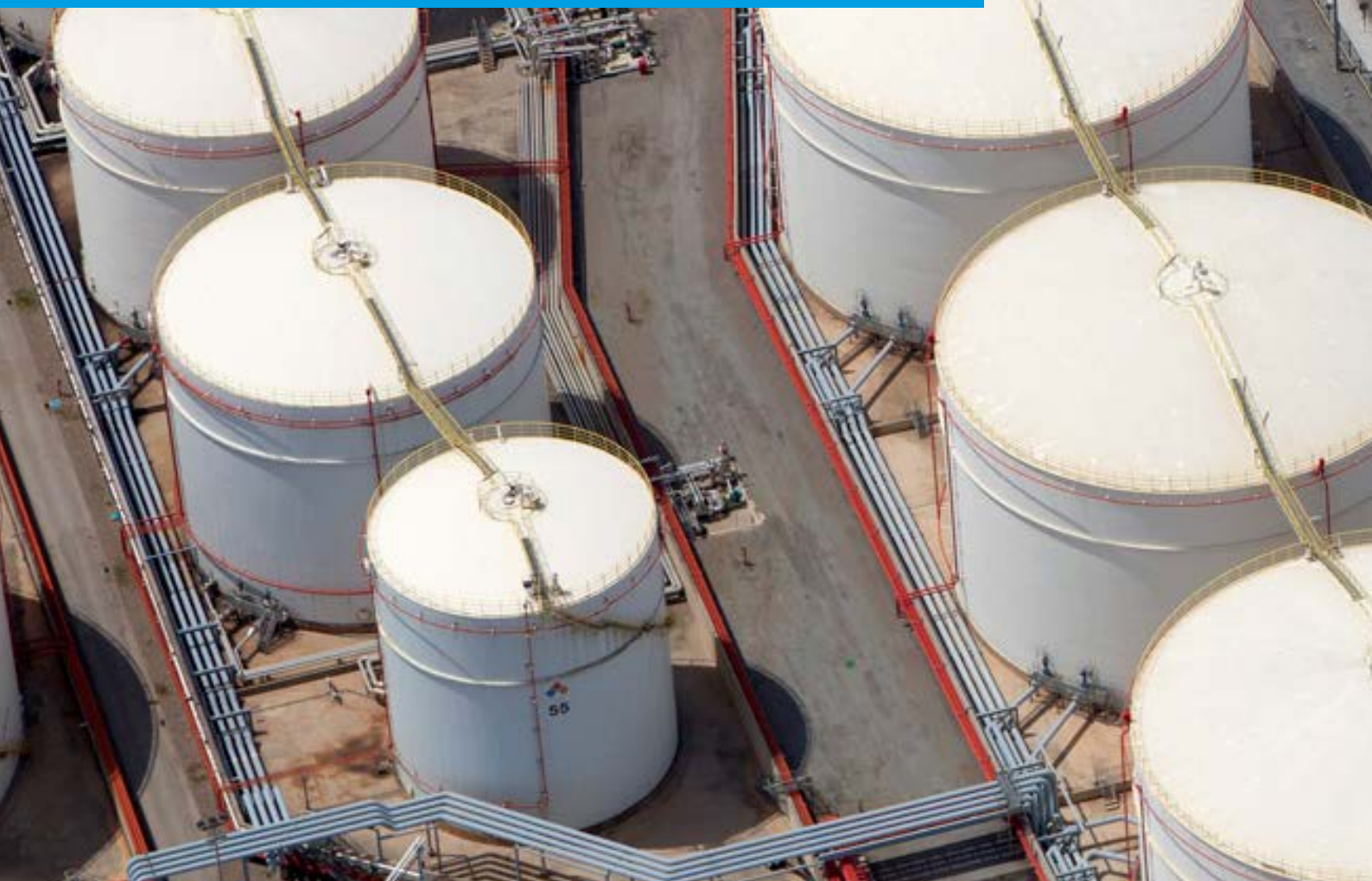
PATROCINIS I DONACIONS

L'any 2018 el 48% de les organitzacions que han respost el qüestionari de la Comunitat Portuària ha informat haver realitzat patrocinis i/o donacions en l'àmbit social i educatiu, xifra que representa un increment del 11,5% respecte a l'any 2017. L'import total aportat per les organitzacions que han realitzat accions de patrocini i/o donacions aquest any ha estat de 2.532.280 euros.

Desenvolupament
del valor ambiental

04

CREIXEMENT, COMPETITIVITAT I SOSTENIBILITAT

Tenir cura de l'entorn natural, reduir els impactes negatius i promoure bones pràctiques ambientals en el si de la Comunitat Portuària és un repte diari en el qual el Port fa anys que treballa i es marca objectius ambiciosos.

Els grups d'interès per als quals el desenvolupament del valor ambiental és rellevant són els clients, les administracions públiques, les institucions i la societat. Els aspectes materials als quals s'han referit han estat els consums d'energia i aigua, les emissions, els efluent i residus, el transport i la prevenció de riscos ambientals.

Les principals expectatives dels grups d'interès són la reducció d'emissions, el foment de transport sostenible, la prevenció de riscos i la correcció d'incidències i els sistemes de gestió ambiental certificats dins de la Comunitat Portuària.

L'any 2018 s'ha fet especial èmfasi en el Pla de millora de la qualitat de l'aire, en l'ús del gas natural líquid i en la descarbonització i transició energètica.

ORIENTATS ALS OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE

Ser un port modern i competitiu, en un entorn globalitzat, vol dir integrar els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) en la direcció i gestió del Port de Barcelona. Avançar cap a una millor qualitat de les aigües, l'aire i la diversitat de fauna i flora, utilitzar energies el més netes possibles i minimitzar els riscos ambientals són aspectes estratègics en els quals s'inverteixen esforços i recursos.

Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a tothom. Tot i que aquest objectiu està centrat en l'accessibilitat a l'aigua potable i el sanejament d'aigües en països en vies de desenvolupament, no es pot deixar de mencionar l'esforç en la reducció dels residus, la prevenció d'abocaments i la neteja de les aigües.

- › Més de 30 km de col·lectors i 16 estacions de bombament per al sanejament d'aigües portuàries.
- › 365 dies a l'any de servei de recollida i retirada de residus flotants de la làmina d'aigua.
- › Control i seguiment de la qualitat de l'aigua i dels sediments.

Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna

per a tothom. S'aposta per l'eficiència energètica i les tecnologies avançades i menys contaminants de combustibles fòssils, alhora que es promou la inversió en infraestructures sostenibles i tecnologies d'energia no contaminant.

- › Participació en 5 projectes pilot d'introducció del gas natural com a combustible de mobilitat.
- › Transformació de 26 camions a gas natural que regularment realitzen la seva activitat a la zona portuària.
- › Estudi del potencial de generació renovable a la zona portuària.

Prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.

El Port i la seva Comunitat Portuària estan atents a tots els riscos mediambientals que pot comportar l'activitat portuària amb l'objectiu de prevenir-los i minimitzar-los al màxim possible.

- › Impuls de grups de treball relacionats amb la sostenibilitat.
- › Subscripció i adhesió a acords voluntaris en matèria de reducció d'emissions relacionats amb el canvi climàtic, com els Acords voluntaris de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) o el programa World Ports Climate Action Plan.
- › Potenciació de la intermodalitat del ferrocarril i el transport marítim de curta distància o *short sea shipping* per reduir els GEH.

Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible.

La gestió prudent del mar és essencial per a un futur sostenible. El Port és en la mesura que el mar esdevé el seu aliat. Tenir cura del mar és tenir cura de l'activitat portuària.

- › Control de les operacions de risc per a la qualitat de les aigües.
- › Vigilància de les comunitats bentòniques.
- › Control de la introducció d'espècies invasives.

Sobre les dades incloses

Totes les dades sobre consums d'energia i aigua, efluent i residus, emissions de gasos, transport i mobilitat sostenible, ecologia i diversitat, soroll ambiental i controls de residus són globals per al conjunt d'organitzacions del Port de Barcelona. Aquestes dades provenen dels sistemes de control de dades de l'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) i es reporten mensualment al web del Port de Barcelona.

Les dades que fan referència a certificacions en sistemes de gestió ambiental, a projectes en R+D+I, a despesa i inversió en sostenibilitat i a iniciatives de caràcter ambiental provenen de les dades sectorials, és a dir, de les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial que han respost el qüestionari.

156.800

MILERS D'EUROS D'ESTALVI EN EXTERNALITATS

ORGANITZACIONS
CERTIFICADES EN SISTEMES
DE GESTIÓ AMBIENTAL

MITJANA DE DESPESA
EN MEDI AMBIENT S/TOTAL
DE LA DESPESA

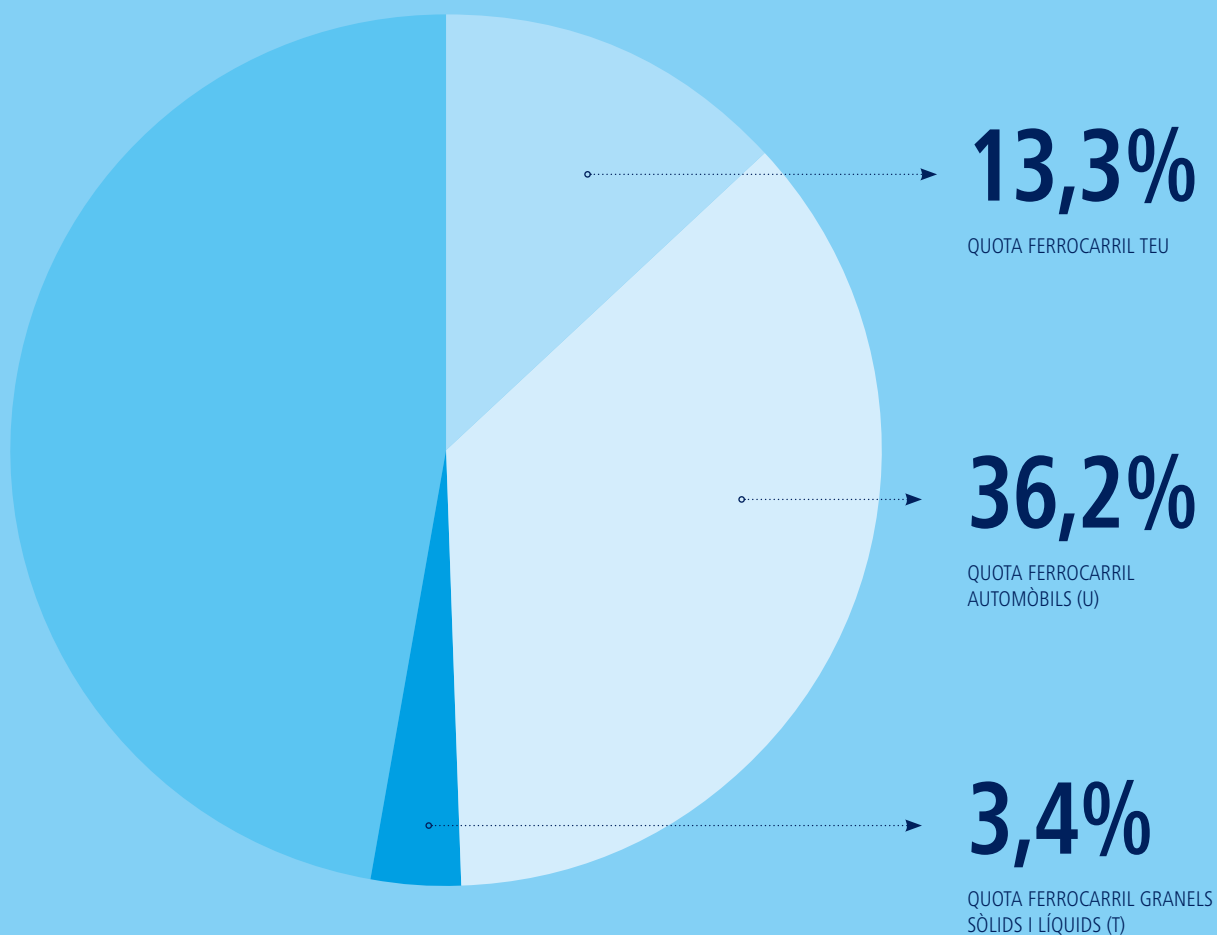

MITJANA D'INVERSIÓ
EN MEDI AMBIENT S/TOTAL
DE LA INVERSIÓ

1.244,7

MILERS D'EUROS BONIFICATS A VAIXELLS
PER BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

04.1

Principals actuacions en medi ambient

El Port de Barcelona identifica anualment els impactes de l'activitat portuària, tant per a les condicions normals com per a les d'emergència. Sota aquesta anàlisi s'observa que el major impacte ambiental està associat a l'activitat portuària en matèria de contaminació atmosfèrica, generació d'aigües residuals portuàries i residus, així com consums de matèries i energia.

Aspectes ambientals significatius en condicions normals d'operació:

- › Residus que podrien comportar risc de contaminació del terra i aigua, com sòlids de vaixell (MARPOL V), aigües olioses de vaixell (MARPOL I) i aigües de neteja de tancs (MARPOL II), i residus en tallers de terminals i concessions.
- › Consums de recursos no renovables principalment d'electricitat en terminals.
- › Emissions atmosfèriques que podrien provocar danys a la salut i bens com, emissió de partícules per moviment de terres en obres, per vehicles i maquinària i en operacions amb granel sòlids; de gasos i partícules per vaixells i embarcacions durant la navegació i estada al port i per transport terrestre.
- › Canvi climàtic per emissions de GEH d'embarcacions, de camions i per consum de combustibles i electricitat.
- › Biodiversitat: introducció d'espècies invasives per incrustació en casc i descàrrega d'aigua de llast.

Aspectes ambientals significatius en condicions d'emergència (accidentals):

- › Abocament d'aigües residuals portuàries que podrien provocar dany als ecosistemes durant les operacions de *bunkering*, productes líquids des de vaixell durant les operacions, accident o foc en vaixell...
- › Contaminació del terra en abocaments o fugues en dipòsits que contaminin el terra.
- › Incidències ambientals on les principals podrien ser l'autorització de mercaderies perilloses fora de l'horari laboral, abocaments en zones de servei marítim, grans flotants i residus en dàrsenes i vessaments sòlids i líquids en calçada.

04.2

Consums d'energia i aigua al recinte portuari

EVOLUCIÓ DELS CONSUMS D'ENERGIA I AIGUA

Energia

Durant el 2018 el consum total d'energia de les organitzacions ubicades dins del recinte portuari, que han participat en el Pla de sostenibilitat sectorial, ha estat de 172.670.696 kWh (+0,6%), xifra molt similar a la de l'any anterior.

L'Autoritat Portuària de Barcelona (APB) gestiona actualment 119 punts de subministrament elèctric al recinte del Port de Barcelona, entre els quals s'inclouen instal·lacions d'enllumenat públic, edificis, estacions de bombament, fars, garites policials i portes d'accés al territori portuari, serveis de la xarxa ferroviària... Del consum elèctric de l'APB, exclòs el relatiu als edificis propis, un 46% correspon al recinte portuari.

La distribució d'aquest consum en funció de la tipologia de subministrament es pot observar a la [TAULA AMB. 01 / GRÀFIC AMB.01](#).

Per complir amb l'objectiu de reducció progressiva del consum elèctric, l'APB aplica els següents criteris:

- › Modernització de la xarxa d'enllumenat públic.
- › Canvi de lluminàries a tecnologia LED per lluminàries amb consums continus o superiors a 10 hores diàries.
- › Incorporació de mesures i accions per augmentar l'eficiència energètica de climatització en edificis.

Aigua

Les organitzacions que participen en el Pla de sostenibilitat sectorial han declarat per al 2018 un consum d'aigua dins del recinte portuari de 639.660,87 m³, un 4,6% menys que l'any 2017.

L'Autoritat Portuària de Barcelona gestiona 96 punts de subministrament d'aigua al recinte del Port de Barcelona, entre els quals s'hi troben garites de control d'accés, comptadors per al subministrament d'aigua a vaixells, generals xarxa APB, recs, estacions de bombament, locals de l'APB... [TAULA AMB. 02 / GRÀFIC AMB. 02](#).

Del volum total d'aigua consumida de subministraments de l'APB, més del 75% ha estat destinada a l'abastiment d'aigua a tercers (principalment vaixells). En el cas del territori portuari es realitza bé des de la xarxa general de distribució pròpia de l'APB, bé des de comptadors fixes que s'alimenten

directament de la xarxa de les companyies distribuïdores d'aigua (actualment AGBAR i Aigües del Prat, dependent del territori municipal).

Durant el 2018 s'han donat d'alta els següents subministraments: instal·lació de rec de la urbanització de la nova Terminal E, al moll Adossat i serveis comuns i aparcament dels edificis de la concessió de Port Nou, al moll Adossat.

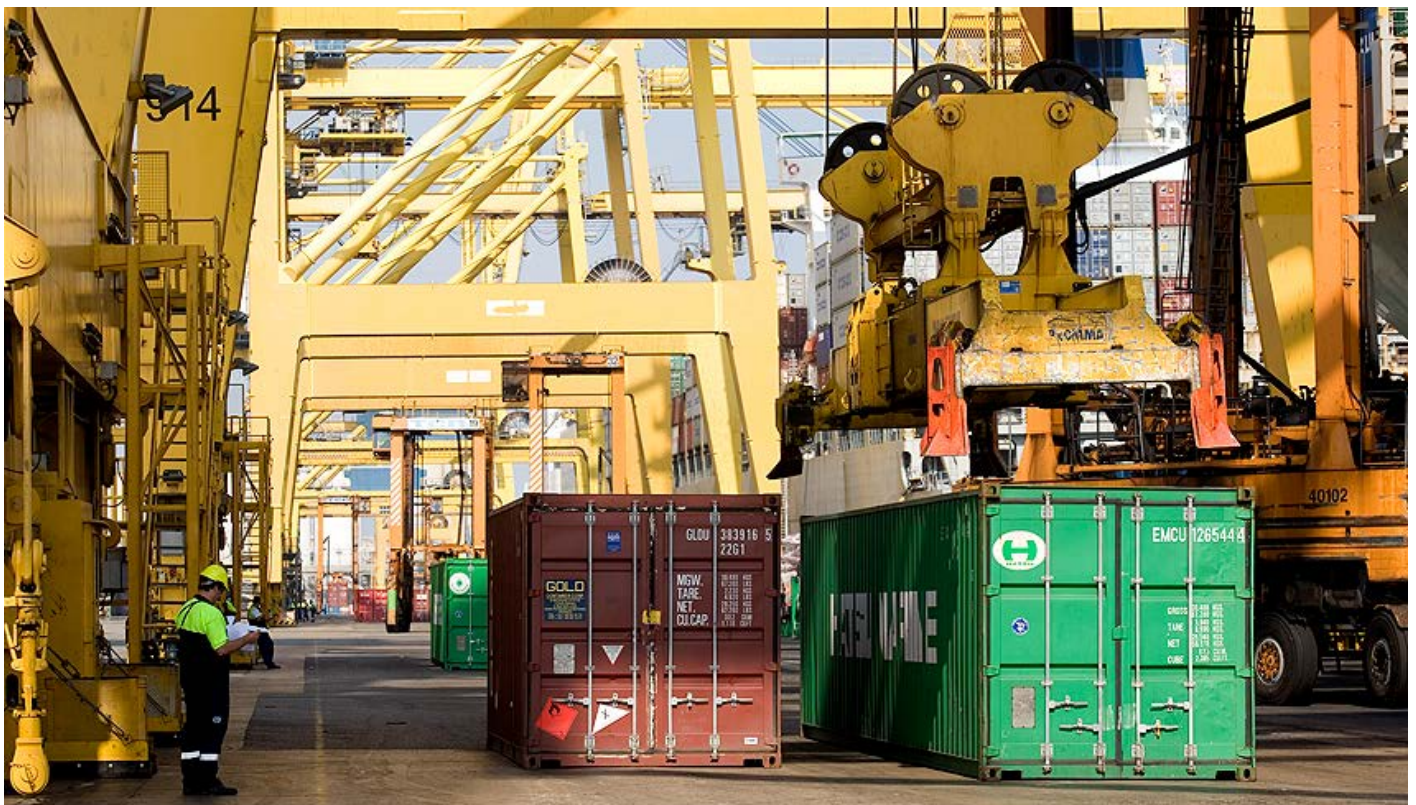
Per reduir el consum d'aigua de reg, l'APB aplica els següents criteris:

- › Priorització d'espècies vegetals ornamentals autòctones i xeròfites, de fàcil arrelament i pocs requeriments de reg.
- › Sistema de reg per degoteig per a peus d'arbres o arbustos.
- › Espècies de gespa resistents a la sequera i amb poca demanda de reg.
- › Sistema de reg amb comptadors parcials i progressiva implantació de control remot per detectar fugues mitjançant la fixació de llindars màxims de cabal per període de temps.

TAULA AMB. 01

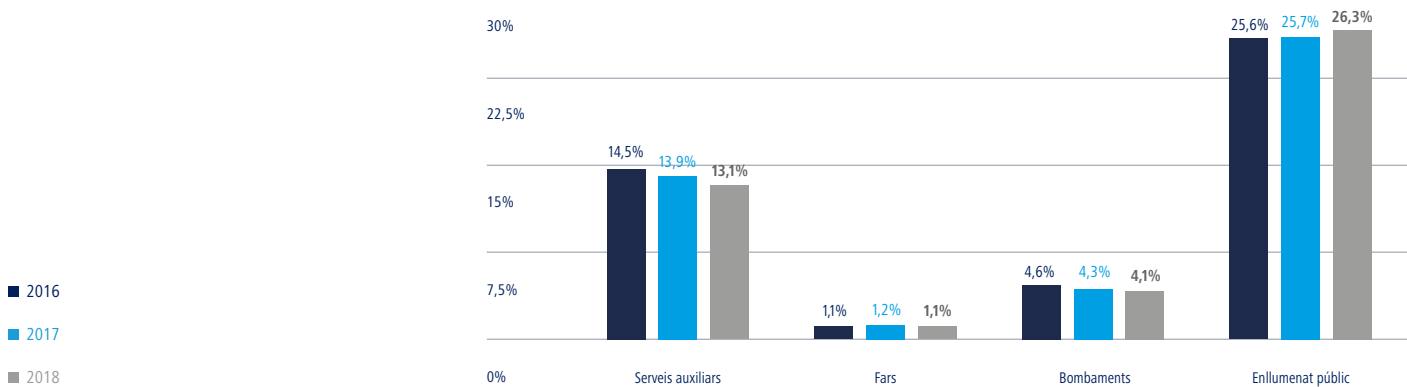
Consum elèctric al recinte portuari (gestionat per APB), 2016-2018

	2016		2017		2018		
	kWh	%	kWh	%	kWh	% s/total	%
Enllumenat públic	1.858.958	26,3%	1.743.562	25,7%	1.747.183	25,7%	0,2%
Edificis de l'APB	3.916.634	55,4%	3.721.040	54,9%	3.674.051	54%	-1,3%
Bombaments	286.382	4,1%	288.894	4,3%	317.714	4,7%	10%
Fars	78.872	1,1%	83.597	1,2%	79.957	1,2%	-4,4%
Serveis auxiliars	925.734	13,1%	941.639	13,9%	989.940	14,5%	5,1%
TOTAL	7.066.530	100%	6.778.732	100%	6.808.845	100%	0,4%

GRÀFIC AMB. 01

Consum elèctric al recinte portuari (gestionat per APB), 2016-2018

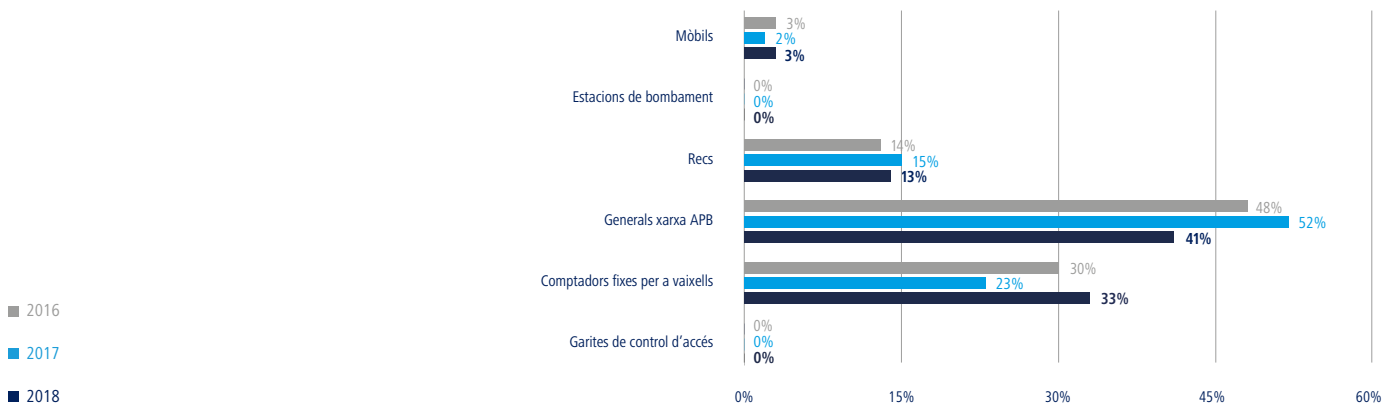
TAULA AMB. 02

Consum d'aigua al recinte portuari segons tipus de subministrament (gestionat per APB), 2016-2018

	2016		2017		2018	
	m³	%	m³	%	m³	% s/total
Garites de control d'accés	433	0,2%	697	0,3%	356	0,2%
Edificis de l'APB	13.975	6%	19.473	7,4%	19.190	7,9%
Comptadors fixes per a vaixells	69.306	29,6%	60.361	22,9%	80.418	33,3%
Generals xarxa APB	112.906	48,2%	136.498	51,7%	99.251	41,1%
Recs	30.579	13%	40.913	15,5%	33.778	14%
Estacions de bombament	193	0,1%	40	0%	204	0,1%
Mòbils	6.264	2,7%	5.478	2,1%	7.761	3,2%
Locals APB	804	0,3%	583	0,2%	632	0,3%
TOTAL	234.460	100%	264.043	100%	241.590	100%

GRÀFIC AMB. 02

Consum d'aigua al recinte portuari segons tipus de subministrament (gestionat per APB), 2016-2018

04.3

Emissions de gasos a l'atmosfera

PLA DE MILLORA DE LA QUALITAT DE L'AIRE

Des de 2016, el Port de Barcelona aplica el Pla de millora de la qualitat de l'aire a través de diverses accions encaminades a la reducció de les emissions de gasos contaminants i partícules en suspensió.

El Pla, aprovat pel Consell d'Administració del mes de juliol de 2016, reuneix 53 accions concretes i específiques, agrupades en 9 línies de treball:

- › Emissions de vaixells.
- › Emissions del trànsit rodat.
- › Emissions de maquinària de terminal (vehicles fora de carretera).
- › Potenciació del transport ferroviari i del *short sea shipping*.
- › Emissions de la manipulació de granel sòlids.
- › Nous accessos viaris i ferroviaris.
- › Emissions de les obres portuàries.
- › Mobilitat sostenible del conjunt d'empreses situades al Port.
- › Adequació i actualització de les xarxes de vigilància de la qualitat de l'aire del Port.

Per a cada una d'aquestes línies d'actuació s'han plantejat accions concretes i factibles a implantar en tres fases: fase immediata, curt termini i mitjà termini. Es preveu que l'any 2020 la majoria d'accions estiguin en ple desenvolupament.

Estacions de control

Per a la vigilància de la qualitat de l'aire a l'entorn portuari, es disposa d'una xarxa d'estacions meteorològiques i d'una xarxa d'estacions de control de la contaminació amb captadors de partícules en suspensió PM₁₀ (partícules en suspensió de diàmetres inferiors a 10µm) i PM_{2,5}, així com d'analitzadors automàtics per al mesurament de gasos contaminants.

- › La xarxa meteorològica del Port consta d'un total de 8 estacions dotades de sensors de velocitat i direcció de vent; 3 d'elles equipades a més amb sensors de pluja, temperatura i humitat relativa, pressió atmosfèrica i radiació solar.
- › La xarxa de captadors d'alt volum (CAV) seqüencials del Port consta de 8 unitats: 5 captadors que recullen mostres de partícules en suspensió PM₁₀ i 3 captadors per a PM_{2,5}. El captador de partícules PM₁₀ de l'estació

situada en el Port Vell forma part de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica de la Generalitat de Catalunya i, per tant, els seus valors d'immissió tenen caràcter oficial, sent la resta de captadors per a mesuraments indicatius.

- › 3 estacions automàtiques que mesuren la concentració en aire ambient de contaminants gasosos com els òxids de nitrogen i el diòxid de sofre.
- › A l'estació Unitat Mòbil han estat incorporats addicionalment un analitzador de BTX (benzè, toluè i xilè) i un altre analitzador d'ozó (O₃).

Emissions de l'activitat portuària

L'estimació de les emissions de gasos contaminants de les activitats portuàries realitzada per l'APB, conclou que les emissions dels vaixells són les més significatives i representen més del 95% del total de les emissions d'òxid de nitrogen i partícules en suspensió.

Anualment, es revisen i actualitzen les emissions utilitzant la metodologia de càlcul consensuada amb l'Ajuntament de Barcelona i la Generalitat de Catalunya. Aquestes emissions representen un 7,6% de la contaminació de l'aire de la ciutat per NOx i un 1,5% per PM₁₀.

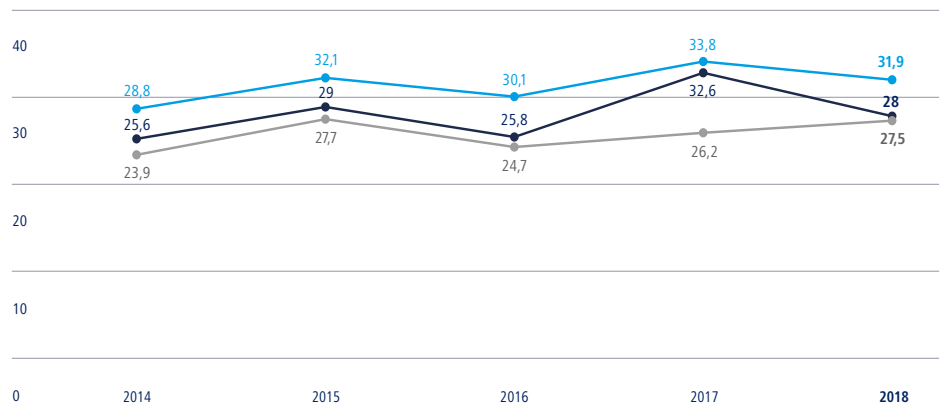
La qualitat de l'aire de l'entorn portuari mostra una millora des dels inicis dels anys 2000, moment en el qual es va iniciar el seguiment dels nivells d'immissió dels principals contaminants.

TAULA AMB. 03

Concentració mitjana de PM₁₀, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Port Vell	23,9	27,7	24,7	26,3	27,5	4,9%
Dàrsena Sud	28,8	32,1	30,1	33,8	31,9	-5,8%
ZAL 2	25,6	29	25,8	32,6	28	-14,2%

GRÀFIC AMB. 03

Concentració mitjana de PM₁₀, 2014-2018

● Dàrsena Sud

● ZAL 2

● Port Vell

Els valors de concentració de partícules en suspensió PM_{10} , que depenen molt de la realització d'obres o d'operacions amb granel·ls sòlids, en general es poden considerar baixos. Els valors més alts corresponen a l'estació de Dàrsena Sud, influenciada pel trànsit rodat. La referència del valor límit diari és $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, que no pot superar-se en més de 35 ocasions per any.

TAULA AMB. 03 / GRÀFIC AMB. 03.

La referència del valor límit anual és de $PM_{2,5}$. TAULA AMB. 04 / GRÀFIC AMB. 04.

Els nivells de concentració de diòxid de sofre són baixos. L'actual normativa Europea fixa el llindar màxim de $125 \mu\text{g}/\text{m}^3$ de mitjana diària que no pot superar-se més de 3 dies l'any. TAULA AMB. 05 / GRÀFIC AMB. 05.

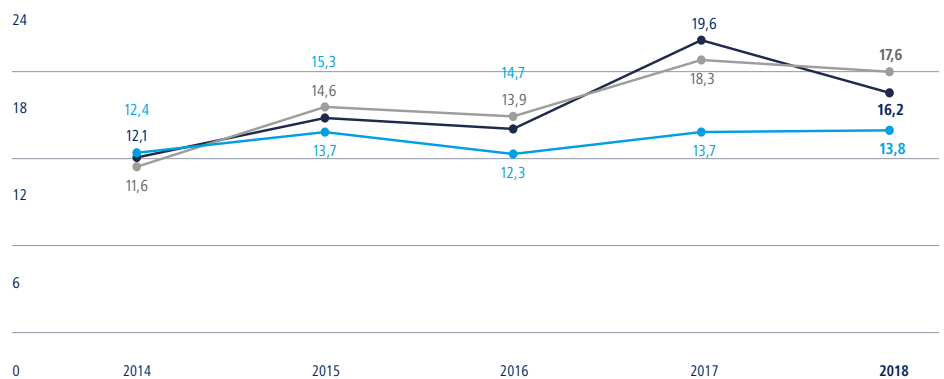
Els nivells d'òxids de nitrogen presenten valors elevats de mitjana mensual –el nivell de referència està en $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ –, especialment en la ubicació Port Vell de la Unitat Mòbil. TAULA AMB. 06 / GRÀFIC AMB. 06.

TAULA AMB. 04

Concentració mitjana de $PM_{2,5}$, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Port Vell	12,4	13,7	12,3	13,7	13,8	0,7%
Dàrsena Sud	11,6	15,3	14,7	18,3	17,6	-3,8%
ZAL 2	12,1	14,6	13,9	19,6	16,2	-17,3%

GRÀFIC AMB. 04

Concentració mitjana de $PM_{2,5}$, 2014-2018

● Dàrsena Sud

● ZAL 2

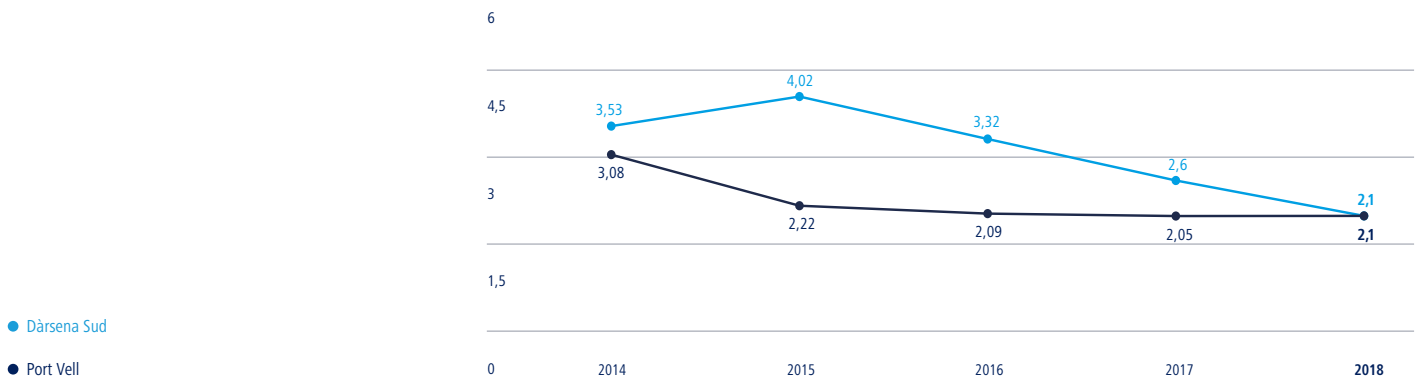
● Port Vell

TAULA AMB. 05

Concentració mitjana de SO₂, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Port Vell	3,1	2,2	2,1	2,1	2,1	2,4%
Dàrsena Sud	3,5	4	3,3	2,6	2,1	-19,2%

GRÀFIC AMB. 05

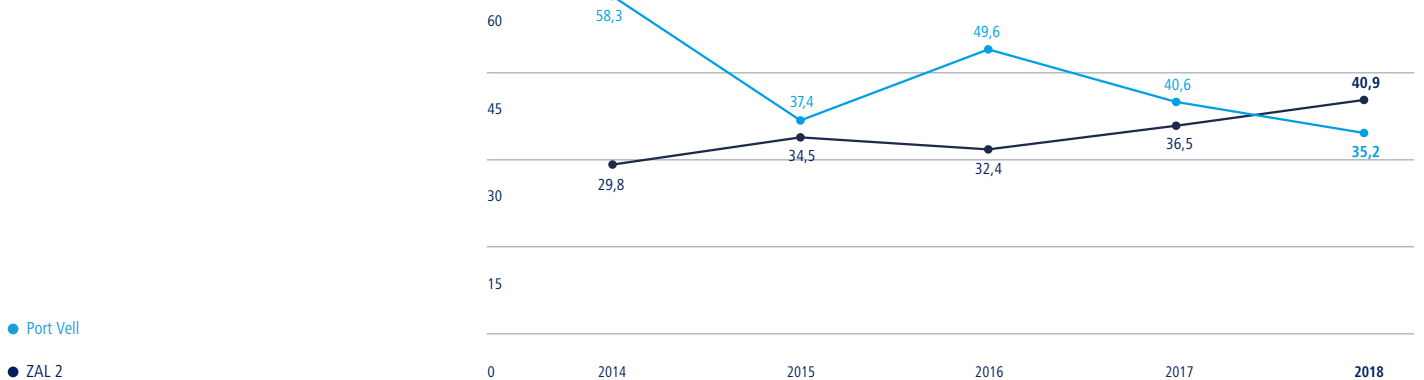
Concentració mitjana de SO₂, 2014-2018

TAULA AMB. 06

Concentració mitjana de NO₂, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Port Vell	58,3	37,4	49,6	40,6	35,3	-13,1%
Dàrsena Sud	29,8	34,5	32,4	36,5	40,9	12,1%

GRÀFIC AMB. 06

Concentració mitjana de NO₂, 2014-2018

ACTUACIONS PER A LA MILLORA DEL MEDI AMBIENT ATMOSFÈRIC

En aquest apartat només es fa una relació de les principals actuacions, ja que el detall es troba en altres apartats d'aquesta memòria.

Tipus d'actuacions

- › Intermodalitat: el foment del mode marítim i ferrocarril en el transport de mercaderies, des de o cap al Port, és una forma de reduir les emissions de gasos contaminants i partícules respecte del transport per carretera.
- › Promoció de la gasificació: l'any 2018 el Port ha inaugurat una estació de subministre de gas natural liquat (GNL) i gas natural comprimit (GNC) per a camions i vehicles lleugers. Així mateix, ha finalitzat la regulació interna sobre el servei portuari de subministre de combustible GNL a vaixells mitjançant gavarres o camions cisterna.

El Port de Barcelona participa en 5 projectes pilot d'introducció del gas natural com a combustible de mobilitat, subvencionats amb fons europeus del programa CEF i FEDER:

- › CLEANPORT, liderat per Balearia i Naturgy. Té previst finalitzar el 2019 i consisteix en la incorporació d'un motor de gas natural com motor auxiliar d'un ferri de passatgers que realitza la ruta entre Barcelona i Palma de Mallorca.
- › CORE LNGas, liderat per l'APB i amb 3 subactivitats: motor generador de gas natural mòbil per connectar elèctricament el vaixell l'Audace de la naviliera Suardiaz durant les seves escales al port; disseny d'un remolcador de port propulsat per gas natural i la previsió d'infraestructures de subministre i els aspectes de seguretat relacionats; i transformació de dos motors dièsel d'una màquina de la terminal de contenidors APM Terminals a dos motors de gas natural, les proves dels quals estan previstes per a 2019.
- › REPORT, liderat per l'APB i consisteix en la transformació a gas natural de 26 camions que regularment realitzen la seva activitat a la zona portuària.
- › També es treballa per a la reducció de les emissions en diferents punts del Port i de les activitats que s'hi duen a terme:
  - › Reducció de les emissions de vaixells. Com a principal font d'emissió de l'activitat portuària, entre les actuacions endegades en aquest sentit destaca la promoció del gas natural com a combustible de mobilitat, l'incentiu als vaixells amb millor desenvolupament ambiental, la construcció d'infraestructures de connexió elèctrica a vaixell en alguns molls per substituir els motors auxiliars durant l'estada del vaixell al Port, l'establiment d'un esquema de bonificacions als vaixells més nets...
  - › Mobilitat sostenible. Dins del recinte portuari es promou del servei de bus per al transport de les persones ubicades a les empreses de la zona de servei del port.

- › Control de les operacions de granel sòlids. La major part d'aquest tràfic es manipula en instal·lacions tancades, dotades de sistemes de protecció contra el vent i, en alguns casos, sota aspiració i filtrat de l'aire. Quan la manipulació es realitza a moll obert (molt limitada al Port de Barcelona) es disposa d'una ordenança d'operacions i atracades que inclou bones pràctiques exigibles als operadors de descàrrega/càrrega i manipulació de granel sòlids. Entre les condicions s'inclou l'aturada operativa quan el vent supera un determinat llindar de velocitat.
- › Control ambiental d'obres. Totes les obres promogudes per l'APB estan sotmeses a una vigilància ambiental externa independent del contractista que verifica el compliment de les condicions de prevenció i minimització de la contaminació establertes en el projecte i vigila l'impacte que la realització de les obres té sobre l'entorn.
- › Nous accessos viaris i ferroviaris al Port. Un cop executats i en servei, els nous accessos permetran allunyar els tràfics de mercaderies d'entrada i sortida del recinte portuari del centre urbà, fet que disminuirà les congestions i per tant, la contribució de les emissions a la qualitat de l'aire de la ciutat.

EMISSIONS DE GASOS D'EFECTE HIVERNACLE

Els efectes de les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) són a nivell global, amb independència del lloc en el que s'emeten. Quasi tots els sectors industrials i de serveis tenen associats emissions de GEH originades pel consum energètic, la generació de residus i la mobilitat.

Adoptar estratègies per reduir les emissions de GEH és cada vegada més una necessitat per als ports, ja que aquests representen nodes de la cadena logística de transport de mercaderies i contribueixen en l'empremta de carboni dels productes que hi passen.

Així mateix, els clients de la mercaderia cada vegada es preocupen més per l'empremta de carboni del cicle de vida dels seus productes i demanen nodes i rutes de distribució dels seus productes o materials que siguin baixos en emissions de GEH, ja que el transport és la major contribució a l'empremta de carboni de molts productes.

El Port de Barcelona implementa una estratègia climàtica específica per reduir les emissions de GEH.

Adhesió als acords voluntaris de l'OCCC

El Port de Barcelona està adherit als Acords voluntaris de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) promoguts per l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic (OCCC) de la Generalitat. Amb la firma d'aquest acord el 2012, l'organització es va comprometre a reduir gradualment les emissions directes

i indirectes (d'àmbit II) originades pel consum de combustible de la seva flota de 120 vehicles, 2 embarcacions i alguns generadors, així com també a reduir el seu consum elèctric.

El 2018 les emissions de CO₂eq atribuïbles a l'Autoritat Portuària de Barcelona van ascendir a 318 tones, de les quals 224 van correspondre al consum de combustibles per a mobilitat i 94, per a calefacció.

Subministrament d'energia renovable

Des del 2017, les emissions indirectes atribuïbles al consum elèctric queden compensades per la compra del 100% d'energia renovable subministrada a través de l'empresa comercialitzadora.

La transició energètica es basa en tres eixos bàsics: la generació d'energies d'origen renovable, els sistemes d'emmagatzematge per adequar l'ús d'aquesta energia en cas de demanda i la gestió intel·ligent del nou sistema per fer un balanç el més eficient possible entre oferta i demanda. Aquesta transició s'aplica sobre el transport, edificacions i activitats industrials.

L'any 2018 s'ha iniciat l'estudi del potencial de generació renovable a la zona portuària des d'energia fotovoltaica i eòlica, tant en les instal·lacions de terminals o operadors com en les infraestructures i edificacions pròpies de l'APB.

Projecte BCN Zero Carboni

Projecte que es va posar en marxa l'any 2014 i que consisteix en inventariar les emissions de GEH de les activitats estretament relacionades amb el pas de les mercaderies pel Port, reduir al màxim les seves emissions i compensar aquelles que no poden ser minimitzades.

Inicialment el projecte es centra en mercaderies mogudes en contenidor i en el transport d'automòbils, així com en l'activitat creuerística del Port.

World Ports Climate Action Plan

El 2018 el Port de Barcelona es va adherir a la iniciativa World Ports Climate Action Plan (WPCAP) promoguda pels principals ports del món i que té com objectiu fixar les bases per accelerar la descarbonització de l'activitat portuària i del transport marítim i complir amb el compromís de l'Organització Marítima Internacional (OMI) d'assolir el 2050 una reducció del 50% d'emissions de gasos d'efecte hivernacle respecte de l'any 2008.

En la iniciativa, en la qual participen els ports de Vancouver, Los Angeles, Long Beach, New York, Hamburg, Anvers, Rotterdam, Göteborg i Buzan, s'organitza en 5 grups de treball orientats a aspectes concrets.

El Port de Barcelona lidera el grup dedicat a subministrament d'electricitat i combustibles tipus zero emissions al vaixell des del moll, a la vegada que participa com a soci en el grup de combustibles sostenibles per a vaixells.

Ecocalculadora

Els clients de la mercaderia i agents de la cadena logística, cada vegada estan més interessats en conèixer les externalitats ambientals, per tal d'integrar-les en la presa de decisions sobre les rutes del transport.

Per respondre a aquesta inquietud, el Port de Barcelona ha posat a disposició de les empreses propietàries de la mercaderia i als operadors logístics una eina que calcula les emissions de CO₂ de les seves rutes del transport i de les rutes alternatives més eficients des del punt de vista mediambiental (<http://www.portdebarcelona.cat/es/web/port-dels-negocis/ecocalculadora>).

Com a resultat s'obté una proposta de ruta marítimoterrestre, entre el Port del *foreland*, el Port de Barcelona i la localització europea, amb les distàncies i les emissions de CO₂ totals i de cada mode de transport. Aquests resultats es poden comparar amb els d'una ruta alternativa a través d'un altre port europeu. Les rutes es representen sobre Google Maps i es pot generar un informe dels resultats per exportar o imprimir.

Promoció short sea shipping

L'Escola Europea Intermodal Transport és el centre europeu de referència per a la formació en logística i transport intermodal. El seu objectiu és promoure en transport intermodal com a base per al desenvolupament d'una logística sostenible en Europa.

04.4

Efluent i residus

MILLORA DE LA QUALITAT DE LES AIGÜES

Les aigües portuàries solen ser receptores de les descàrregues d'aigües residuals de les zones urbanes i industrials properes i dels abocaments dels residus industrials procedents de les pròpies instal·lacions del Port.

A Barcelona el desenvolupament del port ciutadà (Port Vell) ha suposat una major exigència per millorar l'aspecte i la qualitat de les aigües de les dàrsenes.

Xarxa de sanejament portuària

Una de les principals accions encaminades a millorar la qualitat de les aigües portuàries va ser la construcció de la xarxa de sanejament d'aigües residuals del port amb una longitud total de més de 30 km de col·lectors i 16 estacions de bombament.

La xarxa connecta mitjançant 14 punts amb el col·lector interceptor metropolità que la condueix a les estacions de tractament del Llobregat i del Besòs. La gestió de la xarxa es realitza per telecontrol a través de sensors tèrmics i d'hidrocarburs, boies de nivell a les estacions de bombatge i actuadors a les bombes.

Xarxa de sanejament de la ciutat

La progressiva disminució de les descàrregues del sistema unitari de sanejament de la ciutat de Barcelona en episodis de pluja ha estat un altre factor de millora de qualitat de les aigües.

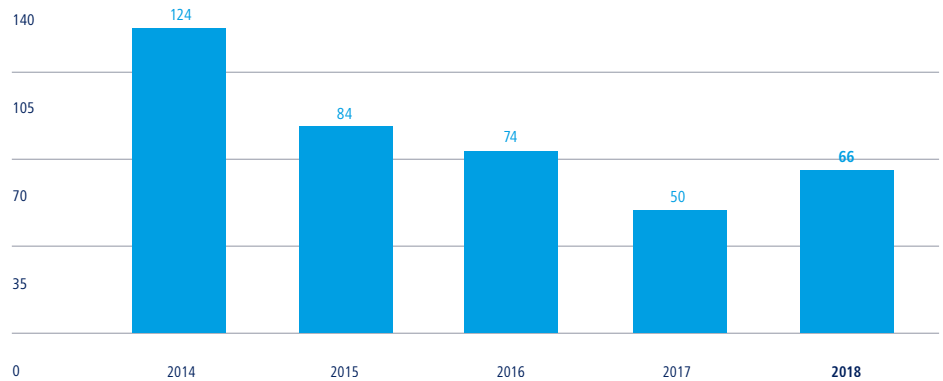
Les aportacions de matèria orgànica a les dàrsenes per aquestes descàrregues del sistema de sanejament de la ciutat han disminuït un 75% des del 1995, gràcies a les actuacions de contenció i laminació d'avingudes i a la connexió entre conques de sanejament que ha anat realitzant la ciutat durant aquests anys.

Neteja de les aigües portuàries

El Port de Barcelona presta el servei de recollida i retirada de residus flotants de la làmina d'aigua mitjançant embarcacions especialitzades tots els dies de l'any en horari diürn. [GRÀFIC AMB. 07](#) / [GRÀFIC AMB. 08](#).

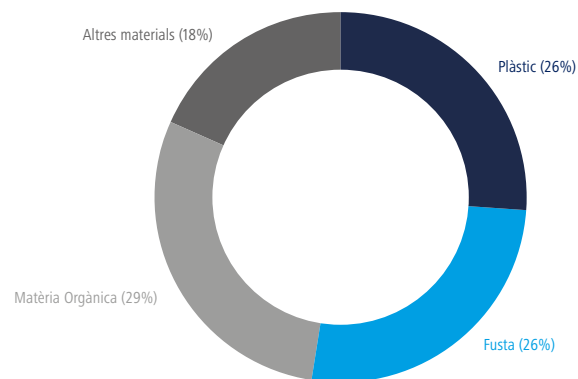
GRÀFIC AMB. 07

Residus recollits de la làmina d'aigua (t), 2014-2018

GRÀFIC AMB. 08

Tipologia de residus

Seguiment de la qualitat de les aigües

Durant 2018, el Port de Barcelona ha continuat realitzant la vigilància de la qualitat de les aigües portuàries dins del marc del Pla de vigilància de les masses d'aigua litorals de Catalunya aprovada per l'Agència Catalana de l'Aigua. [TAULA AMB. 07](#) / [TAULA AMB. 08](#) / [TAULA AMB. 09](#).

Seguiment de la qualitat dels sediments

El fons marí portuari rep i acumula part de les aportacions resultants de l'activitat portuària i de la de zones industrials i urbanes properes, a més de ser un reservori de contaminació històrica per abocament d'activitats realitzades en el passat.

És per això que la qualitat de les aigües també es vigila a través del seguiment de la composició i la qualitat dels sediments del fons marí, els compostos inorgànics i orgànics del qual mantenen un equilibri dinàmic amb les capes d'aigua més profundes.

Les condicions mesotròfiques típiques del Port, que limiten la concentració d'oxigen dissolt en les proximitats del fons, faciliten els entorns reductors que provoquen l'alliberament de metalls pesants i altres contaminants dels propis sediments.

El Port de Barcelona s'encarrega del seguiment de la qualitat dels sediments mitjançant campanyes periòdiques de presa de mostres en diverses estacions situades a l'interior i a l'exterior del port, en les quals s'analitzen els

TAULA AMB. 07

Paràmetres fisicoquímics, 2016-2018

	2016		2017		2018		%	%
	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors		
Temperatura (°C)	17,6	18,2	22,5	22,5	20,3	20,3	-9,5%	-9,6%
Salinitat (PSU)	38,1	38	37,7	37,7	37,8	37,8	0,3%	0,2%
Terbolesa (fTU)			1,2	4	1,1	6,5	-10%	59,7%
Densitat (kg/m ³)	1.027,5	1.027,5	1.026,2	1.026,1	1.026,8	1.025,5	0,1%	0,1%
Clorofil-la (µg/l)	1,2	2,2	0,4	1,7	0,7	1,1	83,8%	-35,3%
Mitjana d'oxigen dissolt (mg/l)	7,4	7	6	5,6	6,4	5,9	6,7%	5,4%
Mitjana de saturació OX (% saturació)	97,2	92,3	107,4	98,9	87,9	81,3	-18,2%	-17,8%

fTU: Unitat de terbolesa de la formazina

PSU: grams de sal per litre

TAULA AMB. 08

Concentració de nutrients, 2016-2018

	2016		2017		2018		%	%
	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors		
Nitrogen inorgànic (µmol/l)	1,1	2,2	0,9	2,4	1,9	2,3	104,3%	-1,7%
Fòsfor inorgànic (µmol/l)	0,1	0,2	0,5	1	0,1	0,3	-86,8%	-67,7%
Silici inorgànic (µmol/l)	0,9	1,1	0,4	0,6	1,2	2,1	232,4%	270,2%

TAULA AMB. 09

Contaminants, 2016-2018

	2016		2017		2018		%	%
	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors		
Benzopirè (µg/l)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,7
∑ 16PAH (EPA) (µg/l)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,6	-0,7
Cibutrina (µg/l)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8
Zn (µg/l)	2,7	5,1	2,0	4,0	17,3	17,9	7,7	3,5
Cd (µg/l)	0,0	0,0	0,5	0,5	0,7	0,7	0,4	0,4
Ni (µg/l)	0,8	0,5	1,0	1,0	2,1	2,3	1,1	1,3
Hg (µg/l)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	-0,9	-0,9

metalls pesants, PCB, hidrocarburs poliaromàtics, compostos organoclorats, plaguicides i altres compostos orgànics considerats per la normativa d'aigües com a compostos prioritaris i preferents.

Comunitats bentòniques

El conjunt d'èssers vius que viuen en els sediments del fons marí s'utilitzen com a indicadors de l'estat de salut i qualitat ambiental d'aquests, ja que són organitzacions estables en l'espai i en el temps i, per tant, acumulen certa història del que passa en el sediment on viuen.

Quan es realitzen dragats dels fons portuaris, es realitza una vigilància ambiental estricta i independent que assegura la correcta gestió dels sediments dragats en funció del seu grau de contaminació. [TAULA AMB. 10.](#)

Control de les operacions de risc per a la qualitat de les aigües

Es disposa d'una instrucció que regula el procediment de sol·licitud i aprovació de treballs menors de pintura d'estructura exterior de vaixells, neteja de casc i altres operacions de conservació i manteniment rutinàries (aprovat el 2011) per prevenir el risc d'incidents.

Gestió dels residus de vaixells

El Port disposa d'instal·lacions adequades i serveis específics per a la recepció efectiva dels residus que generen els vaixells durant la navegació i l'estada al Port (d'acord amb el Conveni internacional per prevenir la contaminació marina des dels vaixells –Conveni MARPOL 1973/78). L'any 2018 s'han recollit 179.475 m³, un 12,1% més que l'any 2017. [TAULA AMB. 11 / GRÀFIC AMB. 09.](#)

TAULA AMB. 10

Comunitats bentòniques, 2016-2018

	2016		2017		2018		%	%
	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors	Aigües exteriors zona II	Aigües interiors
Riquesa (Taxons/800cm²)	34	35,8	53	34,4	58	49	9,4%	42,4%
Abundància (Individus/800cm²)	141	389	183	304,6	235	583	28,4%	91,4%
Diversitat de Shannon (H')	2,6	2,5	3,3	2,6	3,6	2,4	10,6%	-8,4%

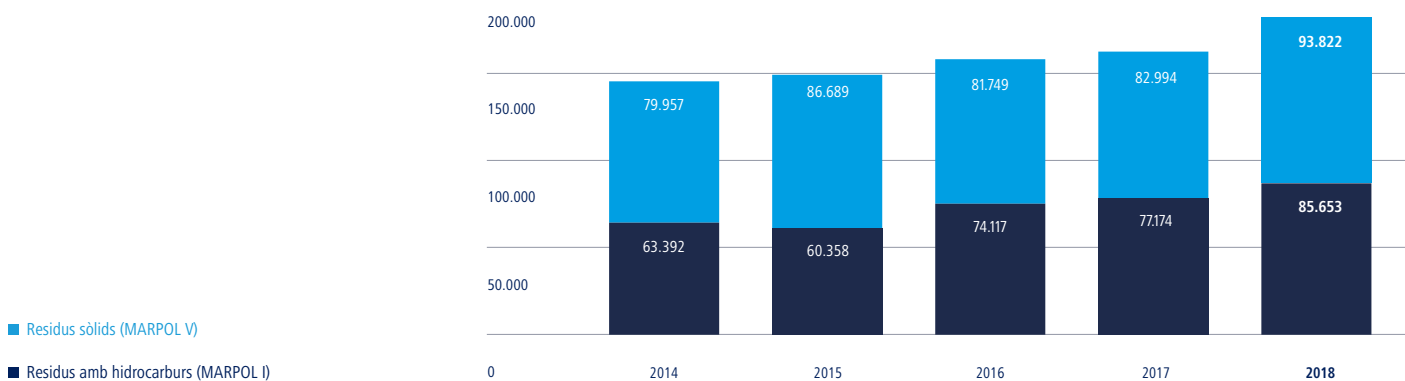
TAULA AMB. 11

Residus MARPOL lliurats per vaixell (m³), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Líquids oliosos de sentines i motor (Ic)	59.285	60.358	69.196	77.174	85.653	11%
Líquids oliosos de neteja de tancs (Ib)	4.107		4.921			
Residus sòlids (V)	79.957	86.689	81.749	82.994	93.822	13%

GRÀFIC AMB. 09

Residus MARPOL I i V (m³), 2014-2018

PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ DE TERRES

En el Port de Barcelona es realitza un seguiment continuat de la superfície del terra de la zona portuària que està sota concessió de terminals i operadors, així com també d'aquelles zones no concessionades.

Les actuacions de remediació de terres contaminats al recinte portuari poden ser liderades per l'Autoritat Portuària una vegada finalitzat el període de concessió d'ocupació de terra portuari per part d'una activitat, o bé ser actuacions pròpies empreses per les terminals i concessions durant el període concessionat a càrrec de l'APB.

Les principals actuacions de remediació de terres realitzades al Port de Barcelona han estat:

- › Remediació del moll Contradic contaminat per hidrocarburs i productes químics, finalitzat el 2018.
- › Remediació del sòl d'una antiga estació de servei del moll Bosch i Alsina.
- › Remediació del moll Costa en el tram d'un antic col·lector d'asfalts i productes d'hidrocarburs.

CONTROL AMBIENTAL D'OBRES PORTUÀRIES

Les obres promogudes per l'Autoritat Portuària es troben sotmeses a vigilància ambiental realitzada per una assistència tècnica independent per assegurar que la realització de les obres respecta les condicions fixades en el projecte i minimitza l'impacte sobre l'entorn.

Dragatges

Les obres marítimes que impliquen la realització de dragatges de sediments marins o les realitzades per millorar calats segueixen l'establert en les directives per a la caracterització del material dragat i la seva reubicació en aigua del domini públic marítim terrestre. [TAULA AMB. 12](#) / [GRÀFIC AMB. 10](#).

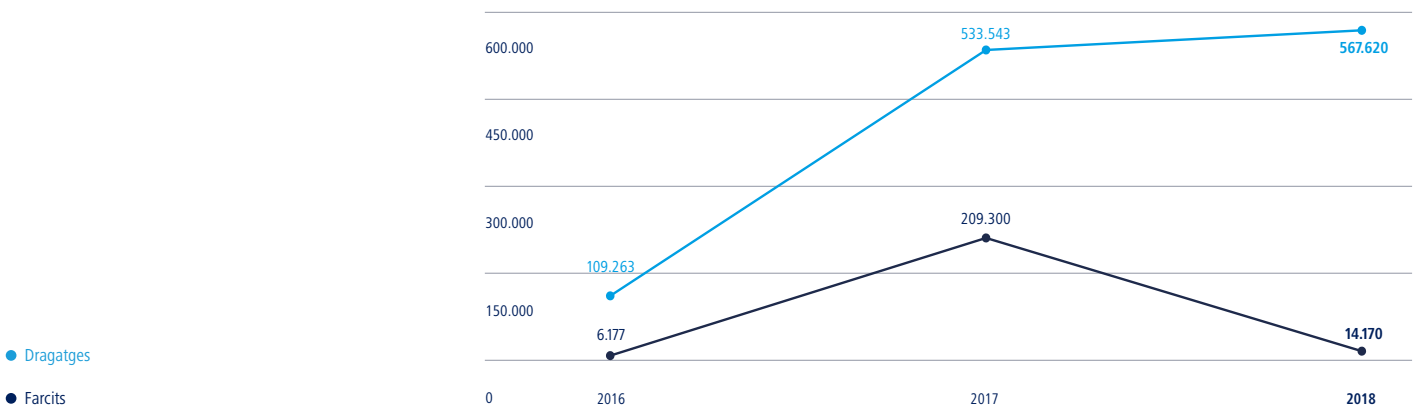
TAULA AMB. 12

Dragatges i farcits (m³), 2016-2018

	2016	2017	2018	%
Dragatges	109.263	533.543	567.620	6,4%
Farcits	6.177	209.300	14.170	-93,2%

GRÀFIC AMB. 10

Dragatges i farcits (m³), 2016-2018

Consum de materials

Els principals materials utilitzats per a les obres portuàries són els següents:

TAULA AMB. 13 / GRÀFIC AMB. 11.

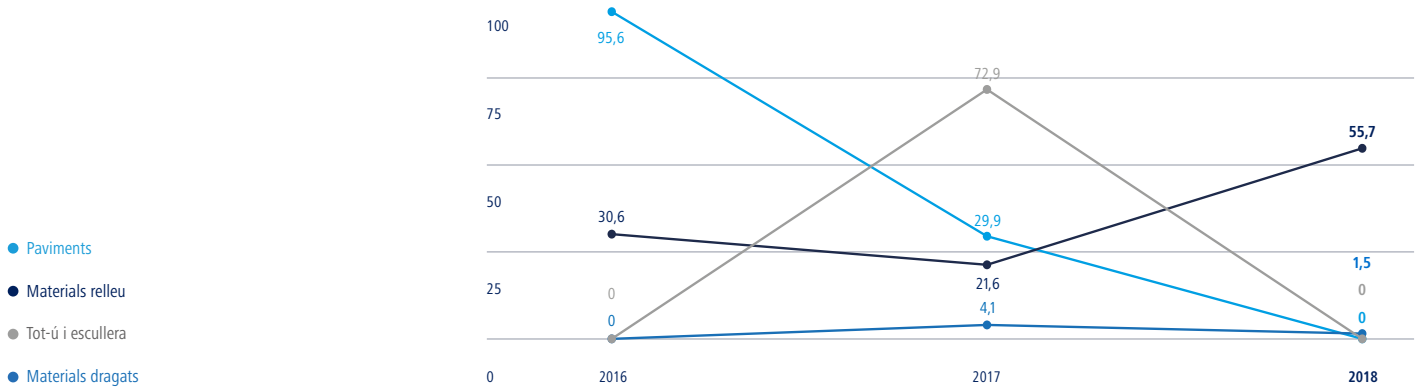
TAULA AMB. 13

Consum de materials, 2016-2018

	2016	2017	2018	%
Tot-ú i escullera (t)	187.244,6	729.626,4	230.103,2	-68,5%
Formigó (m³)	6.655,8	44.780,2	39.627,0	-11,5%
Acer (t)	6.849,9	4.607,3	144.369,2	3033,5%
Materials dragats (m³)	4.884,0	372.527,8	416.243,3	11,7%
Materials de relleu (m³)	58.478,1	209.300,0	14.169,8	-93,2%
Paviments (m³)	250,6	8.500,3	9.038,0	6,3%
Aglomerat (t)	3.503,0	5.423,4	18.259,4	236,7%

GRÀFIC AMB. 11

Percentatge materials reciclats, 2016-2018

04.5

Ecologia i biodiversitat

El Port ocupa una superfície terrestre de 1.109,9 ha i es troba proper a la Reserva Integral del Delta del Llobregat.

INTERACCIÓ AMB ESPAIS NATURALS I ESPÈCIES PROTEGIDES

La presència de la Reserva Integral del Delta del Llobregat, limítrof amb la zona portuària, obliga a prendre precaucions per a què l'activitat i les obres del Port interfereixin el menys possible sobre els ecosistemes i les poblacions d'aus i altres espècies. Les actuacions han consistit en donar una nova llar o cessar l'activitat en època de nidificació de les aus.

La nova llar per al corriol camanegre va suposar la construcció d'un espigó i una platja amb sorra de qualitat amb forma de bol per conservar l'aigua de pluja i tancada a l'accés humà.

El cens de 2018 va indicar que unes 500 parelles de gavines corses esta-

blertes al dic de l'Est, havien criat i convertit així aquesta colònia en una de les més importants de la Mediterrània occidental.

Una altra acció innovadora de les darreres realitzades va ser detectar quina era la infraestructura més atractiva pels corbs marins i la zona d'aiguamolls més idònia per a ells va ser a Molins de Rei, a prop del riu.

CONTROL D'INTRODUCCIÓ D'ESPÈCIES INVASIVES

Els ports són punts de risc per a la introducció d'espècies al·lòctones que poden convertir-se, sota determinades circumstàncies, en espècies invasores. Les vies d'introducció són nombroses, des de la descàrrega de les aigües de llast dels vaixells o el despreniment del *fouling* del casc de les embarcacions, fins a la introducció per mitjà de l'envàs de la mercaderia (contenedor, per exemple) o a l'interior de la mateixa mercaderia.

El Port de Barcelona ha realitzat estudis i ha efectuat el seguiment d'espècies animals i vegetals per detectar aquestes espècies i fins al moment no se n'ha detectat cap de reconeguda com a invasora.

CONTROL D'AUS

La presència de gavines a les instal·lacions i molls portuaris és vista com un problema per les molèsties, la brutícia i els danys que poden ocasionar a les instal·lacions. Des de l'any 2000, el Port de Barcelona realitza un control dissuasiu a les terminals de creuers mitjançant altaveus que emeten reclams de forma continuada.

En els anys 2001 i 2002 el Port de Barcelona va participar en la reintroducció del falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) a la ciutat de Barcelona, amb la cria de 3 pollastres en un niu artificial instal·lat en una sitja de gra. Com a resultat d'aquesta iniciativa, actualment al Port hi ha dos nius artificials per a falcó que són utilitzats per dues parelles des de fa alguns anys. El 2018 s'ha detectat una tercera parella a la zona portuària, que no ha criat i per a la qual s'ha previst un niu artificial.

La presència continuada dels falcons té un efecte dissuasiu per a la població de coloms que diàriament baixa de la ciutat a alimentar-se al moll de Contradic.

04.6

Soroll ambiental

El Port gestiona la contaminació per soroll ambiental a través del Mapa de Soroll, instrument de gestió que permet visualitzar de forma gràfica la realitat sonora actual per activar actuacions preventives i/o correctives.

PORT VELL

El 2014 el Port de Barcelona va realitzar el Mapa de Soroll del sector Port Vell, la zona en la qual la interacció entre les activitats portuàries i l'ús residencial pot generar més zones d'incidència acústica.

El Mapa considera per separat els nivells d'immissió de soroll procedent de diferents fonts emissores (trànsit viari, trànsit marítim, activitats industrials i soroll aeri (avions), i calcula els valors d'immissió per a cada període horari.

La principal conclusió de l'estudi és que els nivells de soroll obtinguts estan influïts pel trànsit viari, i en menor mesura pels vaixells ferris atracats als molls del Port Vell.

PORT COMERCIAL

Durant els anys 2015 i 2016 el Mapa de Soroll es va completar per incloure-hi la resta del territori portuari (port comercial). A diferència del cas del Port Vell, l'estudi ha previst dues fonts de soroll: el soroll del trànsit terrestre i el soroll del trànsit marítim, i s'han realitzat els mapes per als períodes diürn, tard i nit. En l'estudi s'estableix la zona de servitud acústica que quedaria afectada per l'activitat i desenvolupament de la infraestructura portuària.

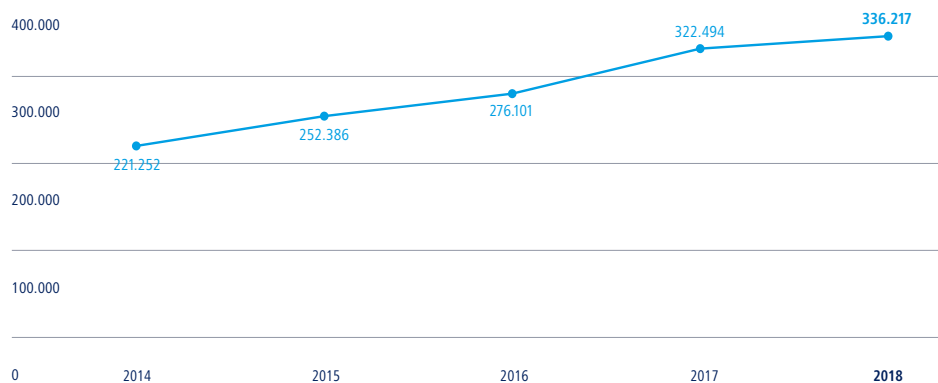
04.7

Transport

MOBILITAT SOSTENIBLE

El Port promou el transport públic amb el finançament de la línia d'autobús 88, que uneix l'avinguda del Paral·lel amb la ZAL Prat (30 parades), amb la major part del recorregut per l'interior de la zona portuària, i que presta servei a usuaris de tota la Comunitat Portuària. Aquest servei de bus està adscrit al sistema tarifari integrat de transport públic metropolità. El 2018 s'han validat 336.217 viatges (+4,3%). [GRÀFIC AMB. 12.](#)

GRÀFIC AMB. 12

Evolució de viatges validats, 2014-2018**INTERMODALITAT: FERROCARRIL I SHORT SEA SHIPPING**

El foment del transport de mercaderies via marítima i per ferrocarril des de o cap al port és una manera de reduir les emissions de gasos contaminants i partícules en relació amb el transport per carretera. Des de fa anys el Port de Barcelona ha apostat per potenciar el transport de les càrregues per ferrocarril i pel transport marítim de curta distància (*short sea shipping*) i les autopistes del mar (ADM) com a estratègia per fidelitzar i ampliar el seu rerepaís o àrea d'influència que, alhora, repercuteix en la disminució de les emissions de gasos contaminants i de partícules del transport terrestre al que substitueix.

La unitat de transport intermodal (UTI) equival a un camió o una plataforma carregada en un vaixell transbordador. Cada UTI moguda per vaixell,

per tant, equival a treure un camió de la carretera. [TAULA AMB. 14.](#)

La major part de la mercaderia general es manipula en contenidors, la unitat dels quals és el TEU, que equival a un contenidor de 20 peus. En general, pot afirmar-se que cada TEU mogut per ferrocarril equival a un camió tret de la carretera.

Durant el 2018 un 13,3% del total de TEU, un 36,2% del total de vehicles i un 3,4% de total de granel sòlids i líquids manipulats al Port van entrar o sortir del recinte per ferrocarril. [TAULA AMB. 15.](#)

La desviació del transport de mercaderies des de la carretera cap a altres transports amb menys emissions unitàries fa possible, a més, l'estalvi d'altres externalitats que no estan previstes en el cost del transport terrestre per carretera, com per exemple els costos sanitaris per accidents, els costos sanitaris per malalties respiratòries provocades per la contaminació, els costos d'inversió i amortització de la infraestructura i els costos del seu manteniment.

TAULA AMB. 14

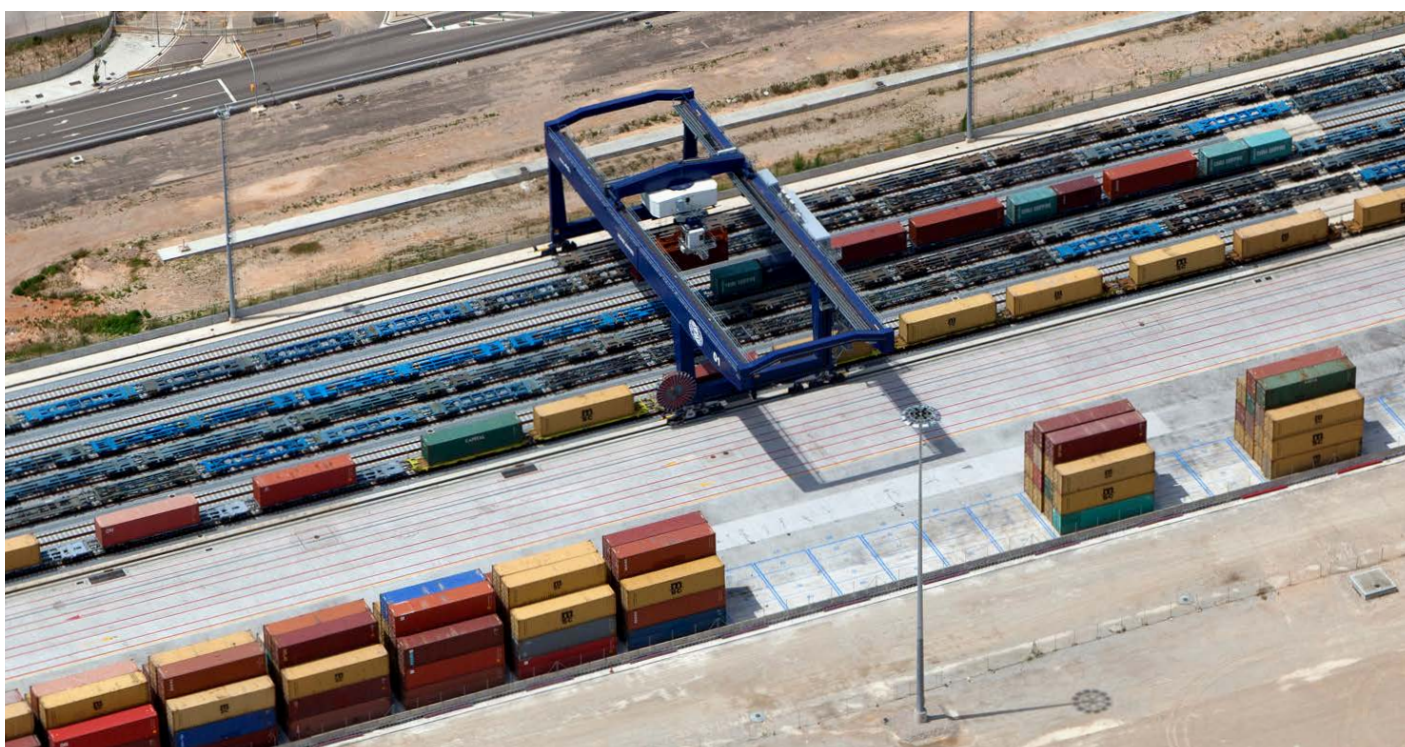
Intermodalitat UTI (ADM), 2016-2018

	2016	2017	2018	%
UTI Càrrega	63.350	71.495	75.953	6,2%
UTI Descàrrega	61.885	68.037	73.273	7,7%

TAULA AMB. 15

Percentatge intermodalitat ferrocarril, 2016-2018

	2016	2017	2018
Quota ferrocarril TEU	12,5%	12,8%	13,3%
Quota ferrocarril automòbils (u)	33,5%	31,8%	36,2%
Quota ferrocarril granel sòlids i líquids (t)	3,1%	3,2%	3,4%

156,8

MILIONS D'EUROS D'ESTALVI
EN EXTERNALITATS

ESTALVI EN EXTERNALITATS

L'estalvi en externalitats és un efecte indirecte que és produeix com a conseqüència de l'ús de la intermodalitat (transport ferroviari per a contenidors i autopistes del mar) com a alternativa a la carretera. Aconseguir un transport més sostenible requereix desviar una proporció de tràfics cap a modes de transport que generin menys efectes negatius, com contaminació atmosfèrica, escalfament global, soroll, accidents, congestió i cost de la infraestructura.

El Port de Barcelona quantifica l'estalvi en externalitats conseqüència de la seva estratègia intermodal: el 2018 el conjunt d'aquests serveis ha representat un estalvi de 156,8 milions d'euros en el cost de les externalitats negatives que hauria suposat el mateix volum de càrrega transportat per carretera. Això és un 0,5% més d'estalvi que el 2017 i un 77% d'estalvi en el cost de les externalitats. [TAULA AMB. 16.](#)

5.184

ESCALES BONIFICADES PER BONES
PRÀCTIQUES AMBIENTALS

1.244,7

MILERS D'EUROS BONIFICATS
A VAIXELLS PER BONES
PRÀCTIQUES AMBIENTALS

BONIFICACIÓ D'ESCALES PER BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

L'Autoritat Portuària de Barcelona aplica bonificacions en la taxa del vaixell (T1) als vaixells que es troben especialment equipats per reduir les seves emissions. La taxa T1 correspon a la utilització de les aigües de la zona de servei del Port i de les obres i instal·lacions portuàries que permeten l'accés marítim al lloc d'atracada o d'ancoratge que els hagi estat assignat i l'estada en els mateixos en les condicions que s'estableixin.

Hi ha 2 tipus de bonificacions:

- › Marcades per la Llei de Ports, que s'atorguen per ús de gas natural líquid (GNL) en els motors auxiliars del vaixell durant l'estada en Port i a vaixells certificats ISO 14.001.
- › Ofertes del Port de Barcelona per ús de GNL en els motors auxiliars del vaixell durant l'estada en Port i per disposar d'altres certificacions internacionalment reconegudes com Environmental Ship Index (ESI), Clean Shipping Index (CSI) i Green Award.

De 9.038 escales totals registrades el 2018, s'ha aplicat la bonificació ambiental a 5.184 escales (57,4% de la taxa). Això ha suposat 1.244.770,5 € de bonificació total, que representa un increment del 19,1% respecte de l'any 2017.

[TAULA AMB. 17.](#)

BONIFICACIÓ A EMPRESES CONCESSIONÀRIES PER BONES PRÀCTIQUES AMBIENTALS

L'Autoritat Portuària de Barcelona aplica bonificacions en la taxa d'activitat (entre un 15-20%) del titular d'una autorització, concessió o llicència quan tingui subscript amb el Port de Barcelona un conveni en matèria de bones pràctiques ambientals (amb instruccions tècniques i operatives verificables mitjançant un sistema de gestió ambiental basat en les guies de bones pràctiques ambientals aprovades per Ports de l'Estat per a la totalitat de tràfics manipulats) o estigui inscrita en un sistema comunitari de gestió i auditoria ambiental (EMAS) o tingui implantat un sistema de gestió ambiental basat en UNE-EN-ISO-14001 certificat per una entitat acreditada.

L'import bonificat durant el 2018 ha estat de 566.960 (-0,1%). [TAULA AMB. 18.](#)

TAULA AMB. 16

Estalvi en externalitats (milions d'euros), 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Ferrocarril i SSS	116,85	145,14	139,4	156	156,8	0,5%

TAULA AMB. 17

Bonificació ambiental a la taxa T1, 2015-2018

	Nombre d'escales	Escales bonificades	% de la taxa	Import en € bonificació	%
2015	8.042	2.919	36,3%	609.277,0	
2016	8.728	3.518	40,3%	751.740,8	23,4%
2017	8.976	4.461	49,7%	1.044.790,0	39,0%
2018	9.038	5.184	57,4%	1.244.770,5	19,1%

TAULA AMB. 18

Bonificació ambiental a la taxa d'activitat, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
	779.752	854.178	866.717	567.712	566.960	-0,1%

04.8

Prevenció de riscos ambientals

El Port monitoritza l'impacte ambiental de les activitats portuàries i desenvolupa eines de gestió en l'àmbit dels residus, l'aire, l'aigua i el sòl. També coordina i facilita tant les accions pròpies de l'organització com les iniciatives de les terminals portuàries. Té organitzada i sistematitzada la resposta davant de situacions d'emergència ambiental a través de 4 instruments procedimentals: el Pla interior marítim, el Pla d'autoprotecció, el Sistema d>alertes meteo-oceanogràfiques i els procediments d'actuació del Centre de Control.

PLA INTERIOR MARÍTIM

El Port de Barcelona aplica una política activa de prevenció d'incidents i accidents que comporten abocament d'hidrocarburs i de qualsevol producte químic a les aigües portuàries. L'instrument de prevenció i resposta és el Pla interior marítim (PIM), que recull l'organització de la resposta i els mitjans a utilitzar.

El PIM, integrat al Sistema Nacional de Resposta davant de la Contaminació Marina, té per objecte organitzar la resposta davant d'accidents o incidents d'abocament a medi marí de substàncies químiques perjudicials i hidrocarburs que puguin suposar un dany a l'ecosistema marí. El PIM del port està coordinat amb els PIM de les terminals portuàries que manipulen substàncies químiques i hidrocarburs.

El PIM té 3 nivells d'activació: nivell d'alerta inicial; nivell 0, que correspon a un succés en l'àmbit portuari; i nivell 1, que fa referència a un succés al port però l'abast del qual excedeix els límits de les aigües interiors (zona I). La direcció del PIM correspon a l'Autoritat Portuària, degudament coordinada amb l'Autoritat marítima.

Durant 2018 hi ha constància de 40 avisos d'abocament d'hidrocarburs i altres substàncies a les aigües portuàries, dels quals únicament 6 episodis han activat el pla i han requerit una operació específica de neteja i recollida.

PLA D'AUTOPROTECCIÓ

Un altre dels instruments de resposta en cas d'emergència ambiental és el Pla d'autoprotecció del Port (PAU) que s'activa en cas d'accidents o incidents de qualsevol tipus que puguin suposar un risc per a les persones. El PAU del Port està dividit en 11 sectors i engloba, al seu torn, els PAU de totes les terminals i concessions portuàries. El PAU té 3 nivells d'activació: un nivell d'alerta inicial, un nivell 1 que correspon amb emergència en una terminal, un nivell 2 que respon a una emergència de sector portuari i el nivell 3 que fa referència a una emergència de més d'un sector portuari. El PAU està dividit en dos àmbits, marítim i terrestre, la direcció dels quals correspon al Capità Marítim i al director de l'APB, respectivament. El grup de primera intervenció correspon als Bombers de Barcelona especialitzats en actuacions en Port.

SISTEMA D'ALERTES METEO-OCEANOGRÀFIQUES

El Port de Barcelona té habilitat un procediment d'avís de Situacions d'Alerta Meteo-oceanogràfica (SAM), que consisteix en un procediment de resposta davant de prediccions d'ultrapassaments i d'intensitat de vent que proporciona Ports de l'Estat mitjançant correus electrònics. Davant de les alertes de temporal o de vent, la resposta consisteix en la distribució de les alarmes als potencials interessats del Port (Autoritat Portuària, Autoritat Marítima, terminals i usuaris), i en l'activació de mesures de prevenció i restricció d'activitats segons el llindar de risc previst.

PROCEDIMENTS D'ACTUACIÓ DEL CENTRE DE CONTROL

Una de les principals eines de gestió que disposa l'Autoritat Portuària per al control de les incidències ambientals és l'activació de procediments del Centre de Control de la Policia Portuària quan reben l'avís d'un incident.

Aquests procediments d'actuació del Centre de Control davant d'incidències ambientals (PCC) comprenen 19 procediments de resposta i avís davant de les incidències més habituals relatives a emissions de pols, emissions de vaixells, animals marins en dàrsena, animals terrestres, contaminació de les aigües, vessaments en calçada i esplanada, sorolls, olors, i altres incidències similars. Els procediments consisteixen en un sistema de recepció d'avís i trucades a les parts interessades i d'actuació per part del Centre de Control de Policia Portuària. Els responsables de cada PCC són els departaments implicats i la responsabilitat de mantenir-los al dia recau en el Departament de Medi Ambient. [TAULA AMB. 19.](#)

TAULA AMB. 19

Procediments activats per incidències ambientals, 2014-2018

	2014	2015	2016	2017	2018	%
Abocament d'hidrocarburs en dàrsena	27	63	48	54	40	-25,9%
Grans flotants en dàrsenes	5	19	13	22	21	-4,5%
Residus en dàrsenes	7	18	11	7	15	114,3%
Animals marins en dàrsenes	0	1	4	1	3	200%
Vessaments líquids en calçada	24	36	34	19	13	-31,6%
Vessaments sòlids en calçada	26	30	28	18	10	-44,4%
Animals terrestres vius	2	5	7	7	2	-71,4%
Risc caiguda d'arbre					2	
Aus mortes	2	0	1	1	1	0%
Pols a causa d'operacions amb granel sòlids	0	2	3	5	1	-80%
Trucada d'afectats per l'asma de soja	0	0		1	0	-100%
Fum negre de la xemeneia d'un vaixell	0	4	5	10	1	-90%
Avaria sistema informàtic soja	6	3	2	3	0	-100%
Queixes d'olors desagradables	3	6	3	3	4	33,3%
Qualsevol incidència detectada a xarxa de sanejament del Port	2	4	2	3	0	-100%
Autorització Mercaderies Perilloses (MMPP) fora horari	54	106	121	165	54	-67,3%

El 2018 s'han activat els procediments del Centre de Control de la Policia Portuària en 167 ocasions, que representen una disminució del 47,6% respecte de l'any 2017.

53,3%

ORGANITZACIONS CERTIFICADES
EN SISTEMES DE GESTIÓ AMBIENTAL

SISTEMES DE GESTIÓ AMBIENTAL

De les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial, el 53,3% disposa de sistemes de gestió ambiental certificats el que representa un lleuger increment respecte de l'any anterior, que era d'un 49,2%.

Del percentatge d'organitzacions certificades, el 98% disposa del certificat ISO 14.001 i el 30% del certificat EMAS III. Aquestes xifres són similars a l'any anterior, que eren d'un 100% i 35,5%, respectivament.

04.9

Despeses i inversions en medi ambient

9,8%

MITJANA DE DESPESA EN MEDI AMBIENT S/TOTAL DE LA DESPESA

DESPESA EN SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

Es considera despesa en sostenibilitat les partides destinades a la protecció del medi ambient. Un 37% de les organitzacions participants en aquesta memòria han informat d'una mitjana de despesa en sostenibilitat del 9,8% respecte del total de la despesa. Aquestes xifres representen un menor número d'organitzacions que fan aquest tipus de despesa (58,7% l'any anterior), però amb una major intensitat (4,4% el 2017).

10%

MITJANA D'INVERSIÓ EN MEDI AMBIENT S/TOTAL DE LA INVERSIÓ

INVERSIÓ EN SOSTENIBILITAT MEDIAMBIENTAL

En relació a la inversió en sostenibilitat ambiental, el 25% de les organitzacions participants han informat d'una mitjana d'inversió del 10% respecte al total de la inversió. Igual que amb la despesa mediambiental, respecte el 2017, hi ha menys organitzacions (58,7% l'any anterior), però amb una major inversió (4,6%).

39

PROJECTES DE R+D+I EN MEDI AMBIENT

Tant la mitjana de despesa en sostenibilitat com la inversió han incrementat de forma notable respecte l'any anterior. Aquests increments mostren que la preocupació ambiental és un tema comú per a les organitzacions del Pla de sostenibilitat sectorial i actuen en conseqüència.

Les organitzacions participants han desenvolupat en total 39 projectes de R+D+I en medi ambient el que representa un increment més que considerable respecte el 2017, que en van ser 28 (un 39% més).

INICIATIVES DE CARÀCTER AMBIENTAL

S'han de destacar també les iniciatives que han portat a terme diferents organitzacions per minimitzar el seu impacte ambiental. A continuació se'n recullen alguns exemples. [TAULA AMB. 20.](#)

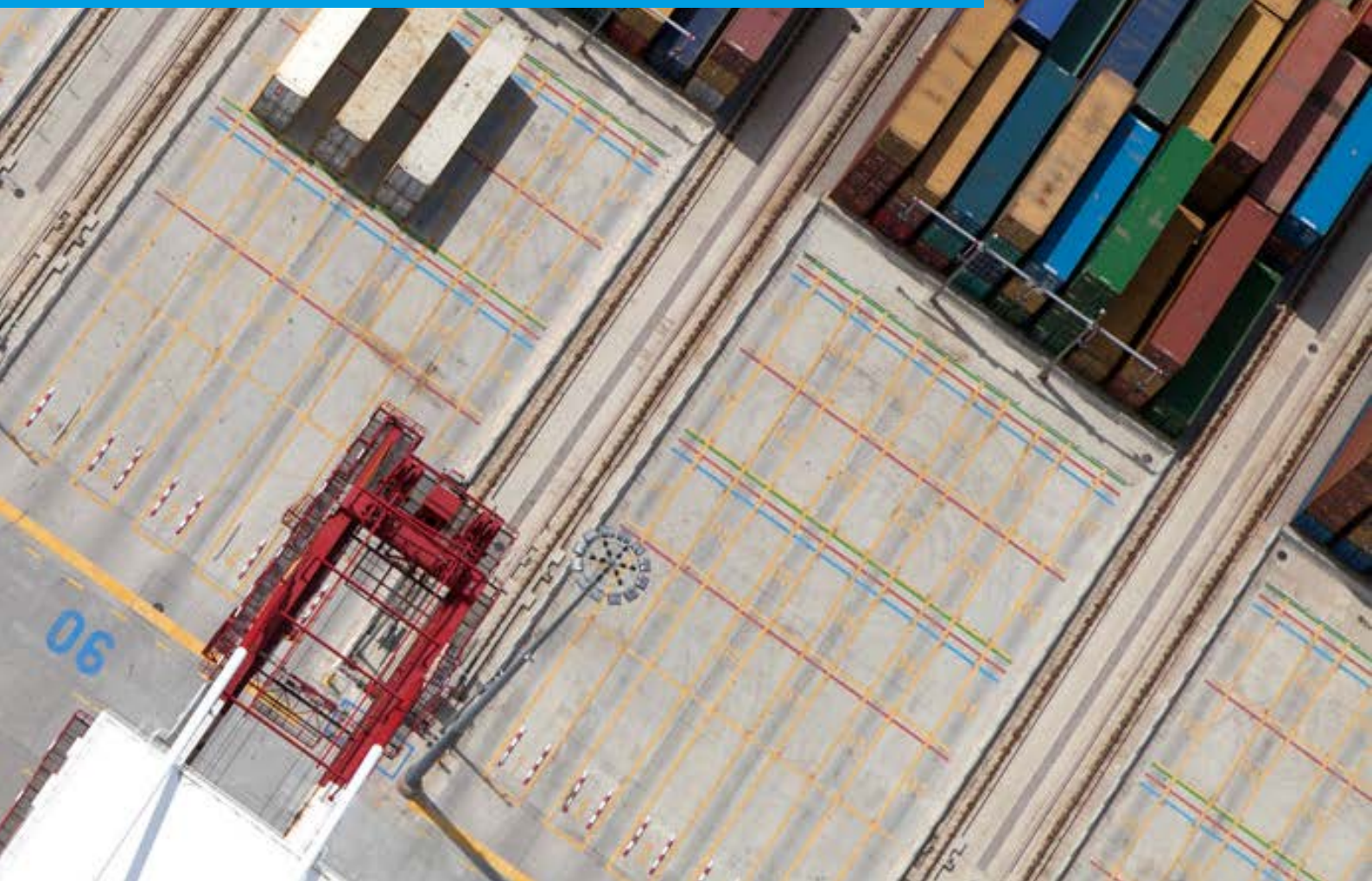
TAULA AMB. 20

Iniciatives ambientals de les organitzacions participants en el Pla de sostenibilitat sectorial

<p>Iniciatives relacionades amb la mobilitat i turisme sostenibles</p>	<p>Prova d'ús de vehicle elèctric per minorar la contaminació.</p> <p>Incorporació de dos remolcadors equipats amb motors més eficients, per a la reducció de CO₂.</p> <p>Test de desplaçament col·lectiu de treballadors i treballadores mitjançant autocar.</p> <p>Provisió de transport ecològic a tripulacions: vehicles elèctrics i híbrids. Amb compliment de la normativa d'emissions de CO₂ previstes per la CEE per a l'any 2020, atorgant un servei de qualitat al client i reduint la contaminació a la ciutat de Barcelona.</p> <p>Substitució de carretons dièsel per elèctriques, per tal de reduir les emissions de CO₂.</p> <p>Nova gavarra, de 230 m³ de capacitat, per al servei de MARPOL. Quan s'iniciï el servei de recollida amb aquesta nova gavarra disminuirà el nombre de serveis que es realitzin per carretera (1 viatge de gavarra equival a 15-18 camions cisterna), disminuint les emissions de CO₂ i alleugerant el tràfic rodat als molls del Port de Barcelona.</p> <p>ONE-VQS SYSTEM. Rigorós sistema d'administració de vaixells segur i autoimpostat, per tal d'acomplir millor les responsabilitats per assolir la seguretat i protegir el medi ambient. La norma cobreix aproximadament 280 articles, inclosos tractats internacionals, estàndards internacionals de qualitat, mesures per evitar que es repeteixin accidents i els requisits dels clients. Els estàndards s'han aplicat a tots els vaixells en operació, aproximadament 250.</p> <p>Promoció del turisme sostenible en activitats per a creuers. Selecció d'activitats respectuoses amb el medi ambient. Contractació de serveis d'empreses compromeses amb la qualitat i manteniment del medi ambient.</p>
<p>Iniciatives relacionades amb l'eficiència energètica</p>	<p>Substitució de fluorescents per tecnologia LED.</p> <p>Folrat de tancs substituint el acer al carboni per acer inoxidable, amb l'objectiu de minimitzar consums de gas, aigua, llum i hores de feina del personal.</p>
<p>Iniciatives relacionades amb l'optimització de recursos i millora de les condicions de treball</p>	<p>Doble pantalla d'ordinador als llocs de treball i incorporació d'expedients digitals, amb l'objectiu d'impressió 0.</p> <p>Punts verds a oficines i <i>coffee corner</i> per a reciclatge de residus: paper, tòner, orgànics, plàstics. Recull de residus especials, com bateries i inputs d'electrònica, per lliurar a operadors habilitats.</p> <p>Campanya «Go Green» de reciclatge de llaunes de beguda i ús de contenidors específics.</p> <p>Reciclatge de components de llanternes marines: bateries, panells solars i altres components.</p> <p>Recuperació de calor de l'aigua residual de refrigeració de vaixells avarats per a reduir l'emissió de gasos de combustió dels calefactores de gasoil actualment utilitzats per a injectar aire calent a les carpes de pintat en època hivernal.</p> <p>Allargar la vida útil d'equips electrònics i elèctrics utilitzats en activitat empresarial, mitjançant un procediment establert de recull de dits equips, beneficiant tant a la plantilla com a ONG que es dediquen al reciclatge.</p> <p>Filtres redundants en torres descarregadores Torre Marina I i Torre Marina II, per tal de reduir el nivell d'emissió de partícules al medi ambient.</p> <p>Hypatia de Alejandria, primer ferri Barcelona-Palma propulsat amb GNL a la Mediterrània, construït al llarg de l'any 2018. Reducció de les emissions de CO₂ en un 30% i fins a un 85% les dels NOx, tant durant el trajecte com durant la estada a Port, fet que contribueix a la reducció contaminació de les ciutats de destí.</p> <p>Neutralització de la petjada de carboni procedents d'activitats d'oficines (residus, viatges, electricitat, aigua, etc.), amb projecte de reforestació de l'Amazònia (Perú)</p> <p>Contracte de vigilància de les aigües ampliat a 2020 i prorrogable a 2022, per tal de garantir la qualitat de les aigües obertes i abrigades. Directiva Marc de l'Aigua.</p> <p>Foment de la cultura d'economia circular al Polígon de la Zona Franca, que aprofiti les sinergies entre la xarxa d'empreses i s'ha de concretar en un pla de d'acció que inclogui com àmbits prioritaris els següents: envasos, orgànica, aigua, energia i mobilitat compartida.</p> <p>Campanya COMPANIES4DSGs per a sensibilització de professionals en l'acompliment dels ODS.</p>

Annexos

Annex 1

Relació de taules, gràfics i figures

CAPÍTOL 01

EL PORT DE BARCELONA

Taules

TAULA 01	Compromís del Port de Barcelona amb la sostenibilitat
TAULA CORP. 01	Contribució del Port de Barcelona als ODS i on es troben reportats en aquesta memòria
TAULA CORP. 02	Organitzacions participants en la memòria, 2015-2018
TAULA CORP. 03	Organitzacions i serveis del Port de Barcelona
TAULA CORP. 04	Característiques tècniques del Port de Barcelona
TAULA CORP. 05	Terminals especialitzades del Port de Barcelona
TAULA CORP. 06	Resultats dels grups de treball
TAULA CORP. 07	Nombre de multes per incompliments
TAULA CORP. 08	Adhesió a iniciatives de sostenibilitat
TAULA CORP. 09	Serveis prestats en el Port de Barcelona
TAULA CORP. 10	Orígens i destinacions de les mercaderies, 2014-2018
TAULA CORP. 11	Principals tipus de mercaderies transportades al Port de Barcelona (t), 2014-2018
TAULA CORP. 12	Principals terminals del «port en xarxa» i objectius per servei/connexió
TAULA CORP. 13	Principals terminals del «port en xarxa» i tràfic
TAULA CORP. 14	Organitzacions internacionals a les quals pertany el Port de Barcelona
TAULA CORP. 15	Relació d'iniciatives vinculades al mercat xinès
TAULA CORP. 16	Grups d'interès identificats i canals de comunicació
TAULA CORP. 17	Relació d'iniciatives per a la promoció comercial del Port de Barcelona

Gràfics

GRÀFIC CORP. 01	Tones de mercaderies transportades segons àrees geogràfiques
GRÀFIC CORP. 02	Tones de mercaderies transportades per sector
GRÀFIC CORP. 03	Participació en activitats relacionades amb els grups d'interès, 2016-2018
GRÀFIC CORP. 04	Canals de comunicació amb els grups d'interès, 2016-2018

Figures

FIGURA CORP. 01	Organitzacions que formen part del Port de Barcelona
FIGURA CORP. 02	Organització de la Comunitat Portuària
FIGURA CORP. 03	Processos portuaris i de serveis

CAPÍTOL 02

DESENVOLUPAMENT DEL VALOR ECONÒMIC

Taules

TAULA ECO. 01	Impacte econòmic total del Port de Barcelona
TAULA ECO. 02	Estimació de l'impacte econòmic del Port de Barcelona l'any 2017
TAULA ECO. 03	Valor aproximat del total de mercaderies que passen pel Port (milions d'euros), 2016-2018
TAULA ECO. 04	Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya (granel i càrrega general), 2014-2018
TAULA ECO. 05	Quota de mercat de comerç exterior marítim de Catalunya (contenidors-TEU), 2014-2018
TAULA ECO. 06	Quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya (granel i càrrega general), 2014-2018
TAULA ECO. 07	Quota de mercat de comerç exterior marítim d'Espanya (contenidors-TEU), 2014-2018
TAULA ECO. 08	Evolució unitats més significatives de tràfic, 2014-2018
TAULA ECO. 09	Evolució del tràfic total (milers de t), 2014-2018
TAULA ECO. 10	Evolució del tràfic de contenidors (TEU), 2014-2018
TAULA ECO. 11	Evolució del tràfic de contenidors (TEU) per navegació i operació, 2014-2018
TAULA ECO. 12	Evolució del tràfic de contenidors (TEU) del hinterland, 2014-2018
TAULA ECO. 13	Evolució del tràfic de vehicles (u), 2014-2018
TAULA ECO. 14	Evolució dels granel líquids i sòlids (t), 2014-2018
TAULA ECO. 15	Evolució dels hidrocarburs (t), 2014-2018
TAULA ECO. 16	Evolució del nombre d'escales de vaixell (u), 2014-2018
TAULA ECO. 17	Evolució del tràfic marítim de curta distància, 2014-2018
TAULA ECO. 18	Evolució del tràfic de les autopistes del mar, 2014-2018
TAULA ECO. 19	Tràfic de les autopistes del mar per navegació
TAULA ECO. 20	Moviment de passatgers (u), 2014-2018
TAULA ECO. 21	Contribució de l'activitat de creuers, estudi de la Universitat de Barcelona, 2016
TAULA ECO. 22	Evolució del tràfic ferroviari, 2016-2018
TAULA ECO. 23	Inversió pública i privada, 2014-2018
TAULA ECO. 24	Participació en projectes internacionals

Gràfics

GRÀFIC ECO. 01	Quota de mercat de comerç exterior marítim en valor (granel i càrrega general), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 02	Quota de mercat de comerç exterior marítim en valor (contenidors-TEU), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 03	Evolució del tràfic total (t), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 04	Evolució del tràfic total (milers de t), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 05	Evolució del tràfic de contenidors (TEU) plens i buits, 2014-2018
GRÀFIC ECO. 06	Evolució del tràfic de contenidors (TEU) per navegació i operació, 2014-2018
GRÀFIC ECO. 07	Evolució del tràfic de vehicles (u) per navegació, 2014-2018
GRÀFIC ECO. 08	Evolució dels granel (t), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 09	Evolució dels hidrocarburs i biocombustible (t), 2017-2018
GRÀFIC ECO. 10	Evolució dels principals granel sòlids (t), 2017-2018
GRÀFIC ECO. 11	Evolució del nombre d'escales de vaixell per navegació (u), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 12	Evolució del tràfic marítim de curta distància, 2014-2018
GRÀFIC ECO. 13	Evolució del moviment de passatgers de ferris i creuers (u), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 14	Evolució moviment de passatgers de creuer (u), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 15	Evolució moviment de passatgers de ferri (u), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 16	Evolució total escales de passatgers (u), 2014-2018
GRÀFIC ECO. 17	Evolució tràfic de ferrocarril per tipus de càrrega, 2016-2018
GRÀFIC ECO. 18	Evolució distribució de circulacions ferroviàries (u) per ample, 2016-2018
GRÀFIC ECO. 19	Evolució de la inversió pública i privada, 2014-2018

CAPÍTOL 03

DESENVOLUPAMENT DEL VALOR SOCIAL

Taules

TAULA SOC. 01	Actualització de l'estimació de llocs de treball, 2017
TAULA SOC. 02	Composició de la plantilla per càrrec desenvolupat, 2016-2018
TAULA SOC. 03	Composició de la plantilla per gènere i funció, 2016-2018
TAULA SOC. 04	Nombre d'assistències sanitàries i accidents laborals, 2015-2018
TAULA SOC. 05	Assistències sanitàries i accidents laborals per servei responsable de l'atenció
TAULA SOC. 06	Assistències sanitàries i accidents laborals atesos per ubicació, 2016-2018
TAULA SOC. 07	Formació per gènere i tipus de formació, 2016-2018
TAULA SOC. 08	Evolució de la participació al programa Forma't al Port, 2016-2018
TAULA SOC. 09	Empreses certificades amb la marca Efficiency Network per activitat, 2014-2018
TAULA SOC. 10	Compromisos de la marca Efficiency Network
TAULA SOC. 11	Terminals certificades i data de certificació
TAULA SOC. 12	Percentatge de tràmits documentals realitzats telemàticament (tràfic de contenidors), 2013-2018
TAULA SOC. 13	Evolució consultes i reclamacions, 2016-2018
TAULA SOC. 14	Import de les indemnitzacions Efficiency Network, 2016-2018
TAULA SOC. 15	Evolució control alcoholèmies i estupefaents positius, 2015-2018
TAULA SOC. 16	Evolució dels furtus i robatoris, 2015-2018
TAULA SOC. 17	Quantitat de productes recollits pel projecte Nadal Solidari, 2014-2018
TAULA SOC. 18	Oferta del Museu Marítim de Barcelona per àmbits

Gràfics

GRÀFIC SOC. 01	Mitjana de personal contractat per sector d'activitat
GRÀFIC SOC. 02	Evolució nombre acreditacions expedides per l'APB, 2015-2018
GRÀFIC SOC. 03	Evolució de la composició de la plantilla, 2015-2018
GRÀFIC SOC. 04	Composició de la plantilla per gènere, 2016-2018
GRÀFIC SOC. 05	Evolució de les assistències sanitàries i dels accidents laborals, 2015-2018
GRÀFIC SOC. 06	Distribució dels accidents laborals per ubicació
GRÀFIC SOC. 07	Tipus de serveis de prevenció de riscos laborals, 2017-2018
GRÀFIC SOC. 08	Distribució de les hores de formació
GRÀFIC SOC. 09	Persones contractades amb especials dificultats per a la inserció laboral, 2016-2018
GRÀFIC SOC. 10	Evolució del nombre d'empreses certificades amb la marca Efficiency Network, 2014-2018
GRÀFIC SOC. 11	Consultes i reclamacions del SAC
GRÀFIC SOC. 12	Tipologia de reclamacions rebudes al SAC
GRÀFIC SOC. 13	Evolució del nombre de comunicacions del SAC, 2014-2018
GRÀFIC SOC. 14	Evolució del nombre d'organitzacions que avaluen la satisfacció dels clients, 2016-2018
GRÀFIC SOC. 15	Evolució quantitat de productes recollits pel projecte Nadal Solidari, 2014-2018

Figures

FIGURA SOC. 01	Espais amb accés a la cardioprotecció
----------------	---------------------------------------

CAPÍTOL 04

DESENVOLUPAMENT DEL VALOR AMBIENTAL

Taules

TAULA AMB. 01	Consum elèctric al recinte portuari (gestionat per APB), 2016-2018
TAULA AMB. 02	Consum d'aigua al recinte portuari segons tipus de subministrament
TAULA AMB. 03	Concentració mitjana de PM ₁₀ , 2014-2018
TAULA AMB. 04	Concentració mitjana de PM _{2,5} , 2014-2018
TAULA AMB. 05	Concentració mitjana de SO ₂ , 2014-2018
TAULA AMB. 06	Concentració mitjana de NO ₂ , 2014-2018
TAULA AMB. 07	Paràmetres fisicoquímics, 2016-2018
TAULA AMB. 08	Concentració de nutrients, 2016-2018
TAULA AMB. 09	Contaminants, 2016-2018
TAULA AMB. 10	Comunitats bentòniques, 2016-2018
TAULA AMB. 11	Residus MARPOL lliurats per vaixell (m ³), 2014-2018
TAULA AMB. 12	Dragatges i farcits (m ³), 2016-2018
TAULA AMB. 13	Consum de materials, 2016-2018
TAULA AMB. 14	Intermodalitat UTI (ADM), 2016-2018
TAULA AMB. 15	Percentatge intermodalitat ferrocarril, 2016-2018
TAULA AMB. 16	Estalvi en externalitats (milions d'euros), 2014-2018
TAULA AMB. 17	Bonificació ambiental a la taxa T1, 2015-2018
TAULA AMB. 18	Bonificació ambiental a la taxa d'activitat, 2014-2018
TAULA AMB. 19	Procediments activats per incidències ambientals, 2014-2018
TAULA AMB. 20	Iniciatives ambientals de les organitzacions participants. en el Pla de sostenibilitat sectorial

Gràfics

GRÀFIC AMB. 01	Consum elèctric al recinte portuari (gestionat per APB), 2016-2018
GRÀFIC AMB. 02	Consum d'aigua al recinte portuari segons tipus de subministrament (gestionat per APB), 2016-2018
GRÀFIC AMB. 03	Concentració mitjana de PM ₁₀ , 2014-2018
GRÀFIC AMB. 04	Concentració mitjana de PM _{2,5} , 2014-2018
GRÀFIC AMB. 05	Concentració mitjana de SO ₂ , 2014-2018
GRÀFIC AMB. 06	Concentració mitjana de NO ₂ , 2014-2018
GRÀFIC AMB. 07	Residus recollits de la làmina d'aigua (t), 2014-2018
GRÀFIC AMB. 08	Tipologia de residus
GRÀFIC AMB. 09	Residus MARPOL I i V (m ³), 2014-2018
GRÀFIC AMB. 10	Dragatges i farcits (m ³), 2016-2018
GRÀFIC AMB. 11	Percentatge materials reciclats, 2016-2018
GRÀFIC AMB. 12	Evolució de viatges validats, 2014-2018

Annex 2

Expectatives dels grups d'interès

DIMENSIÓ GENERAL		Clients	Administracions	Treballadors	Proveïdors	Societat	M. Comunicació	Institucions	Inversors
Participació dels grups d'interès	Col·laboració de les empreses i administracions de la Comunitat Portuària en activitats i projectes promoguts pels grups d'interès.	●	●	●	●	●	●	●	●
	Participació activa en les decisions del Port.		●			●		●	
	Diàleg de la Comunitat Portuària amb els diferents grups d'interès.	●	●	●	●	●	●	●	●
	Aportació d'informació requerida per les administracions.		●					●	
Ètica i integritat	Ètica empresarial i comercial:								
	• Pagament en terminis establerts								
	• Garantir la igualtat d'oportunitats en la contractació pública	●	●	●	●	●	●	●	●
	• Garantir la millor relació qualitat-preu en la contractació pública i privada								
• Facturació correcta dels serveis									
• Transparència en la informació facilitada als mitjans de comunicació.						●	●	●	
• Control de l'ètica empresarial per part de les administracions.	●								

DIMENSÍO GENERAL

Expectatives grups d'interès		Clients	Administracions	Treballadors	Proveïdors	Societat	M. Comunicació	Institucions	Inversors
Acompliment econòmic	Creixement econòmic i de tràfics.	●	●			●		●	●
	Rendibilitat de les inversions de tercers al Port de Barcelona.								●
Conseqüències econòmiques indirectes	Inversió pública i privada.	●	●		●	●		●	●
	Estabilitat marc legal.	●	●	●				●	
	Foment de la innovació.	●						●	
	Impuls de projectes en R+D+I d'infraestructures en les línies marcades per les administracions.		●					●	
Pràctiques de compres i contractació de serveis	Inclusió de clàusules socials i ambientals a la contractació pública, d'acord amb la Llei 9/2017, de 8 de novembre, per la qual es transposa a l'ordenament jurídic espanyol les Directives del Parlament Europeu i del Consell 2014/23/UE i 2014/24/UE, de 26 de febrer de 2014.								
		●					●		

DIMENSÍO SOCIAL

Expectatives grups d'interès		Clients	Administracions	Treballadors	Proveïdors	Societat	M. Comunicació	Institucions	Inversors
Acompliment econòmic	Generació de llocs de treball.		●	●		●		●	
	Salaris adequats.			●					
	Estabilitat al treball.			●					
Conflictivitat laboral	Continuïtat en els serveis; pau laboral.	●	●						●
Diversitat i igualtat d'oportunitats	Contractació laboral de persones en risc d'exclusió social.		●			●		●	
	Contractació d'almenys el 2% de persones amb discapacitat respecte del total de la plantilla.			●					
	Disposició d'un protocol d'assetjament laboral i sexual.			●					
	No discriminació laboral.		●	●		●		●	
Capacitació i educació	Formació contínua per als treballadors.	●	●	●				●	
	Comissions de formació entre empresa i treballadors.			●					
Salut i seguretat en el treball	Protecció, seguretat i salut per als treballadors.		●	●	●			●	
	Millora de la mobilitat i el transport públic intern en el recinte portuari.	●	●	●				●	
	Certificació de sistemes de gestió de la seguretat i salut.	●	●	●					
	Exigència als concessionaris, per part de l'APB, del compliment de les normes de seguretat i salut.			●					
	Protocol de control d'alcoholèmia i drogues a les empreses.			●					
	Promoció de la cultura de vida saludable a la feina (més enllà del PRL).								●
Mecanismes de reclamació	Existència d'un canal establert de reclamacions d'incompliment de normativa laboral.			●					
Comunitat local i usuaris Port	No entorpidiment de la mobilitat de les zones veïnes.		●			●		●	
	Garantia de protecció i seguretat de persones usuàries del Port.		●	●	●	●		●	
	Oferta d'activitats esportives i d'oci.					●		●	
	Patrocini econòmic per activitats socials, educatives...					●		●	
	Serveis per a les tripulacions.			●					
	Minimització de l'impacte paisatgístic de l'entorn portuari.	●					●		●
Lluita contra la corrupció i competència deslleial	Lluita contra el crim i la corrupció.	●							
	Evitació de pràctiques monopolístiques.	●	●					●	
Salut i seguretat dels clients	Garantia de la seguretat dels passatgers i mercaderies.	●	●	●	●	●		●	●
	Qualitat dels serveis que s'ofereixen.	●							
	Informació sobre resultats i qualitat de serveis.	●							
Privacitat dels clients	Compliment de la Llei de protecció de dades.	●							

DIMENSIÓ MEDIAMBIENTAL

	Expectatives grups d'interès	Clients	Administracions	Treballadors	Proveïdors	Societat	M. Comunicació	Institucions	Inversors
Consum d'energia i aigua en instal·lacions del recinte portuari	Ús eficient d'energies i aigua.		●			●		●	
Emissions	Minimització d'impactes ambientals.	●	●			●		●	●
Efluents i residus	Millora de la gestió dels residus de la Comunitat Portuària.	●						●	
Transport	Foment de mitjans de transport mediambientalment sostenibles com alternativa a la carretera.	●	●			●		●	
	Millora del transport públic per reduir l'ús del transport privat.							●	
	Oferta de bonificacions als vaixells que tinguin menor impacte ambiental.							●	
Prevenió de riscos ambientals	Prevenió de riscos i correcció d'incidències.	●	●			●		●	
	Certificació de sistemes de gestió ambiental de la Comunitat Portuària.	●	●	●		●		●	

Annex 3

Continguts GRI i relació amb els ODS

Informar sobre els aspectes que són rellevants per als grups d'interès de la Comunitat Portuària, i fer-ho segons els estàndards del Global Report Initiative (GRI), permet seguir fent un exercici de rendició de comptes i seguiment d'indicadors materials i de millores contínues. Donar resposta a les demandes dels grups d'interès, alhora, proveeix informació sobre com es contribueix als Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS). A partir de l'estructura del GRI, i amb l'objectiu de facilitar la comprensió de l'abast de les actuacions del Port de Barcelona i de la participació de les organitzacions en els ODS, es relacionen els principals objectius als quals es dona resposta.

SÈRIE 100: CONTINGUTS GENERALS

Perfil de l'organització

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
102-1 E	Nom de l'organització	Port de Barcelona.	●	Aspectes generals sobre la memòria.
102-2 E	Activitats, marques, productes i serveis	El Port de Barcelona està format per empreses, administracions i altres entitats que participen en l'activitat portuària (es comptabilitzen 500 organitzacions).	●	Composició de la Comunitat Portuària.
102-3 E	Ubicació de la seu	Edifici Est del World Trade Center Barcelona, Moll de Barcelona s/n, 08039 Barcelona, Tel.: 932 986 000	●	
102-4 E	Ubicació de les operacions	Al recinte portuari, així com al rerepaís nacional i altres països amb els quals es treballa.	●	Dades tècniques Països amb els quals es treballa.
102-5 E	Propietat i forma jurídica	La Comunitat Portuària no té règim jurídic propi, sinó que cadascuna de les organitzacions (segons sector d'activitat) disposa del seu règim propi.	●	Règim jurídic de la Comunitat Portuària.
102-6 E	Mercats als quals se serveix	Transport de mercaderies amb els principals ports del món, amb un tràfic de 65,9 milions de tones i un moviment de persones de 4,5 milions de passatgers.	●	Països amb els quals es treballa. Sectors amb els quals treballa. Dades de tràfic del Port de Barcelona.
102-7 E	Mida de l'organització	Aproximadament 41.200 persones treballadores al Port. Les organitzacions adherides al Pla de sostenibilitat sectorial ocupen a 6.446 persones.	●	Desenvolupament del valor social.
102-8 E	Informació sobre persones treballadores	80,3% de personal amb contracte fix 76,9% de personal amb contracte a temps complet. 13% de persones amb contractació externa. 29,3% de dones en plantilla.	●	Pràctiques laborals i treball digne: ocupació.
102-9 E	Cadena de subministrament	Múltiples interrelacions entre empreses, administracions i entitats de la Comunitat Portuària.	●	Imatge de la composició de la Comunitat portuària.
102-10 E	Canvis significatius en l'organització i la seva cadena de subministrament	No hi ha hagut canvis significatius durant el 2018.	●	
102-11 E	Principi o enfocament de precaució		●	
102-12 E	Iniciatives externes	41,9% de les organitzacions, que pertanyen a alguna entitat de sostenibilitat, estan adherides al Pacte Mundial de Nacions Unides.	●	Adhesió a iniciatives sobre sostenibilitat.
102-13 E	Afiliació a associacions	80% d'organitzacions pertanyen a associacions sectorial.	●	Principals associacions a les quals es pertany.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

Govern responsable

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
102-14 E	Declaració d'alts executius responsables de la presa de decisions	El màxim càrrec executiu del Port de Barcelona és la presidenta del Port de Barcelona.	●	Carta de la presidenta.
102-15	Impactes, riscos i principals oportunitats	Pla de sostenibilitat sectorial.	●	Pla de sostenibilitat sectorial.
102-16 E	Valors, principis, estàndards i normes de conducta	«Contribuir a la competitivitat dels clients del Port mitjançant la prestació de serveis eficients que responguin a les seves necessitats de transport marítim, transport terrestre i serveis logístics».	●	Missió, visió i estratègia.
102-17	Mecanismes d'assessorament i preocupacions ètiques	74,7% d'organitzacions amb codi ètic o de bon govern i el 68% amb canals per consultes o denúncies per temes ètics.	●	Ètica i integritat.
102-18 E	Estructura de govern	Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària. Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària: Comitè Executiu i Grups de Treball.	●	Govern del Port de Barcelona.
102-19	Delegació d'autoritat		●	
102-20	Responsabilitat a nivell executiu de temes econòmics, ambientals i socials		●	
102-21	Consulta a grups d'interès sobre temes econòmics, ambientals i socials	57,3% d'organitzacions disposa de canals de comunicació amb els grups d'interès i el 56% participen en activitats organitzades per ells.	●	Diàleg amb els grups d'interès i expectatives. Participació amb els grups d'interès. Annex: expectatives dels grups d'interès.
102-22	Òrgans de govern i comitès	Consell d'Administració de l'Autoritat Portuària. Consell Rector per a la Promoció de la Comunitat Portuària: Comitè Executiu i Grups de Treball. Aquesta informació, relativa a les administracions públiques, es troba ampliada als corresponents portals de transparència.	●	Govern del Port de Barcelona.
102-23	Presidenta del màxim òrgan de govern	Mercè Conesa.	●	Govern del Port de Barcelona.
102-24	Nominació i selecció del màxim òrgan de govern	El Consell d'Administració està representat per les principals administracions públiques amb interessos en el Port (l'Administració de l'Estat, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Barcelona i l'Ajuntament del Prat de Llobregat), la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona, els sindicats i el sector portuari. El Consell Rector està integrat pels representants de les diferents organitzacions que integren la Comunitat Portuària de Barcelona i altres relacionades amb el comerç internacional.	●	Govern del Port de Barcelona.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
102-25	Conflictes d'interessos		●	
102-26	Funció del màxim òrgan de govern en la selecció de propòsits, valors i estratègia	Grups de Treball amb l'objectiu de proposar millores i portar-les a terme.	●	Govern del Port de Barcelona.
102-27	Coneixements col·lectius del màxim òrgan de govern		●	
102-28	Avaluació de l'acompliment del màxim òrgan de govern		●	
102-29	Identificació i gestió d'impactes econòmics, ambientals i socials	Grup de Treball de Sostenibilitat formula i coordina la gestió dels impactes econòmics, ambientals i socials.	●	Pla de sostenibilitat sectorial.
102-30	Eficàcia dels processos de gestió del risc		●	
102-31	Avaluació de temes econòmics, ambientals i socials	Consell Rector i Comitè Executiu s'ha reunit en dues ocasions. El grup de treball de Sostenibilitat treballa per al seguiment d'aquests temes.	●	Consell Rector de la Comunitat Portuària.
102-32	Funció del màxim òrgan de govern en l'elaboració d'informes de sostenibilitat	El Grup de Treball de Sostenibilitat coordina i elabora la memòria de sostenibilitat sectorial.	●	Pla de sostenibilitat sectorial.
102-33	Comunicació de preocupacions crítiques		●	
102-34	Naturalesa i nombre total de preocupacions crítiques		●	
102-35	Política de remuneració	Als portals de transparència corresponents es poden consultar les remuneracions dels diferents càrrecs públics. Les organitzacions privades no reporten aquesta dada.	●	
102-36	Procés per determinar la remuneració	Les organitzacions públiques es regeixen pels pressupostos generals de l'Estat. Les organitzacions privades no reporten aquesta dada.	●	
102-37	Involucració dels grups d'interès en la remuneració	Les organitzacions públiques es regeixen pels pressupostos generals de l'Estat. Les organitzacions privades no reporten aquesta dada.	●	
102-38	Ràtio de compensació total anual	No aplicable. Aquesta memòria es refereix a un conjunt	●	
102-39	Ràtio de l'increment percentual de la compensació total anual	d'organitzacions diverses, cadascuna amb polítiques de remuneració diferents.	●	

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

Participació dels grups d'interès

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
102-40 E	Llistat dels grups d'interès (GI)	Clients, administracions, treballadors, proveïdors, societat, mitjans de comunicació, institucions i inversors	●	Diàleg amb els grups d'interès i expectatives.
102-41 E	Acords de negociació col·lectiva	91,4% de persones treballen adscrites a conveni col·lectiu.	●	Pràctiques laborals i treball digne.
102-43 E	Participació dels grups d'interès	L'anàlisi de materialitat s'ha realitzat tenint en compte la rellevància per als grups d'interès i per al Port.	●	Canals de relació i de participació amb els grups d'interès Annex: Expectatives dels grups d'interès.
102-44 E	Temes i preocupacions clau mencionats	Els temes més importants identificats són: <ul style="list-style-type: none"> • Ètica empresarial i comercial • Creixement de tràfics • Inversió pública i privada • Impacte ambiental • Generació de llocs de treball • Salut i seguretat • Prevenció de riscos ambientals • Igualtat d'oportunitats • Capacitació i educació 	●	Annex: Expectatives dels grups d'interès.

Elaboració i contingut de la memòria

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
102-45 E	Entitats incloses en estats financers consolidats	No aplicable. La memòria no inclou les dades econòmiques de cadascuna de les organitzacions de la Comunitat Portuària. Cada organització reporta o justifica als organismes que li siguin propis.	●	
102-46 E	Definició de contingut de l'informe i cobertures	S'ha tingut en compte l'estratègia del Port de Barcelona, l'opinió interna de la Comunitat Portuària i les expectatives que han manifestat els grups d'interès.	●	Aspectes generals sobre la memòria. Grau d'ajust al GRI, abast i anàlisi de materialitat.
102-47 E	Llistat de temes materials	Ètica empresarial i comercial. Creixement de tràfics. Inversió pública i privada. Impacte ambiental. Generació de llocs de treball. Salut i seguretat. Prevenció de riscos ambientals. Igualtat d'oportunitats. Capacitació i educació.	●	Anàlisi de materialitat. Annex: Expectatives dels grups d'interès.
102-48 E	Reexpressió de la informació	No hi ha canvis significatius respecte a la memòria del 2017.	●	
102-49 E	Canvis en l'elaboració d'informes	No hi ha canvis significatius respecte a la memòria del 2017.	●	
102-50 E	Període objecte de l'informe	Any 2018.	●	Aspectes generals sobre la memòria.
102-51 E	Data de l'últim informe	Juny 2017.	●	Aspectes generals sobre la memòria.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
102-52 E	Cicle d'elaboració d'informes	Anual.	●	Aspectes generals sobre la memòria.
102-53 E	Punt de contacte per a consultes sobre l'informe	sostenibilitat@portdebarcelona.cat	●	Contacte per a dubtes i suggeriments.
102-54 E	Declaració d'elaboració de l'informe de conformitat amb el GRI	En l'elaboració de la memòria de sostenibilitat sectorial del Port s'han tingut com a referència els estàndards GRI. Alguns aspectes són complexos de reportar degut a la diversitat d'organitzacions participants.	●	Grau d'ajust al GRI.
102-55 E	Índex de continguts GRI		●	Annex: Taula d'indicadors GRI.
102-56 E	Verificació externa	No es realitza verificació externa.	●	
103-1	Explicació del tema material i la seva cobertura	Social: generació d'ocupació i altres mencionats a l'inici de l'apartat «Desenvolupament del valor social». Econòmic: VAB de Catalunya i Espanya i altres mencionats a l'inici de l'apartat «Desenvolupament del valor econòmic». Ambiental: consum d'energia i aigua i altres mencionats a l'inici de l'apartat «Desenvolupament del valor ambiental».	●	Desenvolupament del valor social. Desenvolupament del valor econòmic. Desenvolupament del valor ambiental.
103-2	Focus de gestió i components		●	
103-3	Avaluació del focus de gestió		●	

Amb la informació relativa als continguts generals –on es fa una mirada als marcs normatius, la composició dels òrgans de govern i la promoció de grups de treball, entre d'altres, el de Sostenibilitat–, es pot veure la contribució de les organitzacions del Port de Barcelona als següents objectius:

Promoure societats justes, pacífiques i inclusives
102-16 E; 102-17; 102-22; 102-24; 102-29; 102-31; 102-32; 102-43 E

Revitalitzar l'Aliança Mundial per al Desenvolupament Sostenible
102-15; 102-16 E; 102-31; 102-44 E

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

SÈRIE 200: ASPECTES ECONÒMICS

201: Acompliment econòmic

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
201-1	Valor econòmic directe generat i distribuït	No aplicable. La memòria no inclou les dades econòmiques de cadascuna de les organitzacions de la Comunitat Portuària. Cada organització reporta o justifica als organismes que li siguin propis.	●	
201-2	Implicacions financeres i altres riscos i oportunitats derivats del canvi climàtic		●	
201-3	Obligacions del pla de beneficis definits i altres plans de jubilació		●	
201-4	Assistència financera de governs	Inversions públiques i privades. Ajudes econòmiques rebudes.	●	Inversions públiques i privades. Ajudes econòmiques rebudes.

202: Presència al mercat

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
202-1	Ràtio de salari de categoria inicial estàndard per sexe comparat amb el salari mínim local	No aplicable. La memòria no inclou les dades econòmiques de cadascuna de les organitzacions de la Comunitat Portuària. Cada organització reporta o justifica als organismes que li siguin propis.	●	
202-2	Proporció d'alts executius contractats de la comunitat local	No aplicable, ja que el Port només opera a un país.	●	

203: Impacte econòmic indirecte

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
203-1	Inversions en infraestructures i serveis de suport	Inversió pública: 49,2 milions €.	●	Inversions públiques i privades.
203-2	Impactes econòmics indirectes significatius	74% de quota mercat del comerç exterior a Catalunya. 25% de quota mercat del comerç exterior a Espanya. 1,7% de VAB a Catalunya. 65,9 milions de tones de mercaderies. 3,4 milions de TEU. 4,5 milions de passatgers.	●	Contribució al VAB. Valor estimat de mercaderies i participació del mercat.

204: Pràctiques d'adquisició

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
204-1	Proporció de despesa en proveïdors locals	97,3% de compra local a empreses de la Unió Europea.	●	Pràctiques de compres i contractació de serveis.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

205: Pràctiques anticorrupció

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
205-1	Operacions avaluades per a riscos relacionats amb la corrupció		●	
205-2	Comunicació i formació sobre polítiques i procediments anticorrupció	74,7% de les organitzacions amb codi ètic o de bon govern 68% de les organitzacions amb canals per consultes o denúncies per temes ètics.	●	Ètica i integritat. Canals formals de consultes o denúncies en temes ètics.
205-3	Casos de corrupció confirmats i mesures preses	Les organitzacions enquestades han reportat sobre les sancions o incompliments legislatius sobre temes ètics, econòmics, laborals o ambientals.	●	Ètica i integritat. Sancions per incompliments legislatius sobre temes ètics, econòmics, laborals o ambientals.

206: Competència deslleial

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
206-1	Accions jurídiques relacionades amb la competència deslleial, les pràctiques monopolístiques i contra la lliure competència		●	

La contribució directa i indirecta de l'activitat econòmica del Port de Barcelona va acompanyada de fortes inversions en infraestructures que promoguin comportaments més respectuosos amb el medi ambient. Vetllar per la competitivitat del Port de Barcelona i de les empreses que hi formen part és una aposta estratègica per un creixement sostenible. Aquest creixement es complementa i potencia amb les dimensions socials i ambientals. Els principals ODS als quals es contribueix són:

Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tothom
203-1; 203-2

Construir infraestructures resilientes, promoure la industrialització inclusiva i sostenible i fomentar la innovació
203-1

Garantir modalitats de consum i producció sostenibles
204-1

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

SÈRIE 300: ASPECTES AMBIENTALS

301: Materials

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
301-1	Materials utilitzats per pes o volum		●	
301-2	Inputs reciclats utilitzats		●	
301-3	Productes reutilitzats i materials d'envasat		●	

302: Energia

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
302-1	Consum energètic intern	172.670.696 kWh. No es disposa de dades de consum desglossades per tipus.	●	Evolució dels consums d'energia i aigua.
302-2	Consum energètic fora de l'organització		●	
302-3	Intensitat energètica	La diversitat d'organitzacions i els tipus d'activitats fa molt complex reportar sobre aquest aspecte.	●	
302-4	Reducció del consum energètic	Acord amb l'empresa Gas Natural per subministrar l'electricitat «verda» i amb garantia d'origen al grup de compra del Port. Tot i l'increment de volums de mercaderia i passatgers al Port, el consum elèctric gestionat per l'APB s'ha mantingut estable.	●	Iniciatives de caràcter ambiental Evolució dels consums d'energia i aigua. Adhesió als Acords Voluntaris de l'OCCC.
305-5	Reducció dels requeriments energètics de productes i serveis		●	

303: Aigua

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
303-1	Extracció d'aigua de fonts	L'aigua utilitzada prové de la xarxa municipal.	●	Evolució dels consums d'energia i aigua.
303-2	Fonts d'aigua significativament afectades per l'extracció d'aigua	No aplicable. L'aigua utilitzada prové de la xarxa municipal. No s'afecta cap font d'aigua.	●	
303-3	Aigua reciclada i reutilitzada		●	

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

304: Biodiversitat

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
304-1	Centres d'operacions en propietat, arrendats o gestionats ubicats dins o al costat d'àrees protegides o de zones de gran valor per a la biodiversitat fora d'àrees protegides		●	
304-1	Centres d'operacions en propietat, arrendats o gestionats ubicats dins o al costat d'àrees protegides o de zones de gran valor per a la biodiversitat fora d'àrees protegides		●	
304-2	Impactes significatius de les activitats, els productes i els serveis a la biodiversitat	En els següents enllaços del web del Port es troba informació sobre aspectes relacionats amb la biodiversitat: Ecosistemes: http://www.portdebarcelona.cat/es/web/el-port/103 Aigües de llast: http://www.portdebarcelona.cat/es/web/el-port/104	●	
304-3	Hàbitats protegits o restaurats	Interacció amb espais naturals i espècies protegides, control espècies invasores i control d'aus.	●	Ecologia i biodiversitat.
304-4	Espècies que apareixen a la Llista Vermella de la UICN i en llistats nacionals de conservació dels hàbitats que es trobin en àrees afectades per les operacions		●	

305: Emissions

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
305-1	Emissions directes de GEH (abast 1)	Dades reportades.	●	Emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH).
305-2	Emissions indirectes de GEH al generar energia (abast 2)	Dades reportades.	●	
305-3	Altres emissions indirectes de GEH (abast 3)		●	
305-4	Intensitat de les emissions de GEH		●	
305-5	Reducció de les emissions de GEH	Pla de millora de la qualitat de l'aire.	●	Emissions de gasos a l'atmosfera.

306: Efluents i residus

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
306-1	Abocament d'aigües en funció de la seva qualitat i destinació		●	Millora de la qualitat de les aigües.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
306-2	Residus per tipus i mètode d'eliminació	179.475 m ³ . Tipus de residus i neteja de les aigües i fons marí.	●	Retirada de residus dels vaixells. Neteja de les aigües portuàries. Residus de l'activitat terrestre.
306-3	Vessaments significatius	40 avisos d'abocaments. 6 episodis han activat el Pla interior marítim (PIM).	●	Pla interior marítim (PIM).
306-4	Transport de residus perillosos	63,6 tones de residus perillosos recollits. Els tractaments es fan segons legislació pertinent.	●	Residus de l'activitat terrestre.
306-5	Cossos d'aigua afectats per abocaments d'aigua i/o vessaments	40 avisos d'abocaments per hidrocarburs i altres substàncies. Només 6 episodis van ser prou significatius per activar el Pla interior marítim (PIM).	●	Pla interior marítim (PIM).

307: Acompliment ambiental

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
307-1	Incompliment de la legislació i normativa ambiental	No hi ha hagut cap registre d'incompliment de la legislació i normativa ambiental.	●	
308-1	Nous proveïdors que han passat filtres d'avaluació i selecció segons criteris ambientals		●	
308-2	Impactes ambientals negatius en la cadena de subministrament i mesures tomades		●	

Tenir cura de l'aigua, de la qualitat de l'aire, dels consums que es realitzen i de la gestió dels residus són aspectes rellevants per al Port de Barcelona i sobre els quals ja fa temps que es treballa. A més, es continua invertint per tenir un menor impacte en el medi ambient i millorar la biodiversitat, el mar que ens acull i l'entorn natural. Les diferents actuacions i iniciatives tenen un impacte positiu en els següents ODS:

 6 AIGUA NETA I SANEJAMENT
Garantir la disponibilitat d'aigua i la seva gestió sostenible i el sanejament per a tothom
302-1; 302-4; 303-1; 306-5

 7 ENERGIA ASSEQUIBLE, SEGURA, SOSTENIBLE I MODERNA
Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom
302-1; 302-4

 13 ACCIÓ PEL CLIMA
Prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes
302-1; 302-4; 305-1; 305-2; 305-3; 305-4; 305-5

 14 VIDA SUBMARINA
Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, els mars i els recursos marins per al desenvolupament sostenible
304-2; 304-3; 306-1; 306-2; 306-3

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

SÈRIE 400: ASPECTES SOCIALS

401: Ocupació

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
401-1	Noves contractacions de persones treballadores i rotació de la plantilla	Taxa de creixement de plantilla: 3%. No es disposa de dades de rotació de les plantilles ni desglossament per sexe.	●	Desenvolupament del valor social.
401-2	Beneficis per a les persones treballadores ocupades a temps complet que no es donen a les ocupades a temps parcial o temporals		●	
401-3	Permis parental		●	

402: Relacions treballador-empresa

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
402-1	Terminis d'avís mínims sobre canvis operacionals		●	

403: Seguretat i salut

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
403-1	Representació de les persones treballadores en comitès formals d'empresa de salut i seguretat		●	
403-2	Tipus d'accidents i taxes de malalties professionals, dies perduts. Absentisme i morts per accident laboral o malaltia professional	Dades reportades sobre accidents laborals i tipus. No s'han recollit dades de absentisme ni de malalties professionals.	●	Salut i seguretat en el treball.
403-3	Treballadors amb alta incidència o alt risc de malalties relacionades amb la seva activitat		●	
403-4	Temes de salut i seguretat tractats en acords formals amb sindicats		●	

404: Formació

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
404-1	Mitjana d'hores de formació anuals per cada persona treballadora	Mitjana anual de formació per treballador/a: 28,4 h.	●	Capacitació i educació.
404-2	Programes per millorar les aptituds i l'ocupabilitat de les persones treballadores	Pla de formació Tipus de formació desenvolupada i gènere.	●	Capacitació i educació.
404-3	Percentatge de persones treballadores que reben avaluacions periòdiques d'acompliment		●	

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

405: Diversitat

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
405-1	Diversitat en òrgans de govern i persones treballadores	1,9% de persones contractades amb discapacitat. 2% de persones contractades en risc d'exclusió. No hi ha dades de diversitat a òrgans de govern. IGUALTAT DE GÈNERE: 29,3% de dones en plantilla 19,1% de dones en Consells d'Administració. 22% de dones en Comitès de Direcció. No es disposa de dades desglossades per edat.	●	Pràctiques laborals i treball digne. Diversitat i igualtat d'oportunitats.
405-2	Ràtio del salari base i remuneració entre dones i homes		●	

406: No discriminació

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
406-1	Casos de discriminació i mesures correctives		●	

407-413: Drets humans

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
407-1	Operacions i proveïdors que podrien tenir risc de llibertat d'associació		●	
408	Operacions i proveïdors amb risc significatiu de casos de treball infantil		●	
409	Operacions i proveïdors amb risc significatiu de casos de treball forçós o obligatori		●	
410	Personal de seguretat capacitada en polítiques o procediments de drets humans		●	
411	Casos de violacions dels drets dels pobles indígenes	No aplicable. Els treballs desenvolupats al Port de Barcelona no poden afectar els drets dels pobles indígenes.	●	
412	Formació d'empleats en polítiques o procediments sobre drets humans	No aplicable. No és probable trobar casos de violació dels drets humans en els treballs desenvolupats al Port.	●	
413-1	Operacions amb participació de la comunitat local, avaluacions de l'impacte i programes de desenvolupament	Projectes desenvolupats al Port Vell Iniciatives solidàries (Nadal Solidari) Iniciatives educatives (Museu Marítim). Iniciatives professionals (Forma't al Port).	●	Comunitat local i usuaris del Port.
413-2	Operacions amb impactes negatius significatius -reals o potencials- a les comunitats locals	La Universitat de Barcelona va realitzar un estudi sobre l'impacte de l'activitat dels creuers sobre la ciutat.	●	Passatgers.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

414: Avaluació social dels proveïdors

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
414-1	Nous proveïdors que han passat filtres de selecció d'acord amb criteris socials		●	
414-2	Impactes socials negatius en la cadena de subministrament i mesures preses		●	

415: Política pública

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
415-1	Contribució a partits o representants polítics		●	

416: Salut i seguretat dels clients

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
416-1	Avaluació dels impactes en la salut i seguretat de les categories de productes o serveis	La diversitat d'organitzacions i els tipus d'activitats fa molt complex reportar sobre aquests aspectes.	●	
416-2	Casos d'incompliment relatius als impactes en la salut i seguretat de les categories de productes i serveis	La diversitat d'organitzacions i els tipus d'activitats fa molt complex reportar sobre aquests aspectes.	●	

417: Màrqueting i etiquetatge

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
417-1	Requeriments per a la informació i l'etiquetatge de productes i serveis	La diversitat d'organitzacions i els tipus d'activitats fa complex reportar sobre aquests aspectes.	●	
417-2	Casos d'incompliment relacionats amb la informació i l'etiquetatge de productes i serveis	Les queixes i reclamacions es canalitzen a través de la marca de qualitat <i>Efficiency Network</i> o el Servei d'Atenció al Client (SAC).	●	Responsabilitat sobre els serveis.
417-3	Casos d'incompliment relacionats amb comunicacions de màrqueting	Cap de les organitzacions participants ha rebut cap reclamació.	●	Responsabilitat sobre els serveis. Ètica i integritat.

418: Privacitat del client

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
418-1	Reclamacions relatives a violacions de la privacitat del client	Només una organització va rebre una reclamació al respecte.	●	Responsabilitat sobre els serveis Privacitat dels clients.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

419: Compliment socioeconòmic

GRI	Contingut	2018	Estat	Localització
419-1	Incompliment de les lleis i normatives d'àmbit social i econòmic	Les reclamacions rebudes estan resoltes o en procés de resolució.	●	Ètica i integritat.

Vetllar per les condicions laborals de les persones treballadores, la seguretat i higiene en el treball, la seguretat dins el recinte portuari, els serveis prestats i els canals de relació amb els clients i les relacions amb l'entorn proper permeten avançar en l'assoliment dels següents ODS:

Garantir una vida sana i promoure el benestar per a tothom en totes les edats
403-2

Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom
404-1; 404-2

Aconseguir la igualtat entre els gèneres i apoderar totes les dones i les nenes
404-1; 404-2; 405-1

Promoure el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva i el treball decent per a tothom
401-1; 404-1; 404-2; 404-3; 403-2

Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles
413-1; 413-2

Tal i com es recull a l'apartat d'Aspectes Generals, la present Memòria de Sostenibilitat Sectorial pren com a referència els indicadors proposats pel GRI. Tot i l'esperit de millora contínua i l'esforç en sostenibilitat realitzat, no es reporten tots els indicadors amb exhaustivitat degut a la peculiaritat organitzativa de la Comunitat Portuària. La memòria sectorial engloba diversos tipus d'organitzacions: empreses, administracions públiques, associacions i fundacions... i cadascuna té la seva pròpia personalitat jurídica i la legislació fiscal, laboral, mercantil, etc. El Pla de sostenibilitat sectorial promou iniciatives conjuntes per millorar la relació econòmica, social i ambiental de les organitzacions que conformen la Comunitat Portuària, entre elles i amb el seu entorn.

- Informat totalment
- Informat parcialment
- No informat
- No aplicable

Port de Barcelona

Autoritat Portuària de Barcelona
World Trade Center Barcelona

Edifici Est, Moll de Barcelona, s/n
08039 Barcelona
T 93 306 88 00
www.portdebarcelona.cat